Libellus Sophistaru[m]

34 psalm: angelus dom[ini] circa tim[entes]

34 psal: angelus dom[ini] circa timentes eum: et eripit

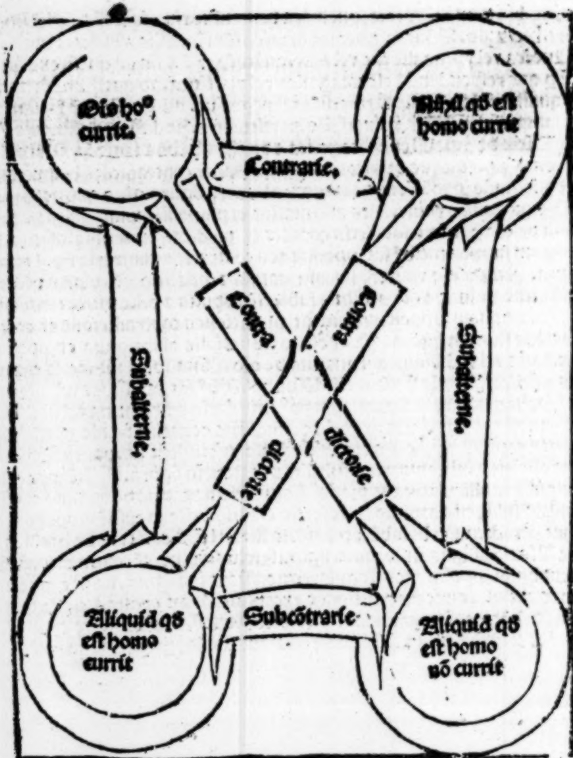

Termini ex quibus integratur propositio: in grãmatica dictiones nuncupantur.

Terminoꝝ alius simplex. alius cõposit⁹. Terminus simplex est nomẽ
vel verbũ/vel aliqua pars orationis per se posita / vt homo/ aial/ currit/
legit ⁊ hmõi. Teri⁹ cõpoit⁹ est aggregatus ex pluribus teris simplici-
bus vt homo albus/ aial currens/ ⁊ hmõi. Itẽ terioꝝ cõpoitoꝝ quidaꝫ
est copulatus ⁊ quidã disiũctus. Teri⁹ copulatus ẽ aggregat⁹ ex plu-
rib⁹ termis simplicibus mediãte nota copulationis vt homo ⁊ aial curr-
rit et legit ⁊ hmõi. Teri⁹ disiunct⁹ est aggregatus ex plurib⁹ termis
simplicibus mediante nota disiunctionis vt homo vel aial/ legit vel cur-
rit/ ⁊ hmõi. Termĩoꝝ simpliciũ quidã est catageromatic⁹. ⁊ quidã sin-
catageromatic⁹. Teri⁹ catageromatic⁹ est ille qui de se vel ꝑ se sine al-
teri⁹ adiũctione aliquid ꝓprie sigt/ vt noia substantiua ⁊ adiectiua neu-
tri generis. Termi⁹ sincatageromatic⁹ est ille qui cũ alio terio sũpt⁹ ⁊
nõ ꝑ se aliquid ꝓprie sigt sꝫ ꝯsigt. vt noia adiectiua masculini generis/
vel feminini. Teri substanciales sũt oia noia substantiua ꝑter noia offi-
cioꝝ/ vel ꝯsanguinitatis/vel artificialiũ. Noia officioꝝ sũt talia vt Ep̄s⁹/
faber/sutor/et similia. Noia ꝯsanguinitatis sũt talia vt mater/pater/fra-
ter/ soror/ ⁊ similia. Nomina artificialia sunt talia. panis/dolabrũ/Tuni-
ca/ ⁊ silia. Sũt etiã termini substanciales oia noia adiectiua ꝓprietates
rerũ significancia vt sũt talia/ Rationale quod significat ꝓprietatẽ ho-
minis. Hinnibile quod significat ꝓprietatẽ equi. Rationale quod sigt
ꝓprietatẽ hois ⁊ angeli. Irrationale quod significat ꝓprietatẽ bruti.
⁊ ita de hmõi. Termini significantes ꝓprietates reꝝ sũt noia teriantia
in Iyus vt regulatiu⁹ et noia terminantia in bilis vt visibilis. Termini
accidentales sũt oia noia adiectiua pret adiectiua ꝓprietates rerũ sig-
nificantia ⁊ preter tale participiũ ens vel sibi ꝯsile quod est termin⁹ sub-
stancialis. Termini substanciales sũt illi qui si alicui rei aliqñ couenĩat
ab eadem tamen re separi nõ pũt dũ fuerit ea res in reꝝ natura vt ho-
mo lapis. Termini accidentales sunt illi qui si alicui rei ꝯueniãt nõ tñ
eideꝫ necio ꝯuenit sꝫ absqꝫ repũgnãtia separi pũt vt bonũ malũ albedo
nigredo. Terminus sup̲ior ẽ coior terio sibi inferiori vt est iste tminus
aial. respectu istius termini homo. qꝛ iste terminus aial sigt oẽ illud qđ
sigt iste terminus homo et plura vltra ergo est sup̲ior et iste terminus
homo est inferior quia significat aliqua que iste termin⁹ aial significat.
et nõ oia ergo est inferior isto termino aial. Terminus cõuertibilis est
ille qui significat quicqđ alius terminus sigt et ecõtra vt est de istis ter-
minis homo ⁊ risibile et sic de aliis. Termini disparati sunt illi qui oio
disparia hñt significata vt sunt isti duo termini homo et asinus et sic de
aliis. Terminus finitus est terminus simplex vel cõpositus sine aliqua
negatione pᷓima ꝑ se positus vt homo asin⁹ niger ⁊ hmõi. Terminus
infinitus est termin⁹ simplex vel cõpositus cũ negatione preuia vt non
homo nõ aial nõ niger ⁊ hmõi. Terioꝝ simpliciũ aliud est nomẽ aliud
pronomẽ aliud verbũ ⁊ sic de aliis.

PRopositio est oratio indicatiua congrua et p-
fecta verū vel falsū significans. Propositio-
nū: alia catagorica/alia ypotitica. ¶ Propositio catagorica est illa que
hēt vnicū subiectū et vnicā copulā et vnicū predicatū. vt homo est aīal.
ly homo est subiectū. ly aīal est predicatū. ly est/est copula quia copulat
subiectū cū predicato. Et totū illud quod precedit principale verbū in
ppositiōe catagorica de inesse est subiectū preter signū vniuersale vel p-
ticulare. Dato q signū vniuersale et pticulare ibidē sit. ¶ Signa vniuer
salia sūt talia. vt oīs/nullus/vterqꝫ/vnusqsqꝫ/quilibet/neuter/ et similia.
Signa pticularia sunt talia. vt Aliquis/quidā/alter/et vnus. ¶ Copula
propositiōis catagorice est principale verbū et si vnicū sit verbū in pro-
positiōe catagorica illud est principale verbū. si vero plura sūt verba illō
verbū qd cōstruit cū relatiuo est secūdariū et alterū est principale verbū
vt homo currit qui loquit. currit est principale verbū et nō loquit. q lo-
quit cōstruit cū relatiuo. ¶ Si aliquis rectus imediate sequit principa
le verbū p se. ille rectus est predicatū. vt homo est aīal aīal est predica-
tū. Et si sequat rectus cū quocūqꝫ adiūcto/ tūc totū aggregatū ex recto
et adiūcto erit predicatū. vt homo est currens in domo. hoc totū currēs
in domo est predicatū. Si nichil sequat principale verbū tūc participiū
verbi erit predicatū. vt deus est. ens est predicatū. Si sequat aduerbiū
vel obliquus immediate post verbū. participiū verbi cū toto subsequē
te erit predicatū vt homo currit velociter in domo. currens velociter in
domo est predicatū. ¶ Item propositionū catagoricarū. alia est affirma
tiua. alia negatiua. ¶ Propositio affirmatiua est illa in qua principale
verbum affirmatur vt homo est animal. ¶ Propositio negatiua est il-
la in qua principale verbū negatur. vt homo non est aīal. ita q negatio
precedat totā ppositionē/vel ponatur post subiectū immediate: et an-
te principale verbū. vt exemplificatū est. vel quando sunt impares nega
tiones. vt nonnullus homo non currit. ¶ Item propositionū catagori-
carum alia vniuersalis/ alia pticularis/alia indiffinita/alia singularis.
¶ Propositio vniuersalis est illa in qua subijcit terminus cōis signo
vniuersali determinatus vt Omnis homo est animal. Cuiuslibet homi-
nis assinus currit. et sic de aliis obliquis. ¶ Quodlibet nomen appel-
latiuum est terminus cōmunis et quedam participia et quedā aduer-
bia sunt termini cōmunes. vt qualiter qualitercūqꝫ et sic de ceteris que
includunt hec nomina generalia. scilicet modus. locus. vel tempus.
¶ Propositio pticularis est illa in qua subijcitur terminus communis
signo pticulari determinatus. vt aliquis homo est animal/ alicuius ho-
minis seruus est bonus. et sic de ceteris obliquis. ¶ Propositio indiffi
nita est illa in qua subijcitur terminus cōis sine signo. vt homo currit.
¶ Propositio singularis est illa in qua subijcitur terminus discretus.
vt Iste homo currit vel sortes currit. ¶ Termini
discreti sunt omnia nomina propria. et pronomina demonstratiua/ et

aduerbia demonstratiua ꝓnomina demonstratiua sunt illa. Ille/Ipse iste/hic/⁊ Is. Aduerbia demonstratiua sũt illa. Illic / Istic/ et hmõi.
Que: ca vel yp/qualis:ne vel aff.v.quãta: par In, sin ad questionẽ factã p que respondendũ est catagorica vel ypotetica. ad questionẽ factam p qualis r̃ndendũ est affirmatiua vel negatiua. ad questionẽ factam p quanta: r̃ndendũ est. vniuersalis. particularis. Indiffita/ vel singular;.
¶ Dicto de ꝓpositione catagorica ⁊ de eius spẽbus iam dicendum est quomo ꝓpositiones catagorice contrariant et contradicũt sibi inuicem et quomodo ꝓpositiones catagorice stent in figura. Pro quo notandũ est ꝙ propositio vniuersalis affirmatiua et propositio vniuersalis negatiua de oĩo ꝯsĩlibus subiectis copulis et predicat; et terminis p̃cise ꝓ eiisdem supponentibꝰ sũt ꝓpositiones contrarie ⁊ contrarie stant in figura. Propositio vniuersalis affirmatiua ⁊ ꝓpositio ꝑticularis vel indiffita negatiua de oĩo ꝯsĩlibus subiect; copulis ⁊ p̃dicatis et termĩs p̃cise pro eiisdem supponentibus sũt ꝓpositiones contradictorie et cõtradictorie stant in figura. Propositio vniuersalis affirmatiua et ꝓpoᵒ ꝑticularis vel indiffinita affirmatiua de oĩo cõsimilibus subiectis copulis ⁊ p̃dicat; ⁊ t̃mis p̃cise ꝓ eiisdẽ supponẽtibꝰ sũt ꝓpositões subalterne ⁊ subalterne stant in figura. Propoᵒ ꝑticularis affirmatiua vel indiffita affirmatiã et ꝑticularis negatiã vel indiffita negatiua de oĩo ꝯsĩlibꝰ subiectis copulis ⁊ p̃dicatis et termĩs p̃cise ꝓ eiisdem supponentibꝰ sunt ꝓpositões subcontrarie ⁊ subcõtrarie stant in figura. ¶ Itẽ ꝓpositio singularis affirmatiua et propoᵒ singularis negatiua de omnino consimilibꝰ subiectis copulis et p̃dicatis et teris p̃cise ꝓ eiisdẽ supponẽtibꝰ sunt ꝯtradictorie vbi subã ⁊ predicata sũt teri siplices et sic de hmõi. Et de istis nõ assignatur locus in figura ꝫ solũ sibi inuicẽ contra dicunt. Et sicut hmõi ꝓpositiones singulares non stant in figura. ita nec ꝓpositiones exclusiue nec propositiones exceptiue quaꝝ contradictoria sempꝫ dari debẽt ꝑ vnã negationẽ totalit̃ ipsis prepositã. Que vero contrariant et contradicunt vel subcontrariantur patent ꝑ figurã sequentẽ.

¶ Lex et natura contrariaruz talis est q si vna sit vera reliqua erit falsa in oibus termis substantialibus et in predicacõe directa. vt hic si sit vera. Quilibet homo est aial. Hoc est falsa. Null^9 homo est aial. Sz in termis accidẽtalib^9 z in p̄dicatione indirecta pñt si͡lr esse false. Exemplũ in termis accidentalib^9. vt quilibz homo ē alb^9 Nullus homo est albus. Exemplũ in p̄dicatione indirecta. Omne aial est homo et nullũ aial est homo. ¶ Predicatio directa est qñ termin^9

inferior est subiectū et termin⁹ superior est p̄dicatū. Et econtra in p̄dica-
tione indirecta.

¶ Lex ꝛ natura contradictoriaꝝ talis est ꝙ si vna sit vera reliqua erit falsa in oībus termis et in oī p̄dicatiōe. vt si hec sit vera Quilibȝ homo ē aīal. hec erit falsa. Quidā homo nō est animal.

¶ Lex et natura subalternaꝝ talis est ꝙ si vniuersalis sit vera sua p̄ticularis vel indiffita erit vera in oībus termis/ et in oī p̄dicatione. vt hec si sit vera. Quilibet homo est albus hec est vera. Quidā homo est albus. et si hec sit vera. Quilibet homo est aīal. hec erit vera. Quidā homo est aīal. Sȝ q̄uis p̄ticularis sit vera nō tn̄ req̄ritur ꝙ sua vniuersalis sit vera nisi in termis substancialibȝ et in p̄dicatione directa q: q̄uis hec sit vera. Quidā homo currit hec nō erit vera Quilibȝ homo currit. Sȝ si hec sit vera. Quidā homo est aīal hec erit vera. Quilibet homo est aīal. q: ista est ex termis substancialibus et ī p̄dicatione directa.

¶ Lex et natura subcontrariaꝝ talis est ꝙ si vna sit vera reliq̄ erit falsa in termis substancialib⁹ et in p̄dicatione directa vt si hec sit vera homo est aīal. hec est falsa homo nō est aīal. Sȝ in t̄is accidentalib⁹ et in p̄dicatione indirecta p̄nt siml' esse vere. Exemplū in termis accidentalibus vt homo est albus. homo nō est albus. Exemplū in termis substancialibus et in p̄dicatione indirecta. vt aīal est ho° animal non est homo.

Equipollentia est equiualentia duaꝝ ꝓpositionū adinuicē ita ꝙ tm̄ valet vna sicut ꝛ alia

Uersus Pre contradic/post contra/pre postq̨ subalt.

¶ Pre contradic. hoc est qn̄ negatio p̄ponitur totali ꝓpositioni facit illā equipollere illi ꝓpositioni que ante aduentū negationis fuit eius cōtradictoria: vt nō oīs homo currit equipollet huic aliq̄d quod est homo nō currit. Post contra hoc est qn̄ negatio postponitur signo ꝛ subiecto imediate ꝛ ante principale verbū facit illā eq̄pollere illi ꝓpositioni que ante aduentū negationis fuit eius contraria. vt oīs homo nō currit eq̄pollet huic ꝓpositioni. Nihil qd̄ est homo currit. Pre post q̨ subalt. hoc est qn̄ ne° p̄ponitur et postponit' signo ꝛ subō imediate. ꝛ ante principale v̄bū facit illā eq̄pollere huic ꝓpositōi que an̄ aduentū negationū fuit eius subalterna. vt nō oīs homo nō currit eq̄pollet huic aliq̄d qd̄ est homo currit. ¶ Nota ꝙ oēs p̄positōnes eq̄pollentes sūt eiusdeȝ q̄litatis ꝛ quantitat' cū ꝓpositōibus quibus eq̄pollent. ¶ Qualitas propositionis est affirmatio vel negatio. Quantitas ꝓpositionis est vniuersalitas p̄ticularitas indiffitas singularitas.

Conuersio est qn̄ de subō fit p̄dicatū ꝛ eȝtra vl' ꝯuersio ē trāspositio t̄ioꝝ. Cōuersio dr̄. iii⁹

modis.s.conuersio simplex/z ꝯuersio ꝑ accidens/z cōuersio ꝑ contrapo sitionē.Conuersio simplex est qñ de subo fit predicatū manente eadem qualitate et quātitate.vt homo est aīal ꝙ aīal est homo.Cōuersio ꝑ acci dens est qñ de subo fit predicatū manente eadem qualitate sed mutata quātitate.vt Oīs homo est aīal ꝙ quoddā aīal est homo.Conuersio per cōtrapositōnē est qñ de subo fit predicatū manēte eadē qualitate z quā titate sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos vt oīs homo ē aīal ꝙ omne nō aīal est non homo.Quoddā aīal est asinus ꝙ quidā non asinus est nō aīal.talis conuersio nō tenet in terminis trāscendētibus. Termini trāscendentes sunt ens res aliquid et vnū.Versus.

Simpliciter feci cōuertitur eua per acci.
Asti ꝑ contra sic fit cōuersio tota.
Cato per contra sic fit cōuersio nulla.

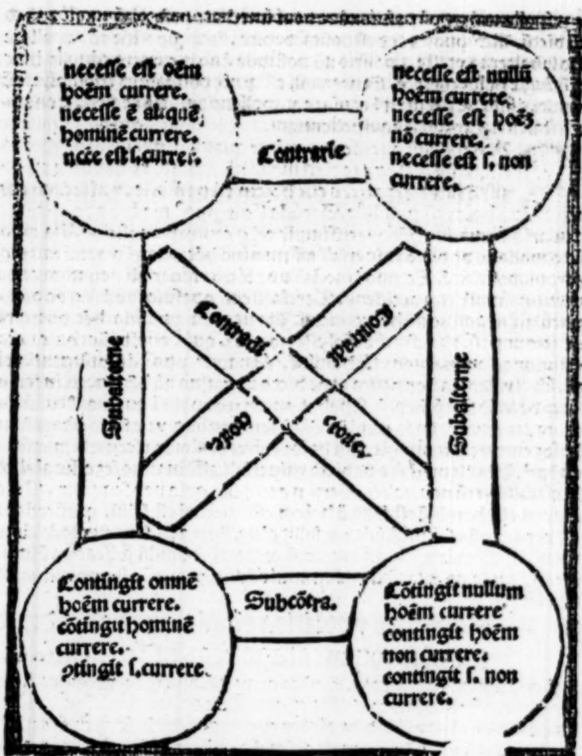
¶ A notat vniuersalē affirmatiuā. E notat vniuersalē negatiuā. I no- tat perticularē vel indiffinitā affirmatiuā.O notat ꝑticularē negatiuā. ¶ Et sciendū est ꝙ vniuersalis negatiua z ꝑticularis vel indiffinita af firmatiua debent cōuerti simplr. Et vniuersalis negatiua z vniuersalis affirmatiua debent cōuerti ꝑ accidēs vniuersalis affirmatiua z ꝑticula ris vel indiffinita affirmatiua debent cōuerti per contrapositionem. Et nota quomodo debent conuerti alique propositiones subsequentes. vt Nulla domus facit hoīem ꝙ nullū faciens hominē est domus. Homo erit episcopus ergo qui erit episcopus est vel erit homo. Et causa est quare sic cōuertūtur qꝛ qñ terminus cōis non distributus supponit re- spectu verbi de futuro a parte subiecti supponit pro suo significato qđ ē vel quod erit. Et respectu verbi de preterito supponit ꝓ suo significato qđ est vel qđ fuit. Et respectu verbi de posse pro suo significato quod est vel quod potest esse.Sed si terminus cōis distributus supponit respe- ctu verbi de futuro a parte subiecti supponit ꝓ suo significato quod est et quod erit. Et respectu verbi de ꝑterito a parte subiecti supponit pro suo significato quod est z quod fuit. Et respectu verbi ampliatiui sup- ponit ꝓ suo significato quod est et quod potest esse.sed a parte predica ti semꝑ sequit naturā verbi. Hoc est ꝙ qñ verbū est de preterito predi- catū stat pro suo significato vt preterito.et si verbū sit de futuro tūc stat ꝓ suo significato vt futuro. Et oportet ꝙ termini cōsimiliter supponant in cōuertēte sicut in cōuersa. Prima ꝓpositio vocat cōuersa et secunda conuertens vt Nullus puer fuit senex ergo nullus preteritus senex est nec fuit puer.vel sic. Nichil futurū senex est nec fuit puer. Nulla virgo erit corrupta ergo nullū futurum corruptum est nec erit virgo femella. Antechristus potest esse homo ergo quod potest esse homo est vel po- test esse Antechristus et sic de propositionibus de preterito z de futuro z de ampliatiuis est negociandū. ¶ Nota ꝙ si aliquis terminus com- munis restringatur per adiectiuū masculini generis vel feminini in cō uersa.similiter in cōuertente debet restringi vnde talis propositio. Nul lus homo currit sic cōuertitur ergo nullū quod currit est aliquis homo.

Nulla homo est masculus ergo nullus masculus est aliqua homo. ⁊ ita de huiusmodi. ¶ Nota ꝙ in omni conuersione si conuersa sit vera sua conuertens erit vera. tamen licet conuertens sit vera non oportet conuersam esse veram vt patet in conuersione per accidens. vt Omne aīal est homo ergo homo est animal.

¶ Propositionū catagoricarum alia modalis alia deinesse. ¶ Propositio deinesse est quando predicatum inest subiecto sine modo modali vt Homo est animal. ¶ Propositio modalis est quā do predicatum inest subiecto cum modo modali. vt Possibile est homi nem currere. ¶ Et notandum est ꝙ quattuor sunt modi facientes propositionem esse modalem. scilicet possibile impossibile Contingens et Necessarium cum eorum aduerbiis. scilicet possibiliter Impossibiliter Contingenter et necessario. ¶ Notandum ꝙ hec est differentia inter propositionē necessariam ⁊ propositionē de necessario. ¶ Propositio necessaria est quando predicatū inest subiecto de necessitate. vt Deus est vel cuius primarium significatum necesse est esse. ¶ Propositio de necessario est illa in qua ponitur talis terminus necessariū vel necessario ante totam propositionē. vt Necessario homo currit. ¶ Necessariū dicitur duobus modis. scilicet per se et per accidens. Necessariū per se est illud quod nō potest nec potuit nec poterit esse falsum. vt deus est. ¶ Necessarium per accidens est illud quod nō potest nec poterit esse falsum potuit tamen fuisse falsum. vt hec anima mea est. ¶ Similiter impossibile dicitur duobus modis. scilicet per se et per accidens. Impossibile per se est illud quod non potest nec potuit nec poterit esse verum. vt nullus deus est. Impossibile per accidens est illud quod non potest nec poterit esse verum potuit tamen fuisse verum. vt hec anima mea non est. ¶ Propositio contingens diuiditur in propositionem contingentem natam. et in contingentem ad vtrumlibet. ¶ Propositio cō tingens nata dicitur illa cuius veritas vel falsitas iam nata est vel infallibiliter nascetur. ¶ Propositio contingens nata diuiditur in propositionem contingentem determinate veram et in propositionem determi nate falsam. ¶ Propositio contingens determinate verā est propositio contingens vera de presenti quia eius veritas iam nata est. vt ego sum ego lego. Uel propositio contingens determinate verā est propositio vera de futuro. que vera erit pro aliquo momento. et pro eodem momento non poterit esse actualiter falsa. vt sol orietur cras. Aqua calida sibi derelicta frigescet. Habens pilos grossos et nigros: in senectute canescet. ¶ Propositio contingens determinate falsa est propositio falsa de presenti / vel propositio falsa de futuro. que falsa erit pro aliquo momento et pro eodem momento non poterit esse actualiter vera. vt Habens maculas in corpore reconualescet. ¶ Contingens ad vtrumlibet est cu ius vtraqꝫ pars potest indifferenter euenire et diuiditur in ꝓpositionē

indeterminãte verã ⁊ in propositionẽ indeterminãte falsam. ¶ Propositio indeterminãte verã est ꝓpositio de futuro que vera erit ꝓ aliquo momento et poterit esse falsa ꝓ eodẽ momento. vt Ego cras prandebo. Rex debellabit cras inimicos suos. ¶ Propositio indeterminãte falsa est ꝓpositio de futuro que falsa erit ꝓ aliquo momẽto ⁊ poterit esse actualiter vera ꝓ eodẽ momento. vt ego ero episcopus. ego nõ disputabo crastina die.

Contradictoriũ propositionis modalis dupliciter potest dari q2 vel põt nemo preponi toti propositioni. vt cõtradictoriũ istius possibile est hoĩem currere est hoc. nõ possibile est hoĩem currere. Vel potest cõtradictoriũ ꝓpositiõis modalis dari variando modũ ⁊ accipiendo cõtradictoriũ dicti. vt cõtradictoriũ istius possibile est hoĩem currere est istud. necesse est: nullũ hoĩnẽ currere. Vñ due ꝓpositiones quarũ vna est de possibili altera de necessitate dictis sibi inuicẽ cõtradicẽtibus stant cõtradictorie in hac figura. Et due ꝓpositiones de cõtingenti vel possibili dictis sibi cõtradicentibus stant subcõtrarie in figura. Due ꝓpositiones quarũ vna est de necessitate. altera de contingenti dictis manentibus eisdem stant subalterne in figura. Ad hoc q̃ alique propositiones in hac figura situentur. oportet q̃ vel dicta cõtradicãt vel maneant eadẽ vt palã licet intueri in phõ primo priorum.

Sicut ista nemo non cū ꝑposita aut postposita fuerit causat equipollentiā variā in ꝓpositionib⁹ de inesse: eodē modo causat diuersā equipollentiā in modalibus. Negatio preposita toti ꝓpositioni facit eā eqpollere suo cōtradictorio. vñ ista ꝓpositio Non ncēe est h. currere eqpollet huic. Contingit nichil qḋ ē hō currere. Ne° postposita facit ꝓpōem eqpollere suo contrario. vñ ista ꝓpositio Necesse ē nō h. currere eqpollet huic. ncēe nichil qḋ est hō currere. Hoc tñ obseruandū est precipue ꝙ nemo que causat

equipollentiā p postpositionē vz poni imediate post v̄bū modi ⁊ añ totū dictū. Ne° p̄poita et postposita debite. facit ꝓpositionē eq̄pollere suo subalterno vt ista ꝓpositio nō possibile ē nō h. currere eq̄pollz huic Cōtingit hoīez currere. Et notandū est ꝙ nō possibile et īpossibile idē penitus sunt. Et sicut vnū causat equipollentiam. ita et aliū. Et neutrū stat in figura nisi p equipollentiam.

D Ro modaliū ꝯuersione ponētur quattuor ꝓpositiōes. Prima Cōuersio se tz ex pte dicti modo nō variato. vt possibile est hominē currere ꝗ currēs esse hoiem est possibile. vel sic ꝗ nō currens eē nō hoīez est possibile. Secūda sicut ꝓpo° modalis de dicto pticulari affirmatiuo hēt ꝯuerti simplr̄ vel p contrapropositioē. Ita ꝓpositio modalis de dicto vniuersali affirmatiuo hēt ꝯuerti p accidens ⁊ p ꝯtrapropositionē. Et ꝓpo° modalis de dicto vniuersali negatiuo conuertitur simplr̄ et p accidens. Tercia/ sicut ꝓpositio modalis de dicto pticulari negatiuo nō hēt conuerti. Ita nec ista ꝓpositio hēt ꝯuerti videlicet impossibile est oīe aīal esse hominē. quia equipollet huic necc̄e est aliquod animal non esse hominē. Quarta/ ꝓpo° de ꝯtingenti vel possibili valenti ad opposita et de dicto negatiuo nō hēt ꝯuerti in teris sic ꝙ de subo fiat p̄dicatū. sz habet ꝯuerti p oppositā qualitatē eadā q̄ntitate manente et teris eundē ordinē seruantibus vt contingit nullum hoīez currere ꝗ contingit oēm hoīez currere. Contra secundā ꝓpositionē ar². Ista est modalis de dicto vniuersali affirmatiuo scz oīe aīal eē h. est falsū et tñ non habet ꝯuerti p accidens quia non sequitur. Oīe animal esse hominē est falsū ꝗ hoiem esse animal est falsū. qr añcedens est verū et ꝯñs falsū. Rñdeo ꝙ fallit cōuersio p accidens in modalibus vbi dictū est vniuersale affirmatiuū ordinatū secundū p̄dicacionē indirectā. sicut in pticularibus neutratiuis fallit conuersio in ꝓpositionib⁹ de inesse.

P Ropositio ypotitica est illa que habet duas propositiones catagoricas in se inclusas:

p aliquā notam ypotiticam. Et nota ꝙ quinqꝫ sunt spēs ypotitice. s. condicionalis/ copulatiua/ causalis/ temporalis/ ⁊ disiunctiua/ Condicionalis est illa que hēt duas propositiones catagoricas in se inclusas p hāc notā. Si/ vt si tu es homo tu es animal. et est condicionalis bona qñ cōsequens formalr̄ intelligitur in añcedente. Et sciendū est ꝙ ly tu es ho° est añs qr illa propositio que imediate sequitur istā notam Si est añs reliqua vero est ꝯñs. ⸿ Causalis est illa que habet duas propositiones catagoricas in se inclusas p hanc notam. Quia. /vt Quia tu es homo/ tu es animal. et est causalis vera qñ primariū significatū antecedentis est causa primarij significati consequentis. ⸿ Copulatiua est illa que habet duas ꝓpositiones catagoricas in se inclusas p hanc notā. Et/ vt tu es homo et tu es aīal et est copulatiua vera qñ vtraqꝫ pars eius est vera et est falsa quando altra pars est falsa. ⸿ Disiunctiua est illa que

habet duas propositiones catagoricas in se inclusas per hanc notā vel vt tu es homo vel tu es aīal. Et est disiunctiua vera qñ vna pars est vera et est falsa qñ vtraqꝫ ꝑs est falsa. ¶ Temporalis est illa que hēt duas propositiones catagoricas in se inclusas ꝑ hanc notam / dū. vt Dum tu curris tu moueris. Et est temporalis vera qñ vtraqꝫ pars eius est vera et pro eodem tempore. ¶ Et sciendum est ꝙ nulla propositio ypotetica est alicuius qualitatis vel quantitatis. Quia nulla ꝓpositio ypotetica habet vnicū subiectū vnicū predicatū nec vnicā copulā. Quia quātitas propositionis habet attendi penes subiectū. et qualitas propositionis habet attendi penes ꝓncipale verbum ideo propositio ypotetica non est alicuius quantitatis nec qualitatis. ¶ Dum vero illarū propositionū ypoteticarū predictaꝝ contradictoria preterꝙ copulatiue et disiunctiue ꝑ vnā negationē totaliter prepositam generaliter danda sunt. vt Contradictorium istius Dum tu es homo tu es aīal est hoc. Nō dū tu es homo tu es animal. ⁊ sic de aliis est dicendū. ¶ Contradictorium disiunctiue est vna copulatiua facta ex oppositis partium et econtra. de copulatiuis vt contradictoriū istius. tu es homo vel tu es animal. est tale tu non es homo et tu nō es animal. ¶ Contradictoriū copulatiue est vna disiunctiua facta ex oppositis partiū vt contradictoriū istius tu es homo et tu es aīal est hoc / tu non es homo vel tu non es animal.

Vt dicit Boecius Argumentū est ratio faciens fidem et certitudinē de re dubia.

¶ Et sciendū est ꝙ quattuor sunt species argumenti. scꝫ Enthimema / Exemplū / Inductio / et Sillogismus. ¶ Enthimema est curtatus sillogismus habens vnā premissā et vnā solā conclusionē. vt homo currit ergo aīal currit. ¶ Exemplū est qñ vnū simile probat ꝑ aliud simile. vt sicut se habet rector in naui / sic se habet magister in scolis. sed rector in naui nō eligit sorte sed arte ergo sic magister in scolis nō eligit sorte sed arte. ¶ Inductio est qñ vniuersale ꝓbat ꝑ sua singularia. vt Ille homo currit et ille homo currit et illa et sic de singulis ergo oīs homo currit. ¶ Sillogismus est oratio in qua quibusdā positis et concessis necesse est aliud euenire ꝑ ea que posita sunt et concessa. ¶ Et sciendū est qđ omnis sillogismus constat ex tribus terminis. scꝫ ex maiore extremitate ex minore extremitate et ex medio termino. ¶ Medius terminus est ille qui sumitur bis ante coniūctionē ⁊ non ingredit illā. ¶ Maior extremitas est ille qui sumitur in prima propositione cum medio termino. Minor extremitas est ille qui sumitur in secunda propositione cum medio termino. Figura est debita dispositio terminorum.

¶ Et notandum est ꝙ tres sunt figure in quibus regulantur

rix.modi in quibus medius terminus diuersimodi ordinat. Unde si fiat sillogismus in prima figura medius terminus erit subm in prima ppõe ɂ predicatū in secūda. Et in secūda figura medi⁹ termin⁹ erit bis predicatū.s.in prima ppõe ɂ in secūda. Et in tercia figura medius terminus erit bis subiectum. Uersus.

Sub pre prima/ bis pre secunda/tercia bis sub.

¶ Prima figura.

Barbara/celarent darii ferio baralipton
Celantes dapitis fapesmo frisesomorum.

¶ Secunda figura. ¶ Tercia figura.

Cesare camdestres festino baroco. Darapti
Felapton disamis datisi bocardo ferison
Sillogizari nõ est ex pticulari
Nec negatiuis recte concludere si vis.

¶ Nota ꝙ oĩs cõclusio fit ex maiore extremitate et ex minore extremitate. Et est conclusio directa ɂ indirecta. Conclusio directa est qñ maior extremitas predicat et minor subiicit. Conclusio indirecta est quãdo minor extremitas predicatur ɂ maior subiicit. ¶ Et sciendū est ꝙ omnes sillogismi concludūt directe preter quinqȝ qui cõcludūt indirecte.

Omnes concludunt directe excipe quinqȝ.
Nomina sunt quoꝝ bara/ce/da/fa/frisesomorum.

¶ Et notandū est ꝙ nouēdecem sunt modi ɂ tres figure quarū prima cõtinet nouē secunda quattuor tercia sex.modos.

Nouem sunt prime.sex ter.quattuorqȝ secunde.

¶ Expliciunt summule.

Terminus cõis orationē ingrediens de se indifferens est ad triplicē acceptionē: videlicet vt stet p supposit⁹/p significato/ ɂ p voce. ¶ Ista acceptio siue statio termini siue stet p sola voce siue p significato siue p supposit⁹ suppositiõ nūcupatur. Et quia ignorātibus suppositiões? varietates ppositionū latent. Ideo circa suppositiones terminoꝝ quattuor sunt inquirenda. Primo quid sit suppositio. Secūdo vbi supponūt termini vbi nõ. Tercio qui termini supponūt qui nõ. Quarto ɂ postremo quomodo supponūt termini quõ nõ. Pro primo aduertendū ꝙ suppositio est statio predicta termini in orõne põi⁹. Uel quod idem est suppositio est pprietas quedã extremi secundū quod vnū extremū ordinat ad aliud in oratione Pro secundo dicendū ꝙ nullus terminus positus extra orõnē supponit sed precise in orõne. Pro tercio a parte subiecti supponūt soli termini

catageromatici.sed a parte p̄dicti supponūt termini catageromatici et sincatageromatici et hoc tenendo adiectiua coia masculini et feminini generis cui⁹ sūt albus ⁊ niger esse terminos sincatageromaticos. Pro euidētia quarti sciendū est q̄ duplex est suppositio ꝓpria ⁊ impropria. Suppositio ꝓpria est qn̄ termin⁹ accipit siue stet aliquo predictoꝝ triū modoꝝ. Suppositio impropria est qn̄ aliqs terminus stat aliter ex vsu loquendi q̄ aliquo triū p̄dictoꝝ modoꝝ. vt Anglia pugnat.i. gens anglie pugnat. Bibo ciphū.id est contentū in cipho. Suppositio ꝓpria dr̄ tribus modis.s.materialis.simplex.⁊ personalis. Suppositio materialis est quando terminus cōis supponit pro voce materiali et non pro re ꝑ vocem significata.vt Homo est nomen. Amo est verbum.

Suppositio simplex ē qn̄ teri⁹ cōis supponit pro natura cōi quā primo significat. vt homo est spēs.aial est genus. Suppositio ꝑsonalis est qn̄ terminus supponit pro aliqua certa ꝑsona / ⁊ hec est duplex.s. discreta ⁊ cōis. Suppositio discreta est qn̄ teri⁹ cois supponit discrete.vt ille homo currit. vel sortes currit. Suppositio cōis est qn̄ termi⁹ cōis supponit cōiter. vt ois homo currit. Et hec est duplex.alia est confusa.alia determinata. Suppositio determiata est qn̄ teri⁹ cōis supponit ꝓ suis suppositi⸗ et contingit descendere ad sua supposita disiūctiue ⁊ nō copulatiue. vt homo currit significat q̄ ille homo currit. vel ille homo currit. vel illa hō currit ⁊c̄.de singulis. Suppositio ꝯfusa duplex ē alia est confusa ⁊ distributiua et alia confusa tm̄. Suppositio confusa tm̄ est qn̄ teri⁹ cōis supponit ꝓ suis suppositis et nō cōtingit descendere nec copulatiue nec disiūctiue. vt ois homo est currens Ly currens stat ꝯfuse tm̄. Suppositio confusa et distributiua ē qn̄ teri⁹ cōis supponit ꝓ suis suppositis ⁊ contingit descendere ad sua supposita copulatiue et nō disiunctiue. vt omnis homo currit sic sigt q̄ ille homo currit et ille homo currit et illa homo currit ⁊ sic de singulis ergo omnis homo currit.

Quomodo autē subm̄ ⁊ predicatū vniuscuiusq̄ ꝓpositōis supponit ⁊ q̄modo nō supponit patebit ꝑ v̄sus sequētes in quibus A notat vniuersalē affirmatiuā. E notat vniuersalē negatiuā. I particularē vel indiffinitā affirmatiuā. O notat ꝑticularē vel indiffinitā negatiuā.

¶ Versus.

A subiec.con.dis.pre confuse quoq̄ tm̄/
E subiec et pre stant confu distributiue.
I subiec et pre tibi stant deterq̄ minate.
O subiec deter: pre con fu distributiue.
Sin affer subiec discrete/ predica deter.
Sin nega subiec dis: pre con fu distributiue.
Si sit discretus discrete semper habetur.

COnsequentia formaliter dicta est debita se-
quela inter añs ⁊ ꝯñs. Consequentia mate-
rialiter dicta est añs ⁊ ꝯñs cũ nota cõsequentie. ¶ Note consequentie
sunt iste. Ergo. Ideo. Igitur ⁊ si. Sꝫ si vereor est nota condicionalis ꝙ
ꝯñe. Et totũ illud quod precedit hanc notam Ergo est añs et reliquũ
est ꝯñs. ¶ Consequentia est duplex viꝫ. bona et non bona. Consequen
tia non bona est illa cuius añs in aliq̃ casu possibili posito p̃t esse verũ
et ꝯñs falsũ primarie sig̃ndo. vnde ista ⁊ ꝯña nõ valet. Omnis hoͦ cur
rit g̃ s/currit q2 posito casu ꝙ oĩs homo currat et ꝙ s. nõ sit añs est ve-
rũ et ꝯñs falsũ. Ex hiis sequitur vnũ correlariũ. Ex antecedente nec̃io
nũꝙ sequitur ꝯñs aut impossibilis aut contingens. ¶ Consequentia
bona est illa cuius añs in nullo casu possibili potest esse verũ et ꝯñs fal-
sum primarie sig̃ndo vt homo currit ergo homo mouet᷑. Ex hiis sequunt᷑
tria correlaria. Primũ necessariũ sequitur ad quodlibet cũ non posset
nec̃m esse falsũ. Secundũ ex impossibili sequitur quodlibet q2 añs non
potest esse verum. ¶ Terciũ ex falso sequitur verũ. Ex veris nichil se
quitur nisi verũ. ¶ Consequentiaꝝ bonarũ alia Emthymemica. Alia.
syllogistica. alia inductiua. alia exemplificatiua. Consequentiaꝝ enthy
memicaꝝ. alia formalis. alia materialis. ¶ Consequencia bona ⁊ ma-
terialis d᷑ triplex. ¶ Primo modo qñ in vna materia tenet et in alia cõ
simili non valet. vt hic tenet deũ eẽ est verũ g̃ deũ esse est nec̃im. Sꝫ in
alia cõsimili nõ tenet vt hic me esse est verũ ergo me esse ẽ nec̃im. ¶ Se
cundo modo est ꝯña bona et materialis qñ ex vna propositione impos-
sibili cõcluditur alia ꝓpositio que est impertinẽs añcedenti siue illa fue-
rit impossibilis siue contingens vt homo est asinus ergo nullus deꝰ est
¶ Tercio modo qñ ex ꝓpositione impossibili vel cõtingenti cõcluditur
ꝓpositio nec̃ia que est impertinens antecedenti vt ego curro g̃ deus est.
¶ Ad cognoscendũ que sunt ꝯñe enthymemice bone ⁊ formales dan
tur sex regule generales. ¶ Prima cõsequentia illa est bona et forma
lis cuius ꝯñs formaliter intelligit᷑ i añcedente vt homo currit ergo aĩal
currit Et dico ꝯñs formaliter intelligi in antecedente qñ ex verificatiõe
antecedẽtis verificatur ꝯñs. ¶ Secunda regula illa ꝯña est bona ⁊ for
malis vbi ex opposito ꝯñtis sequitur formaliter oppositũ añcedentis. vt
homo currit ergo aĩal currit seq̃tur formaliter. Nullũ aĩal currit. ergo
nihil quod est homo currit. ¶ Tercia regula est illa ꝯña est bona ⁊ for
malis vbi oppositũ ꝯñtis formaliter repugnat añcedenti vt ista ꝯña est
bona et formalis. homo currit ergo aĩal currit. quia ista repugnant for
maliter. homo currit et tñ nullũ aĩal currit. Dico ea formaliter repug-
nare que sic se habent ꝙ verificatio vniꝰ falsificat reliquũ ¶ Quarta re
gula. oĩs ꝯña est bona et formalis vbi illud quod sequitur formaliter ad
ꝯñs seq̃t᷑ formalit᷑ ad añs vñ ista ꝯña est bona ⁊ formalis. homo currit er
go aĩal currit. quia sequitur formaliter. Animal currit ergo corpus cur
rit. sequit᷑ etiã formaliter. homo currit: ergo corpus currit.

¶ Quinta regula. omnis ꝯña est bona ⁊ formalis si ille quod antecedit formaliter ad añs añcedat formaliter ad ꝯñs vñ ista ꝯña est bona ⁊ formalis homo currit. ergo aial currit. q: sequitur formaliter. Sortes currit ergo homo currit. sequitur etiã formaliter. Sortes currit. ergo aial currit. ¶ Sexta regula ⁊ vltima illa ꝯña est bona et formalis vbi arguendo a primo añtecedente ad vltimũ ꝯñs omnes ꝯñe intmedie sũt ꝯñe bone et formales emthymemice et nõ variate. Et ar² a primo ad vltimũ qñ ꝯñs prioris ꝯñe est añs posterioris ꝯñe vt homo currit ergo aial currit. Animal currit ꝗ corp⁹ currit corp⁹ currit. ꝗ suba currit. Substãcia currit. ergo ens currit. et sic arguendo a primo ad vltimũ sequitur. hoº currit. ergo ens currit. Sed contra ipsam regulam ar². Nullum temp⁹ est. ergo dies non est. dies non est et aliquod tempus est ergo nox est. nox est. ergo aliquod tempus est. ergo a primo ad vltimum. Nullum tempus est ergo aliquod tempus est. Consequentia non valet et tñ ar² ꝑ regulã predictam. Dico ꝙ ꝯñe intmedie sunt variate quia pl⁹ ponitur in antecedente secunde consequentie ꝙ̃ ponebatur in antecedente prioris ꝯñe. Consequentia non emthymemica sicut est ꝯña syllogistica ⁊ multe alie ꝯñe habente s maiorẽ et minorẽ semꝑ est bona et formalis quando ex opposito conclusionis cũ altera premissaꝝ sequitur formaliter oppositũ alterius premisse vnde ista ꝯña est bona et formalis. Omnis homo currit. sortes est homo ergo sortes currit. quia ex opposito cõclusionis cum maiore sequitur formaliter oppositũ minores. Sequitur enim formaliter. sortes non currit et ois homo currit. ergo sortes nõ est homo. Etiam ex opposito conclusionis cu3 minore sequitur formaliter oppositũ maioris. Seqtur enim formalr. sortes nõ currit ⁊ s. ẽ hoº ꝗ nõ ois hoº currit ¶ Pro declaratõe iductionũ ponẽt due regule. Prima a singularibus affirmatiuis ad vniuersalez affirmatiuam semꝑ tenet cõsequẽntia. ¶ Secunda regula arguendo ab vniuersali neg̃ ad suas singulares siue vnã siue plures semꝑ tenet ꝯña. Exemplar. Quantum ad aliquod sile est. quantũ ad aliquod dissile/ Teste damasceno. Quod i oibus sile est idem est et nõ Exemplar. Et arguendo penes id qõ sile est semꝑ tenet ꝯña. S3 q: pluries ꝓceditur ꝑ id qõ dissile est. ideo ꝯit dici solet. Argumentũ a similitudine vno pede claudicat.

¶ De modo arguendi ab inferiori ad suũ supi⁹ et econtra

PRimo ponentur sex ꝓpositiones. prima. duplex est terminus inferioꝝ ꝑ se ⁊ ꝑ accidens. ¶ Termini inferiores ꝑ accidens sunt ois termĩ singulares termĩ accidentales et termini aggregati. Sicut homo albus est termi⁹ inferiorº termĩo homo. q: omẽ se hñs ꝑ appositioonẽ tã voce ꝙ̃ significatione ẽ infe⁹ seipõ absolute sũpto. Reliqui termini inferiores dicũtur termini inferiores ꝑ se. ¶ Secunda ꝓpositio ex termĩo inferiori ꝑ se et supiori

resultat ppositio necia s3 ex termino inferiori p accidens et supiori resultat vna ppositio contingens. vnde ista est contingens. Currens est mouens. sicut et ista albū est coloratū. ¶ Tercia arguitur ab inferiori ad suū supius a pte subi qn subm antecedentis ē infe9 ad subm ɔntis τ pdicata sūt similia. vt homo currit ergo aial currit. Et arguitur ab inferiori ad suū supius a pte pdicati qn predictū antecedentis est infe9 ad predicatū ɔntis τ subā sūt similia vt homo currit ḡ homo mouetur. Et arguit ab inferiori ad suū supi9 a pte vtriusq3 extremi qn subm añcedentis ē inferi9 ad subm ɔntis τ predicatū añcedentis ē infe9 ad pdicatum consequentis sicut hic homo currit ḡ aial mouet. Quarto arguit a supiori ad suū infe9 a pte subi qn subm añcedent ē supi9 ad subm ɔsequentis τ pdicata sūt similia. Et ar² ab inferiori ad suū supi9 a pte predicati qn pdicatū añcedentis ē supi9 ad pdicatū ɔsequentis τ subā sūt silia. Et ar² a pte vtriusq3 extremi qn subm añcedentis ē supi9 ad subm ɔsequentis τ pdicatū añcedentis ē supi9 ad pdicatū ɔsequentis. ¶ Quarta ppositio differt aliud τ nō idem Cōpatiuus τ suplatiu9 gradus sicut Ita et econtra. Signa vniuersalia tā affirmatiua q̄ negatiua τ ista negatio Non. τ similia confundūt terminū imediate sequentē stare confuse τ distributiue. Quinta. Videō Indigeo promitto Requiro Incipio Desino. Termini exclusiui τ exceptiui. Termini modales τ reduplicatiui et iste termin9 imediate τ similia confundūt terminū imediate sequentē ad supponendū cōfuse tantū. Sexta duo termini ɔfūdentes eodē modo ɔfūdentes quoꝝ vterq3 confundit ɔfuse τ distributiue hij duo termini cadentes sup vnū terminū ɔfūdibilē faciūt eū supponere ɔfuse tantū. Prima regula arguendo ab inferiori ad suū supi9 tā affirmatiue q̄ negatiue tā p se q̄ p accidens in suppositione determiata vel ɔfusa tantū semp tenet ɔña nisi arguat i negatiuis p accidens siue debito medio τ nisi arguatur cū hijs verbis incipit τ desinit ppositis vnde non sequitur. Ego incipio currere ḡ ego incipio mouere. silit nō sequitur homo albus nō currit. ḡ homo nō currit. nisi addatur debitū mediū .s. homo albus est et tūc bū sequitur ɔña. ¶ Secunda regula ab inferiori ad supi9 confuse τ distributiue nūq̄ tenet ɔña formaliter. ¶ Tercia regula a superiore ad suum inferius confuse τ distributiue siue arguatur p se siue per accidens. siue affirmatiue siue negatiue semp tenet ɔña. nisi arguatur in affirmatiuis p accidens siue debito medio. vnde non sequitur. Omne mouēs est in domo. ergo omne currens est in domo nisi addatur mediū τ currens est mouens. ¶ Quarta regula a supiori ad suū infe9 discrete determinate siue confuse tantū nūq̄ tenet ɔña formaliter s3 tunc tenet formaliter precise. quando arguitur in suppositione confusa distributiua. ¶ Quinta regula in omni ɔña bona τ formali vbi arguitur ab inferiori ad suum superius determinate distributo ɔsequentie .i. termino supiori sequitur antecedens id est terminus inferior distribut9 τ hoc affirmatiue vel negatiue vnde licet in ista consequentia albedo ē in pariete. ergo color est in pariete ex consequente distributo affirma-

tiue non sequitur antecedens distributū. sequitur tamen negatiue. vt hic bene sequitur. Nullus color est in pariete. ergo nulla albedo est in pariete. ¶ Sexta regula. In omni ꝯña bona & formali vbi arguitur ab inferiore ad suum superius determinate affirmatiue. ad aliętatem con sequentis sequitur alietas antecedentis si addatur debitū mediū et si addatur ista dictio aliud imediate termino superiori & inferiori vt homo currit. ergo homo mouetur sequitur. homo est aliud a mouente & currens est. ergo homo est aliud a currente.

¶ Sequitur de aliis regulis comunibus.

¶ Prima de qualibet re singulari existente in rerū nā dr alterū contra dictorioꝝ incōplexoꝝ ꝑ se sūpta & de nulla re dicantur eoꝝ ambo vt ista sunt contradictoria incōplexa homo & nō homo & de qualibet re singulari sūpta modo (vt prefertur) dr alterum eoꝝ quia quelibet res singularis est homo aut non homo. et de nulla re dicitur ambo eoꝝ quia nulla res est homo aut nō homo. ¶ Alia regula est hec ab affirmatiua de ꝑdicato infinito sequitur negatiua de ꝑdi⁹ finito vt seqꝛ. tu es nō asin⁹. ergo tu nō es asin⁹ Sed ista regula nō tenet cū verbo adiectiuo. vt non sequitur. Tu amas non hominē. ergo tu non amas hominē. nec cum verbo obliquo vt non sequitur. Tu fuisti non sedens. ergo non fuisti sedens. nec cū terminis relatiuis vt non sequitur. Sortes est non pr. ergo non est pr. ¶ Alia regula arguendo a negatiua de ꝑdicato finito ad affirmatiuā de predicato infinito cum ꝯstantia ibi est consequentia bona vbi totum predicatū infinitatur sequitur. vt tu nō es asinus et tu es. ergo tu es nō asinus. ¶ Alia regula ab affirmatiua de predicato priuato sequitur negatiua de predicato finito sequitur. Sortes est iniustus. ergo s. nō est iust⁹ ¶ Alia regula a tercio adiacente ad secundū adiacens est ꝯña bona. sequitur enim homo est albus. ergo homo est. sed ista regula nō tenet in negatiuis nō enim sequitur homo nō est asinus ergo homo nō est. nec in terminis priuatiuis nō sequitur. homo est mortuus ergo est. Nec in exceptiuis non sequitur Nullus homo preter sortē est currens ergo nullus ho⁰ est currens. nec in exclusiuis nō sequitur Tm̄ aīal est homo. ergo tantū aīal est. nec tenet ista regula vt vult Aristoteles primo pia. vbi añs est ꝓpositio nccīa vt nō sequitur. homo est aīal ergo homo est. ¶ Alia regula medio t'mino existēte hoc aliquid idest termino singulari necē est extrema cōiungi si arguatur in tercia figura vt sequitur. sortes nō currit & s. est ho⁰ ergo homo nō currit. ¶ Alia regula est hec. Ōis ꝓpositio vera de preterito cui⁹ veritas nō dependet a pn̄ti est nccīa vñ ista est ꝯtingens De⁹ ꝑdestinauit sortē quia ei⁹ veritas dependet a pn̄ti quia nō est h. vera de us predestinauit nisi quia hec est vera deus predestinat.

De regulis disiunctiuarũ quarũ prima est hec arguẽdo a parte disiũctiue ad totã disiũctiuã est ɔña bona vt tu curris ergo tu curris vel tu es eps. Sed a tota disiũctiua ad alterã eius ptẽ frequenter fallit ɔña vt tu sedes vel tu es rome ergo tu es rome. ¶ Tamen quinq; modis tenet ɔña a tota disiũctiua ad alterã eius ptẽ. ¶ Primo modo qñ illa ps a qua arguit est inferior ad alterã. vt tu es homo vel tu es aial ergo tu es aial. ¶ Secundo modo qñ vna ppositio est conuertibilis cũ alia vt tu es homo vel tu es risibilis ergo tu es risibilis. ¶ Tercio modo qñ vna ps est impossibilis et alia possibilis tũc arguendo a pte impossibili ad ptẽ possibilẽ est ɔña bona. vt Tu es asinus vel tu es eps ergo tu es eps. ¶ Quarto modo qñ vna ps est cõtingẽs et alia necia tũc arguendo a pte ɔtingenti ad ptẽ necessariã est ɔña bona. vt tu curris vel deus est ergo deus est. ¶ Quito modo a tota disiunctiua cũ opposito vnius partis ad alterã eius ptẽ est ɔña bona. vt tu es eps vel quilibet homo currit sed nõ quilibet homo currit ergo tu es episcopus.

Sequit de regulis copulatiuarũ. Prima est hec. a tota copulatiua ad alterã eius ptẽ est ɔña bona. vt Sortes currit et p. sedet ergo s. currit. ¶ Secũda regula arguendo a pte copulatiue ad totã copulatiuã frequenter fallit ɔña. vt tu es homo ergo tu es assinus. ¶ Tenet tamẽ ɔña a pte copulatiue ad totã copulatiuã quattuor modis. ¶ Primo modo qñ illa ps a qua arguit est inferior ad aliã. vt tu es homo ergo tu es hõ et tu es aial. Vel qñ vna pars est impossibilis et alia possibilis tũc arguẽdo a parte ĩpossibile ad ptẽ possibilẽ est ɔña bona. vt tu es asinus ergo tu es asinus et tu curris. Vel qñ vna ps est cõuertibilis cũ alia. vt tu es homo ergo tu es homo et tu es resibilis. Vel qñ vna ps a qua arguit est cõtingens et alia necessaria tũc arguẽdo a parte cõtingẽti ad partẽ necessariã est ɔña bõ. vt tu curris ergo tu curris et deus est.

Sequit de regulis cõdicionaliũ. Prima ẽ hec Condicionalis est bona qñ cõsequẽs formaliter intelligit in añcedente. vt si tu curris tu moueris. ¶ Secũda regula. Ois cõdicionalis que est sine relatiuo ĩmediate sequente notã cõdicionalẽ valet tantũ sicut ɔña facta ex añcedente et cõsequẽte eiusdẽ condicionalis. vt ista cõdicionalis si tu curris tu moueris tm̃ valet sicut ista cõsequẽtia tu curris ergo tu moueris. ¶ Tercia regula a tota cõdicionali cũ añcedente ad ɔñs eiusdẽ est ɔña bona. vt si tu curris tu moueris sed tu curris ergo tu moueris. ¶ Quarta regula a tota cõdicionali cũ cõtradictorio cõsequẽtis ad cõtradictoriũ añcedentis. est ɔña bona. vt si tu curris tu moueris sz tu nõ moueris ergo tu nõ curris.

¶ Expliciunt consequentie.

Ut testatur philosophus primo prior. Terminus est ille in quem resoluitur propositio id est diuiditur in predicatum et illud de quo predicatur. id est in subiectum et hoc siue sit affirmatiua siue negatiua. ¶ Terminus vero dicitur dupliciter .s. mediatus et immediatus. Terminus vero immediatus dicitur dupliciter .s. subimmediatus et supimmediatus. Terminus vero subimmediatus est ille qui non habet inferius per quod potest probari secundum predicationem vt termini demonstratiui. vt Ego/ Tu/ Sui/ Ille/ Ipse/ Hic/ et Is. et propria nomina non appellatiue tenta. vt Johannes/ Robertus/ sortes/ plato et similia In quocumque casu genere et numero fuerit posita. Et aduerbia demonstratiua vt Hic/ Illic/ Istic et similia. ¶ Terminus supimmediatus est ille qui non habet superius per quod potest probari. vt Ens res aliquid et vnum. Et verba substantiua et eorum participia Ex quibus patere potest quod dupliciter contingit propositionem esse immediatam .s. quo ad sensum vel quoad intellectum. Quod ad sensum quia non habet inferius per quod potest probari. Et tales sunt propositiones singulares de simplici subiecto. que propositiones tamen possunt probari tribus modis. ¶ Primo modo per sensum. vt ille loquitur audio quod iste loquitur. ergo ille loquitur. Ille sedet. tango istum sedentem ergo iste sedet. Et sic de omnibus propositionibus immediatis. quoad sensum est dicendum vt sic per sensum probamus. ¶ Secundo modo possunt tales propositiones probari per eorum contradictoria vt probando quod ego sedeo per hoc quod eius contradictorium est falsum videlicet ego non sedeo igitur hoc est verum quod ego sedeo et sic de aliis. ¶ Tercio modo probatur per eius vniuersale cum debito medio vt sic arguendo. Omnis homo currit. Sortes est homo. igitur s. currit. et sic de aliis. Sed propositio immediata quoad intellectum est illa que non habet superius secundum communitatem per quod potest probari vt aliquid est. et sic de aliis. Propositio singularis affirmatiua non immediata habet probari per primum terminum in ordine probabilem secundum intellectum debitum antequam termini posterioris probabilis officium expliceretur cum ordo terminorum est specialiter attendendus vt tu ab homine differs sic habet resolui. Tu ab hoc differs et hoc est homo igitur tu ab homine differs. Propositio singularis negatiua non immediata habet consimiliter probari per primum terminum in ordine probabilem cum debito medio vt tu ab homine non differs habet sic resolui. Tu ab hoc non differs et hoc est homo. igitur tu ab homine non differs. Similiter tu ab homine non differebas sic resoluitur. Tu ab hoc non differebas et hoc est vel fuit homo igitur tu ab homine non differebas. Similiter tu ab homine non differes sic resoluitur. Tu ab hoc non differes et hoc est vel erit homo. igitur tu ab homine non differes. Similiter tu ab homine potes differe sic resoluitur. Tu ab hoc potes differre et hoc est vel potest esse homo. ergo tu ab homine potes differre.
Et omnes singulares negatiue non immediate similiter probantur vt tu ab homine non incipis differre sic resoluitur. Tu ab homine non incipis

differre ⁊ hoc est vel incipit esse homo. ergo tu ab homine non incipis. differre. Omnes singulares quarum subiecta sunt termini multum compositi consimiliter vt indiffinite probari habent vt ille homo albus currit. sic resoluitur. hoc currit ⁊ hoc est iste homo albus. ergo iste homo albus currit. Terminus mediatus est ille terminus habens medium vel media per quod vel per que potest probari. et dicitur tripliciter. s. Resolubilis Exponibilis ⁊ officialis. Terminus resolubilis est omnis terminus communis supponens determinate pro re existente vel non existente in propositione affirmatiua cuius predicatum non impedit subiectum. Sed in propositione negatiua pro re existente est resolubilis ⁊ non aliter. Omnis indiffinita affirmatiua vel particularis affirmatiua cuius subiectum supponit determinate habet resolui per duo demonstratiua vt Illa propositio homo currit. sic resoluitur. hoc currit ⁊ hoc est homo. ergo homo currit. Ita quod ille terminus ratione cuius illa propositio resoluitur. Demat in prima resoluente ⁊ in loco eius hoc pronomen hoc ponatur ⁊ in secunda resoluente hoc pronomen hoc erit subiectum / ⁊ terminus demptus erit predicatum cuius copula erit hoc verbum Sum es fui si sit propositio de presenti ⁊ non de ampliatiuo sicut patet in exemplo predicto ⁊ similiter in obliquis. Exemplum genitiui vt alicuius hominis seruus est bonus. sic resoluitur huius seruus est bonus / ⁊ hic est aliquis homo, ergo alicuius hominis seruus est bonus. Exemplum datiui Respondenti concluditur. sic resoluitur huic concluditur ⁊ hic est respondens. ergo respondenti concluditur. Exemplum accusatiui Mulierem amat homo. hanc amat homo ⁊ hec est mulier. ergo mulierem amat homo. Exemplum ablatiui. vt ab homine differs sic resoluitur. ab hoc differs ⁊ hoc est homo ergo ab homine differs. Ita quod semper subiectum prime resoluentis erit eiusdem casus generis ⁊ numeri cum termino ratione cuius propositio resoluitur. Omnis propositio particularis vel indiffinita affirmatina cuius principale verbum est de preterito debet resolui eodem modo sicut propositio de presenti preterquam in secunda resoluente illius particularis vel indiffinite affirmatiue vbi debet poni hoc verbum fuit / et hoc verbum est cum disiunctione medium vt aliquis puer fuit senex. sic resoluitur. hic fuit senex / et hic est vel fuit puer. ergo aliquis puer fuit senex. Et sic de futuro ⁊ de verbis ampliatiuis est dicendum cum resoluentibus proporcionabilibus. vt homo potest currere. sic resoluitur hoc potest currere. ⁊ hoc est vel potest esse homo ergo homo potest currere. Similiter homo incipit currere sic resoluitur. hoc incipit currere ⁊ hoc est vel incipit esse homo. ergo homo incipit currere. ¶ Exemplum in plurali. Ut Animalia currunt. sic resoluitur hec currunt ⁊ hec sunt animalia. ergo animalia curruut. Exemplum genitiui vt aliquorum contradictoriorum alterum est verum sic resoluitur. Horum alterum est verum et hec sunt contradictoria ergo aliquorum contradictoriorum alterum est verum. Exemplum datiui. vt hominibus obuiatur sic resoluitur. His obuiatur et hii sunt homines, ergo hominibus obuiatur.

Exemplum accusatiui. Mulieres amat homo. has amat homo ⁊ hec

sunt mulieres ergo mulieres amat homo. Exemplum ablatiui ab hominibus disco sic resoluitur. Ab hijs disco ⁊ hij sunt homines. ergo ab hominibus disco. ⸿ Alia regula est hec a resoluentibus sufficienter sumptis ad resolutū cuius sunt resoluentes est consequencia bona ⁊ non. econtra nisi sit grā termino ꝑ vt bene sequitur. hoc currit ⁊ hoc est homo ergo homo currit. ⁊ tñ non sequitur econtra homo currit. ḡ hoc currit ⁊ hoc est homo quia in casu possibili posito añcedens potest esse verum ⁊ consequens falsū. ⸿ Terminus cōis supponens determinate a parte predicati sequitur naturā verbi de preterito vl̄ de futuro et ideo nō generabit secundā resoluentē vt hoc erit aial sic resoluitur. hoc erit hoc ⁊ hoc erit aial ḡ hoc erit aial. Et sic de preterito ⁊ de futuro ⁊ quocūq₃ verbo ampliatiuo est dicendum.

⸿ Propositio particularis vel indiffinita affirmatiua cuius p̄dicatum ipedit subm vt sūt termini priuatiui nō habent resolui sed ꝓbari modo suo vt homo est mortu⁹. sic probatur Iste homo est mortuus. ergo ho° est mortuus. Antecedens probatur sic. Iste homo non est s₃ fuit. ergo iste homo est mortuus ⁊ sic de alijs terminis priuatiuis est dicendum. Secundo modo ꝓpositio pticularis vel indiffinita affirmatiua hēt probari ꝑ eius subalternantē vt homo currit. sic ꝓbatur. oīs homo currit. ḡ homo currit. Consequentia pat₃ ab vniuersali ad suā indiffinitā ⁊ sēp vniuersalis vocatur subalternans ⁊ particularis subalternata. Tercio modo ꝓbatur particularis vel indiffinita affirmatiua ab equo vel a suo conuertibili vt aial rationale currit ergo homo currit. Quarto modo ꝑ ꝓbatur ꝓpositio particularis vel indiffinita affirmatiua ꝑ oppositum. vt probando ꝙ homo currit ꝑ hoc ꝙ eius contradictoriū est falsum videlicet nihil quod est homo currit. ḡ hoc est verū ꝙ homo currit Consequentia p₃ ꝑ illā regulā. lex et natura ꝯtradictoriū ⁊c̄.

Propositio particularis vel indiffinita negatiua quadruplicit̄ ꝓbatur. primo a priori vt ꝑ eius vniuersalē subalternantē sic arguendo nemo currit. ergo homo nō currit ꝑ quē modū ꝓbandi patere potest ꝙ talia pticularia sūt vera Aliquis homo qui est asinus non est asinus. Differens ab ente nō est. Aliqua res voluta a chymera nō est res voluta a chymera. Qm̄ vero illarum ꝓpositionū subalternantes ex quibus sequuntur sūt vere ⁊ ꝑ ꝯñs sc sunt vere. Secundo modo particularis vel indiffinita negatiua potest probari a posteriori vt per eius resoluentes vt homo non currit sic probatur. hoc nō currit ⁊ hoc est homo ergo

homo non currit. ꝛ sic de alijs dicatur preterꝙ in ꝑticulari negatiua cū sus subm̄ supponit ꝑ re non ente vt Chymera non est que ꝓbari debet ꝑ eius subalternantem sic nulla Chymera est. ergo chymera non est et sic de alijs dicatur. ¶ Tercio modo probatur particularis negatiua ab equo idest ꝑ eius conuertibile vt Equus non currit sic probatur. Hynnibile non currit ergo equus non currit. ¶ Quarto modo ꝓbatur indirecte hoc est per eius contradictoriū. vt homo non currit sic probatur hoc est falsū ꝙ omnis homo currit. ergo hoc est verū ꝙ homo non currit. Exemplum de aduerbijs vt alicubi lucet sol sic resoluitur. Ibi lucet sol et ibi est alicubi. ergo alicubi lucet sol. Aliquando erit añcristus sic resoluitur tunc erit añtecristus et tunc est vel erit aliqñ. ergo aliqñ erit añcristus. Aliqualiter velociter currit sortes sic resoluitur. sic currit sortes. et sic est aliqualiter velociter. ergo aliqualiter currit s. Sapienter loquitur iste homo sic resoluitur sic loquitur iste homo et sic est sapienter. ergo sapienter loquitur iste homo. ¶ Ante A venit B. sic resoluitur. Tunc veniet B et tunc est vel erit ante A ergo ante A veniet B.

Uniuersalis affirmatiua habet exponi ꝑ suaꝫ subalternātam ꝛ ꝑ vniuersalē negatiuaꝫ de consimili subō et copula. Sꝫ cum predicato opposito ad predicatū propositionis probande. vt oīe aīal mouetur. sic exponitur. aīal mouetur ꝛ nullū est aīal nō motū. ergo oīe aīale mouetur. Exemplū quo° exponit ꝓpositio cū isto terio Quin. vt oīs ꝓpositio habet cōtradictoriū. sic exponitur. Aliqua ꝓpositio habet contradictoriū et nulla est ꝓpositio quī illa habet contradictoriū. ergo oīs ꝓpositio habet contradictoriū. Ita ꝙ iste terminꝰ quin ponatur imediate post illum terminū q̄ recipit distributionē et imediate ante relatiuū quod refertur ad terminū recipientē distributionē. Exemplū de vniuersali affirmatiua in singulari numero ꝛ in obliquo. vt cuiuslibet hoīs oculꝰ est dexꝰ sic exponitur. alicuius hominis oculꝰ est dexter et nullus est homo quin illiꝰ oculus est dexter ergo cuiuslibet hoīs oculus est dexter. Ita ꝙ terminꝰ relatiuꝰ sit in eodē casu genere ꝛ numero cū termīo qui recipit distributionem vt patet in explo predicto. Exemplū de vniuersali affirmatiua de disiuncto subō in recto ꝛ in singulari numero. vt omnis homo vel asinus ē asinus sic exponitur. homo vel asinus est asinus. et nihil est homo vel asinꝰ quin illud est asinus ergo. Exemplum de vniuersali affirmatiua de disiūcto subō in obliquo ꝛ in singulari numero. vt ista ꝓpo° ab oī hoīe vel asino homo differt. sic exponitur. ab hoīe vel asino homo differt et nihil est ho° vel asinꝰ quin ab illo homo differt. ergo ab omni hoīe vel asino homo differt. Exemplū de vniuersali affirmatiua de disiuncto predicato vt oīs homo est homo vel asinꝰ. sic exponitur. homo est homo vel asynꝰ et nihil est homo quin illud est homo vel asinꝰ ergo omnis homo est homo vel asinus. Exemplum de preterito in singulari numero. vt Omnis

home currebat sic exponit homo currebat τ nichil est homo nec fuit homo quin illud currebat ergo ois homo currebat. Exemplū de futuro i singulari numero. vt ois homo curret sic expo[9] homo curret τ nichil ē nec erit homo quin illud curret ergo ois homo curret. Exemplū de hoc verbo potest vt Cuiuslibet cōtradictionis altera pars potest esse vera sic exponitur. Alicuius cōtradictionis altera ps potest esse vera τ nulla est nec potest esse cōtradictio quin illius altera pars pōt esse vera ergo cuiuslibet contradictionis altera ps pōt esse vera. Exemplū de vniuersali affirmatiua in obliquo respectu pteriti tēporis. vt cuiuslibz hois vel asini caput fuit sic exponit. Alicui[9] hois vel asini caput fuit τ nihil est nec fuit homo vel asinus quin illi[9] caput fuit ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua in recto τ in plurali numero. vt oēs ppositiones habent contradictoria sic exponit Alique ppositiones hnt cōtradictoria τ nulle sunt ppositiones quin ille hnt contradictoria ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua in obliquo τ in plurali numero. vt Oim contradictoriū alterū est verū sic exponit Aliquoꝝ contradictorioꝝ alterū est verum. et nulla sunt contradictoria quin illoꝝ aterū est verū ergo τc. Exemplum de vniuersali affirmatiua de copulato subiecto in recto τ in plurali numero vt Ois homo τ duo homines sunt tres sic exponit Homo et duo homines sunt tres. τ nichil est homo et duo homines quin illi sunt tres ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua de disiuncto subiecto in plurali numero. vt Omnes homines vel asini sūt asini sic exponit homines vel asini sunt asini τ nulli sunt hoies vel asini quin illi sunt asini ergo τc. Exemplū de preterito in plurali numero et in recto. vt Omnes homines currebant sic exponit Homines currebant τ nulli sunt nec fuerūt hoies quin illi currebāt ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua in qua ponunt duo termini cōes a pte subi qꝝ vn[9] est subm τ ali[9] pdicatū. vt ois homo homo est sic exponit homo homo est τ nichil est homo quin illud homo est ergo qz primus terminus homo distribuit solū. Exemplū de vniuersali affirmatia in qua duo termini cōes ponunt a pte subi τ sūt distributi. vt Ois homo ois homo est. sic exponit homo ois homo est τ nichil est homo quin illud ois homo est ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua in qua ponunt duo termini distributi quoꝝ vn[9] termin[9] est rectus τ alter obliquus. vt Ab oi hoie ois homo differt sic exponit Ab homine ois homo differt et nichil est homo quin ab illo ois homo differt ergo τc. Exemplū de vniuersali affirmatiua in qua a parte subiecti rectus precedit obliquū ipsū regens τ tūc totū aggregatū ex recto et obliquo distribuit. vt quilibet asinus hois currit sic exponit: asinus hominis currit τ nullus est assinus hois quin ille currit ergo τc. ¶ Pro quo notandū est φ qn rectus precedit obliquū a pte subi ipsū regens tunc totū aggregatū ex recto et obliquo est subiectum distributū vt patet in exemplo immediate precedente. Sed qn obliquus precedit rectū regētem obliquū tūc solū obliquus distribuit vt patet in illa. Cuiuslibet hominis asinus currit in qua solum ille terminus hominis distribuitur,

¶ Nota q̄ arguendo ab exponentibus sufficient sūptis ad expositū cui⁹ sūt exponētes est ꝯña bona ⁊ ecōtra semꝑ. ¶ Secūdo modo ꝓbat vni-uersalis affirmatiā ꝑ ei⁹ singulares sufficient sūptas. vt oīs homo cur-rit sic ꝓbat Jlle homo currit ⁊ ille ⁊ illa ⁊ sic de singulis ĝ ⁊c. ⁊ cōsimiliter de oībus vniuersalib⁹ dicat. Singulare alicui⁹ vniuersalis est illud qḋ remanet dēpto signo vniuersali ⁊ in loco ei⁹ ꝓnoīe demōstratiō posito. vt oē aīal iacꝫ ei⁹ singulares sūt iste hoc aīal iacꝫ ⁊ hoc aīal iacꝫ ⁊ sic de alijs. Tercio mō ꝓbat vniuersalis ꝑ ei⁹ cōuertibile. vt oīs homo ambu-lat sic pōt ꝓbari. Oē aīal rōnale ambulat ĝ ⁊c. Quarto mō ꝓbat vniuer-salis ꝑ ei⁹ ꝯtradictoriū. vt oīs hō est aīal ꝓbat sic eius ꝯtradictoriū est falsū homo nō est aīal ĝ hoc est verū ꝙ oīs homo est aīal. ⁊ sic de alijs ē dicendū. ¶ Sequit de ꝯtradictorijs ꝓpositionū vniuersaliū. pro quo sci-endū est ꝙ qñcūqꝫ est aliqua ꝓpo° vniuersalis affirmatiua hñs aliquā ꝓpositionē ꝑticularē vel indiffinitā sibi cōtradicentē oꝫ ꝙ sub a istaꝝ ꝓ-positionū supponāt p̄cise ꝑ eisdē ⁊ p̄dicata sint ita ꝙ subiecta illaꝝ ꝓpo-sitionū supponāt ꝯtradictorio mō ⁊ p̄dicata sint ita ꝙ ille termin⁹ qui in vniuersali affirmatiua supponit ꝯfuse ⁊ distributiue ꝙ ille idē terminus vel sibi cōsimilis i ꝑticulari neḡ supponit determīate ⁊ ꝙ ille t̄ius q̄ i vniuer-sali affirmatiā supponit ꝯfuse tm̄ ꝙ ille idē t̄ius vel sibi ꝯsimis i ꝑticula-ri neḡ supponit cōfuse ⁊ distributiue. vt oīs homo est aīal ⁊ aliqḋ qḋ est homo nō est aīal ideo ista nō sūt ꝯtradictoria Oīs homo homo est ⁊ ali-qḋ qḋ est homo hō nō est. ꝓpter regulā p̄dictā q2 ille vltim⁹ terminus homo in vniuersali affirmatiā supponit ꝯfuse tm̄. nō tñ ille nec aliqs ter-min⁹ sibi ꝯsilis in ꝑticulari neḡ stat ꝯfuse ⁊ distributiue. Jdeo qñcūqꝫ est aliqua ꝓpo° vniuersalis affirmatiā in qua ponunt duo termini cōes añ p̄incipale verbū eiusdē ꝓpositōis. in ꝑticulari negatiā sibi cōtradicēti debet negatio poni int illos duos terminos cōes vt ista sūt ꝯtradictoria Oīs homo homo est ⁊ aliqḋ qḋ est homo nō hō est. Similit ista sūt cō-tradictoria Cuiuslibet hoīs caput est ⁊ alicui⁹ hoīs nō caput est. ¶ Qñ-cūqꝫ in aliqua vniuersali affirmatiā ponunt duo termini cōes distributi añ p̄incipale verbū in ꝑticulari neḡ sibi ꝯtradicēti debꝫ ne° poni ime-diate post p̄imū terminū distributū ⁊ añ secūdū signū vniuersale vt ꝯtra-dictoriū istius oīs homo oīs hō est. est hoc aliquid qḋ est homo nō oīs hō est. Et cōtradictoriū istius ꝓpositōis oīs homo ab oī hoīe differt est hoc aliquid qḋ est homo nō ab oī hoīe differt. ¶ Et qñcūqꝫ est aliqua ꝓpo° vniuersalis neḡ in qua ponunt duo termini cōes ꝑ signa vniuer-salia neḡ distributi añ p̄incipale verbū tūc demat p̄imū signū ⁊ in loco eius ponat signū ꝑticulare in sensu debito ꝯueniēs ⁊ erit eius ꝯtradi-ctoriū. vt cōtradictoriū istı⁹ nullus homo nullus homo est. est hoc aliqs homo nullus homo est. ¶ Quandocūqꝫ est aliqua propositio singularis affirmatiua de subiecto multū cōposito eius cōtradictorium dari debet ꝑ vnā negationē totalit̄ p̄positā vt cōtradictoriū istius Jlle homo currit est hoc nō ille homo currit. ⁊ ita de alijs.

Nunc sequit de aduerbiis exponētibus. verbi grā vt sic. vbicūq3 est sol ibi est luna sic expo'. Alicubi vbi est sol ibi est luna ⁊ nō alicubi est sol quin ibi est luna ergo. Quādocūq3 sortes veniet plato veniet sic exponitur. Aliqñ qñ sortes veniet plato veniet ⁊ nō aliqñ sortes veniet quin tūc plato veniet ḡ ⁊c. Qualit cūq3 ego moueor tu moueris sic exponit. Aliqualiter qualiter ego moueor tu moueris ⁊ non aliqualiter ego moueor quin taliter tu moueris ḡ ⁊c. Et ita de oībus aliis aduerbiis exponētibus est dicendū. Infinite magnus est sortes sic exponit Aliqualiter magnus est sortes ⁊ nō est dare gradū magnitudinis finitū quin sortes excedit illū in magnitudine. ergo ⁊c. Et sic de bono veloci ⁊ propinquo ⁊ de oī noīe adiectiuo nato recipere cōparationē. ¶ Similiter isti termini finitū ⁊ infinitū hñt exponi cū expositōibus ꝓporcionalibus vt Infinita sunt finita sic exponit Aliquāta sunt finita ⁊ nō tot sunt finita quin in duplo in triplo ⁊. in quadruplo plura sunt illis finita ḡ infinita sunt finita. Immediate post tempus quod est presens sortes mouebit. exponit ꝑ suā preiacentē ⁊ ꝑ vniversalem negatiuā debite ꝓporcionatā vñ sic exponit illa ꝓpositio. post tēpus quod est presens sortes mouebit ⁊ nullū est nec erit tempus post tempus quod est presens quin inter illud tempus est tēpus qḋ est presens sortes mouebit ḡ. Immediate ante tēpus quod est presens homo currebat sic exponit. Ante tēpus quod est presens homo currebat ⁊ nullū est nec fuit tēpus añ hoc tēpus quod est presens quin inter illud tempus ⁊ tēpus quod est presens homo currebat ḡ. Immediate añ B fuit A sic exponit. Ante B fuit A ⁊ nullū est nec fuit tēpus ante B tēpus quin inter illud tempus ⁊ B tempus fuit A ḡ ⁊c. Immediate post C erit D sic exponit post C erit D ⁊ nullū est nec erit tēpus post C tēpus quin inter illud tēpus ⁊ C erit D ergo ⁊c.

Uniuersalis negatiua quadrupliciter hēt ꝓbari. s. a priori/ a posteriori. ab equo/ ⁊ indirecte. i. ex opposito. vt nichil quod est homo est asinus a priori sic probatur. Nullum animal est asinus ergo nichil quod est homo est asinus a posteriori vt per eius singulares vt sic arguendo iste homo non est asinus nec iste nec ista et sic de singulis. ergo nichil quod est homo est asinus. Ab equo hoc est a suo conuertibili vel per suā ꝯuersam vt nullus asin⁹ est homo ergo nichil quod est homo est asinus vel a diffinitione vel a quocunq3 conuertibili. Quarto modo probatur vniuersalis negatiua ꝑ

dationē sui oppositi. vt nulla subā est accidens pbatur p hoc quod eius contra dictionum est falsū. scz aliqua subā est accidens. p quē modū probandi patere pt quod ille ppositiones sunt vere. Nihil et chimera sūt fres carnales. Nihil et chimera sunt maximi dñi anglie. nihil et chimera sūt fures et latrones. Oēm enim istarum ppositionū contradictoria sūt falsa. ¶ Notandū est quod nulla vniuersalis negatiua hēt exponi nec resolui s3 probari quattuor modis.

Dictiones exclusiue sunt iste. Tm̄ / tm̄modo solū / solūmodo precise dūtaxat. Et quilibet exclusiua affirmatiua in qua terminus exclusiuus tenet primū ordinem. debet exponi p eius prolacentē et p vniuersalem negatiuā de subō opposito ad subm̄ ppositionis pbande de simili predicato et copula vt tm̄ homo currit sic exponitur homo currit et nihil nō homo currit ergo tm̄ homo currit. prelacens exclusiue est illud quod remanet dēpta dictione exclusiua vt homo currit. est placens pdicte exclusiue tm̄ homo currit Exemplū de preterito vt tantū homo currebat sic exponitur homo currebat et nihil nō homo currebat ergo. Exemplū de futuro vt tantū homo curret sic exponitur homo curret et nihil nō homo curret & c. Exclusiua negatiua habet exponi p eius placentē et p eius vniuersalē affirmatiuā de subō opposito ad subm̄ ppositionis pbande et de consimili pdicato et copula. vt tantū homo nō currit. sic exponitur home non currit. Et quodlibet nō homo currit ergo c. Exemplū de futuro. vt tantū homo non curret. Sic exponitur homo non curret. et quodlibet non homo curret ergo c. Et similiter de preterito. Aliqui tamen exponunt exclusiuam cū isto termino aliud in secunda expoite. vt tantū homo currit. sic exponitur. homo currit et nihil aliud ab homine currit ergo. Et licet ille modus sit bonus cum verbo de psenti non ampliatio cum verbo tm̄ de preterito vel futuro non tenet generaliter io dimittatur et teneatur primus modus. Exclusiua cuius subm̄ est terminus numeralis dupliciter pt exponi. s. ratione alietatis et ratione pluralitatis. vt tantū quattuor homines currūt. ratione pluralitatis sic exponitur. Quattuor homīes currunt et nō plures quam quattuor & c. Ratione alietatis sic exponitur. Quattuor homines currunt et nulli alij quam quattuor homines currunt. ergo c. Et generaliter notandū est quod contradictoriū exclusiue siue fuerit affirmatiua siue negatiua dari debet p vnā negationē totaliter ppositā vt contradictoriū istius. Tantū homo currit hoc est. non tantū homo currit. Et contradictoriū istius exclusiue negatiue. tantū homo nō currit est hoc. non tantū homo nō currit Et sicut exclusiua affirmatiua vel negatiua exponitur p vnam copulatiua3 ita contradictorium ipsius exclusiue verificari habet p contradictoriū illius copulatiue vel sicut ista ppo

Tm̄ hoº currit ꝓbatur per istam causam. homo currit ⁊ nihil non homo currit. ita ista ꝓpositio nõ tantū homo currit verificatur ꝑ istā disiunctiuā que est oppositū prioris copulatiue. s. nichil quod ē hoº currit vel aliquod nõ homo currit. Ubi partes disiunctiue dñr cause veritatis oppositi exclusiue Et sicut dictū est de exclusiua affirmatiua ita de exclusiua negatiua dicatur. Et sciendū est ꝙ arguendo ab vna causa veritatis ad ꝓpositinē verificabilē est ꝯña bona. q2 si vna causa veritatis sit vera oppositū exclusiue erit verū. S3 a ꝓpositione verificabili nõ tenet ꝯña nisi arguatur ad vtrāq3 verificantē. ¶ Propositio exclusiua i qua termin9 exclusiuus ponitur imediate ante principale verbū vel imediate añ p̄dicatū. alr̄ exponitur ꝙ cū tenet pm̄ū ordinē verbi grā vt tu tm̄ curris sic exponitur. Tu curris ⁊ nõ tu nõ curris. ergo eodē modo. Tu es tantū currens sic exponit̄ tu es currens ⁊ nõ tu es nõ currens ergo ⁊c̄. Tu tantū nõ es asin9 sic exponitur tu nõ es asin9 ⁊ tu es quodlibet nõ asin9 ergo. Propositio vera significat p̄cise sicut est sic exponit̄. ꝓpositio vera significat sicut ē ⁊ nõ ꝓpositio vera sig̃t nõ sicut est. ergo ⁊c̄. Opinio ē hic tm̄ ꝙ dictio exclusiua p̄cedens verbū imediate excludit actū oppositū significationi verbi a subo. vt tu tantū vides sic exponitur tu vides ⁊ nihil aliud facis ꝙ vides ergo tu tantū vides. S3 post verbū excludit solūmodo a subo oppositū p̄dicati vt tu diligis tantū hoīe3. sic exponit̄. tu diligis hominē ⁊ nõ diligis nõ hominē ergo ⁊c̄. Sic refert dicere tu diligis tantū hominē ⁊ tu tantū diligis hoīem. vel qñ termin9 exclusiuus imediate p̄cedit verbū exponit̄ cū illo termino pl9. vt tu tantū es sedens sic exponit̄. tu es sedens ⁊ tu es nõ plus ꝙ sedens ergo ⁊ sic de aliis ē dicendū. Et sciendū est qꝺ qñcūq3 arguitur ab inferiori ad suū supi9 dictione exclusiua addita inferiori ⁊ supiori ē ꝯña bona. tā a parte subi ꝙ a parte predicati. Exemplum a parte subi. vt tantū homo currit. ergo tantum animal currit. Exemplū a pte p̄dicati vt homo est tantū currens ergo homo est tantū mouens. ¶ Secunda regula est hec arguendo arguendo ab inferiori ad suū supius a pte p̄dicati dictione exclusiua addita subiectis non valet ꝯña. vt tantū s. currit. ergo tantū. s. mouetur.

¶ Tercia regula est hec qñcūq3 arguitur ab exclusiua ad suū p̄iacens est ꝯña bona vt tantū homo currit. ¶ Quarta regula arguendo ab exclusiua affirmatiua ad suū vniuersale in terminis transpositis ⁊ in terminis rectis in singulari numero cū verbo de presenti nõ ampliatiuo ⁊ vbi ꝓpositio exclusiua potest exponi penes pm̄ū modū exponendi exclusiua affirmatiuā est ꝯña bona. vt tm̄ homo est risibilis ergo oē risibile est homo. Et sciendū est ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpositio sit vniuersalis alicui9 exclusiue requiritur ꝙ subm̄ eiusdē vniuersalis vel sibi simile sit p̄dicatū exclusiue. Ita tamen ꝙ subm̄ exclusiue ⁊ p̄dicatū vniuersalis eodē modo ⁊ p̄cise ꝓ eisdē supponant. vt quilibet homo currit. ergo tantū currens est homo masculus.

In omni exceptiua affirmatiua cui9 pars extra capta ponitur a parte subi. Prima expo-

dationē sui oppositi. vt nulla subā est accidens. pbatur p hoc ꝙ eius cō tra dictionum est falsū. scʒ aliqua subā est accidens. p quē modū pro bandi patere pt ꝙ ille ppositiones sunt vere. Nihil et chimera sūt frēs carnales. Nihil ꝛ chimera sunt maximi dñi anglie. nihil et chimera sūt fures et latrones. Oim enim istarum ppositionū contradictoria sūt fal sa. ¶ Notandū est quod nulla vniuersalis negatiua hēt exponi nec re solui sʒ probari quattuor modis.

Dictiones exclusiue sunt iste. Tm̄ / tm̄modo solū / solūmodo precise dūtaxat. Et quilibet exclusiua affirmatiua in qua terminꝰ exclusiuus tenet primū ordinem. debet exponi p eius preiacentē et p vniuersalem negatiuā de subō op posito ad subm̄ ppositionis pbande de ɔsili predicato et copula vt tm̄ homo currit sic exponitur homo currit et nihil nō homo currit ergo tm̄ homo currit. preiacens exclusiue est illud quod remanet dēpta dictio ne exclusiua vt homo currit. est placens pdicte exclusiue tm̄ hoᵒ currit Exemplū de preterito vt tantū homo currebat sic exponitur homo cur rebat et nihil nō homo currebat ergo. Exemplū de futuro vt tantū hoᵒ curret sic exponitur homo curret et nihil nō homo curret ꝛc̄. Exclu siua negatiua habet exponi p eiꝰ placentē ꝛ p eiꝰ vniuersalē affirmatiuā de subō opposito ad subm̄ ppositionis pbande et de consimili pdicato et copula. vt tantū homo nō currit. sic exponitur homo non currit. Et quodlibet nō homo currit ergo ꝛc̄. Exemplū de futuro. vt tantū homo non curret. Sic exponitur homo non curret. et quodlibet non hoᵒ cur ret ergo ꝛc̄. Et similiter de preterito. Aliqui tamen exponunt exclusi uam cū isto termino aliud in secunda expoīte. vt tantū homo currit. sic exponitur. homo currit et nihil aliud ab homine currit ergo. Et licet il le modus sit bonus cum verbo de psenti non ampliatio cum verbo tm̄ de preterito vel futuro non tenet generaliter iō dimittatur et tenestur primus modus. Exclusiua cuius subm̄ est terminꝰ numeralis dupl̄r pt exponi. s. ratione alietatis ꝛ ratione pluralitatis. vt tantū quattuor ho mines currūt. ratione pluralitatis sic exponitur. Quattuor homies cur runt et nō plures ꝙ quattuor ꝛc̄. Ratione alietatis sic exponitur. Quattuor homines currunt et nulli alij ꝙ quattuor homines currunt. ergo ꝛc̄. Et generaliter notandū est ꝙ contradictoriū exclusiue siue fue rit affirmatiua siue negatiua dari debet p vnā negationē totalr̄ ppositā vt contradictoriū istius. Tantū homo currit hoc est. non tantū hoᵒ cur rit. Et contradictoriū istius exclusiue negatiue. tantū homo nō currit est hoc. non tantū homo nō currit Et sicut exclusiua affirmatiua vel ne gatiua exponitur p vnam copulatiuaʒ ita contradictorium ipsius exclu siue vificari habet p contradictoriū illius copulatiue vñ sicut ista ppoᵒ

Tm̄ hō currit ꝓbatur per istam causam. homo currit ꝛ nihil non ho-
mo currit. Ita ista ꝓpositio nō tantū homo currit verificatur ꝑ istā dis-
iunctiuā que est oppositū prioris copulatiue. s. nichil quod ē hō currit
vel aliquod nō homo currit. Ubi partes disiunctiue dicūr cause veritatis
oppositi exclusiue Et sicut dictū est de exclusiua affirmatiua ita de ex-
clusiua negatiua dicatur. Et sciendū est φ arguendo ab vna causa veri/
tatis ad ꝓpositionē verificabilē est ꝯña bona. q: si vna causa veritatis sit
vera oppositū exclusiue erit verū. Sz a ꝓpositione verificabili nō tenet
ꝯña nisi arguatur ad vtrāq: verificantē. ¶ Propositio exclusiua i qua
termin⁹ exclusiuus ponitur imediate ante principale verbū vel imedia/
te añ p̄dicatū. alr̄ exponitur φ cū tenet primū ordinē verbi grā vt tu tm̄
curris sic exponitur. Tu curris ꝛ nō tu nō curris. ꝗ eodē modo. Tu es
tantū currens sic exponit̄ tu es currens ꝛ nō tu es nō currens ꝗ ꝛc̄. Tu
tantū nō es asin⁹ sic exponitur tu nō es asin⁹ ꝛ tu es quodlibet nō asin⁹
ꝗ. Propositio vera significat p̄cise sicut est sic exponit̄. ꝓpositio vera sig
nificat sicut ē ꝛ nō ꝓpositio vera sigt nō sicut est. ꝗ ꝛc̄. Opinio ē hic tn̄ φ
dictio exclusiua p̄cedens verbū imediate excludit actū oppositū signifi/
cationi verbi a subō. vt tu tantū vides sic exponitur tu vides ꝛ nihil ali-
ud facis φ vides ꝗ tu tantū vides. Sz post verbū excludit solūmodo a
subō oppositū p̄dicati vt tu diligis tantū hoiez. sic exponit̄. tu diligis ho
minē ꝛ nō diligis nō hominē ꝗ ꝛc̄ Sic refert dicere tu diligis tantū ho
minē ꝛ tu tantū diligis hoiem. vel qñ termin⁹ exclusiuus imediate p̄ce
dit verbū exponit̄ cū illo termino pl⁹. vt tu tantū es sedens sic exponit̄.
tu es sedens ꝛ tu es nō plus φ sedens ꝗ ꝛ sic de alijs ē dicendū. Et sci/
endū est qḋ qñcūq: arguitur ab inferiori ad suū supi⁹ dictione exclusiua
addita inferiori ꝛ supiori ē ꝯña bona. tā a parte subi φ a parte predicati.
Exemplum a parte subi. vt tantū homo currit. ergo tantum animal cur
rit. Exemplū a pte p̄dicati vt homo est tantū currens ergo homo est tan
tū mouens. ¶ Secunda regula est hec arguen
do arguendo ab inferiori ad suū supius a pte p̄dicati dictione exclsiua
addita subiectis non valet ꝯña. vt tantū s. currit. ergo tantū s. mouetur.
¶ Tercia regula est hec qñcūq: arguitur ab exclusiua ad suū p̄iacens
est ꝯña bona vt tantū homo currit. ¶ Quarta regula arguendo ab ex-
clusiua affirmatiua ad suū vniuersale in terminis transpositis ꝛ in ter-
minis rectis in singulari numero cū verbo de presenti nō ampliatiuo ꝛ
vbi ꝓpositio exclusiua potest exponi penes primū modū exponendi ex
clusiua affirmatiuā est ꝯña bona. vt tm̄ homo est risibilis ꝗ oē risibile est
homo. Et sciendū est ad hoc φ aliq̄ ꝓpositio sit vniuersalis alicui⁹ exclu
siue requiritur φ subm eiusdē vniuersalis vel sibi simile sit p̄dicatū ex-
clusiue. Ita tamen φ subm exclusiue ꝛ p̄dicatū vniuersalis eodē modo
ꝛ p̄cise ꝓ eisdē supponant. vt quilibet homo currit. ꝗ tantū currens est
homo masculus.

In omni exceptiua affirmatiua cui⁹ pars ex-
tra capta ponitur a parte subi. Prima expo-

nens erit illud qđ remanet dēpta dictione exceptiua ⁊ in loco eius sola vna negatōne posita. Et secunda exponens erit vniuersale negatiuū cu ius subm erit pars ex̄ capta ⁊ p̄dicatū erit cōsimile p̄dicato ꝓpositionis ꝓbande. vt ois homo pret̄ s. currit. sic exponitur. ois homo nō s. currit. ⁊ nihil qđ est s. currit ꝫ ⁊c̄. et sic de p̄terito ⁊ futuro ⁊ de posse cū expo- nentibus ꝓpositionibus dicatur. Ois homo p̄ter s. ⁊ p currit. sic exponi tur. ois homo nō s. l' p currit ⁊ nihil qđ ē s. vel p currit. Ita qđ qñ fit ex clusio siue exceptio cōc ꝓ multis dꝫ cupulacio mutari in disiunctionē in exponentibus tā exclusiue q̄ exceptiue. In omni exceptiua affirmatiua cui⁹ pars extra capta ponitur a pte p̄dicati. Prima exponens erit illud quod remanet dēpta diccione exceptiua ⁊ in loco eius sola negatōe po sita. ⁊ secūda exponens erit nē cuius subm erit cōsīle subo ꝓpositionis ꝓbande ⁊ p̄dicatū erit pars ex̄ capta. vt tu es ois homo p̄ter s. sic ex- ponit̄. tu es ois homo nō s. ⁊ tu nō es s. ꝫ. ⁊c̄. In omni exceptiua neḡ. cuius pars ex̄ capta ponitur a pte subi. prima exponens erit illud quod remanet dēpta dictione exceptiua ⁊ in loco eius sola negatione posita. ⁊ secunda exponens erit affirmatiua cuius subm erit ps ex̄ capta ⁊ pre dicatum erit cōsimile p̄dicato ꝓpositionis ꝓbande. vt nullus homo p̄t s. currit. sic exponitur. nullus homo nō s. currit ⁊ s. currit ꝫ. In oī excep tiua nē cuius pars ex̄ capta ponitur a pte p̄dicati. prima exponēs erit illud quod remanet dempta dictione exceptiua ⁊ in loco eius sola nega tione posita. Et secūda exponens erit affirmatiua cuius subm erit ꝯsile subo ꝓposionis ꝓbande ⁊ pars ex̄ capta erit p̄dicatū. vt tu nō eris ali- quis homo preter s. sic exponitur. tu nō eris aliquis homo nō s. ⁊ tu eris s. ꝫ. Pars ex̄ capta vocat̄ termin⁹ īmediate sequēs diccionē exceptiuā Exemplū de exceptiua affirmatiua in plurali numero. vt omnes hoies p̄ter s. ⁊ p currunt. sic exponitur. Omnes hoies quoꝝ nullus ē C nec p currunt. ⁊ nec C nec p currit ꝫ. Exceptiue negatiue in plurali numero vt exceptiue negatiue in singulari numero expo^l habent. vt nulli hoies nisi E ⁊ F currunt. sic exponitur. Nulli hoies nō E ⁊ F currunt. ⁊ E ⁊ F currunt. ꝫ. ⁊c̄. Et sciendū est. ꝙ differentia est inter istos tres termi- nes preter/preterq̄/⁊ nisi. qꝛ duo primi excipiūt indifferenter tā in ex- ceptiua affirmatiua q̄ in exceptiua negatiua. Sꝫ iste termin⁹ nisi solū excipit in propositione nē. Et nota ꝙ in omni exceptiua propria quattu oꝛ requiruntur. s. p̄iacens exceptiue. subm p̄iacentis pars ex̄ capta. et illud respectu cuius fit exceptio. Preiacens exceptiue est illud qđ re- manet dēpta dictione exceptiua cū pte ex̄ capta. vt ois homo currit est p̄iacens isti⁹ exceptiue. Ois homo p̄t s. currit. pars ex̄ capta ē illud qđ excipitur p dictionē exceptiua. vt pars extra capta isti⁹ exceptiue. Ois homo p̄ter s. currit est iste termin⁹. s. ¶ Alia regula est hec. Ois excep tiua ꝓpria repugnat suo p̄iacenti. vt iste propositiones repugnāt. Ois p̄ter. s. currit. ⁊ ois homo currit qꝛ ex vna sequitur oppositū alteri⁹ qꝛ se- qt̄. ois homo p̄t. s. currit ꝫ aliqđ qđ ē homo nō currit. ¶ Alia regula est hec ab exceptiua ad ci⁹ exponētes ē ꝯña bona, vt ois homo p̄t s, currit

ꝗ ois hoꝰ nõ ſ.currit ⁊ ſ.nõ currit ⁊ econtra. ¶ Alia regula ē hec. Ois ꝓpoſitio in pte vera ⁊ in pte falſa poteſt verificari p exceptionē ptis falſe ⁊ dr ꝓpoᵒ in pte vera ⁊ in pte falſa. ꝓpoſitio vniuerſalis hñs aliqs ſingulares veras ⁊ aliqs falſas vel vnã ſigularē verã ⁊ aliã falſã.vt pono ꝙ ois hoꝰ aliꝰ a platone currit ⁊ ꝙ p nõ currit tũc hec ꝓpoſitio . Ois homo currit ē in pte ⁊ in pte falſa ⁊ põt verificari p exceptõnē ptis falſe.vt ois p̃ter p currit. ¶ Alia regula eſt hec. ſi tot excipiũtur. quot ſupponuntur eſt exceptiua improprĩa.vt ois homo p̃ter õnē hoīez currit ē ex/ceptiua impropria q꞉ tot excipiũtur quot ſupponuntur. Silr eſt exceptiua impropria qñ excepcio fit a pte predi¹.vt tu es ois homo p̃t.ſ.vel qñ exceptio nõ fit in ꝓpoſitione vniuerſali. ¶ Alia regula eſt hec . In oī exceptiua nẽ predicatũ dr de pte ex̃ capta ⁊ remouetur a ſubo p̃lacent꞉ vt nullꝰ homo p̃ter.ſ.currit.currens dr de .ſ.⁊ remouetᷣ ab oī hoie nõ.ſ. contento ſub ſubo p̃lacentis. ¶ Alia regula eſt hec ĩ oī exceptiua affirmatiua p̃dicatũ drde ſubo p̃lacentis ⁊ remouetᷣ a pte ex̃ capta.vt Ois homo p̃t .ſ.currit. curren s dr de omni hoīe ⁊ remo² a ſ. ¶ Alia regula eſt hec ab excluſiua affirmatiua ad exceptiuã negatiuã ĩ eiſdem teris ē ꝯña bona.vt tantũ.ſ.currit.ꝗ nihil p̃t.ſ.currit. ¶ Alia regula ē hec ab exceptiua nẽ ad excluſiuã affirmatiuã ē ꝯña bona ĩ eiſdē teris. vt nihil preter.ſ.currit.ꝗ tantũ ſ.currit.

Tu cares equo.ſic exponitᷣ.Tu es ⁊ equus eſt ⁊ tu nõ hẽs equũ.ergo tu cares equo . Tu es abſqꝫ equo.ſilr habet exponi.tu priuaris equo.ſic expo².Tu es ⁊ equꝰ eſt ⁊ tu nõ hẽs equũ ſꝫ habuiſti.ꝗ.Et oẽs illi termini in plurali numero oĩno exponũtᷣ vt ĩ ſingulari.

Hoc eſt vnũ maximũ ꝙ ſ ſufficit portare ſic exponitᷣ.hoc eſt vnũ magnũ ꝙ ſ.ſufficit portare ⁊ nullũ maiꝰ hoc.ſ.ſufficit portare.ſꝫ qõlibꝫ eo minꝰ ꝗ ⁊c̃.Et de p̃terito ⁊ de futuro cũ exponẽtibꝰ ꝓporcõibꝰ. ⁊ ſimilitᷣ de iſtis teris minimũ ꝙ Intenciſſimũ/ꝙ fortiſſimũ/ꝙ debiliſſimũ/ꝙ primũ iſtans ĩ ꝗ/vltimũ inſtans ĩ ꝗ/⁊ ita de alijs ē dicendũ.Hoc eſt maximũ ꝙ.ſ.ñ ſufficit portare.ſic exponitᷣ.hoc ē vnũ magnũ ꝙ.ſ.nõ ſufficit portare. nec aliqd p̃ciſe tm̃.ſꝫ qlibꝫ minꝰ hoc vel cuilibꝫ minori hoc aliqd eqle.ſ.ſufficit portare. ꝗ ⁊c̃. ⁊ ita de p̃terito ⁊ de futuro ⁊ de talibꝰ tis minimũ ꝙ itẽciſſimũ ꝙ nõ ⁊c̃.Tñ illa ꝓpoᵒ hoc erit primũ os ĩ ꝗ añchriſtꝰ nõ poterit ẽẽ ſic expo² hoc ē vnũ pridẽ os ĩ ꝗ añchriſtꝰ nõ potit eẽ nec ĩ aliq poſteriori .ſꝫ ĩmediate poſt hoc os. añchriſtꝰ poterit eẽ ꝗ. Itẽ hoc ē vltimũ oī ꝗ antechriſtꝰ nõ potit eẽ. ſic expo² hoc ē vnũ ĩdũ o ĩ ꝗ añchriſtꝰ ñ potit eẽ.nec ĩ aliq priore ſꝫ imediate poſt hoc o añchriſtꝰ poterit eẽ ꝗ ⁊c̃. Tu ꝯtingētᷣ es ſic expo².tu es ⁊ te nõ eẽ ē poſſibile ꝗ.vl̃ ſic.tu es ⁊ tu potes nõ eẽ ꝗ. ⁊ ſic de p̃tito ⁊ de futuro cũ exponẽtibꝰ ꝓporcõibꝰ.Tu neceſſe es vl̃ neceſſariũ es.ſic expo².tu es ⁊ te nõ eẽ ē ipoſſibile ꝗ l̃ ſic tu es ⁊ nõ poteſt eẽ qn tu es ꝗ.Et ita ĩ plurali numero cũ exponentibꝰ ꝓporcionibus.

Tu differs a s. sic exponit. prima exponens erit cōstantia primi extremi. Et secūda exponens erit cōstantia secūdi extremi. Et tercia exponens erit neg in qua primū extremū negat a secūdo extremo vt tu differs a s. sic expōit. Tu es et s. et tu nō es s. g. Ego differā ab asino sic expōit primo resoluēdo hoc vbū differā ad certā instās sic tūc vel tūc ego differā ab asino g. Añs pbatur tūc ego ero et tūc asinus erit et tūc nō ero asinus g. Et sic de pterito et de futuro cū expositōib9 pporcionalib9. Et sicut iste terminus differt exponitur. ita exponit ille terminus aliud et nōidem.

De modo arguēdi cū hoc verbo differt re' sūt ponēde quarū prima est hec arguēdo ab infe'ri ad suū supius cū isto t'mino differt postposito est ōña bō vt ab isto hoīe differo g ab hoīe differo. ¶ Alia regula ē hec arguēdo ab infe'ri ad suū supius cū isto termīo differt affirmatiē ppōsito a pte pdi' nō valet ōña vt sic arguēdo tu differs ab asino g tu differs ab aiali. ¶ Alia reg est hec arguēdo ab infe'ri ad suū supi9 negatiue p se tā a pte pdi' q a pte subi ē ōña bō. Exēplū a pte subi vt tu ab hoīe nō differs g tu ab aiali n differs Exēplū a pte pdi' vt tu nō differs ab hoīe g tu nō differs ab aiali. Sed arguēdo ab infe'ri ad suū supius p accidēs negatiue nō valet ōña nec a pte subi nec a pte pdi' nisi cū debito medio vt tu ab hoīe sedēte nō differs g ab hoīe nō differs posito q nullus homo sedeat tūc añs est verū et ōñs falsū. ¶ Alia regula arguēdo a supiori ad suū inferi9 affirmatiue p' a parte pdi' cū hoc verbo differt ppōito est ōña bona. vt tu differs ab aiali g tu differs ab hoīe. S3 a supiori ad suū inferius p accidēs nō valz ōña nec affirmatiē nec negatiē vt oīs asinus differt ab hoīe g oīs asin9 differt ab hoīe albo. ¶ Alia reg arguēdo a supiori ad suū inferius a pte subi non valet ōña nec affirmatiē nec negatiue cū isto differt postposito. Exēplū affirmatiē vt ab aiali differt homo g ab asino differt hō. Exēplū negatiē. vt ab aiali nō differt hō g ab asino nō differt hō. ¶ Alia regula arguēdo a supiori ad suū inferi9 negatiue cū isto termino differt ppōsito a pte pdi' nō valet ōña vt tu nō differs ab aiali g tu nō differs ab asino. ¶ Sciēdū est q oēs iste regule posite de modo arguēdi cū isto termīo differt ab infe'ri ad suū suū supi9 et ecōtra similiter hñt intelligi de istis tis Aliud et Nōidem et breuit de oibus terminis qui faciūt terminū imme diate sequentē stare ōfuse et distributiue.

Compatiuus gradus hēt exponi p tres expo nētes. s. p duas affirmatias et p vnā negatiuā. Prima exponēs erit affirmatiā cui9 subiectū erit primū extremū i ntō casu sūptū et pdicatū erit positiu9 gradus eiusdē cōpatōis. Et scda exponēs erit vniuersalis affirmā cui9 subm erit scd3 extremū i ntō sūptū et pdicatū erit pōitiu9 gd9 eiusdē ōpatōis. Et tcia exponēs erit vniuersalis neg in qua

negat gradus equalitatis secũdi extremi a primo extremo. Exemplũ vt sortes est fortior asino sic expo². s. est fort ꝫ ⁊ oĩs asin⁹ est fort ꝫ ⁊ null⁹ asinus est ita fortis sicut sortes ꝗ. Ego ero fortior asino sic expo² primo resoluẽdo ad certũ ꝯs sic tũc vel tũc ego ero fortior asino ꝗ. Añs ꝓbat sic. tũc ego ero fortis ⁊ tũc oĩs asinus erit fortis ⁊ tũc null⁹ asin⁹ erit ita fortis sicut ego ꝗ. Ego fui fortior asino sic exponit primo resoluẽdo ad certũ ꝯs sic tũc vel tũc ego fui fortior asino ꝗ. Añs ꝑ² sic. Tũc fui fortis ⁊ oĩs asinus fuit fort ꝫ ⁊ tũc nullus asinus fuit ita fortis sicut ego ergo ego fui fortior asino.

Superlatiuus gradus expo² ꝑ tres exponẽtes ꝑ duas affirmatiuas ⁊ ꝑ vnã negatiuã. prima exponẽs erit affirmatia cui⁹ subm erit primũ extremũ in nr̃o sũptũ ⁊ p̃dicatũ erit positiu⁹ grad⁹ eiusdẽ cõparatõis. ⁊ secũda exponẽs erit vniuersalis affirmã cui⁹ subm erit secũdũ extremũ in nr̃o sũptũ ⁊ p̃dicatũ erit positiu⁹ grad⁹ eiusdẽ cõparatõis. Et tercia exponẽs erit vniuersalis neg̃ cui⁹ subm erit secũdũ extremũ in nr̃o sũptũ ⁊ p̃dicatũ erit cõparatiu⁹ gradus eiusdẽ cõparatõis cũ alio cõparatio gradu a sẽsu ꝯtrario vt plato ẽ fortissim⁹ aĩaliũ sic expo² plato est fort ꝫ ⁊ oĩa aĩalia sũt fortia ⁊ nullũ aĩal est fortius platone s ꝫ aliq̃ eo deb'li⁹ ꝗ. Exẽplũ de p̃tito vt tu fuisti fortissimus hoĩm sic expõit primo resoluẽdo ad certũ ꝯs sic tũc vel tũc tu fuisti fortissim⁹ hoĩm ꝗ. Añs ꝑ² sic tũc tu fuisti fortis ⁊ tũc oẽs hoĩes fuerũt fortes ⁊ tũc nichil hoĩm fuit forcius te sed aliquo debilius ergo. ita dicẽdum est de futuro.

Bis comedisti panẽ sic expo² / semel comedisti panẽ ⁊ iterũ semel ergo. ⁊ sic de alijs ẽ dicẽdũ

¶ Iste terminus incipit dupl'r exponit. vno modo ꝑ positionẽ de p̃senti ⁊ ꝑ remotõnẽ de p̃terito vt s. incipit currere. sic expõit. in p̃senti ꝯti s. currit ⁊ imediate añ instans qđ est presens nõ currebat. ꝗ s. incipit currere. Secũdo modo sic expõit hoc verbũ incipit ꝑ remotõnẽ de p̃senti ⁊ ꝑ positionẽ de futuro vt s. incipit currere sic expõit. in p̃senti ꝯti s. nõ currit s ꝫ imediate post ꝯs qđ est p̃sens s. curret ꝗ. Exẽplũ de p̃terito vt s. incipiebat currere sic expõit reducẽdo ad certũ ꝯs vt in A vel i B s. incipiebat currere ꝗ. Añs ꝑ² sic primo modo in A ꝯti s. currebat ⁊ imediate añ A ꝯs s. nõ currebat ꝗ. Secũdo modo sic expõit. in A ꝯti s. nõ currebat sed imediate post A ꝯs s. currebat ꝗ. Exẽplũ de futuro vt s. incipiet currere sic expõit reducẽdo ad certũ ꝯs vt in A vel in B ꝯti s. incipiet currere ꝗ Añs ꝓbat sic primo mõ in A ꝯti s. curret ⁊ imediate añ A ꝯs s. nõ curret ꝗ. Secũdo modo sic exponit in A ꝯti s. nõ curret sed imediate post A ꝯs sortes curret ergo ⁊c.

Iste terminus desinit dupl'r exponit̄. primo modo ꝑ positionē de p̄senti ₇ remotionem de futuro.vt Sortes desinit esse albus. Primo modo sic exponit̄. In presē ti nūc s.est albus ₇ nō imediate post īs quod est presens s.erit albus ꝙ. Secūdo modo sic exponit̄ hoc verbū desinit ꝑ remotionē de p̄senti ₇ ꝑ positionē de p̄terito vt s.desinit esse albus sic exponit̄ in p̄senti nūc s.non est albus sꝫ imediate ante īs quod est p̄sens s.fuit albus. ꝙ. Exemplū de p̄terito.vt s. desinebat esse albus sic exponit̄ primo modo resoluēdo ad certū īs vt sic tūc vel tūc s.desinebat esse albus ꝙ. Aūs ꝓbat̄ sic.pri-mo mo° tūc s.fuit albus ₇ imediate post illud īs s.nō fuit albus ꝙ. Se-cūdo mō sic exponit̄ tūc s.nō fuit albus sꝫ imediate añ illud īs s.fuit al-bus ꝙ ₇c̄.Exemplū de futuro.vt s.desinet esse albus sic exponit̄. Primo modo reducēdo ad certū īs tūc vel tūc s.desinet esse albus ꝙ. Aūs pro bat̄ sic dupl'r primo sic tūc s.erit albus ₇ imediate post illud īs s.nō erit albus.ꝙ.vel sic t̄ī.s.nō erit albus sꝫ imediate añ t̄ī.s.erit alb⁹ ꝙ. ¶ Sciendū est ꝙ arguendo ab vno modo exponendi tale verbū Incipit vel desinit ad ꝓpositionē exponibilē est ꝯña bona.sꝫ a ꝓpositioni exponibili ad vtrūqꝫ modū exponēdi hoc verbū Incipit vel desinit cū disiūctiōe media est ꝯña bō.Et nō ꝙ a cōtradictoriis affirmatiuaꝝ vel negatiuarū expo nētiū taliū verboꝝ incipit vel desinit ad cōtradictoriū ꝓpositionis expo nibilis est ꝯña bona vñ bñ sequit̄.Tu iā nō curris nec imediate post īs qḋ est p̄sens tu curres ꝙ tu nō incipis currere.Sequit̄ etiā in hoc nūc tu curris ₇ imediate añ īs qḋ est p̄sens currebas ꝙ tu nō incipis currere. Talia verba in plurali numero exponi nō hñt sꝫ ꝓbari ꝑ ꝓpositiōes singularis numeri verbi gr̄a Isti duo incipiūt currere sic ꝓbat̄ hic incipit currere.et hic incipit currere ꝙ isti duo incipiūt currere ₇ sic de aliis dicatur.

¶ Quo modo arguit̄ a cōtradictoriis exponētium hoꝝ verboꝝ Incipit ₇ desinit ad ꝯtradictoriū ꝓpositiōis exponibilis patet ꝑ versus sequentes.

tiua ns eritū tiua ns turū.
Affirma/prese/pret/nō incipit ₇ nega prese fu

requirit.
Affirma/prese/fu nō desinit/₇ nega prese pret

Propositio reduplicatiua affirmatiua dupl'r exponi².s.rōne cāe ₇ rōne cōcomitātie. Rōne cāe sic hoc inq̄ntū est hō est aīal sic exponit̄ hoc est hō ₇ hoc est aīal et oīs hō est aīal.₇ q: hoc est hō hoc est aīal ꝙ.Rōne ꝯcomitātie sic expo-nit̄ hoc est hō ₇ hoc est aīal ₇ oīs hō est aīal ₇ si hoc est hō hoc ē aīal ꝙ. Reduplicatiua neḡ dupl'r expo².rōne cāe ₇ rōne ꝯcomitātie. Rōne cāe

sic hoc inq̄ntū est hō nō est asin⁹ sic expo² hoc est hō ⁊ hoc nō est asin⁹ ⁊ nichil qd̄ est homo est asin⁹ ⁊ q꞉ hoc est homo hoc nō est asin⁹ ꝓ. Ratione ꝯcomitātie sic expo² hoc est hō ⁊ hoc nō est asinus ⁊ nichil qd̄ est homo est asinus ⁊ si hoc est homo hoc nō est asinus ergo ⁊c̄.

PRopositio cuius pͥmus terminus in ordine ꝓbabilis est terminus officialis determinās dictū ꝓpositiōis vt est talis. possibile est hoīem currere sic hēt officiari talis ꝓpositio est possibilis homo currit pͥmo ⁊ pͥncipalit̄ hoīem currere signs ꝓ ⁊c̄. Necesse est deū esse sic hēt officiari talis ꝓpositio ē necc̄ia deus est pͥmo ⁊ pͥcipalit̄ deū esse signs ꝓ. Cōtingit sedentē ambulare sic hēt officiari. talis ꝓpositio est ꝯtigēs sedēs ambulat pͥmo ⁊ principalit̄ sedentē ambulare signs. ¶ Et nō q̄ termin⁹ modalis dr̄ detmiare dictū ꝓpositōis qn̄ detminat inherētiā p̄dicati ad subm̄ in suo dicto siue termin⁹ modalis totalit̄ p̄cedit vel finalit̄ subsequit̄ siue intermediat. Et tūc dr̄ talis ꝓpo° accepta in sensu cōpasito ⁊ hēt officiari. vn̄ hec ꝓpo° homo de necessitate est aīal si ly de necessitate detminat inherētiā predicati ad subm̄ est modalis accepta in sensu cōposito ⁊ hēt officiari ⁊ nō resolui. S₃ si termin⁹ modalis detminat subiectū vel p̄dicatū tūc dr̄ modalis accepta in sensu diuiso. ⁊ nō hēt officiari s₃ suo modo ꝓbari vt ista ꝓpositio albū possibile est esse nigrū hēt sic resolui hoc possibile est eē nigrū ⁊ hoc est vel pōt esse albū ꝓ. Et sic refert dicere. Albū possibile est esse nigrū in sensu cōposito ⁊ in sensu diuiso. ¶ Nō q̄ ab officiātib⁹ sufficient̄ sūptis ad officiatū cui⁹ sūt officiātes est ꝯn̄a bō ⁊ ecōtra. ¶ Ista ꝓpo° necc̄e est deū esse ꝓbat̄ tripl̄r. s. resolutorie expositorie ⁊ officialit̄. Resolutorie sic hoc est deū esse ⁊ hoc est necc̄e vel necc̄im. ꝓ. Expositorie sic deus est et nō pōt esse quin deus est ꝓ. Officialit̄ sic talis ꝓpositio ē necc̄ia deus est pͥmo ⁊ pͥcipalit̄ deū esse signs ꝓ ⁊c̄. Ista ꝓpo° ego durabo p diē sic sigt̄ q̄ ego p alicui⁹ diei quālib₃ ptē durabo ⁊ nō sic. q̄ ego durabo p quālibet ptem cuiuslibet diei cū pͥma sit vera ⁊ scd̄a falsa et īpossibilis. Nō q̄ semp p pͥmū terminū in ordīe ꝓbabilē hēt ꝓpo° ꝓbari p̄terq̄ in exclusiuis in exceptiuis ⁊ in modalibus. vt ab oī hoīe differs cū pͥm⁹ terminus in ista ꝓpōe est iste termin⁹ omni. secūd⁹ hoīe ⁊ tercius differs ⁊ sic de aliis est dicendū si essent plures termini. Nota q̄ triplex est terminus. s. scriptalis mentalis ⁊ vocalis. Termin⁹ scriptalis est termin⁹ scriptus in libro vel in pariete vel in aliquo tali. Terminus mētalis est termin⁹ cōceptus in aīa p quē homo cōcepit aliqua de quibus cogitat. Teri⁹ vocalis est termin⁹ ꝓlat⁹ ab ore. ¶ Nota q̄ arguendo a sensu cōposito ad sensū diuisū nō valet ꝯn̄a nec ecōtra nisi tribus modis pͥmo mō qn̄ ꝓnomē demōstratiuū est simplex subm̄ sine aliquo detminabili respectu hui⁹ vbi scio. vt scio hoc esse verū ꝓ hoc scio esse verū. Secūdo modo qn̄ ꝓnomē demōstratiuū est subiectū cū determinabili ⁊ illud detminabile est palā ꝯuertibile cū predicato vt scio hoc

aial esse sensibile ꝙ hoc aial scio esse sensibile. Tercio modo qn̄ ꝓnomē demōstratiuū est subm cū detminabili ꝛ illud detminabile est supi⁹ ad p̄dicatū. vt scio hoc coleratū esse albū ꝙ hoc coleratū scio esse albū.

OBligatio est quedā ars mediante qua/ quis opponēs pōt ligare rn̄dentē vt ad placitū suū rn̄deat affirmatiue vel negatiue ad ꝓpositionē sibi ꝓpositā. ¶ Sciēdū est ꝙ tres sūt species obligatōis scꝫ positio/ impositio ꝛ depositio. Po° est vna ꝓpo° sūpta cū hoc verbo pono. Sꝫ positū est illud qđ remanet dēpto hoc verbo pono. Exēplū hoc totū est po° pono ꝉ istā ꝓpositionē tu es rome ꝛ hoc est positū tu es rome. qꝛ hoc remanet dēpto hoc v̄bo pono. Solū falsū ꝛ po^{le} est admittibile in positōe. Prima regula ē hec. Oē ꝉ positū ꝛ a te admissū sub forma positi ꝓpōitū durāte tēpore ei⁹dē positionis ꝛ scitū a te fore tale quale fuit ꝉ pōitū ꝛ nō repugnās pōni est cōcedendū. vt posita ꝉ ista tu curris ꝛ admissa tūc eadē vel quecūqꝫ con similis ꝓposita est ꝯcedēda durāte tēpore eiusdē positōis. ¶ Secūda reg̃ est hec. Oē primarie sequēs ex posito ꝛ admisso durāte tēpore eiusdem positōis est cōcedēdū. vt pono ꝉ istā tu curris ꝛ admissa ista tu moueris est cōcedēda. qꝛ primarie sequit̄ ex posito sequit̄ eni tu curris ꝙ tu moueris. ¶ Tercia regula Oē primarie repugnās posito ꝛ admisso durā te tēpore eiusdē positōis est negandū vt pono ꝉ istā tu curris ꝛ admissa illa tu sedes est negāda qꝛ illa duo repugnāt tu curris ꝛ tu sedes. qꝛ nō pn̄t simul esse vera. ¶ Quarta reg̃ ad imptinēs rn̄dendū est secūdū suā qualitatē hoc est si sit vera ꝛ scita a te fore vera debet cōcedi si sit falsa ꝛ scita a te fore falsa debet negari si sit dubia ꝛ scita a te fore dubia debet dubitari. ¶ Imptinēs est illud qđ nō sequit̄ ex posito nec repugnat po sito. vt pono ꝉ istā ꝓpositionē. Ois homo est rome admittat̄ ꝓpono eā dē ꝯcedat̄. Dein̄ ꝓpono ꝙ tu es homo ꝯcedat̄ qꝛ est vera ꝛ imptinēs qꝛ nō sequit̄ ex posito nec repugnat qꝛ non sequit̄ oīs homo est rome ꝙ tu es homo. nec repugnat qꝛ stāt bn̄ simul Ois homo est rome ꝛ tu es hō. ¶ Quinta reg̃ Oē primarie sequens ex posito ꝛ admisso cū cōcesso vel cū ꝯcessis cū opposito bn̄ negati vel cū oppositis bn̄ negatꝫ durāte tē pore eiusdē positōis est cōcedendū vt pono ꝉ illā Ois hō currit ꝛ admis sa ista ꝓpono ꝉ illā tu es homo ꝛ cōcessa illa qꝛ est vera ꝛ imptinēs. De inde ꝓpono tibi illā tu nō es cantabrigie neget̄ qꝛ est falsa ꝛ imptinēs ꝛ hec vltima ꝓpositio tu curris cantabrigie est cōcedēda qꝛ est sequēs ex posito cū concesso ꝛ cū opposito bn̄ negati sequit̄ eni Ois homo cur rit ꝛ tu es homo ꝛ tu es cantabrigie ergo tu curris cantabrigie. ꝛ ita fo ret faciendū si plura essent concessa ꝛ negata. ¶ Sexta regula. Omne primarie repugnans posito ꝛ admisso cū concesso vel cū concessis cum

opposito bñ negati vel cũ oppositis bñ negatoꝝ durãte tẽpore eiusdem positiõis est negãdũ vt pono ꝫ istã.ois homo currit ꝛ admissa. deinde ꝓpono ꝫ tu es homo ꝛcõcessa illa tanq̈ vara ꝛ impTinẽs deinde ꝓpono ꝫ illã tu curris in domo.ꝛ negata illa.tanq̈ falsa ꝛ imptinẽs.negãda est il la tu curris extra domũ qꝛ repugnat posito cũ opposito bñ negati. Nã illa repugnãt Ois homo currit ꝛ ego sũ homo ꝛ ego nõ curro in domo ꝛ domꝰ est ꝛ tñ nõ curro ex domũ nã oppositũ vltie ꝓpositõis est sequẽs.

¶ Alia reg̃ ꝓpꝫ po^le^ positũ nõ est impo^le^ ꝯcedẽdũ neq̈ nec̃im negan dũ. ¶ Alia reg̃ duo ꝯtradictoria intꝫ se cõtradicẽtia nõ sũt ab eodẽ ꝯce= denda infra idẽ tẽpus obligatõis neq̈ negãda vt ponaꝫ q̈ A sit cõtradi ctoriũ B ꝛ ecõtra ꝛ tm̃ sit vnũ A ꝛ vnũ B.tũc A ꝛ B nõ sũt cõcedenda sub eodẽ neq̈ negãda sꝫsi vnũ sit ꝯcedẽdũ reliquũ erit negandũ. ¶ Et sciẽdũ q̈ duplex est po^o^.simplex ꝛ ꝯpõita.positio simplex ẽ qñ po^r^ ꝓpo^o^ catagorica.po^o^ ꝯpõita est qñ põiꝫ ꝓp^o^ ypotitica. Nũc videndũ est qua liter faciẽdũ est ex pte opponẽtꝭ ꝛ q̈liꝫ ex pte rñdentꝭ.Opus opponẽ= tis est ponere ꝛ ꝓponere quousq̈ videat rñdẽtẽ duci ad aliqḋ icõueniẽs Opus rñdẽtꝭ est sustinere positũ ꝛ fuare se ne videaꝫ duci ad aliqḋ icõ ueniẽs.Si aũt ponaꝫ aliqḋ falsũ ꝛ deinde ꝓponaꝫ alia copulatia facta ex ipso falso posito ꝛ ex vero ꝛ imptinẽte pꝰusq̈ cõcessũ fuerit illud veꝝ neganda illa copulatia facta ꝛ inde negandũ est illud verũ ꝛ iptinẽs qꝛ illud est repugnans posito cũ opposito bñ negati. Exẽplũ ponaꝫ q̈ ois homo est rome deinde ꝓpo^r^ hec copulatia ois homo est rome ꝛ tu es homo eadẽ est negãda qua negata negãda est illa Tu es homo.Si aũt positũ fuit aliquod falsũ ꝛ postea ꝓponaꝫ illud verũ concedendũ est idẽ verũ quo cõcesso cõcedẽda est illa copulatiua ꝛc.

De secũda spẽ obligatõis.s. de impositiõe ali qua sũt dicẽda.Est eñi impositio attributio obligatoria noue significatõis ad aliq̈ ꝓpositõnẽ scriptale in tantũmo^o^ vel vocalẽ.Vñ qñ aliquis opponẽs velit aliquã ꝓpositionẽ hẽre nouam sigtionẽ vtaꝫ isto termino Impono vel instituo ꝛ non isto termino pono qꝛ ois impo^o^ est positio ꝛ nõ ecõtra. ¶ Oẽs regule de positõe sũt intel= ligẽde de impositõe nulla mutatiõe facta nisi istius termini pono in istũ terminũ impono. Nã sicut dicebaꝫ hoc totũ qḋ poniꝫ cũ termino faciẽte positionẽ vocaꝫ positio.et illud quod remanet dẽpto termino faciẽte po sitionẽ vocaꝫ positũ.sic totũ qḋ poniꝫ cũ termino faciente impositionem vocaꝫ impositio.ꝛ illud quod remanet dẽpto isto termino impono vocaꝫ impositũ.Et ideo breuiter qñcũq̈ allegaꝫ aliqua regula posita ꝑ impo sitionẽ solũ mutabiꝫ iste terminus positũ in istũ terminũ impositũ. ꝛ sic mutatur species istius obligationis. ¶ Prima regula est hec Omne

impositū sub forma impositi ,ppositū est concedendū. Secūda regla est hec. Omē primarie seques ex imposito est cōcedēdū. Tercia regla. Omē primarie repugnās imposito cū admisso est negādū. ¶ Pro istis reglis declarādis sit iste casus prim⁹. imponat q̄ illa ,ppo° deus est significat hoiem esse asinū añ ꝙ iste casus admittat querat obligādus an sit ,ppo° mentalis vocalis vel scriptalis. Si sit mētalis casus est negādus. si nō. casus est admittendus quo admisso ,pponat illa ,ppo° deus est sigt hominē esse asinū illa ,ppo° est ꝯcedēda q: est impositū sub forma impositi ,ppositū. Sic patz reg prima. ⁊ in eodē casu ,pponat q̄ aliq̄ ,ppositō sigt hoiem esse asinū ista est cōcedēda q: est sequēs ex imposito sc². n. hec ,ppositio sigt hoim esse asinū ꝙ aliq̄ ,ppositio sigt hoiem esse asinū ⁊ sic pz scda reg. In eodē casu ,pponit q̄ nulla ,ppositio sigt hoiez esse asinū illa est negāda q: primarie repugnat posito ⁊ sic patz reg tercia. ¶ Quarta reg. Nō ,ppt nouā impositōez alicui⁹ ,ppōis est nisi variāda ad cādē p se ,ppōitā. Et sciēdū est q̄ ,ppositio ,ppōit p se qñ ponit absq̄ additiōe aliquoꝝ istoꝝ terminoꝝ. verū. falsū. possibile. impossibile. cōtingēs ⁊ nessariū. ⁊ eoꝝ aduerbiis. Regula est sic intelligēda: qñcūq̄ est alicui ,ppositōi p impositōnē sigtio nouiter attributa ⁊ si postea ,ppōita sit eadē p°: ad illā rñdendū est. ac si nulla impositio fuerit sibi facta. vt si in casu priori ,pponat deus est. cōcedēda est. vel si imponat q̄ illa tu es asinus sigt deū esse ⁊ postea ,pponat ista Tu es asin⁹ neget nō ,ppt hoc q̄ sigt deū esse sz q: ,pponit p se: ideo rñdendū est ac si nō imponeret aliq̄s casus. ⁊ sic de aliis est dicēdū. ¶ Et licet ,ppositio ista hūerit vtrāq̄ sigtionē viz antiquā ⁊ nouā tñ qñ ,pponit nō p se ex cōi modo intelligēdi ca² ista ,ppositio ,p sigtō nouit attributo ⁊ ꝼm qualitatē significatōis nouit attribute ad eā rñdebit hoc est si sit vera debet cōcedi si falsa negari ⁊c. Et si ab aliqua ,ppositōe sua sigtio prima sit sequestrata ⁊ eidē sit sigtio nouit attributa ⁊ postea sit ,pposita istā esse verā vel falsā. vel dubiam ⁊ ita de aliis tūc rñdendū est ꝼm sigtionē nouit attributā hoc est si sit vera debet ꝯcedi si sit falsa debet negari si sit dubia debet dubitari ⁊ ita de aliis. vñ si in casu priori facta sequestratōe ,pponit deus est. est impossibile ꝯcedat q: sua sigtio est impossibilis. scz hoiem esse asinū. Et si in casu posteriori facta sequestratōe ,pponat q̄ illa ,ppositio sit falsa tu es asin⁹ neget q: sua significatio tota est vera. scz. deū esse. ¶ Et sciendū est q̄ sicut de ,ppositōib⁹ catagoricis dictū est: sic de ꝯdicionalib⁹ ⁊ ꝯñtis est dicēdū. Nā sicut nō est aliq̄ ,ppositio scriptalis vel vocalis quin p impositionē pōt fieri vera vel falsa. necessaria vl impossibilis ad placitū imponētꝭ Sic nō est ꝯdicionalis vel ꝯña quin pōt fieri bō vel nō bona. p impositionē ad placitū imponētꝭ. Et hoc tripl'r primo modo si ꝯña sit bō sequestret eius prima sigtio ab añcedēte ⁊ imponat ei significatio ex qua non sequit ꝯñs ⁊ statim fiet nō bō. ¶ Secūdo modo si sit ꝯña bō sequestret significatio ꝯñtis ⁊ imponat ei aliq̄ significatio que nō sequit ex añcedēte ⁊ statim fiet nō bō. ¶ Tercio modo si sit ꝯña bona sequestret significatio totius ⁊ imponat ei alia significatio alicui⁹ ꝯñe nō bone. ⁊ tūc fiet nō

bona. Tamē ad talē ꝯñam infra idē tēpus impositōis ꝑ se propositam non est responsio varianda. Sed respondendum est ad illam ac si non imponeret aliquis casus scꝫ cōcedendo vel negando. Et si ꝯña nō valet sequestret ab añcedēte significatio prima ꝛ imponat ei alia significatio ex qua sequit ꝯñs vel sequestret a ꝯñte prima significatio ꝛ imponat ei significatio que sequit ex añcedēte ꝛ stati fiet ꝯña bona. Sed caueat bñ respōsalis qñ fit sequestratio ꝛ qñ nō. ne propt negligentiā suā ad aliqḋ incōueniēs deducat vt si capiat deus est ꝛ imponat ꝙ significat hoīem esse asinū iā ꝑ illā impositionē nō est sua significatio sequestrata q: stat bene ꝙ significat deū esse ꝛ hoīeꝫ esse asinū sꝫ opoꝛtet ꝑponere huic verbo significat terminū exclusiuū. s. solū tm̄ ꝛ hmōi vt Impono ꝙ ista ꝓpositio deus est solū significat hoīem esse asinū, ex qua impositōe sequitur suā primā significationē sequestrari.

Depositū est tercia species obligatōis qua q̄s obligatus tenet r̄ndere negatiue ad ꝓpōnē sibi depositā. ¶ Et sciendū est ꝙ sola ꝓpositio debet admitti in depositione cui⁹ ꝯtrariū est admittendū in positōe. Et nunꝙ necessariū debet admitti in depositōe sicut nec impossibile in positiōe. ¶ Prima regula est hec. Oē depositū ꝛ admissū sub forma depōiti ꝓpōitū durante tēpore eiusdē depositōis ꝛ scitū a te fore tale quale fuit t depositū est a te negandū vt depōita tibi illa Tu es cantabrigie ꝛ admissa: eadē ꝛ queeūqꝫ consiliis qñ ꝓponat durāte tēpore eiusdē depositōis est neganda. ¶ Secūda regula Oē cōtradictoriū ad depositū ꝛ admissū durāte tēpore eiusdē depositōis est ꝯcedendū vt deposita tibi illa. Tu es homo ꝛ admissa illa est cōcedēda Tu nō es homo q: est cōtradictoriū ad depositū ꝛ admissū. ¶ Tercia regula Oē primarie añcedens ad depositū ꝛ admissū durāte tempore eiusdē depositōis est negandū. vt depōita tibi illa Tu es homo ꝛ admissa hec est neganda. Tu es homo albus q: primarie añcedit ad depositum Sequitur enī tu es homo albus ergo tu es homo. ¶ Quarta regula Omne primarie antecedens ad depositum ꝛ admissum cum concesso vel cū concessis cū opposito bene negati vel cū oppositis bene negatorum durante tempore eiusdem depositionis est negādum. vt deposita tibi illa. Aliquis homo non currit ꝛ admissa et concessa ista tu es homo tanquam vera et impertinens ꝛ negata illa.

Tu non es cātabrigie tanq̄ falsa ⁊ impertinens neganda est illa tu nō cur-ris cantabrigie quia est añs ad depositū cū concesso ⁊ cū opposito bn̄ negati. Sequitur enī tu es homo ⁊ tu es catabrigie ⁊ tu nō curris cantabrigie. ergo aliquis homo non currit.

¶ Explicīunt obligationes

Consequentiarū quedā sunt obiectiones ponende ⁊ soluende. ¶ Prima regula est hec arguendo ab inferiori ad suū supius cū negatione p̄posita nō valet ꝯn̄a Sȝ q valet ꝓbo ⁊ suppo° vobis istā suppositionē. Om̄e se habens per modū appositionis respectu alterius inferius est eo. Isto supposito ꝓbatur q ꝯn̄a bona est nō bona. Nam ista ꝯn̄a est bona. Nullus homo risibilis est. ergo nullus homo est ⁊ illa est nō bona ḡ. patet ꝯn̄a q: añs est impossibile. ⁊ maio: patet q: ex opposito ꝯn̄t(ꝯ) sequit̄ oppositū añcedentis. ergo ꝯn̄a bona. ꝓbatur nam sequitur Aliquis homo est ergo aliquis homo risibilis. ꝯn̄a patet q: arguitur ab vno ad idem. mi°: patet quia arguitur ab inferiori ad suū supius negatiōe p̄posita ergo nō valet ꝯn̄a patet ꝑ regulā ab inferiori ad suū supius. Et añs probatur quia subm añt(ꝯ) est infe⁹ ad subm ꝯn̄t(ꝯ). ergo arguitur ab inferiori. ⁊c. Añs patet ꝑ regulā. Omne se habens ꝑ modū appositionis respectu alteri⁹ inferius est eo. Rn̄deo dicatur q rē habet sic intelligi q omne se hn̄s ꝑ modum appositionis respectu alterius tā in voce q̄ in significatione d inferius est eo. Sed iste termin⁹ risibilis non sic se habet quia nihil a⁹dit supra significationē illius termini homo sicut facit iste termin⁹ alb qui addit albedinē q: termini cōuertibiles idem significant. ¶ Secun⁹da regula est hec arguendo ab exclusiua ad suū vniuersale in terminis transpositis ⁊ in terminis rectis ⁊c. est ꝯn̄a bona. Ex qua probo q ꝯn̄a bona est non bona ⁊ pono istū casū q homo asinus ⁊ capra currunt ⁊ nō plura aīalia quo posito sequitur q ista ꝯn̄a sit bona. Tantū homo asin⁹ ⁊ capra currunt ⁊ eadem non valet ḡ. maio: patet ꝑ regulā mino: patet ꝑ hoc q añs est verum ⁊ consequens falsū. vt patet ꝑ exponentes añt(ꝯ) ⁊ consequentis. quia antecedens habet exponi ratione pluralitatis sic homo asinus ⁊ capra currūt ⁊ non plura aīalia q̄ homo asinus ⁊ capra currūt ḡ. illud est verū vt ponit casus ⁊ consequens falsum est. vt patet ꝑ eius exponentes quia sic habet exponi aliqua currentia sūt homo asinus ⁊ capra ⁊ nulla sūt currentia quin illa sunt homo asinus ⁊ capra cuius secunda est exponens est falsa. quia eius contrariū est verum/ quia aliqua sunt currentia que non sunt homo asinus ⁊ capra de° hoīem ⁊-

asinũ. Itẽ ista consequentia est bona. Tm̃ duodecĩ sũt apl̃i dei. ergo oĩa apl̃i dei sunt duodecim. Et ista est nõ bona. ergo ꝯña patet ꝛ maior pꝫ ꝑ regulã. Et minor pꝫ ꝑ hoc ꝙ añs est verũ ꝛ ꝯñs falsũ ergo ꝯña nõ valet. Añs pꝫ ꝓ eo ꝙ añs potest exponi ratione pluralitatis ꝛ rõne alietatis. Et si exponatur ratõne pluralitatis añcedens est ver. sic exponitur. Duodecĩ sũt apostoli dei ꝛ nõ plures q̃ duodecĩ sũt apostoli dei quod est verum. vt suppono ꝛ ꝯñs est falsũ. scilicet omnes apostoli dei sũt duodecĩ qꝛ exponens est falsa scilicet nulli sũt apostoli dei quin illi sũt duodecĩ. qꝛ eiꝰ contradictoriũ est verũ. scꝫ aliqui apostoli dei sũt qui nõ sũt duodecĩ. ꝓ istis dicat ꝙ arguendo ab exclusiua ad suũ vniuersale in terminis transpositis ꝛ in terminis rectis cũ verbo de presenti nõ ampliatiuo ꝛ in singulari numero ẽ ꝯña bona. ¶ Tercia regula est hec arguendo a supiori ad suũ inferiꝰ negatione ꝑposita est ꝯña bona. Et ꝓbatur ꝙ nõ quia tũc sequitur ꝙ cõsequentia bona est nõ bona qꝛ ista ꝯña est bona. Tm̃ aĩal est aĩal ergo tantũ homo est aĩal. ꝯña patet ꝑ regulã. ꝛ ꝙ nõ valet ꝓbatur qꝛ añs est verũ ꝛ ꝯñs falsũ vt ꝑ eius exponentes patet. qꝛ añs sic exponitur aĩal est aĩal ꝛ nullũ nõ aĩal est aĩal que sũt vere. ꝛ ꝯñs est falsũ. scꝫ tantũ homo est aĩal qꝛ secũda exponens est falsa. scꝫ nihil nõ homo ẽ aĩal cũ eius contradictoriũ sit verũ. scꝫ aliquid nõ homo est aĩal. vt puta capꝫ. Jõ dicatur ꝙ arguendo a supiori ad suũ inferiꝰ cũ negatõe ꝑpoita vbi tã inferius q̃ supiꝰ supponũt ꝯfuse ꝛ distributiue est ꝯña bona ꝛ sic nõ arguitur in ꝓposito. ¶ Quarta regula est hec arguendo ab inferiore ad suũ supius cũ negatione ꝑposita vel distributione vel dictione habente vim distributionis vel negationis nõ valet ꝯña. ex q̃ sequitur ꝙ consequentia bona est nõ bona ꝓbatur sic. Nam ista consequentia ẽ bona. Tantũ homo currit ergo tantũ aĩal currit. ꝛ hec est nõ bona ergo. qꝺ sit bona patet qꝛ añs formaliter sequitur ex antecedente ergo consequẽtia bona ꝛ añs pꝫ sic quia exponentes ꝯñtꝭ sequũtur ex exponẽtibꝫ añcedentis ergo ꝯñs sequitur ex antecedente. Añs ꝓbatur sic. prima exponens ꝯñtꝭ sequitur primã exponẽtẽ añtꝭ. quia sequit̃ homo currit ergo aĩal currit. Et scd̃a exponens ꝯñtꝭ sequitur ex secũda exponente añtꝭ qꝛ sequit̃ nihil aliud ab hoĩe currit ergo nihil aliud ab aĩali currit. ꝯña patet quia ex opposito ꝯñtꝭ seqtur oppositũ añcedẽtis. qꝛ sequitur aliud ab aĩali currit. ergo aliud ab hoĩe currit. ꝯña tenet ꝑ hoc metrũ. Quidq̃d est aliud ab aĩali est aliud ab hoĩe ex quo sequitur ꝙ ꝯñs formaliter inteꝫ in añcedente. Et ꝙ nõ valet ꝓbatur. qꝛ arguit̃ ab inferiori ad suũ supiꝰ cũ dictiõe habẽte vim negatõis ꝑposita ergo nõ valet ꝯña. Pro isto dicat̃ ꝙ arguendo ab iferiori ad suũ supiꝰ cũ negatione ꝑpoita vel dictõe habẽte vĩ negatõis vel distributionis vbi tã infeꝰ q̃ supiꝰ supponũt ꝯfuse ꝛ distributiue nõ valet ꝯña sꝫ sic nõ est in ꝓposito qꝛ tã infeꝰ q̃ supiꝰ supponũt cõfuse tantũ. ¶ Quita regula est hec. ꝑdicatũ i exclusiua affirmatiua stat cõfuse ꝛ distributiue. vt tantũ homo est aĩal ergo tantũ homo ẽ hoc aĩal. ꝛ hoc aĩal ꝛ sic de singulis. Sed contra ex hoc sequit̃ ꝙ ꝯña bona ẽ nõ bona. qꝛ ista ꝯña ẽ bona. Tantũ s. videt aĩal asinꝰ est aĩal ergo tantũ s. videt

asinū ꝛ illa ē nō bona. ergo ꝛc. ꝯña patet ꝛ añs ꝓ ma^{ri} ꝑ regulā. Et minor ꝓbatur qr in casu poßi posito añs potest eē verū ꝛ ꝯñs falsū. vt posito ꝙ. s. videat equū ꝛ nihil aliud ꝙ equū ꝛ posito ꝙ nihil aliud ab equo videatur ꝛ ꝙ nihil aliud a. s. videat equū illo casu posito patet ꝙ añs ē verū scꝫ ꝙ tantū. s. videt aial vt patet ꝑ eius exponētes qr sic debet exponi. Sortes videt aial ꝛ nihil aliud a. s. videt aial quod est verū ꝑ casū. ꝛ cōsequens ē falsū ꝙ tantū. s. videt asinū qr ꝑ casū null9 asin9 videt a. s. Silr sequeret ꝙ illa ꝯña est bona. tantū. s. videt omnē hoīem. plato ē homo. ergo tantū. s. videt platonē. vt pꝫ ꝑ regulā. Et ꝙ nō valet ꝓ² ꝛ pono ꝙ ois homo nō. s. videat seipm solū ꝛ ꝙ. s. videat seipm ꝛ omnē hoīem ꝛ nihil aliud a sorte videat omnē hoīeꝫ. quo posito patet ꝙ añs ē verū scꝫ tantū sortes videt omnē hoīem. vt patet ꝑ eius exponentes ꝛ ꝯñs ē falsū. scꝫ tantū. s. videt platonē cū eius secūda exponēs ē falsa. scꝫ nihil aliud a. s. videt platonē cū ei9 cōtradictoriū sit verū scꝫ aliud a. s. videt platonē qr plato videt platonē ꝛ ois plato ē aliud a. s. ergo nō tantū sortes videt platonē quod prius fuit probandū ¶ Pro isto dicat ꝙ iste termin9 aial in prima obiectione nō est ꝑdicatū sꝫ pars ꝑdicati qr hoc est ꝑdicatū videns aial ideo sic debet argui tantū sortes videt aial. asin9 est aial visū ergo tm̄. s. videt asinū. vel sic tantū. s. est videns asinū. Similiter in secūda obiectōe ꝑdicatū nō est oēm hoīem. ideo debet sic argui tantū. s. videt oēm hoīem. p. est ois homo vis9. ergo tantū. s. videt p. ¶ Sexta regula subm in exclusiua affirmatiua stat confuse tantū. vt patet in ista ꝓpositione tantū homo currit. Ex qua sequit ꝙ aliqd supponit qͥr nō supponit quod ꝓbat sic qr subm illius exclusiue supponit cōfuse tantū vt patet ꝑ regulā. Et ꝙ nō sic supponit ꝓbatur qr subm isti9 ꝓpositionis homo currit supponit determinate vt patet ꝑ hoc ꝙ est indiffinita sꝫ idē est subm illius homo currit ꝛ illius tantū homo currit Et subm isti9 tantū homo currit supponit determinate. ergo. Pro isto dicat ꝙ subm exclusiue stat cōfuse tantum sub ea ratione qͣ ē subm exclusiue ꝛ ille terminus homo supponit determinate sub ea ratione qͣ est subm ꝑiacent9 ꝛ sic idem ꝑmin9 supponit determinate ꝛ confuse tantū respectu diuersoꝝ termioꝝ. ¶ Septima regula. Ois exceptiua ꝓpria repugnat suo ꝑiacenti Ex qͣ sequitur ꝙ aliqͣ repugnāt que nō repugnāt ꝓbat sic. Ista duo repugnāt. nullū aial ꝑter asinū est homo. ꝛ nullū aial ē homo qr vnū istoꝝ ē exceptiua ꝛ alia placens ergo repugnant ꝯña patet ꝑ regulā Et ꝙ nō repugnāt ꝓbat. qr sunt duo falsa ꝛ nulla duo falsa repugnāt sꝫ illa repugnāt ergo aliqͣ repugnant que nō repugnāt quod fuit ꝓbatū. Silr ista repugnant. Tu differs ab oi hoīe ꝑterqͣ a te ꝛ tu differs ab oi hoīe qr vna est exceptina ꝛ alia ei9 ꝑiacens ergo repugnāt vt pꝫ ꝑ regulā. Et ꝙ nō repugnēt ꝓbat qr vtraqͣ istaꝝ est vera ꝛ nulla duo vera repugnāt ergo non repugnant ꝛ repugnant vt prius dicebatur ergo ꝯtradictio. Pro isto dicatur ad primā obiectionem ꝙ duo falsa bene pñt repugnare vt patet ex istis duobus. Nullum animal preter asinum est homo ꝛ nullum animal est homo.

¶ Et pro secunda obiectione dicatur ꝙ ois exceptiua ꝓpria repugnat

suo piacenti sz nõ impropria. Exceptiua impropria est qñcũqz excepcio fit a pte pdicati vt patet in illa propositiene. Tu differs ab omni homine preterqꝫ a te. Et patet qꝫ ista propositio Tu non differs nisi ab asino non est exceptiua propria quia exceptio fit a pte pdicati. Illa tamen potest dupliciter exponi primo sic. Tu differs ab asino ꝛ non differs ab alio: ab asino iste exponentes sunt vere. ꝛ ideo isto modo exponendo illa est concedēda. Secundo modo sic exponitur. Tu differs ab asino ꝛ a nullo alio ab asino differs cuius secunda exponens est falsa cũ eius contradictoriũ est verum. scz ab alio ab asino differs vt patet p eius resoluentes. ¶ Alia regula de qualibet re dr vnũ contradictoriorꝫ icõplexorꝫ et de nullo eorꝫ ambo dicuntur. Ex qͦ sequitur qꝫ ꝯña bona est non bona. Et similiter sequitur ex hoc qꝫ aliqua sunt contradictoria incõplexa quorꝫ aliud dicitur de aliqua re ꝛ nullum dicitur de eadem re probo sic ꝛ capio ista duo contradictoria incõplexa homo ꝛ non homo. Tũc arguitur sic. tantũ s. est homo. ꝛ tantũ s. nõ est homo posito qꝫ s. nõ sit in rerꝫ natura tũc de sorte nõ dicitur vere tantũ. s est homo nec qꝫ tantũ . s. est non homo. ergo non de qualibet re dicitur vnũ ꝯtradictoriorũ incõplexorꝫ. sz de qlibꝫ re dr vnũ ꝯtradictoriorꝫ incõplexorꝫ p regulã ergo ꝯtradictõ Similiter in eodẽ casu hoc est falsa. Tantũ s. ẽ ois homo ꝛ tantũ s. ẽ nõ ois homo ¶ Tercio pbatur eadẽ regula. ꝛ pono qꝫ nihil sit s. ꝛ capio ista duo cõtradictoria incõplexa homo ꝛ nõ hoͦ ista duo contradictoria incõplexa ꝛ nullũ eorꝫ vere pdicatur de. s. qꝛ ista est falsa. s. ẽ homo ꝛ similiter ista. s. ẽ nõ homo. ergo nõ de qlibet re dr vnũ cõtradictoriorꝫ incõplexorꝫ ꝛ p ꝯñs regula ẽ minus vera. ¶ Pro isto dicatur qꝫ de qualibet re singulari existente in singulari numero cũ verbo de pñti nõ ampliatiuo ꝛ pͨ sũpta sine aliqua determinabili ꝛ sine signo vniuersali sz sic nõ est in pposito eo qꝫ in prima obiectione sumitur duo contradictoria incõplexa cũ terminis exclusiuis Et in secunda obiectione sumũtur duo cõtradictoria incõplexa cũ dictionibꝫ exclusiuis ꝛ signis vniuersalibus. Et in tercia obiectioͤ argumẽtũ fit de re nõ ente. ¶ Alia regula in oi consequentia bona ꝛ formali ad alietatẽ ꝯñtꝭ sequitur alietas añcedentꝭ ex qua sequitur qꝫ ꝯña bona est non bona Nam ista ꝯña est bona ꝛ formalis homo est homo. ergo homo est animal eo qꝫ arguitur ab inferiore ad suum superius sine aliquo impedimento ergo consequencia bona. et qꝫ non valet probatur qꝛ ad alietatem cõsequentꝭ nõ sequit alietas añcedentꝭ qꝛ nõ sequit aliud ab hoĩe est aĩal ergo aliud ab hoĩe est homo. quia añs est verũ ꝛ ꝯñs falsũ. ergo nõ valet ꝯña. Ideo dicatur qꝫ in oi ꝯña bona ꝛ formali ex alietate ꝯñtꝭ sequitur alietas añcedentis. vbi alietas additur imediate termino inferiori ꝛ superiori. vt sic arguendo homo est aliud ab animali. ergo homo est aliud ab homine. ¶ Alia regula ĩ necessariis non refert enũciare vniuersaliter vel pticulariter vt sic dicendo homo est animal ꝫ omnis homo est animal Et sic falsuꝫ probatur sic qꝛ non sequitur animal est homo ergo omne aĩal est homo qꝛ prima istarꝫ est nccĩa ꝛ secunda impossibilis ergo rẽ minꝰ vera añs pbatur sic

hec est neccia homo est aial g hec est neccia aial est homo. ꝯña patz p cō-
uersionē simplicē añcedēs est necm g ꝛ ꝯñs. Jdeo dicat ꝙ ista regula in
telligit in pdicatōe directa ꝛ nō indirecta. sz obiectio fuit in pdicatōe in
directa ideo nichil est ꝯtra regulā. Alia regula arguēdo ab inferiori ad
suū supi⁹ negatōe ppposita nō valet ꝯña Ex qua sequit ꝙ ꝯña bona ē nō
bona. Nā ista ꝯña est bō Nōnichil qđ est homo currit g nōnullum aial
currit ꝛ illa est nō bō g Añs p secūda pte pbat p regulā qꝛ arguit ab in
feriori ad suū supi⁹ negatōe ppposita g nō valet ꝯña. Et ꝙ sit bō probat
qꝛ ꝯña cū qua ꝯuertit ē ꝯña bō ergo. Añs probat Nā ista est bō aliqđ
qđ est hō currit ergo aliqđ aial currit ꝛ illa ꝯuertit cū priori ergo ꝯña ē
bō. Et ꝙ prior ꝯña ꝯuertit cū scđa probat nā illa propo° nōnichil qđ est
hō currit que est añs prime ꝯñe eqpollet isti aliqđ qđ est hō currit que
est añs 2ᵉ ꝯñe. ꝛ illa propo° nōnullū aial currit que est consequens pri-
me ꝯñe equipollet huic aliquod aial currit que ē ꝯñs scđe ꝯñe. ergo tō
prima ꝯña eqpollet toti scđe ꝯñe ista ꝯña patz de se ꝛ añs isti⁹ p regulā
pcōtradic ergo reg nō est bona. Pro isto dicat ꝙ arguendo ab inferiori
ad suū supi⁹ cū negatōe ppposita vbi supi⁹ ꝛ inferi⁹ supponūt ꝯfuse ꝛ di
stributiue nō valet ꝯña sz nō est sic in proposito ¶ Alia reg arguēdo ab ac
tiua ad suā passiuā ē ꝯña bō. Ex qua sequit ꝙ ꝯña bō ē nō bona probat
sic ista ꝯña ē bona ois homo vidit hoiem ergo homo videt ab oi hoie ꝛ
ista est nō bō ergo ꝛc. Maior pz p regulā Et ꝙ nō valet probat qꝛ in casu
poˡⁱ posito añs pōt esse verū ꝯñte eiusdē exñte falso ergo ꝯña nō valet.
Añs probo ꝛ pono istū casū ꝙ ois homo videat seipm solū ꝛ nullū aliud
aial. Jsto casu posito hoc añs est verū viz ois homo vidit hoiem qꝛ ei⁹
exponētes sūt vere ꝛ ei⁹ singulares. ꝛ ꝯñs falsū. s. homo videt ab oi hoie
vt satis pz p eius singulares. Similiter ex eadē reg sequeret ꝙ hec ꝯña
foret bō promitto t denariū ergo denarius t promittit. Et ꝙ nō valet p
bat ꝛ pono ꝙ nō sint plures denarij ꝙ A. b. c. ꝛ ꝙ ego promitto t vnū ꝛ
nō limito t quē habebis isto casu posito hoc añs est verū scz promitto t
denariū qꝛ casus ponit id. Sz ꝯñs est falsū scz denari⁹ t promittit qꝛ ei⁹
oppositū est verū scz nullus denari⁹ t promittit qꝛ est vniuersalis cuius
quelibet singularis est vera qꝛ nec A t promittit nec B nec C. ꝛ nō sunt
plures denarij vt ponit casus ergo nullus denari⁹ t promittit. Jdeo pro
isto dicat ꝙ nō arguit ab actiua ad suā passiuā ꝛ cā est qꝛ termini eodez
modo nō supponūt. in ista actiua. promitto t denariū sicut in illa passiua
denarius t promittit. qđ reqrit ad hoc ꝙ arguat ab actiua ad suā passi-
uā. Et si querat que sit passiua istius actiue promitto t denariū dicat ꝙ
illa a me t promittit denari⁹. Jn illa ꝯña iste termin⁹ denarius stat cōfu
se tm sicut stat in sua actiua ꝛ hoc semp reqrit ꝙ termini eodē mō sup-
ponāt in actiua sicut in passiua. ꝛ passiuū istius Ois homo videt hoiem
est hoc ab oi hoie videt homo. ¶ Alia regula a parte disiunctiui ad to
tum disiunctū est cōseqnētia bona. Ex qua sequit ꝙ cōsequētia bona est
nō bona probat sic ista ꝯña est bona Tu differs ab asino ergo tu differs
ab hoie vel ab asino ꝯña patet p regulā. Et ꝙ non valet probatur eo ꝙ

añs est verum ꝛ ꝯñs falsũ. vt patet ꝑ eoꝝ exponentes. Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ regula habet sic intelligi ꝙ arguendo a parte disiunctiui ad totũ disiũctũ sine impedimento est ꝯña bona sȝ in ꝓposito arguit cũ impedimento. s. cũ isto termino differs qui est terminꝰ cõfundens. ¶ Alia regula a toto copulato ad alterã eiꝰ partẽ est ꝯña bona. Ex qua sequitur ꝙ ꝯña bona est nõ bona ꝓbaꝉ sic. Ista ꝯña est bona. vos differtis ab homine ꝛ ab asino ĝ differtis ab hoie. ꝛ ista est nõ bona. ergo ꝯña bona est nõ bona. ꝙ sit bona patet ꝑ regulã. ꝛ ꝙ non valet ꝓbatur quia añs est verũ ꝛ ꝯñs falsũ. ergo nõ valet ꝯña ꝓbatur sic ꝑ eoꝝ exponentes. Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ arguendo a toto copulato ad alterã eius ptẽ sine impedimento ꝛc. vtꝫ. ¶ Alia regula est hec. Si quelibet singularis alicuius vniuersalis sit vera. tunc illa vniuersalis est vera. ex sequitur ꝙ ꝯña bona est nõ bona. Nam ista ꝯña est bona quelibet singularis istiꝰ vniuersalis ois homo currit ẽ vẽ ĝ ꝑ regulã vniuersalis est vera Et ꝙ nõ valet ꝓbatur sic In casu possibili posito añs potest eẽ verũ ꝛ ꝯñs falsũ ĝ non valet ꝯña. Añs ꝓbaꝉ sic et pono illũ casũ ꝙ illa vniuersalis nõ hẽt nisi tres singulares quaꝝ quelibet est vera ꝛ pono cũ hoc ꝙ illa vniuersalis sit falsa p̃marie sigñdo Isto casu posito añs est verũ vicꝫ istiꝰ vniuersalis Quelibet singularis est vera ꝛ ꝯñs est falsũ scꝫ ꝙ illa vniuersalis sit vera. omnis homo currit cũ multi sunt homines nõ currentes. Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ non sequitur quelibet singularis istius vniuersalis ẽ vera ĝ ista vniuersalis est vera q: nõ est regula sȝ hec est regula. Si quelibet singularis alicuiꝰ vniuersalis sit vera ꝛ cuilibet supposito subiecti corñdeat vna singularis tũc vniuersalis ẽ vera. sȝ sic nõ est in ꝓposito. ĝ ꝯña nõ valet. ¶ Alia regula ab vniuersali affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuam sine debito meᵒ non valet ꝯña sicut non sequitur. Omnis homo currit. ergo iste homo te demonstrando. Ex qua sequitur ꝙ ꝯña bona est non bona. Nam ista consequentia est bona. Ois sol lucet. ergo iˢᵗᵉ sol lucet. nam in nullo casu possibili posito añs potest esse verum ꝛ ꝯñs falsũ. ergo ꝯña bona. Et ꝙ non valet ꝓbatur arguitur ab vniuersali affirmatiua ad suã singularem sine debito meᵒ ergo nõ valet ꝯña. Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ quando arguitur ab vniuersali affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuã cuiꝰ subm̃ supponit ꝓ re corruptibili nõ valet ꝯña sine debito medio sicut nõ sequitur. Omnis homo currit ĝ iste homo currit sȝ debet addere debitũ mediũ. isto modo. ois homo currit iste ẽ homo. ĝ iste homo currit Sȝ ab vniuersali affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuã cuiꝰ subm̃ supponit ꝓ re icorruptibili ẽ ꝯña bona sine debito medio vt ois sol lucet ĝ iste sol lucet. ¶ Alia regula ẽ hec arguẽdo a tota disiũctiua ad alterã eiꝰ ptẽ cũ opposito vniꝰ ptis ẽ ꝯña bona. ex q̃ sequitur ꝙ ꝯña bona ẽ nõ bona. ꝓbatur sic/ nã ista ꝯña ẽ bona. tu es asinꝰ vel tu es nõ asinꝰ. sȝ tu nõ es asinꝰ ĝ tu es asinꝰ. ꝯña patet ꝑ regulã ꝛ ꝙ nõ valet ꝓbaꝉ q: totũ añs ẽ veꝝ ꝛ ꝯñs falsũ ĝ nõ valet ꝯña. Iõ ꝓ isto dicaꝉ ꝙ arguẽdo a tota disiũctiua ad altã eiꝰ ptẽ cũ opposito vniꝰ ptis vbi oppositũ ꝯᵒnis nõ sumitur minori ẽ ꝯña bona. vt sic arguendo Tu es asinꝰ vel

tu nõ es asin⁹. ſʒ tu nõ es asin⁹ ꝫ tu es asin⁹. vel ſic tu es aĩal vel tu non es animal. ſed tu es animal ꝫ tu nõ es animal. ¶ Alia regula. Oĩs ꝓpoſitio de contingenti debet conuerti ꝑ oppoſitas qualitates ab affirmatiua ad negatiuã ⁊ econtra. vt cõtingit regẽ ſedere. ⁊ contingit nullũ regẽ ſedere. Ex qua ſequitur ꝙ ꝯña bona eſt nõ bona. nã iſta ꝯña ẽ bona. Contingit nullũ mouẽs eſſe hominẽ ꝫ cõtingit omne mouens eſſe hominẽ vt patet ꝑ regulã Et ꝙ nõ valet ꝓbatur ſic. Añs eſt poſſibile ⁊ ꝯñs impoſſibile ergo nõ valet ꝯña. añs ꝓbatur ſic. q: poſſibile eſt nullũ mouẽs eẽ hoĩem. ⁊ ꝯñs eſt ĩpoſſibile. ſ. ꝙ ꝯtingit oẽ mouẽs hominẽ. q: celũ nõ eſt homo nec arbor ⁊ de multis aliis. Jõ dicat negando p̃mã ꝯñaʒ. ſ. cõtingit nullũ mouẽs eẽ hoĩeʒ. ꝫ cõtingit oẽ mouẽs eẽ hoĩem ⁊ cauſa eſt q: nõ oportet ꝙ vniuerſalis ꝯuertat̃ in vniuerſalem ſʒ ſufficit ꝙ vniuerſalis ꝯuertat̃ ĩ ꝑticularẽ. vt iſta ꝓpoſitio cõtingit nullũ mouens eẽ hoĩem ſic debet ꝯuerti. ꝫ cõtingit aliquod mouẽs eẽ hoĩem. ¶ Alia regula ab oĩbus ſingularibus ſufficient̃ ſũptis ad eoꝝ vniuerſale ẽ ꝯña bona hoc ẽ verũ ⁊ hoc ẽ falſũ. ergo veꝝ ẽ falſũ. ꝯña patet ⁊ maior patet ꝑ regulã ⁊ minor ꝓbatur ſic q: nõ ſequit̃ hoc iſtoꝝ eẽ verũ ẽ poſſibile et hoc iſtoꝝ eſſe veru ẽ poſſibile denegando ꝑ ly iſtoꝝ illa duo contradictoria. Rex ſedet ⁊ nullus rex ſedet q: añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſũ vt patet per officiantes añcedent̃ ⁊ ꝯñt̃. ergo ꝯña nõ valet ⁊ eſt bona ꝑ regulã. ꝫ. contradictio. Jdeo dicat̃ ꝙ arguendo a ſingularibus ſufficient̃ ſumpt̃ ad eoꝝ vniuerſale ĩ ꝓpoſitionib⁹ deinceẽ ẽ ꝯña bona ſʒ ſic nõ eſt in ꝓpoſito ꝫ ⁊c̃. ¶ Alia regula. Oĩs ꝓpoſitio vniuerſalis habet conuerti per accidens. ex q̃ ſequit̃ ꝙ ꝯña bona eſt non bona. nam iſta eſt bona. Oẽ a erit verum. ergo quoddã verũ erit a. patet ꝯña q: arguitur a cõuertente ad ſuã conuerſã ꝯuerſione ꝑ accidens. ergo ꝯña bona. Et ꝙ non valet ꝓbat̃ q: in caſu poſſibili poſito añs poteſt eſſe verũ ⁊ ꝯñs falſũ. ꝫ non valet ꝯña. ꝙ ꝓbatur ſic ⁊ pono ꝙ a ſit illa ꝓpoſitio. Deus eſt que ſit vera ⁊ ꝙ illa ꝓpoſitio deus eſt ſimiliter ſit vera ⁊ ꝙ illa ꝓpoſitio de⁹ eſt nunꝙ͂ poſt hoc erit a. ⁊ pono cũ hoc ꝙ non ſit nec erit aliquod a. niſi hoc a. quod eſt iã tũc añs eſt verũ. Omne a. erit verũ. vt patet ꝑ ei⁹ exponentes ⁊ ei⁹ ſingulares ⁊ ꝯñs eſt falſũ. ſcʒ quoddã verũ erit a. q: ei⁹ contradictoriũ eſt verũ vicʒ nullũ verũ erit a. q: nullũ verũ quod eſt a. erit a. nec aliquod verũ quod erit a. erit a. ꝫ nullũ verum erit a. Jõ pro iſto dacatur. ꝙ illa ꝓpoſitio oĩe a erit verũ. nõ hẽt ſic conuerti ꝫ quoddã verũ erit a. ⁊ cauſa eſt q: iſte termin⁹ verũ ĩ añtecedente ponit̃ a parte p̃dicati reſpectu verbi de futuro ⁊ ſupponit ꝓ illo quod erit veꝝ tm̃. Et in cõſequente ponitur a ꝑte ſubi reſpectu verbi de futuro ⁊ ſupponit indifferenter ſcʒ ꝓ tali quod eſt verũ vel ꝓ tali quod erit verũ. ⁊ ideo mutatur ſuppõ ⁊ ſic non valet ꝯña ſʒ ſic debet argui. Omne a erit veruʒ ꝫ quoddam futurũ verum. eſt vel erit a. ⁊ ſic patet reſponſio.

¶ Alia regula cuicũqȝ des poſſibile contingens debetur eidem. Ex q̃ ſequitur quod neceſſarium eſt contingẽs q: iſta ꝓpoſitio eſt neceſſaria Deus eſt. q: ſicut illa ſignificat ſi p̃marie neccẽ eſt eſſe, ergo eſt neceſſa

ria Et ꝙ sit contingens ꝓbatur qꝛ est possibilis ergo est contingens cõsequentia patet ꝑ illã regulã Cuicũqꝫ des pol͡e contingens debet eidẽ Ideo dicatur ꝙ dupliciter dr̃ possibile scꝫ possibile valens ad opposita/ ⁊ possibile non valens ad opposita. possibile valens ad opposita dr̃ contingens ad vtrũlibet ⁊ isto modo loquendo de possibili ista ꝓpositio deus est non est possibilis valens ad opposita. sꝫ est possibilis non valẽs. ad opposita. quia est necessaria ⁊ isto modo loquendo de possibili ẽ cõcedendum ꝙ oĩs propositio neccã est contingens quia est possibilis. Et eodem modo dicatur ꝙ dupliciter dr̃ contingens. s. contingens valens. ad opposita ⁊ contingens nõ valens ad opposita. et ideo ꝓ isto dicatur Cuicũqꝫ des possibile nõ valens ad opposita contingens non valẽs ad opposita detur eidem. vt possibile est deum esse. ergo contingit deum esse. Ista ꝯña est bona accipiendo añs ⁊ ꝯñs ꝓ possibili ⁊ cõtingenti nõ valentibus ad opposita. ¶ Alia regula. In oĩ ꝯña bona ⁊ formali qcqd sequit̃ ad añs sequitur ad ꝯñs. ex qua sequitur ꝙ ꝯña bona ẽ non bona Nam ista ꝯña ẽ bona tripedale est ergo bipedale ẽ. vt satis patet. Et ꝙ nõ valet ꝓbat̃ qꝛ aliqd sequitur ad ꝯñs quod nõ sequit̃ ad añs. ergo non valet ꝯña. añs ꝓbatur sic. nã sequitur bipedale est ergo pedale est ꝑcise sua maxia medietas ⁊ tñ nõ sequitur tripedale est ergo pedale est ꝑcise sua maxias medietas ergo aliquid sequitur ad ꝯñs qđ nõ sequitur ad añs. ergo ꝯña nõ valet. Pro isto dicatur cõcedendo regulã ⁊ concedendo ꝙ ꝯña sit bona tripedale ẽ ergo bipedale ẽ ⁊ similiter ꝯcedendo istã bipedale est. ergo pedale ẽ ꝑcise sua maxia medietas Et quando arguitur ꝙ non valet ꝯña tripedale ẽ ergo pedale est ꝑcise sua maxima medietas dicatur dubitando ꝯñam ex hoc ꝙ hoc relatiuũ sua potest referri ad illũ terminũ tripedale vel ad illũ terminũ bipedale. si referatur ad istũ terminũ bipedale est ꝯña bona. sed si referatur ad istũ terminũ tripedale nõ valet cõsequentia ⁊ causa est quia non fit relatio ad illũ terminũ in alia ꝯña. et sic nõ est eadẽ ꝓpositio que fuit prius. Et dicatur ꝙ regula non tenet in ꝯña materiali nec in terminis deponentibus. nec in terminis relatiuis. sꝫ hic arguitur cum termino relatiuo ⁊ sic non valet ꝯña ¶ Alia rẽ Oẽ relatiuũ. hẽt exponi ꝑ ⁊/ ⁊ ꝑ illud. ex q̃ seqtur ꝙ ꝯña bõ ẽ non bõ. nã ista ꝯña est bõ. Tu differs ab aiali qđ ẽ asin⁹. ergo tu differs tu ab aiali et illud est asinus. vt patet ꝑ regulam. Et ꝙ non valet ꝓbatur quia añcedens est verum ⁊ consequens falsũ ergo ⁊c̃. Pro isto dicatur ꝙ hec non est rẽ sꝫ ista. Omne relatiuũ non impeditum habet exponi per Et. ⁊ ꝑ illud sed in proposito impeditur per hoc verbum differt ⁊ sic non procedit obo. Et similiter est rẽ quod nullum relatiuum relatum ad añcedens supponens confuse ⁊ distributiue nec confuse tantum habet sic exponi sed solum relatiuum habet exponi per Et/et ꝑ illud quando refertur ad añcedens supponens determinate vel discrete ⁊ non aliter. ¶ Alia regula. ab vniuersali ad suam exclusiuam in terminis rectis transpositis ⁊c̃. est consequentia bona. Ex qua sequitur ꝙ consequentia bona est non bona. nam illa consequentia est bona quilibet homo.

ē vnᵘˢ solus homo ꝗ tm̄ vnᵘˢ solus homo ē homo ⁊ ꝙ nō valet ꝓbatur sic qꝛ an̄s est verū ⁊ ꝯn̄s falsū ꝗ ⁊c̄. ⁊ ꝙ an̄s sit falsū ꝓbat. mulier est homo ⁊ mulier est aliud ꝙ vnᵘˢ solus homo ꝗ non tantū vnᵘˢ solus homo ē homo. Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ nō est exclusiua sua qꝛ ad hoc ꝙ foret eiᵘˢ exclusiua reqrit ꝙ termini eodē modo supponāt in vna sicut in alia ⁊ ꝓ eiſ dē solūmodo ſ ē sic in ꝓposito qꝛ subm̄ i vniuersali restringit ꝑ ly q̄libet supponere ꝓ masculis tantū ⁊ p̄dicatū i exclusiua supponit tā ꝓ masculis ꝙ ꝓ femellis ⁊ iō nō ē eiᵘˢ exclusiua ſ hec ē eiᵘˢ exclusiua tm̄ vnᵘˢ solus homo est homo masculᵘˢ. ¶ Alia regula. Negaᵒ ꝓposita facit ꝓpositionē equipollere suo ꝯtradictorio ex qua sequit ꝙ tu es asinᵘˢ qꝛ sequit aliquo currente tu es asinᵘˢ ꝗ dū aliq̄s currit tu es asinᵘˢ vel qꝛ aliq̄s currit tu es asinᵘˢ ⁊ si aliq̄s currit tu es asinᵘˢ ſ q̄litercūq exponit sequitur ꝙ tu es asinᵘˢ. Si neget illa aliq̄ currente ꝓponatur illa nō aliquo currēte tu es asinᵘˢ. Si cōcedat ergo nullo currente tu es asinᵘˢ ꝯn̄a ꝓbatur qꝛ neᵒ p̄posita facit ꝓpositionē equipollere suo cōtradictorio. ⁊ tūc arguitur sic ex ꝯn̄te. nullo currente tu es asinᵘˢ ꝗ dū nō aliq̄s currit tu es asinus ꝯn̄a patet ꝑ regulam prius allegatā/quia ablatiuus casus absolutus hēt exponi ꝑ dū si qꝛ ⁊ qn̄. Et sequitur dū nō aliquis currit. tu es asinᵘˢ ſ nō aliquis currit (vt suppono) ꝗ tu es asinᵘˢ. Pro isto dicatur cōcedo regulā ⁊ negando aliquo currente tu es asinᵘˢ ⁊ etiā nullo currēte tu es asinᵘˢ quia nec sunt opposita quia iste sūt propositiones ypotitice iō nō sūt opposita ⁊ qn̄ arguit nō aliquo currente tu es asinᵘˢ dicatur concedo. ⁊ tūc qn̄ cōcluditur ergo nullo currente tu es asinᵘˢ. neget ꝯn̄a nec stat cōtradictorie qꝛ vtraq istaꝝ est ypotitica. Et tunc qn̄ arguitur ex an̄cedente nō aliquo currente tu es asinus ergo dū nō aliquis currit tu es asinus dicatur negando illā ꝯn̄am. quia in an̄cedente illa neᵒ non negat totū et in consequente non negat nisi vnam ꝑticulā. ideo oportet sic argui non aliquo currente. tu es asinus ergo non est ita ꝙ dum aliq̄s currit tu es asinus. ¶ Alia regula. Negatio postposita facit ꝓpositionem equipollere suo contrario. Ex qua probo ꝙ nullum aīal ē. qꝛ nullū animal est. ergo nullum animal est. consequentia patet quia ex opposito consequentis sequitur oppositū an̄cedentis. Nam sequitur aliquod aīal est ergo aliquod aīal animal est. An̄cedens probo quia. Quodlibet animal animal non est. ergo nullum animal animal est. ꝯn̄a patet quia neᵒ postposita ⁊c̄. an̄s probo sic hoc aīal animal non est. et homo animal anīal non est ⁊ sic de aliis ergo ⁊c̄. ꝯn̄a a singularibus sufficient sūptis ⁊c̄. an̄cedens probatur hoc animal asinᵘˢ non est et omnis. et ista homo est ista homo ⁊ sic de singulis. ergo omnis homo est omnis homo. ꝯn̄a patet a singularibus sufficient sumptis ad eorum vniuersale ergo ꝯn̄a bona. An̄s probatur dupliciter. ad hn̄dum singulares alicuius vniuersalis non plus requiritur nisi demere signum vniuersale et in loco eius ponere pronomen demonstratiuum et sic est in proposito. ergo arguitur a singularibus sufficienter sumptis ad eorum vniuersale.

¶ Secundo probatur idem an̄cedens sic. Iste sunt singulares

alicuius vniuersalis sȝ nullius nisi isti⁹ scȝ ois homo est ois homo ℊ hic arguit a singularib⁹ sufficiēt sūptis ad suū vnl'e. ¶ Secūdo sophisma ꝓbat sic Nulla ꝓpo° est verior illa ī qua idē ṗdicat de se sȝ hic idē ṗdicat de se. ℊ sophisma ver. minorē ꝓbo idē est subm ⁊ idē predicatū ℊ ⁊c.

¶ Ad oppositū ar² sic Nulla est ꝓpo° vera in q̄ vnl'e vniuersali tsūptū ṗdicat de se sȝ hic est sic ℊ sō falsū. ¶ Itē secūdo ꝯtradictoriū sōt' est verū ℊ sō falsū. Añs ꝓbat sic hoc est verū aliqd qđ est hō nō est ois hō et hoc est ei⁹ ꝯtradictoriū. ℊ ei⁹ ꝯtradictoriū est verū. ꝙ hoc sit verū ꝓ² q: est ṗticularis cui⁹ quelibet singularis est vera ℊ ṗticularis ē vera. Añs ꝓ² sic hoc qđ est hō nō est ois homo. vel hoc qđ est hō nō est ois homo ⁊ sic de singulis ℊ aliqđ qđ est hō nō est ois homo. Pro isto dicēdū negādo sō q: est vniuersalis cui⁹ quelibet singularis est falsa. Et ad primū argumētū qñ dr ꝙ iste hō est iste hō ⁊ ista hō est ista hō ⁊ sic de singul' Querēdū est vtrū idē hō demōstret ꝑ subm ⁊ ṗdicatū si sic ne² ꝯña. Si aliud demōstrat ꝑ subm ⁊ aliud ꝑ ṗdicatū ꝯcedat ꝯña ⁊ neget añs q: ē impo'e. Ad primā ꝓbatōeȝ añcedēt' ꝙ ar² a singularib⁹ sufficiēt sūpt' dicēdū est ꝙ nō sūt ei⁹ singulares i⁹ vnl' ois hō est iste hō ⁊ singulares istius ois hō est ois hō sūt iste Iste hō est ois hō ⁊ ista hō est ois hō et sic de singulis. Ad secūdā ꝓbationē añcedēt' qñ dr ad hñdū singulares alicui⁹ vniuersalis nō plus reqrit ⁊c. hoc est verū a ṗte subi ⁊ non a ṗte ṗdi'. Et qñ dr iste sūt singulares alicui⁹ vniuersalis sȝ nulli⁹ nisi isti⁹ cōcedat ꝯña ⁊ ne² añs ꝑ minori. ¶ Itē ad aliud qñ dr Nulla ꝓpo° est verior illa in qua idē ⁊c. ꝯcedat ꝯña ⁊ ne² añs ꝑ minori. Et qñ dr idem est subm ⁊ ṗdicatū ꝯcedat ꝯña ⁊ neget añs q: homo est subm ⁊ ois homo est predicatum.

¶ Ois homo est vnus solus hō. Istud sophisma ꝓbat dupl'r asin⁹ est aial ℊ ⁊c. ꝯña patet ab infe'i ad suū supi⁹ negatōe postposita. Pro isto dicat ꝙ negatio postposita facit ꝓpōnē eqpollere suo ꝯtrario si imediate postponat termino distributo. vñ sic debuit interponi ne° Quodlibet aial nō aial est. ⁊ tūc bñ sequeret ꝯña ℊ nullū aial aial est sȝ sic nō ponit ne° in proposito ℊ ⁊c. ¶ Cōtra istā regulā ab iferiori ad suū supius ⁊c. est ꝯña bona ꝓbat ꝙ nō q: ista ꝯña nō valet tu es homo ergo tu es nō hō ⁊ tñ ille termin⁹ nō homo est supior ad istū tminū homo q: plus cōtinet sub se ꝙ̄ iste termin⁹ homo ergo supior. Ad illud dicat ꝙ iste termin⁹ homo nō est inferior ad istū terminū nō hō nec iste termin⁹ nō homo est supior ad istū terminū homo q: licet iste terminus nō homo sigt plura ꝙ̄ iste termin⁹ hō non tñ sigt idē qđ requirit ad hoc ꝙ vnū sit supius ad aliud ⁊c.

¶ Expliciunt obiectiones consequenriarum.

Sophisma est oratio deceptoria ad cuius vtra[m]q[ue] partem contingit euidenter arguere. Tria requirunt ad sophisma scilicet probatio. improbatio. et solutio. Probatio est ostensio veritatis. Improbatio est ostensio falsitatis. Solutio est manifestatio cautele per quam accidit falsitas vel deceptio. ¶ Sciendum est quod .iiij. modis debemus respondere ad argumentum vel ad sophisma scilicet concedendo negando dubitando vel distinguendo. Concedendo quando est verum. Negando quando est falsum. Dubitando quando est dubium. Distinguendo quando est multiplex. Et est multiplex quando habet plures sensus quorum vnus est falsus et alius verus. Si concedatur solum tunc respondendum ad eius improbationem. Si negetur tunc respondendum est ad eius probationem et ponit philosophus istam regulam. Nulla est affirmatia vera in qua vniversale vniversaliter sumptum predicatur de se hoc habet intelligi in terminis habentibus multa supposita in actu vt Omnis homo est omnis homo. sed in negatiuis non tenet ista regula etc. et sic sequitur sophisma.

Omnis homo est omnis homo. Istud sophisma probatur sic. iste homo est iste homo et ille homo est ille primo sic. Iste homo est vnus solus homo et iste homo est vnus solus homo et sic de singulis ergo omnis homo est vnus solus homo consequentia patet a singularibus sufficienter sumptis ad eorum vniversale ergo consequentia bona. ¶ Secundo probatur sic. Tantum vnus solus homo est homo ergo omnis homo est vnus solus homo. consequentia patet ab exclusiua ad suum vniversale in terminis rectis et in terminis transpositis etc. ergo consequentia bona. Antecedens probatur sic quilibet homo est vnus solus homo ergo tantum vnus solus homo est homo consequentia patet ab vniversali ad suam exclusiuam ergo consequentia bona. ¶ Ad oppositum arguitur sic. Omnis homo est vnus solus homo mulier est homo ergo mulier est vnus solus homo. Ista consequentia est bona et consequens est falsum ergo et antecedens sed non minor ergo maior et maior est solum ergo solum falsum. Et quod consequens sit falsum probatur quia sequitur mulier est vnus solus homo ergo mulier est masculus et hoc est falsum. ¶ Secundo improbatur sic Aliquid quod est homo non est vnus solus homo ergo non omnis homo est vnus solus homo consequentia patet ab equipollente ad suum equipollens ergo consequentia bona. Antecedens probatur sic quia hoc quod est homo non est vnus solus homo demonstrato mulierem et hoc est aliquid quod est homo ergo hoc quod est homo non est vnus solus homo consequentia patet medio termino existente hoc aliquid est necesse duo extrema coniungi. Pro isto dicatur necesse sophisma. Et ad primum argumentum cum dicitur Iste homo est vnus solus homo. et iste et iste et sic de singulis. Querendum est vtrum iste terminus sic de singulis supponit tam pro masculis quam pro femellis: si sic consequentia est concedenda. Et negetur antecedens quia habet vnam singularem falsam. Si tantum pro masculis neget consequentia. Et quando dicitur a singularibus sufficienter sumptis neget illud quia subiectum in vniversali stat pro masculis et pro femellis. Ad secundum cum dicitur quilibet homo est vnus solus homo ergo tantum vnus solus homo est homo neget consequentia. Si dicatur quod consequentia tenet ab vniversali ad suam exclusiuam ergo consequentia bona neget quia non est eius exclusiua. Et causa est quia predicatum in exclusiua non supponit precise pro eisdem pro quibus supponebat subiectum in vniversali quia predicatum in exclusiua supponit tam pro mascu-

lis q̃ p femellis ⁊ subm in vniuersali supponebat p masculis tantum.

OMnes apl̃i dei sunt duodeci. Istud so͂ sic p. Isti su͂t duodeci ⁊ isti sunt oe͂s apl̃i dei ergo oe͂s apl̃i dei sunt duodeci. ꝯña patȝ p regulã. Medio termino exn͂te hoc aliqd nc͂c est extrema co͂iugi. ¶ Et nota q̃ qñ hoc aliqd est medi⁹ terminus tu͂c est sillo⁹ in tercia figura. ¶ Ad oppositu͂ arguit dupl'r p̃mo sic Oe͂s apl̃i dei su͂t duodeci. Petrus ⁊ paulus su͂t apl̃i dei ergo petrus et paulus su͂t duodeci. Secu͂do sic Aliq su͂t apl̃i dei qui no͂ su͂t duodeci ergo no͂ oe͂s apl̃i dei su͂t duodeci. ꝯña patet ab equipollẽte ad suu͂ eqpollens. Añs pbat sic. Duo su͂t apl̃i dei ⁊ duo no͂ su͂t duodeci ergo aliq su͂t apl̃i dei q no͂ su͂t duodeci. Pro isto r͂ndendu͂ est distinguendo de sophismate eo q̃ hoc signu͂ vni̾le ois po͂t su͂i collectiue vel diuisiue. Si sumat collectiue tu͂c sig̃t q̃ oe͂s apl̃i dei simul su͂pti su͂t duodeci ⁊ si sic so͂ est verũ. Sȝ si sumat diuisiue neget so͂ q: tu͂c sig̃t q̃ isti sunt duodeci apl̃i dei de° petru͂ ⁊ paulu͂ qd est falsu͂. Tu͂c ad p̃mu͂ argume͂tu͂ qñ dr q̃ isti su͂t duodeci ⁊ isti su͂t oe͂s apl̃i dei ergo ⁊c. co͂cedat ꝯña si sumat collectiue. Ad secu͂du͂ argume͂tu͂ qñ dr oe͂s apl̃i dei su͂t duodeci petrus ⁊ paulus su͂t apl̃i dei ergo ⁊c. neget ꝯña si hoc signu͂ oe͂ sumat collectiue ⁊ si dicat q̃ est sillo⁹ in darij neget q: p̃ma no͂ est vniuersalis. Ad terciu͂ qñ dr aliqui su͂t apl̃i dei qui no͂ sunt duodeci neget ꝯña. Et qñ dr q̃ arguit ab eqpollẽte ad suu͂ eqpolle͂s neget q: no͂ eqpollet. Co͂tra vna est vniuersalis affirmatia ⁊ alia p̃ticularis ne͂ et su͂t de eisde͂ t̃minis ⁊ p eisde͂ suppositoi͂b⁹ neget q: vtraqȝ est p̃ticularis si hoc signu͂ oe͂ collectiue teneat Sȝ ista propositio no͂ oe͂s apl̃i dei su͂t duodeci eqpollet huic oe͂s apl̃i dei sunt duodecim ⁊c.

TOtus s. e͂ mino s. Istud so͂ p dupl'r p̃mo p sic Quelibet ps integralis s. est mino s. ergo totus s. est mino s. ꝯña patet ab vno co͂uertibili ad reliquu͂. Añs pbat sic hec ps s. est mino s. de° caput et hec. ⁊ hec ⁊ sic de singulis ergo quelibet ps s. est mino s. ¶ Ite͂ secu͂do pbat so͂ sic Eius expone͂tes su͂t vere ergo so͂ veru͂. Añs pbat sic he su͂t vere de° istas expone͂tes aliqua ps s. est mino s. ⁊ nulla est ps s. quin illa est mino s. ⁊ he su͂t eius expone͂tes ergo expone͂tes isti⁹ sophismat su͂t vere. ¶ Ad oppositu͂ arguit sic Totus s. est mino s. sȝ totus s. est s. ergo s. est mino s. ꝯña pȝ q: est sillogism⁹ in darapti. Mino pbat sic s. est totus s. ergo totus s. est s. consequentia patet per conuersionem simplicem. ¶ Item secundo improbatur sophisma sic totus s. est mino s. ergo quoddam minus s. est s. consequentia patet per conuersionem simplicem, sed co͂seque͂s est falsu͂ ergo

ans. ꝯña patet. qꝛ ex veris nihil sequitur nisi verũ. tũc vltra añs est falsũ sꝫ añs ẽ sophisma ergo sõ falsũ. Rñdeo distinguendo eo ꝙ ista dictio totꝰ potest sumi catageromatice vel sincatageromatice. si sumatur sincatageromatice tũc sigt ꝙ quelibꝫ ps integlis s. est minoꝛ. s. qꝛ sicut hoc signũ distributiuũ Omne distribuit ꝓ inferioꝛibꝫ ꝛ ptibꝰ subiectiuis. Ita hoc signũ totꝰ distribuit ꝓ ptibꝰ integlibꝰ. Sumẽdo hoc signũ Totꝰ sincatageromatice. sic ꝯcedatur sõ. Ad pꝛimũ argumentũ impꝛobationis qñ dr totus. s. est minoꝛ. s. sꝫ totus s. est s. ergo. s. est minoꝛ s. concedatur ꝯña ꝛ negetur añs ꝓ minoꝛe videlicet ꝙ totus. s. est. s. qꝛ sigt ꝙ quelibet ps integlis s. est s. quod falsũ est. Ad ꝓbationẽ minorꝭ qñ dr. s. est totus s ergo totus. s. est s. negetꝰ ꝯña qꝛ nõ arguit p cõuersionẽ simplicẽ. qꝛ ꝓpositio singularis nõ ꝯuertit i ꝓpositionẽ vniuersalẽ. Ad secundũ argumẽtũ ipꝛobationis qñ dr totꝰ s. ẽ minoꝛ s. ergo quoddã minꝰ. s. est. s. negetur ꝯña. qꝛ sic nõ habet ꝓpositio illa sic cõuerti sꝫ cõuertitꝰ. totꝰ. s. ẽ minoꝛ. s. ergo quoddã minꝰ. s. est ps. s. Si iste terminꝰ totꝰ sumatꝰ catageromatice tũc significat ista ꝓpositio ꝙ. s. cõpositꝰ ex oĩbus suis ptibus est minoꝛ s. qđ falsũ ẽ Ad pꝛimũ argumẽtũ, qñ dr quelibꝫ ps itegłis. s. est minoꝛ. s ergo totꝰ s. ẽ minꝰ s. negetꝰ ꝯña qꝛ nõ arguit ab vno ꝯuertibili ad reliquũ ꝛ hoc sumẽdo istũ terminũ totus catageromatice ¶ Ad secũdũ argumẽtũ qñ dr ꝙ eius exponẽtes sũt vere ergo illa est vera negetur añs qꝛ hec ꝓpositio nõ habet exponẽtes sꝫ potius diceretꝰ ꝓpositio singularis ꝙ vniuersalis.

Impossibile potest esse verũ Istud sõ pꝛobatꝰ sic. Illud quod potest esse inpossibile potest esse verum. ergo sophisma verũ. ꝯña patet ab vna causa veritatis ad illud cuius est causa. qꝛ in ista ꝓpositione Impossibile potest esse verũ iste terminꝰ impossibile supponit respectu verbi ampliatiui sõ supponit ꝓ eo quod est vel ꝓ eo quod potest esse / ergo. sigt disiunctiue illud quod est impossibile potest esse verũ vel illud qđ potest esse impossibile potest esse verũ. ergo sequitur ꝙ iste due ꝓpositiones sunt cause veritatis illius ꝓpositionis impossibile potest esse verũ añs ꝓbatur sic qꝛ hoc potest esse verũ deꝰ. s. esse ꝛ hoc est vel potest esse impossibile. ergo impossibile potest esse verũ. ꝯña patet medio termino existente hoc aliquid necesse est extrema coniũgi. ¶ Secundo ꝓbatur sic verum potest esse impossibile. ergo impossibile potest esse verum

ꝯña patet ꝑ cõuersionẽ simplicẽ añcedens ꝓbaẗ. hoc potest eẽ ĩpossibile et hoc est vel potest cẽ verũ designãdo vos sedere ꝙ ꝛc. Ad oppositum arᵉ sic. Impossibile potest eẽ verũ. ſ ome ĩpossibile est tale qꝺ nõ potest esse verũ ꝙ quod nõ potest esse verũ potest eẽ ver. maioꝛ patet ꝛ minoꝛ ꝓbatur sic. Omẽ ĩpossibile ꝑ se est tale qꝺ nõ potest eẽ verũ. ꝛ omẽ impossibile ꝑ accidens ẽ tale qꝺ nõ potest eẽ ver. ꝛ omẽ ĩpossibile vniuersalit aut est ꝑ se aut ꝑ accidens ꝙ omẽ ĩpossibile ẽ tale qꝺ nõ potest esse verum. Itẽ secũdo ĩ ꝓbaẗ sic ĩpossibile potest eẽ ver. ſ oẽ ver ẽ possibile ꝙ ĩpoˡᵉ est poˡᵉ. Pro isto dicendũ est. cõcedendo sõ. Ad primũ argumentũ qñ sic arguiẗ Impossibile potest eẽ verũ ſ omẽ ĩpossibile est tale qꝺ nõ potest eẽ ver ꝙ qꝺ nõ potest eẽ ver potest eẽ ver. negeẗ ꝯña quia iste termin⁹ ĩpossibile supponit ĩ prima p̃missa ꝓ eo qꝺ potest eẽ ĩpoˡᵉ ꝛ in secũda stat ꝓ eo qꝺ ẽ ĩpossibile. ¶ Ad secũdũ qñ dr ĩpossibile potest eẽ verũ ꝛ omẽ verũ est tale qꝺ est possibile ꝙ ꝛc. negeẗ ꝯña qꝛ deberet argui sic. Impossibile potest esse ver. ꝛ omne verũ est possibile ergo ĩpossibile potest esse possibile quod concedo.

Omnẽ bonum vel non bonum est eligendu hoc sophisma pꝛobatur dupliciter. pꝛimo sic hec est disiunctiua cuius altera pars est vera ꝙ disiũctiua vera. Item secundo ꝓbatur sõ sic. Omne bonũ est eligendũ ergo omne bonũ vł nõ bonũ est eligendũ. ꝯña patet a parte disiũctiue ad totam disiunctiuam. Ad oppositũ arguiẗ dupłr primo sic. Omne bonũ vel nõ bonũ ẽ eligendũ. omne malũ ẽ bonũ vel nõ bonũ. ꝙ omẽ malũ est eligendũ. ꝯñs ẽ falsũ ꝙ añcedens. nõ minoꝛ. ergo maioꝛ ſ illa est sõ ergo sõ falsũ. Itẽ secũdo. omne bonũ vel nõ bonũ ẽ eligendũ omne bonũ vel nõ bonũ ẽ fugiẽdũ ergo fugiendũ ẽ eligendũ. ꝯña patet qꝛ ẽ sillo⁹ ĩ darapti ſ ꝯñs ẽ falsũ ergo añs ſ nõ minoꝛ ergo maioꝛ ſ illa est sõ ergo sõ falsũ. Rñdeo distinguẽdo de sophismate eo ꝙ ipm potest sumi ĩ sensu ꝯpoito vel in sensu diuiso. si in sensu diuiso sic est disiunctiua signs ꝙ omne bonũ ẽ eligẽdũ vel omne nõ bonũ ẽ eligendũ ꝛ sic ẽ ꝓpositio vera vt due rationes ꝓbantes bñ concludũt. si sumatur ĩ sensu cõposito sic distinguendũ ẽ vlti⁹ eo ꝙ distributio potest cadere suꝑ hoc totũ bonũ vel nõ bonũ vel super hoc p̃cise quod dico bonũ. si primo modo sic exponitur ꝓpositio illa bonũ vel non bonũ est eligendũ ꝛ nullũ est bonũ quin ipsũ est eligendũ. ꝛ nullũ est nõ bonũ quin ipm est eligendũ. et sic est ꝓpositio falsa. Et ad duas primas ratõnes potest dici ꝙ non concludunt istam propositionẽ hoc modo sumptam esse veram. ſ concludunt p̃cise istã ꝓpositi

onē sūptā in sensu diuiso eē verā. Si distributio cadat sup hoc pdcē quod dico bonū tūc ꝓpositio habet sic exponi Bonū vel nō bonū ē eligendū. ⁊ nullū est bonū quin ipm ē eligendū vel nō bonū. ⁊ sic est ꝓpo vera. Tūc ad rationes in oppositū. ad pmā potest dici ꝙ nō debite arguitur sꝫ sic debet argui. Omne bonū est eligendū vel nō bonū malū est bonū. ꝗ malū est eligendū vel nō bonū. Et sic minor est falsa. ¶ Ad secundū dicat eodē modo. qꝛ sic deberet argui. Omne bonū est eligendū. vel non bonū. Omē bonū est fugiendū vel nō bonū ꝗ omne fugiendū vel nō bonū est eligendū. Et hic similiter minor est falsa.

Hec propositio. s. currit est necīa ⁊ contingēs: posito casu ꝙ s. currat ꝙ sit cōtingens ꝓbat̄ sicut illa sigt contingit eē ꝗ illa est contingēs. Itē secūdo eius contradictoriū est cōtingens ergo illa est cōtingens. ꝯña patet qꝛ sicut ꝓpositio īpossibilis cōtradicit ꝓpositioni necessarie. ita ꝓpo contingens cōtradicit ꝓpositioni cōtingenti. Itē tercio hec est vera ⁊ potest eē falsa ergo est contingens. Q̄ᵒ illa ꝓpositio sit necīa ꝓbat̄ tripl'r. pmo sic. s. currere vel nō currere est necē. sꝫ nō ē ita ꝙ. s. nō currere ē necē. ergo. s. currere est necē. ꝯña patet a tota disiunctiua cū opposito vniꝰ ptꝭ ad alterā eius ptē. Itē secundo. oīs ꝓpo si eius pmarium sigtū sit necm est neca sꝫ hec. s. currit est ꝓpositio si eiꝰ pmariū sigtū sit necm ꝗ hec est necā. Maior patet ⁊ minor patet. qꝛ solū ꝓpositio habet contradictoriū īpossibile. Itē tercio. Quicqd currit dū currit necēo currit. s. currit dū currit ꝗ s necēo currit. ꝯña patet qꝛ est silloꝰ ī darii. Rn̄deo ꝙ hec ꝓpositio est cōtingens. Ad pmā ratione in oppositū. qñ dr̄. s. currere vel nō currere. est necē distingo eo ꝙ ꝓpositio illa potest sumi in sensu cōposito vel in sensu diuiso. si in sensu diuiso sic sigt ꝙ. s. currere ē necē vel. s. nō currere est necē. vbi vtraqꝫ ps est falsa. tūc ad argumentū dici potest ꝙ ꝯña ē bona qꝛ maior est falsa. Si sumat ꝓpositio illa in sensu cōposito tūc est vna catagorica modalis de dicto disiuncto sigñs ꝙ s. currere vel nō curre disiunctiui est necē. ⁊ hoc verū est. tunc ad argumentū dici potest ꝙ nō valet ꝯña nec arguit̄ p regulā illā qꝛ maior nō ē ypotitica. Ad secūdā rōnē in oppositū rn̄deo distinguendo eo ꝙ ꝓpositio illa potest sumi in sensu cōposito vel in sensu diuiso. si in sensu diuiso tūc est vna ypotitica cōdicionalis sigñs. Si sigtū pmariū cuiuslibꝫ ꝓpositōis sit necm oīs ꝓpositio ē necā ⁊ hoc verū est ⁊ tunc non valet ꝯña qꝛ nō ē sillogizandū ī ypotiticis. Si sumat̄ ꝓpositio illa ī sensu cōposito tūc ipa ē catagorica de cōdicionato extremo. ⁊ tūc distinguendū est vlterius eo ꝙ hec pticula si eius pmariū significatū sit necm. determinat subm vel determinat predicatum. si determinat subm tunc est ꝓpositio falsa qꝛ sigt ꝙ omne tale ꝙ est ꝓpositio si eius pmariū sigtū sit necm est ꝓpositio necā quod falsū

ē.qꝛ vnaqueq; res in vniuerso est ꝓpositio si eius primariū sigtū sit ne-
cessarium. Sicut vnaqueq; res est animal si ipm fuerit risibile tūc ad ar
gumentū dici potest ꝙ maioꝛ est falsa. Si particula illa determinat ꝑdi
catū sigt ꝙ ois ꝓpositio est necā si eius primariū sigtū sit necm̄.ꝛ hoc
verū est: Tūc ad rationē dici potest negādo ꝯñaꝫ qꝛ nō debite arguitur
Sꝫ sic deberet argui. Ois propoº ē necā si eius primariū sigtū sit necm̄
s.currit est ꝓpoº.ergo illa est necā si eiꝰ primariū sigtū sit necm̄ qđ con
cedo.¶ Ad terciā rōnē distingo de maioꝛe eoꝙ maioꝛ potest sumi i sen
su cōposito vel in sensu diuiso. Si in sensu cōposito sic distinguendū est
ylti9 eo ꝙ ista pticula (Dū currit) potest determinare hoc ꝙ dico qc-
qđ currit vel hoc quod dico necō currit. Si determinat hoc qđ dico qcqđ
currit sic est ꝓpoº falsa.sigñs ꝙ omē currens dū currit . necō currit.et
hoc falsū est.qꝛ ego curro dū curro ꝛ tñ ꝯtingent curro. Tunc ad rōnem
dici potest ꝙ maioꝛ est falsa. Si ista pticula dū currit. detminat hoc qđ
dico necō currit tūc est ꝓpoº vera.sigñs ꝙ qcquid currit necio currit dū
currit quod verū est. Tūc ad rationē dici potest negando ꝯñam qꝛ non
debite arguit. sꝫ sic deberet argui. Quicqđ currit necio currit dū currit
s.currit ģ s.necio currit dū currit.tūc ex ꝯñte nō sequit s.necio currit dū
currit ģ s.necio currit.qꝛ est fallatia scōm qđ ad simpliciter . Si sumat
ꝓpoº ista in sensu diuiso tūc est ypotitica tēporalis sigñs sic dū oē cur-
rens currit oē currens necio currit Tūc distinguendū ē vtrū ly necio de
terminat necitatē ꝯñe vel necitatē ꝯñtis. Si detminat necitatē ꝯñe tūc ē
tēporalis vera equalens huic ꝯñe. Oē currēs currit.ģ oē currens currit
vbi importat ꝯñs necio seq ad añs. Si detminat necessitatē ꝯñtis. tūc ē
tēporalis falsa sigñs ꝙ ipm ꝯñs est in se ꝓpoº necā ꝙ falsū ē. Tūc ad ar
gumentū dici potest ꝙ ꝯñā nō valet qꝛ maioꝛ ē ypotitica. Contra oia ꝑ
dicta arguit sic. Nullū verū vel falsū est dicenđ ois ꝓpoº est vera vel fal
sa ģ nulla ꝓpoº ē dicenda. Rñdeo ꝙ maioꝛ potest sumi in sensu diuiso
ꝛ tūc sigt ꝙ nulla ꝓpositio vera ē dicenđ vel nulla ꝓpositio falsa ē dicenđ
ꝛ sic ē ꝓpositio ypotitica disiunctiua vera. sꝫ tunc nō valet ꝯñā qꝛ maioꝛ
est ypotitica. si sumat maioꝛ in sensu cōposito tūc ista ē catagorica de disiū-
cto subo ꝛ tūc ē ꝯñā bona ꝛ añs ē verum ꝛ etiā ꝯñs . Nā ꝓposito multi-
plex nec est vera neq; falsa nec ꝓprie dicat ꝓpositio.

¶ Explicіunt Sophismata.

COntra istas regulas multiplices p̄nt obiec-
tões fieri. p̄mo cõtra p̄mā. Oē michi posi
tū ⁊ a me admissū sub forma positi ꝓpōitū ⁊c̄. Et pono vobis casū ꝙ ni-
chil sit vobis positū tūc ꝓponat nichil est vobis positū. qḋ est cõcedēdū
ꝑ p̄mā regulā q: est positū ⁊ admissū sub forma positi ꝓpositū ergo ⁊c̄.
Qḋ illud est negandū ꝓbat sic q: est ꝓpō falsa vt patet ⁊ nõ estis obli
gatus ad cõcedēdū eā ꝗ̄ hēt͛ eā negare. Minor pꝫ q: null⁹ est casus q:
nõ est po° nec impo° nec depo° ꝗ̄ nõ estis obligat⁹. Añs patꝫ q: si esset
aliq̄ po°, esset aliqḋ pōitū ſꝫ nichil est positū vt ponit casus ⁊c̄. Ad istud
r̄ndēdū est admittēdo casū. ⁊ qñ ꝓponit nichil ē ꝑ pōitū neget illud. Et
qñ arguit est ꝯcedēdū q: est positū. ⁊ admissū. neget illud q: non arguit
ſm̄ regulā q: illa est reḡ. Oē michi pōitū ⁊ a me admissū sub forma po
siti ꝓpositū ⁊ nõ repugnās pōni durāte tēpore eiusdē pōnis ē cõcedēdū
ſꝫ in casu est illud pōitū repugnās pōni ⁊ ideo nõ cõpellimur concedere
pōitū. ¶ Cõtra eandē regulā arguit sic. Et suppono ꝙ solū falsū ⁊ po^le
est admittibile in pōne. ⁊ pono ꝙ homo est asin⁹ sit vobis positū ⁊ a vo-
bis admissū iste casus est possibilis ꝗ̄ admittibilis. Tūc ꝓponat ꝙ hõ
est asinus. Illud est negādū. q: ꝓpt po^le pōitū nõ est impo^le cõcedēdū.
ſꝫ casus est possibilis ꝗ̄ ꝓpt hoc nõ est cõcedēdū viꝫ hõ est asin⁹. ⁊ ꝙ sit
ꝯcedēdū ꝓbat sic Oē vobis positū ⁊ a vobis admissū sub forma positi ꝓ
pōitū ⁊ nõ repugnās positiōi est a vobis cõcedēdū. ſꝫ homo est asin⁹ est
vobis positū ⁊ admissū ꝗ̄ homo est asinus est a vobis cõcedēdū ꝯña pꝫ
q: est sillo⁹ in darij Maior patet ꝑ regulā. ⁊ minor est cõcedēdū. q: est il
lud qḋ sequit hoc verbū pono in casu ergo est oīno cõcedēdū. Ad istud
r̄ndet dupl̄r p̄mo modo negādo minorē videlicet ꝙ homo est asin⁹. est
michi pōitū ⁊ admissū ſꝫ hoc totū hõ ē asin⁹ ē michi positū ⁊ admissū est
michi positū ⁊ admissū q: hoc verbū pono cadit suꝑ hoc totum homo ē
asinus est mihi positum ⁊ admissū. ¶ Aliter r̄ndetur negando maiorē
q: hec est regula. Omne michi positū ⁊ admissū sub forma positi propo
sitū ⁊ nõ repugnans positioni ⁊ sine obligatōe ad hoc ꝑtinente est a me
cõcedendū. sed hic proponit cū obligatione ad hoc ꝑtinente. Et est ob-
ligatio ad hoc ꝑtinens qñ actus r̄ndentis annectit alicui propōi vt cõ-
cedendū vel negandū vel huiusmodi. ¶ Aliter obiicitur sic ꝙ cõceden-
dum est negandū. Et pono ꝙ oīs homo sit rome. quo admisso. proponit
ꝙ oīs homo est rome ⁊ tu es homo illa propositio est cõcedenda. q: est
copulatiua cuius vna pars est posita ⁊ alia pars est vera ⁊ impertinens
ergo tota copulatiua est cõcedenda. Et ꝙ ista copulatiua sit neganda ꝓ
batur sic. q: est falsa ⁊ imꝑtinens ergo est neganda per quartā regulaꝫ.
Qḋ sit impertinens probatur nõ sequitur neqꝫ repugnat ergo est impꝑ-
tinens. Añs probatur sic. nõ sequit Oīs homo est rome ergo oīs homo
est rome ⁊ vos estis homo ergo ⁊c̄. q: añs potest esse verum ⁊ cõsequēs
falsū. nec repugnat. q: illa copulatiua stat cū casu. ¶ Similiter immedi
ate post casum sit tale argumentū, oīs homo est rome tu es homo ergo

tu es rome. Ista ꝯsequentia est bō quia est sillogismus in darij ꝛ maior debet cōcedi q: est positum ꝛ minor est cōcedēdū q: ē vera ꝛ impertinēs ergo est concedenda. ꝛ ꝯn̄s est negandū ergo concedendū est negandū Et ꝙ ꝯn̄s sit negandū ꝓbaꝛ q: est falsū ꝛ imptinēs ergo negandū ꝙ sit falsum patet. ꝛ ꝙ sit imptinens ꝓbatur q: nō repugnat casui nec sequiꝛ ex casu vt patere potest intuenti ergo ꝛc. ¶ Pro isto r̄ndendū est ꝛ pri mo ad primā obiōnē. admittendo casū. ꝛ negando illā copulatiuā scilicet omnis homo est rome ꝛ tu es homo quia est falsa ꝛ impertinens. vt ar gumentū bn̄ probat. Et ad argumentū in oppositū cū arguitur vtraqꝫ ps est concedenda. quia vna pars est posita ꝛ alia est vera ꝛ impertinens g̃ tota copulatiua est concedenda. R̄ndetur negando ꝯn̄am. q: q̄uis vtra qꝫ pars p se est cōcedenda. tamen tota copulatiua est neganda. q: est fal sa ꝛ imptinens. sed nō negetur copulatiua ꝓ aliqua parte sed ꝓ tota co pulatiua. vn̄ cū dico ꝙ illa copulatiua est falsa ꝛ imptinens sunt isti duo termini inclusi. scꝫ falsitas ꝛ impertinens. sꝫ falsitas se tenet ex pte ꝓpo sitionis posite. Imptinens vero ex parte alterius ideo nō negetur ꝓpo sitio q: est falsa neqꝫ q: est impertinēs. sed negeꝛ ꝓ tota copulatiua. ꝛ nō ꝓ altera eius parte. ¶ Ad secundā obiectionē cōcedaꝛ ꝯn̄a immediate post casū. negando an̄s ꝛ q̄n probaꝛ maior dicaꝛ ꝙ nulla pars pᶜ nega bitur sed totū an̄s. q: totū an̄s est falsū. ꝛ imptinens ꝛ falsum ꝓ posito. scꝫ ꝓ maiori ꝛ imptinens pro minori. ideo totū an̄s negabiꝛ ꝛ non nege tur eius pars sicut dictū est ad copulatiuā falsam ꝛ imptinētem. ¶ Ali ter arguitur ꝙ scitū a te est tibi dubium. ꝛ ponatur iste casus ꝙ omne verum sciatur a te. ꝛ tunc ꝓponaꝛ ꝙ rex sedet hec ex dubia quia est du bia ꝛ impertinens ergo est dubitanda. postea proponatur ꝙ nullus rex sedet hec est similiter dubitāda quia dubitato vno contradictorio dubi tandum est reliquū. Sed tunc arguitur sic. vtrumqꝫ istorum est tibi du bium sed alterum istorum est scitum a te ergo scitum a te est tibi dubiū consequentia patet quia est sillogismus in darij ꝛ maior patet per con cessum minor probatur sic. Omne verum est scitum a te alterū istorū est verum ergo alterū istorū est scitum a te. cōsequentia patet quia est sillo gismus in darij ꝛ maior est casus. minor probaꝛ q: oīm cōtradictoriorum alterū est verū. illa sunt cōtradictoria ergo alterū istoꝝ est verum. ¶ R̄n deo admittendo casum. q̄n ꝓponiꝛ ꝙ rex sedet. Dicat respondens ego dubito. consimiliter respondeatur q̄n ꝓponiꝛ ꝙ nullus rex sedet. Et ad argumentum q̄n dr̄ vtrūqꝫ istoꝝ est tibi dubiū ꝛc. concedatur ꝯn̄a ꝛ ne getur an̄s pro maiori. Et si dicatur ꝙ dubitas rex sedet r̄ndeatur negan do. dubitetur tamen quotienscūqꝫ proponatur per se. nō tamen fateatur r̄ndens ꝙ dubitat illam sed habet negare proprium actum. sed non fate atur ꝙ negat proprium actum. nec miretur quis licet neget propriū ac tum quia illa in cōmunibus accidet casibus. Sicut si ponatur ꝙ omis homo currit et postea proponatur tu curris habes negare sicut falsum ꝛ impertinens. Si tunc proponatur ꝙ tu es homo illud est negandū q: repugnat casui cum opposito bene negati vt patet. tunc proponatur ꝙ

tu negas te esse hominē negetur q2 repugnat casui cū opponit bene ne gat. quia non sequitur Omnis homo currit tu non curris ꝛ tu es homo ergo tu negas te esse hominē quia impossibile est te negare te esse ho= minem. te non existente. Si proponatur ꝙ tu negas te esse hominē ne= getur quia hoc repugnat casui mediate sicūt casu posito actus dubitan di repugnat respondenti licet fuit actus proprius. ¶ Similiter ponatur ꝙ credas firmiter sine hesitatione ꝙ rex sedet. tunc proponatur ꝙ rex se det hec est dubitanda. quia est dubia ꝛ impertinens quia non sequitur ex casu nec repugnat ergo est impertinens. Tunc proponatur ꝙ illa ꝓ positio rex sedet est tibi dubia. Si negetur contra. Quicquid dubitas est tibi dubium sed istam dubitas ergo est tibi dubium. Et ꝙ ista non sit dubia probatur quia dubitare est aliquid cum hesitatione apprehen dere. sed apprehendis significationem istius propositionis rex sedet si= ne hesitatione vt ponit casus. ergo non habes eam dubitare.

¶ Respondeatur admittendo casum. ꝛ quando proponatur ꝙ hoc est dubium Rex sedet vel vos dubitatis illam negetur quelibet propositio talis tanꝙ repugnans casui. quia omnis dubitatio requirit hesitationē vt allegatum est in argumento. sed casus excludit omnem hesitotionem ab ista propositione Rex sedet ergo repugnat illam esse dubiam.

¶ Casus adhuc probatur ꝙ concedendum est negandum. Et sit rei ve= ritas ꝙ sortes sit niger. Et pono tibi istam sortes est albus ꝛ maneat iste casus. quousqꝫ aliquod negandum tibi proponatur. Tunc proponatur ꝙ sortes est niger illud est repugnans posito ergo est negandum. Si ne getur Contra hec propositio est vera. scita a te fore vera ꝛ non es obli= gatus ad negandum eam. ergo debes eam concedere. consequentia pa tet ꝛ minor probatur sic Nullus est casus. ergo non estis obligatus. Anticedens probatur sic quia tunc solum maneat casus. quousqꝫ aliqđ negandum tibi proponatur sed iam proponitur aliquod negandum er= go non manet casus. ¶ Respondeatur admittendo casum. Et quando proponitur ꝙ sortes est niger concedatur quia est verum ꝛ non est ali= quis casus vt probat argumentum. Et si dicatur nullum negandum pro ponitur quia nichil proponitur nisi hec propositio Sortes est niger et hec concedatur a respondente ergo est neganda. Dicat responsalis ista propositio non negetur pro se. sed quia est digna negari in comparatio= ne ad casum. ¶ Ponatur ꝙ tu male respondes quo admisso propona= tur idem. si concedatur contra tu admittis possibile ꝛ concedis idem quando proponitur ergo tu bene respondes. Tunc vltra tu bene respon des ergo non male. ¶ Respondeo admittendo casum scilicet tu male respondes et postea quando proponitur idem concedatur. Et quando infertur tu admittis possibile. ꝛ concedis idem quando proponitur er= go bene respondes. concedatur consequentia. ¶ Et quando infertur tu bene respondes ergo non male negetur consequentia.

¶ Similiter ponatur ꝙ tu male respondes ad istam homo est asinus.

Tunc proponatur ꝙ homo est asinus. Si negetur contra tu male re=
spondes ad istam homo est asinus. Si negetur contra. tu male respon=
des ad istam homo est asinus ⁊ non nisi negando ergo non habes eam
negare. Minor probatur non respondes ad istam nec concedo nec du=
bitando nec distinguendo ergo solum negando. ¶ Respondeo admit=
tendo casum. ꝙ tu male respondes ad istam homo est asinus.
¶ Et quando arguitur ꝙ tu male respondes ⁊ non nisi negando ergo
male respondes negando. concedatur et negetur anticedens pro mi=
nori et quando arguitur tu male respondes ad istam homo est asinus/
et tamen non concedendo nec distinguendo nec dubitando et non sunt
plures modi respondendi nisi negando ergo respondes negando con=
cedatur consequentia ⁊ negetur anticedens pro maiori ⁊ concedatur eius
oppositum. scilicet ꝙ respondeo concedendo dubitando vel distinguen
do. Si queratur pro qua parte concedis disiunctiuã / dicatur pro nulla
eius parte sed pro tota disiunctiua. ¶ Si proponatur ꝙ tu concedis ꝙ
homo est asinus negetur quia est falsum et impertinens: ꝙ tu concede
res illam. similiter ꝙ tu distinguis istam. ¶ Si proponatur ꝙ tu dubi=
tas istam concedatur quia est sequens mediate ex casu. sequitur enim
tu male respondes ad istam homo est asinus concedendo dubitando
vel distinguendo sed non concedendo nec distinguendo ergo dubitan=
do. ¶ Aliter potest dici ad vtranque obiectionem ꝙ bene respondeo ac=
tu exercito sed male respondeo actu signato quia per hoc verbum sig=
natur illud quod per actus respondentis exercetur. ¶ Aliter arguitur
sic. Et ponatur ꝙ falsum et impertinens est a vobis concedendum. Et
pono vobis istam disiunctiuam Vos estis rome vel vos estis asinus.
qua admissa proponatur ista Vos estis rome / si concedatur contra est
falsum ⁊ impertinens ergo est negandum. ꝙ sit falsum patet. Et ꝙ sit
impertinens probatur sic non sequitur nec repugnat ergo est imperti=
nens. ⁊ ꝙ non sequitur probatur quia ista consequentia non valet tu es
rome vel tu es asinus ergo tu es rome. quia a tota disiunctiua ad alte=
ram eius partem non valet consequentia. Et ꝙ non repugnat probatur
quia stat cum casu nec casus est possibilis sine illo ergo ⁊c. ¶ Respon=
deo admittendo casum ⁊ concedendo ꝙ tu es rome ⁊ negetur ꝙ hec ē
falsa ⁊ impertinens. quia est sequens ⁊ quando dicitur ꝙ arguitur a to
ta disiunctiua ad alteram eius partem ideo non tenet consequentia et
per consequens est impertinens. Dico ꝙ vna pars disiunctiue est anti=
cedens ad alteram partem. ⁊ quando tunc arguitur a tota disiunctiua
ad alteram eius partem est consequentia bona sed sic est in proposito
quia illa propositio tu es rome sequitur ad istam partem disiunctiue tu
es asinus eo ꝙ ex impossibili sequitur quodlibet ⁊ ideo illa propositio est per=
tinens. Casus volo ꝙ sit rei veritas ꝙ s. nõ currat. Et ꝙ nõ sunt plures
homines ꝙ sortes. plato ⁊ cicero. Tunc pono ꝙ s. currit. qua admissa tunc
proponatur ꝙ omnis homo currit. hec est falsa ⁊ impertinẽs ergo est negãda,

tu negas te esse hominē negetur qꝛ repugnat casui cū opponit bene negat. quia non sequitur Omnis homo currit tu non curris ꝛ tu es homo ergo tu negas te esse hominē quia impossibile est te negare te esse hominem. te non existente. Si proponatur ꝙ tu negas te esse hominē negetur quia hoc repugnat casui mediate sicut in casu posito actus dubitandi repugnat respondenti licet fuit actus proprius. ¶ Similiter ponatur ꝙ credas firmiter sine hesitatione ꝙ rex sedet. tunc proponatur ꝙ rex sedet hec est dubitanda. quia est dubia ꝛ impertinens quia non sequitur ex casu nec repugnat ergo est impertinens. Tunc proponatur ꝙ illa ꝑpositio rex sedet est tibi dubia. Si negetur contra. Quicquid dubitas est tibi dubium sed istam dubitas ergo est tibi dubium. Et ꝙ ista non sit dubia probatur quia dubitare est aliquid cum hesitatione apprehendere. sed apprehendis significationem istius propositionis rex sedet sine hesitatione vt ponit casus. ergo non habes eam dubitare.

¶ Respondeatur admittendo casum. ꝛ quando proponatur ꝙ hoc est dubium Rex sedet vel vos dubitatis illam negetur quelibet propositio talis tanꝙ repugnans casui. quia omnis dubitatio requirit hesitationē vt allegatum est in argumento. sed casus excludit omnem hesitationem ab ista propositione Rex sedet ergo repugnat illam esse dubiam.

¶ Casus adhuc probatur ꝙ concedendum est negandum. Et sit rei veritas ꝙ sortes sit niger. Et pono tibi istam sortes est albus ꝛ maneat iste casus. quousqꝫ aliquod negandum tibi proponatur. Tunc proponatur ꝙ sortes est niger illud est repugnans posito ergo est negandum. Si negetur Contra hec propositio est vera. scita a te fore vera ꝛ non es obligatus ad negandum eam. ergo debes eam concedere. consequentia patet ꝛ minor probatur sic Nullus est casus. ergo non estis obligatus. Antecedens probatur sic quia tunc solum maneat casus. quousqꝫ aliqͦd negandum tibi proponatur sed iam proponitur aliquod negandum ergo non manet casus. ¶ Respondeatur admittendo casum. Et quando proponitur ꝙ sortes est niger concedatur quia est verum ꝛ non est aliquis casus vt probat argumentum. Et si dicatur nullum negandum proponitur quia nichil proponitur nisi hec propositio Sortes est niger et hec concedatur a respondente ergo est neganda. Dicat responsalis ista propositio non negetur pro se. sed quia est digna negari in comparatione ad casum. ¶ Ponatur ꝙ tu male respondes quo admisso proponatur idem. si concedatur contra tu admittis possibile ꝛ concedis idem quando proponitur ergo tu bene respondes. Tunc vltra tu bene respondes ergo non male. ¶ Respondeo admittendo casum scilicet tu male respondes et postea quando proponitur idem concedatur. Et quando infertur tu admittis possibile. ꝛ concedis idem quando proponitur ergo bene respondes. concedatur consequentia. ¶ Et quando infertur tu bene respondes ergo non male negetur consequentia.

¶ Similiter ponatur ꝙ tu male respondes ad istam homo est asinus.

Tunc proponatur q homo est asinus. Si negetur contra tu male re-
spondes ad istam homo est asinus. Si negetur contra. tu male respon-
des ad istam homo est asinus & non nisi negando ergo non habes eam
negare. Minor probatur non respondes ad istam nec concedo nec du-
bitando nec distinguendo ergo solum negando. ¶ Respondeo admit-
tendo casum. q tu male respondes ad istam homo est asinus.
¶ Et quando arguitur q tu male respondes & non nisi negando ergo
male respondes negando. concedatur et negetur anticedens pro mi-
nori et quando arguitur tu male respondes ad istam homo est asinus/
et tamen non concedendo nec distinguendo nec dubitando et non sunt
plures modi respondendi nisi negando ergo respondes negando con-
cedatur consequentia & negetur anticedens pro maiori & concedatur eius
oppositum. scilicet q respondeo concedendo dubitando vel distinguen
do. Si queratur pro qua parte concedis disiunctiuã / dicatur pro nulla
eius parte sed pro tota disiunctiua. ¶ Si proponatur q tu concedis q
homo est asinus negetur quia est falsum et impertinens: q tu concede
res illam. similiter q tu distinguis istam. ¶ Si proponatur q tu dubi-
tas istam concedatur quia est sequens mediate ex casu. sequitur enim
tu male respondes ad istam homo est assinus concedendo dubitando
vel distinguendo sed non concedendo nec distinguendo ergo dubitan-
do. ¶ Aliter potest dici ad vtranque obiectionem q bene respondeo ac-
tu exercito sed male respondeo actu signato quia per hoc verbum sig-
natur illud quod per actus respondentis exercetur. ¶ Aliter arguitur
sic. Et ponatur q falsum et impertinens est a vobis concedendum. Et
pono vobis istam disiunctiuam Vos estis rome vel vos estis asinus.
qua admissa proponatur ista Vos estis rome / si concedatur contra est
falsum & impertinens ergo est negandum. q sit falsum patet. Et q sit
impertinens probatur sic non sequitur nec repugnat ergo est imperti-
nens. & q non sequitur probatur quia ista consequentia non valet tu es
rome vel tu es asinus ergo tu es rome. quia a tota disiunctiua ad alte-
ram eius partem non valet consequentia. Et q non repugnat probatur
quia stat cum casu nec casus est possibilis sine illo ergo &c. ¶ Respon-
deo admittendo casum & concedendo q tu es rome & negetur q hec ẽ
falsa & impertinens. quia est sequens & quando dicitur q arguitur a to
ta disiunctiua ad alteram eius partem ideo non tenet consequentia et
per consequens est impertinens. Dico q vna pars disiunctiue est anti-
cedens ad alteram partem. & quando tunc arguitur a tota disiunctiua
ad alteram eius partem est consequentia bona sed sic est in proposito
quia illa propositio tu es rome sequitur ad istam partem disiunctiue tu
es asinus eo q ex impossibili sequitur quodlibet & ideo illa propositio est per-
tinens. Casus volo q sit rei veritas q s. nõ currat. Et q nõ sunt plures
homines quam sortes. plato & cicero. Tunc pono q s. currit. qua admissa tur
proponatur q omnis homo currit. hec est falsa & impertinẽs quare est negãda,

¶ Quod sit falsa probatur hec est vlis cuius vna singularis est falsa. g vlis falsa. qr iste est falsa hoc currit demonstrando. s. Et q sit impertinēs pbatur qr nō sequitur nec repugnat ergo est imptinens non repugnat qr stat cū casu nec sequit qr illa ɔña nō valet s. currit ergo ois homo currit. ⁊ ideo illa ppositio est oino neganda. Et si neget in oppositū arguit sic S. ⁊ p. ⁊ C. currit. ⁊ non sunt plures hoies ergo ois homo currit. ista ɔña est bona qr arguitur a singularibus sufficienter sumptis ad eorum vnlle. ⁊ totū añs est cōcedendū ergo ⁊c. Añs pbatur sic qr añs est copulatiua cuius quelibet pars est cōcedenda ergo ⁊c. Añs pbatur sic quia est vna ps posita ⁊ quelibet alia ps est vera ⁊ impertinēs g totū añs est cōcedendū. vel aliter sic si neget q ois homo currit tūc det eius oppositū. scz aliquid qd est homo nō currit. Et qñ arguit sic Aliquid qd est hō nō currit. ⁊ nō sūt plures hoies q s. p. ⁊ c. g s. nō currit. vel p. non currit. vel c. nō currit. Tūc vltra s. nō currit vel p. nō currit. vel c. nō currit. sz p. currit ⁊ c. currit. g s. nō currit quod est oppositū positi. Rñdeo admittendo casū. ⁊ qñ pponit q ois hō currit neget. ⁊ qñ arguit sic. S. currit. p. currit. ⁊ c. currit. ɔcedat ɔña nō tñ pro aliqua eius pte qr quelibet ps p se est cōcedenda. sicut argumentū bene probat. Sed qñ proponant partes debent cōcedi quousqz pponat vltima. ⁊ illa debet negari tanq repugnans. ⁊ cōcedat q aliquid qd est homo nō currit. Et qñ arguit aliquid quod est homo nō currit. g s. nō currit. vel p. nō currit. vel c. nō currit. cōcedat ɔña ⁊ ɔñs. ⁊ qñ arguit vltra s. nō currit vel p. nō currit. vel c. nō currit. sed p. currit ⁊ c. currit g s. nō currit. cōcedat ɔña qr arguit a tota disiunctiua trimēbri cū oppositis duarū partiū ad alterā eius ptem. neget tñ añs p minori. s. q p. currit. ⁊ c. currit. nō tamen pro aliqua eius pte sz pro tota disiunctiua qr ista disiunctiua repugnat casui cū opposito bñ negati qr ista repugnāt s. currit ⁊ aliquid quod est homo nō currit. ⁊ tamen s. currit ⁊ p. currit dato q nō sūt plures hoies q s. ⁊ p. ⁊ c. ¶ Arguitur q falsū ⁊ impertinens est cōcedendū. Et pono vobis q vos estis rome tunc proponat q vos estis rome in hoc instanti hec est falsa ⁊ impertinens ergo est neganda. ⁊ est concedenda q sit falsa patet ⁊ q sit impertinens probatur sic. non sequitur nec repugnat ergo est impertinens non repugnat quia stat bene simul q tu es rome ⁊ tu es rome in hoc instanti nec sequitur quia illa consequentia non valet. Uos estis rome ergo vos estis rome in hoc instanti. ¶ Et q sit concedendum probatur sic quia tu es rome in aliquo instanti ⁊ nullum est instans nisi hoc instans. ergo tu es rome in hoc instanti. consequentia patet ⁊ maior sequitur immediate ex casu ⁊ minor probatur sic quia nullum est instans nisi hoc instans quod est presens sed hoc instās solum est presens ergo nullum est instans nisi hoc instans. vel aliter sic si negetur q tu es rome in hoc instanti tunc detur eius oppositum. scz tu non es rome in hoc instanti ⁊ tunc arguitur ex opposito cum concessis sic. Tu es rome ⁊ tu non es rome in hoc instanti ergo tu es rome in aliquo instanti alio

ab hoc eti sed solũ hoc es est presens ergo tu es rome in eti pterito vel futuro. et tũc añs includit cõtradictionẽ etc. ¶ Rñdeo primo negando assumptũ et admittendo casũ sed negetur q tu es rome in hoc eti qr est falsũ et impertinens vt argumẽtũ satis probat. Et quando arguit q tu es rome in aliquo eti sed nullũ est es nisi hoc es ergo etc. cõcedatur cõña et negetur añs pro minori quia ex casu sequitur q hoc es non est. ideo negetur minor scz q hoc solũ es est presens. quia repugnat casui eo q eius oppositum sequitur ex casu Nam sequitur tu es rome et tu nõ es rome in hoc eti ergo hoc es non est. tamen ex illis premissis non sequitur q tu es rome in aliquo alio eti alio ab hoc eti quia omnis alietas requirit existẽtiam extremorum et hoc es non est es. et ideo illud consequens est falsum. Ex eisdem tamen premissis bene sequitur q tu es rome in aliquo eti quod non est hoc es. Et si ex isto consequente arguitur Tu es rome in aliquo eti quod non est hoc es sed hoc es est presens ergo tu es rome in eti preterito vel futuro. concedatur consequentia et negetur minor tanq̃ repugnans vt prius dictum est. Et si queratur an tu es rome in aliquo eti an non concedatur tanq̃ sequens. Et si vlterius queratur quod est illud es. dicatur q est A B vel C. et sic de singulis. tamen non habes assignare in speciali quod est illud es. et sic debes concedere totam disiunctiuam. non tamen pro aliqua eius parte sed pro tota disiunctiua vt prius dictum est in alijs. Nam quelibet pars disiunctiue est neganda si per se proponatur. ¶ Casus dubium et impertinens est concedendum. probatur sic et pono istum casum. q tu concedis alterum istorum contradictoriorum Rex sedet et nullus rex sedet. Tunc proponatur q rex sedet hec est dubia et impertinens ergo. Quod sit dubia patet. Et q sit impertinens probatur qr nõ sequitur nec repugnat ergo est impertinẽs Et q non repugnat patet. et q non sequitur probatur sic qr ista non sequitur. scz tu concedis alterum istorum Rex sedet et nullus rex sedet ergo rex sedet. Si dubitetur q rex sedet. Contra hec dubia et dubitato vno cõtradictoriorũ dubitandũ est et reliquũ ergo hec est dubia Nullus rex sedet. Et tunc vltra vtrumq̧ istorum est vobis dubium sed alterum istorũ est cõcedendũ ergo dubium est concedendũ. Et tunc sic. tu nõ concedis alterum istorum sed es obligatus concedere alterũ istorum. ergo nõ satisfacis. et ex cõñte male respondes. Rñdeo admittendo casũ et negetur prius assumptũ. Et qñ proponitur q rex sedet. Dubitetur similiter dubitetur q nullus rex sedet. et qñ arguitur sic vtrumq̧ istorum est vobis dubium ergo etc. cõcedatur cõña et negetur añs pro maiori. et si dicatur q dubitas vtrumq̧ istorum negetur sed debes dicere q concedis alterũ istorum. Si queratur quod istorum cõcedis. Dicat rñdens opponenti proponatur et ego dicam. Si proponatur q tu dubitas q rex sedet concedatur tanq̃ verum et impertinens. Si postea proponitur q nullus rex sedet negetur tanq̃ repugnans quia ex casu sequitur q tu concedis illam. Nam sequitur tu concedis alterum istorum sed dubitas istam rex sedet ergo concedis istam Nullus rex sedet. et consimilis responsio detur in alijs.

¶ Et si allegetur regula q dubitato vno cōtradictorioꝝ dubitandū est et reliquū. Dicendū est q hoc est verū vbi nō repugnat alterū illoꝝ dubitari. sȝ in casu repugnat alterū illorū dubitari. ¶ Adhuc probatur q falsum et impertinēs est cōcedendū quod sic ꝓbatur ponendo q iste ꝓpositiones sint similes Tu es rome et tu nescis te esse rome. et loquor de similitudine ꝓpositionū que cōsistit in veritate et falsitate earūdem. Tūc ꝓponatur q tu es rome hec est falsa vt patet et etiam impertinens et tn̄ est cōcedenda ergo etc. ¶ Quod sit concedenda probatur sic quia si negetur tunc arguitur sic. hec est falsa tu es rome et impertinens et est similis huic. tu nescis te esse rome ergo similiter illa est falsa. Et tunc vltra illa est falsa. ergo suū cōtradictoriū verū videlicet tu scis te esse rome. Et tunc ex ꝯsite sequitur tu scis te esse rome ergo tu es rome et tu non es rome quod fuit prius concessū ergo contradictio. ¶ Respondeo ad primā obiectionē qn̄ ꝓponitur q tu es rome cōcedatur nec est falsa nec impertinens. sed est sequens. vn̄ sequitur ille ꝓpositiones sunt similes ergo ambo sunt vere quia nō possūt esse similes in falsitate eo q tunc sequeretur contradictio. vt dictū est in argumento. Et tūc si hec sit vera tu es rome et propositio significat precise et primarie te esse rome ergo sequitur q tu es rome.

¶ Similiter potest probari q verū et impertinens est negandū. et proponatur q iste propositiones sunt similes tu non es rome et nescis te esse rome. Tunc proponatur q tu nō es rome cōcedatur tanq̄ verum et impertinens. Tunc arguitur sic hec est vera tu nō es rome et hec est similis huic tu scis te esse rome ergo ista similiter est vera. cōsequentia patet quia cōicatio est de similitudine propositionū vt prius dictū est. Tunc sic arguitur ex consequente hec est vera tu scis te esse rome ergo tu es rome et tu non es rome et tamen illa est vera et impertinens ergo habetur prima propositio sumpta. scȝ q verū et impertinens est negandum.

¶ Respondeo q si addatur illa pticula q propositiones significent precise et primarie admittatur casus et negetur q tu nō es rome quia sequitur q illa propositio est falsa eo q nō potest esse similis huic nisi in falsitate. ¶ Unde sciendū ē q qn̄cūq ꝓpositiones sic se habent adinuicem q ex opposito vnius sequitur altera illarū tunc ille propositiones non possunt esse false sed vere. Sed qn̄ sic se habent q ex vna illarum sequitur oppositū alterius tunc ille ꝓpositiones non possunt simul esse vere sed false. ¶ Ponatur iste casus. q tu es rome vel tu es episcopus. et q iste propositiones sunt similes. Tunc ꝓponatur q tu es rome hec est falsa et impertinens ergo est neganda. Tūc proponatur q tu es episcopus hec sequitur mediate ex casu ergo est cōcedenda. Et q sit neganda ꝓbatur quia hec est falsa eo q est similis huic tu es rome et hec significat precise et primarie te esse episcopū ergo tu nō es episcopus. Et sic sequeretur q aliquod sequens sit negandū. Probatur alio modo et pono q omnis homo currit tunc ꝓponatur q tu curris hoc est negandū vt patet et tamen est sequens ex casu ergo etc. Et q sit sequens probatur sic. quia sequitur mediate omnis homo currit tu es homo ergo tu curris. ¶ Respondeo pri

mo admittendo casum et negando ꝙ tu es rome ⁊ postea cōcedatur ꝙ tu es episcopus tanꝗ sequens. Et quando arguitur ꝙ hec propositio est falsa ⁊ significat precise ⁊ primarie cōcedatur consequentia ⁊ negetur antecedens pro minori videlicet ꝙ hec propositio tu es episcopus significat precise ⁊ primarie te esse episcopū qꝛ hoc repugnat mediate casui. ¶ Si tamen proponatur immediate post casū vel si ponatur cum casu ꝙ iste propositiones precise ⁊ primarie vt termini pretendunt. tunc concedatur ꝙ tu es rome. similiter tu es episcopus quia ex casu sequit ꝙ ille sunt simul vere. Nam ex prima pticula casus cū hoc ꝙ propositiones significant precise ⁊ primarie sequitur ꝙ altera propositio illarū est vera. Et ex secunda habetur ꝙ sunt similes ⁊ sic oīno oportet ꝙ ambe sunt vere. ⁊ ꝙ hec sit vera tu es rome probatur sic qꝛ vtrūqꝫ sequitur immediate ex casu sicut patet intuenti. ¶ In secundo casu negetur ꝙ hec propositio tu curris sequitur mediate ex casu quia sequi mediate ex casu est quando est consequentia bona a posito ad propositionē vltime ꝓpositam cum propositione alia media prius concessa. ⁊ sic nō est in proposito. ¶ Adhuc probatur ꝙ positum est negandum. ⁊ pono tibi istum casum ꝙ hoc non sit a te cōcedendū. demonstrando per lȝ hoc eandem propositionē quā pono. ꝙ hoc non est a te concedendū illud est positum ⁊ admissum ergo ⁊c. Si concedatur tunc sic hoc non est a te cōcedendū quia tu concedis hoc videlicet hoc non est a te concedendum. ergo cōcedis ꝙ non est concedendum per casum ⁊ sic facis cōtra positum ⁊ ꝑ consequens male respondetis. Ad istud dicatur negando positum qñ proponitur quia proponitur cū obligatione ad hoc pertinente.

¶ Sequitur de depositione.

Depono tibi istū casum ꝙ homo non currit. Deinde ꝓponatur idē illud est negandū per primā regulā depositionis. Et si postea ꝓponat ꝙ oīs homo currit cōcedat ꝑ regulā secundā depositōis. qꝛ est cōtradictoriū depositi. Deinde ꝓponat ꝙ tu sedes negetur per tertiā regulā depositōis qꝛ est aīs ad depositū sequit eīm tu sedes ꝗ homo nō currit. ⁊ sic negandū esset si ꝯcedat mediate. ¶ et notādū est ꝙ obiectōes que fiūt in pōne possūt fieri in depōne si obligatio fuerit applicata ad cōtradictoria ꝓpositionū positarū sicut qñ ponit ꝙ oē verū sciat a te pōt deponi ꝙ aliquod verū nō sciatur a te ⁊ stabunt eadem argumenta in depositiōe. ¶ Attamen pro

exercone regulaꝝ suppono ꝙ .s.sit albus ꝛ p.niger. ꝛ depono ꝙ aliq̄ homines non sūt similes. Tunc ꝓponatur ꝙ aliquis homo sit albus hec est vera ꝛ īptinens.ꝙ concedenda quia est vera.ꝑ s.Et īptinens quia nō est antecedens ad depoitū nec contradictoriū eiusdem ꝛ hoc vocatur īptinens in depositione ꝛc. Tūc ꝓponatur ꝙ aliquis homo est niger illud vt videtur est concedendū.ꝛ est imptinens vt prius dictū est. Tunc arguitur sic aliquis homo est albus ꝛ aliquis homo est niger. ergo aliq̄ homines nō sūt similes. vel aliter sic. Omnes homines sūt similes . isti sunt homines designādo sortē ꝛ platonē ꝙ ꝛc. ꝯña patet quia est sillo⁹ i darij ꝛ ma⁰ʳ est contradictoriū ad depositū minor est vera ꝛ īptinens ergo totū añs est concedendū ꝛ etiā ꝯñs Sȝ tunc ex ꝯñte isti sunt similes sed vnus istoꝝ est albus ꝛ alius niger ꝙ homo albus ꝛ homo niger sunt siles. ꝑ isto rñdendū est admittendo casū ꝛ concedatur ꝙ aliquis homo est albus quia est verum ꝛ īptinens sicut argumentū bñ ꝓbat ꝛ negetur ꝙ aliquis homo est niger quia illud mediate est antecedens ad depositum sequitur enim aliquis homo est niger ꝛ aliquis homo est albus ꝙ aliqui homines non sunt similes Et ad aliquid quando arguitur Omnes homines sūt similes ꝛc. concedatur ꝯña ꝛ negetur añs si illud argumentū fiat imediate post casū non tamen negabitur añs pro aliqua ei⁹ pte sȝ ꝑ toto añcedente sicut prius dictū est. in positione ꝛ potest nemo nē añcedentis ne² ꝙ isti sunt homines q: hoc antecedit mediate ad depositū Sed cum ꝓponatur mediate post casū ꝙ isti sūt homines debet concedi tanꝙ vera ꝛ īptinens ꝛ postea ꝓponatur vel arguitur. Omnes homines sunt similes concedatur ꝯña ꝛ ꝯñs. Et quando ex ꝯñte arguit isti sunt similes concedatur ꝯña ꝛ negetur minor quia minor infert oppositū. vnd' oportet concedere in isto casu ꝙ vtꝛ illoꝝ est albus vel qꝺ vterqȝ illoꝝ est niger. neutra tamen ps ꝑ se concedatur sȝ tō disiunctiua Et si proponatur ꝙ .s. est albus concedatur tanꝙ vera ꝛ īptinens oportet concedere ꝙ plato est albus.ꝛ p. esse nigrū repugnat contradictorio depositi mediate ꝛ omne repugnans ꝯtradictorio depositi est negandū ꝛ omne sequens ex contradictorio depoīti est concedendū . ¶ Depono tibi istam S non currit vel.s. mouetur tunc ꝓponitur eadē hec est negāda ꝑ primā regulā depositionis ꝛ eius contradictoriū est concedendum ꝑ secundā regulā. Tunc sic arguitur .s. currit. ꝛ s. non mouetur . ergo .s. non mouetur. ꝯña patet in tota copulatiua ad alterāeius ptē ꝙ ꝛc. Tūc vltra.s. non mouetur ergo.s. non currit. ꝯña patet quia arguitur a supiori ad suū inferius vtroqȝ supponente confuse ꝛ distributiue ꝛ ex ꝯñte . S. non currit ergo .s. non currit. vel.s. mouetur. ꝯña patet a pte disiunctiue ad totā disiunctiuā ꝙ ꝛc. ꝯñs est depositū. sicut depoitū eēt cōcedendū ꝙ est contra regulas. Si dicatur ꝙ casus non est admittendus q: nullū neccm est admittendū in depositione sicut nec īpossibile in positione. Cōtra depositum est contingens ꝙ satis est admittendū in depositione añs ꝓpatur sic. quia est disiunctiua cuius vtraqȝ pars est contingens ꝛ nē pars repugnat alteri ergo depositum est contingens.

Respondeo non admittendo casū. quia propositio deposita est necē. et nulla talis debet addmitti i depositione. vt dictū est. Et quando ꝓponit ꝙ depositū est disiunctiua cuius vtraqꝫ pars est ꝯtīs ꝛc. neᵍ consequentia. q: ad hoc ꝙ disiunctiua sit contingens. tria requirūtur ꝙ vtraqꝫ ps sit contingens Et ꝙ neutra ps repugnat alii et ꝙ ex opposito neutrius partis sequit altera ps. ꝛ hoc terciū deficit in ꝓposito.

¶ Explicunt obiectiones casuū.

NOtandum est ꝙ sunt quattuoꝛ termini modales. s. possibile impossibile Contingens et necm̄. ꝛ eoꝛum aduerbia scilicet possibilit ꝛ impossibiliter. contingenter ꝛ necē. ꝛ etiam verba determinantia complexa ꝛ icomplexa. Sicut sūt huiꝰ verba. Scio credo. dubito ꝛ similia que faciunt sensum cōpositum ꝛ sensum diuisum. Nam si totaliter precedunt vel finaliter subsequūtur sensum compositum faciunt vt sic dicendo Scio a esse verū vel necē est hominem esse animal vel hominem esse animal est necē. Similiter cum istis determinationibus. Jta est. Jta fuit. ita erit eodem modo est dicendum. Si aliquod istoꝛum mediat dictū propositionis (modo vt ꝓfertur) sensum diuisū facit. vt hic omnis homo de necessitate est animal ꝛ tunc ly homo habet descendere ad sua supposita videlicet sic. iste homo de necessitate est animal et iste ꝛ sic de singulis ꝙ ꝛc. Sed quando sumitur in sensu composito vt necē est omnem hominē esse animal tūc signt ꝙ talis ꝓpositio est necā. Omnis homo est animal ꝛ tunc non potest descendere quia oēs termini stant confuse tm̄. ꝛ quedam sunt verba actiue vocis. vt desidero. cupio. volo. affecto. ꝓmitto. requiro. quoꝝ actus possunt indifferenter referri ad cōplexa vel incōplexa. in quibus est hec regula obseruanda. ꝙ si eorum recti vel obliqui suos actus specificātes eadē verba subsequātur sensū cōpositū faciūt vt dicendo volo videre A Jncipio scire aliquā ꝓpositionē. Sed si illi obliqui vel recti p̄cedūt sensū diuisū faciūt vt dicendo A volo videre. aliquā ꝓpositionē incipio scire. ꝛ sic de aliis. Quedā istoꝝ retinēt passiuā significationē in quibꝰ est regula generalis. Si eoꝝ noiatiui supponentes verbis eisdē postponāt erit sensꝰ cōpositus. vt sic dicendo Tibi ꝓmittitur denariꝰ. ad videndū requirit oculus Sꝫ si p̄ponāt eisdē verbis sen sū diuisū faciunt. vt denarius tibi promittitur. Duplicia sūt aduerbia. Quedā sūt aduerbia tem

poris. vt hodie nunc. Quedā sūt aduerbia numeralia. vt bis/ter/ q̄ter
ꝛ similia in quibu⁹ est hec regula obseruāda ꝙ qñ termin⁹ substancia⸗
lis in obliquo subsequitur verbū vel termin⁹ accidentalis ĩ recto ꝛ si illa
aduerbia numeralia p̄cedūt erit sensus cōposit⁹. vt Bis comedisti pa⸗
nē bis fuisti albus. Similit̄ si substancialis t̄min⁹ ĩ obliquo vel t̄min⁹ ac
cidentalis ĩ recto p̄cedat ꝛ hmōi aduerbia subsequant̄ imediate erit sen
sus diuisus. vt panē bis comedi. a'b⁹ bis fuististi. ¶ Alia etiā sūt aduer
bia sig̃ntia ꝑpetuitatē sicut eternū eternal. ꝛc. ĩ q̄bus est hec regula. ob⸗
seruanda ꝙ si oīs termini ĩ ꝓpositione sint substanciales ꝛ in eadē ꝓ⸗
positione mediat aliqđ istoꝝ erit sensus diuis⁹. vt hoc eternū erit aīal. sꝫ
qñ aliqđ istoꝝ taōlit p̄cedit. vel finalit̄ subseq̄tur erit sensus cōpositus. vt
inet̄nū hoc erit aīal. Similiter de isto t̄mino infenit⁹ ē eadē regula ob⸗
seruanda. vnde notandū est ꝙ iste termin⁹ infinitus aliqñ sumit̄ catage
romatice. aliqñ sincatageromatice. qñ iste termin⁹ finit⁹ p̄cedit totā ꝓ/
positionē sumit̄ sincatageromatice ꝛ distribuit terminū sequentē ad sup
ponend ꝓ ꝑtibus numeri ꝛ habet exponi ꝑ vnā copulatiuā cui⁹ prima
pars affirmat p̄dicatū de subo. secūda pars erit neḡ ĩ qua neḡ p̄dicatum
ineē subo scđm determinatā q̄ntitatē. Exemplū infinit⁹ numer⁹ ē finit⁹
sic exponit̄ ista ꝓpoº. aliquis numerus ē finit⁹ ꝛ nō ē tant⁹ numer⁹ q̄n
ĩ duplo ĩ triplo ĩ q̄druplo ꝛ sic ascēdendo maior numer⁹ finit⁹ est ꝫ ꝛc.
Aliter exponit̄ illa ꝓpoº sic numer⁹ binari⁹ ē fit⁹ numer⁹ trinari⁹ ē finit
t⁹ ꝛ sic ĩ ĩfinitū ascendendo. ꝫ ꝛc. sꝫ si aliquod determinabile p̄cedat hūc
t̄min⁹ infinitus. tūc hoc nomē infinit⁹ semꝑ sumit̄ catageromatice. Si
determinatio illa poˀ a ꝑte subi tūc hēt ꝓpositio illa exponi ꝑ vnā copu
latiuā ꝛ in illius copulatiue prima ꝑte affirmabit̄ p̄dicatū de subo q̄nto
ꝛ in secūda ꝑte neˀ termin⁹ illius q̄ntitatꝭ. Exemplū aliquod corp⁹ in/
finitū ē albū que ꝓpositio sic exponit̄. aliquod corpus q̄ntū est albū ꝛ il⸗
lud nō habet terminū sue q̄ntitatis ꝫc. Sꝫ si iste termin⁹ infinit⁹ ponit̄
a ꝑte p̄dicati tūc exponit̄ ꝓpositio ꝑ vnā copulatiuā. in cui⁹ prima ꝑte
affirmat̄ q̄ntitas de subo ꝛ ĩ secūda ꝑte neget̄ termin⁹ illi⁹ q̄ntitatꝭ. Ex
emplū. aliqđ corp⁹ albū est infinitū que ꝓpositio sic expoˀ. aliqđ corp⁹
albū est quantū ꝛ illud nō habet terminū sue q̄ntitatꝭ ꝫ ꝛc. Si in vniuer
sali a ꝑte subi ponatur relatiuū cū suo verbo vt sic dicendo. Oīs homo
q̄ est albus currit sensū cōpositū facit. Item hec ꝓpositio solū sig̃t ꝙ oīs
homo albus currit ꝛ restringit̄ ly homo ad supponendū ꝓ hoībus de q̄
bus dr̄ eē albus. si relatiuū cū suo verbo ponatur a ꝑte p̄dicati tenetur
in sensu diuiso. vt sic hec ꝓpoº. Oīs homo currit q̄ est albus. sig̃t ꝙ oīs
homo currit. ꝛ ꝙ oīs homo est albus. Eodem modo est dicendū de istꝭ
ꝓpositōib⁹. Oīs ꝓpoº ē vera que ē vera. Oīs ꝓpoº est falsa que ē fal
sa. Necc̄ vel nccm̄ medians dictū ꝓpositōis affirmatiuū. hn̄s subm̄ cū de
t̄minatōe cōtingēte dicit necitatē p̄diˡ ad subm̄ ꝛ vltra importat ꝙ detmi⸗
nacō illa v̄ba affirmat̄ de subo cū hoc v̄bo ē. Vñ ista ꝓpoº solē illuminātē
istā domū necc̄ ē eē sig̃t ꝙ hec ꝓpositio ē necia sol est. ꝛ ꝙ hec est vera
ꝛ ꝯtingēs, sol illuminat istā domū, Silr̄ hec ꝓpoº sic sicut a sig̃t necc̄

ē eē sigt q̄ hec ē necā sic ē. ⁊ vltra q̄ ista ē vera sic sigt a. Necē vel necīn mediās ductū ꝓpositionis affirmatiue. de p̄tito dicit necitatē p̄dicati ad subm ⁊ vltra iportat determinationē illā v̄ificari de subo cū tali am pliatōe ē vel fuit. vñ ista ꝓpo° Sol illuminās istā domū necō fuit sigt q̄ hec est necā sol fuit. ⁊ q̄ hec sit vera sine mo° necitat᷑. Sol est vel fuit illuminās istā domū. ⁊ ita ꝓporcinalit de futuro. Necesse vel necēm cadens sup dictū ꝓpositiōs affirmatiuū hñs subm cū determinacōe dicit necitatē p̄dicati ad subm ⁊ hoc incōpatōe ad detminacōez vñ ista ꝓpositio ē vera. necē ē hoiez albū eē coloratū q: sigt q̄ p̄dicatū coloratū necō ꝯuenit huic subo ho° in q̄ntū idē subm detiat ista detminacōe vlz albus qd̄ verū ē. ⁊ hec ꝓpo° ē falsa. necē ē sic (sicut a sigt) eē q: sigt q̄ hoc p̄dicatū eē ꝯuenit necio huic subo. sic. inq̄ntū hoc subm sumit᷑ cū ista determinatōe sicut ista sigt. Ex hīs patet q̄ ista ꝯña nō valet hec ꝓpositio. de⁹ ē. ē necā ꝙ necē ē eē sicut illa sigt. q: añs est verū ⁊ ꝯñs falsū. vt pꝫ sꝫ bñ seq̄t hec ē necā ꝙ sicut illa sigt necē ē eē. ꝯtingēs cadēs in ꝓpositiōe affirmatiua i sensu diuiso hñte subm sumptū cū determiacōe dicit ꝯtingētiā p̄dicati ad subm ab° sūptū ⁊ vltra iportat illā detminacōez v̄ificari de subo. vñ ista ꝓpo° albū i hoc stī cōtingit eē nigrū sigt q̄ hec ē ꝯtingēs albū ē nigrū qd̄ falsū ē ⁊ q̄ hec ē vera albū ē i hoc sti. ⁊ hec ꝓpo° sic sicut ista ꝓpo° ꝯtingit eē sigt. sigt q̄ hec ē ꝯtingēs sic ē ⁊ q̄ hec sit vera sic sigt ꝓpo° ista. vñ demōstrando quācūqꝫ ꝓpositionē cōtingentē seq̄tur ꝯña. q̄ hec ē ꝯtingēs sic sicut illa sigt ꝯtingit eē. Cōtingēs cadens sup dictū ꝓpositōis affirmatiuū habens subm cū detiacōe dicit ꝯtingētiā p̄dicati ad subm nō ab° sꝫ in cōpacōe ad detmiacōem vñ ista ꝓpo° ē vera cōtingit deū i hoc sti eē q: sigt q: p̄dicatū eē ꝯtinget ꝯuenit huic subo deū scđm q̄ subm idē su² cū ista detiacōe i hoc sti ⁊ hoc verū ē. et hec ꝓpo° cōtingit sic (sicut a sigt) eē sigt q̄ hoc p̄dicatū eē ꝯuenit cōtingent huic subo Sic inq̄ntū subm istud su² cū illa detiacōe sicut a sigt qd̄ falsū ē. vñ ista ꝯña ñ valꝫ hec ꝓpo° ē ꝯtingēs denegādo aliquā ꝓpositionē ꝯtingētē. ꝙ ꝯtingit sic sicut illa sigt. eē vt patet. Itē cū ist᷑ ꝯiūctionibus Et ⁊ vel resultat sens⁹ cōpōit⁹ vel diuis⁹. ⁊ a sensu cōposito ad sensū diuisū nō valet ꝯña vt nō seq̄t. Isti duo hoies sūt rome ⁊ cantabrigie ergo duo homines sunt Rome. et duo homines sunt Cantabrigie.

Nec seq̄t a sensu diuiso ad sensū cōpositū vt nō se² vt s. potest ferre a lapidē et potest ferre b lapidē ꝙ potest ferre a ⁊ b lapides. Sed ꝯtra. hec ꝯña ē bona. hec ꝓpo° ē necā ꝙ oī mo° ꝗ illa sigt necē est eē. ⁊ hic arguitur a sensu cōposito ad sensum diuisum. Respondeo q̄ consequentia ē bona. quia nō arguitur a sensu composito ad sensum diuisum in eīsdem teris in añcedente ⁊ ꝯñte. Ad hoc q̄ aliqua ꝓpo° sit vera requiritur q̄ oīs significatio eius p̄ncipalis sit vera. et q̄ nulla sit falsa. Unde ista consequentia est bona. Ista ꝓpo° est vera ꝙ tōliter ista ē sicut illa sigt p̄ncipalit. vel sic alit᷑cūqꝫ illa significat sic est ⁊ ecōtra. ab illis ꝯsequētibus ad predictū antecedens est ꝯña bona. sed ista ꝯña non valet sicut ista sigt ita ē. ꝙ ista ē vera. licet econtra sit consequentia bona. Ad hoc q̄ aliqua ꝓpositio sit falsa sufficit q̄ aliqua eius significatio p̄cipalis

sit falsa. vñ iste ꝯñe nõ valent hec est falsa. ergo oĩ modo quo illa sigt falsũ ẽ esse. Nec silr valet ista. hec est falsa ergo qualitercũqȝ illa sigt falsũ est esse. vel sic ergo totalit sicut illa sigt falsũ est esse sed ecõtra ab istis ꝯñtib⁹ ad p̄dictũ añs est ꝯña bõ sed ista ꝯña est bõ hec sigt aliter q̄ est ergo ẽ falsa. sȝ hec ꝯña nõ valet hec est fã ergo nõ est ita sicut illa sigt. qȝ põt ꝓpo° talis hẽre vnã sigtionẽ verã. aliã falsã. ¶ Ad hoc q̄ aliqua ꝓpo° sit nc̃cia requirit q̄ oĩs sigtio eius principalis sit nc̃cia ⁊ nulla cõtingẽs vel impossibilis vñ iste ꝯñe sũt bone hec est nc̃cia ergo oĩ modo quo illa sigt principalit nc̃e ẽ esse. ergo qualitercũqȝ ista sigt nc̃e est esse. ergo totalr sicut illa sigt necesse esse ⁊ ecõtra ab istis ꝯñtib⁹ ad p̄dictũ añs est ꝯña bona. sȝ ista ꝯña nõ valet Sicut illa significat nc̃e est esse. ergo ista est nc̃cia sȝ ecõtra est ꝯña bõ. Ad hoc q̄ aliq̃ ꝓpo° sit cõtigẽs vel possibilꝭ reqrit q̄ oĩs ei⁹ sigtio pricipalis sit cõtingẽs ⁊ nulla ipossibilis vñ ista ꝯña est bõ ista ẽ ꝯñs. ergo aliqlit qlit significat ista cõtigit esse ⁊ nullo mõ qualit ipsa significat impo^le est esse. sȝ nõ seqt vt pȝ ex p̄dictis iste ẽ ꝯtigẽs ergo ꝯtigit sic esse sicut illa significat.

¶ Expliciunt termini modales.

Quidã cõfundũt termini tã mediate q̄ imediate sequẽte. Et quidã cõfũdũt terminũ mediate sequẽtẽ. ⁊ quidã ꝯfundũt solũ tĩos imediate seqũtes. Ea vero q̄ terminũ tã mediate sequẽtẽ q̄ imediate sequẽtẽ cõfundũt sũt duplicia. Quedã ꝯfundũt terminũ imediate sequẽtẽ stare cõfuse ⁊ distributiue. terminũ vero mediate stare cõfuse tm̃. vt oĩs. Quedã cõfundũt terminũ imediate sequẽtẽ stare ꝯfuse tm̃ ⁊ terminũ mediate sequẽtẽ stare ꝯfuse ⁊ distributiue sicut dictões exclusiue ⁊ exceptiue. Quedã ꝯfũdũt vtruqȝ terminũ stare ꝯfuse distributiue vt null⁹. Promo mõ cõfũdẽtia sũt vniuersalia affirmatiua. vt pȝ supius. ⁊ eodẽ mõ cõfũdit iste ti⁹ q̄. qñ cõpoꝛ cũ hac dictõe prius. vt sic dicẽdo priusq̄. Silr cũ isto tmĩo post vt dicẽdo postq̄ Silr cũ isto tĩo ante vt dicẽdo añq̄. Et iõ tales ꝓpõnes sũt cõcedende priusq̄ aliqd́ es erit aliqd́ es erit. priusq̄ aliq̃ caliditas inducet in hoc corpus erit aliq̃ caliditas inducta in hoc corp⁹ in quo incipit aliq̃ caliditas induci. Et silr añq̄ aliq̃ ps hui⁹ corpis erit frigida aliq̃ ps hui⁹ corporis erit frigida. Et debet illa ꝓcedi in casu. priusq̄ aliqd́ es fuit aliqd́ es fuit iste ꝓpõnes de facili põt ꝓbari. vñ ꝓbare vnã istaꝝ est probare quãlibet istaꝝ ⁊ quãlibet cõsilẽm. Prima ꝓpo° ꝓbat sic priusq̄ aliqd́ es erit aliqd́ es erit. qȝ priusq̄ hoc es erit aliqd́ es erit. ⁊ priusq̄ hoc es. et sic de singulis etibȝ futuris priusq̄ aliqd́ illoꝝ erit. aliqd́ es erit qȝ si nõ instãdũ est. ꝓ aliquo ꝓ quo. illa ꝓpo° nõ verificat ⁊ sic illud A. Tũc arguit sic. Añq̄ A erit aliquod es erit qȝ añq̄ A erit aliquod temp⁹ erit quia inter oĩa duo instantia cadit tempus mediũ sed in quolibet futuro

tēpore erūt infinita instantia ꝗ anq̄ A erit infinita alia erit ⁊ sic de quo libȝ esti futuro. Ex quo patet ꝙ ante quodlibet es quod erit post hoc e rit aliquod es que equipollet ꝓpositioni accepte. priusq̄ aliquod es erit aliqđ es erit. Cā enim quare ista est ꝯcedenda ē hoc. q: demonstratis oibȝ instantibꝰ futuris nullū erit primū post hoc. Et ideo ante quodlibȝ es post hoc es erit aliqđ es ꝗ priusq̄ aliqđ es erit. aliqđ es erit. ꝯña pȝ q: ex opposito ꝯñt͡ꝭ sequitur oppositū añcedētꝭ. Nā si nō ante q̄dlibet es futurū erit aliquod es sequit̄ ꝙ aliquod erit primū es post hoc quod est oppositū antecedentis ⁊c. Unde intelligendū est ꝙ in talibus subā sup ponūt ꝯfuse ⁊ distributiue ⁊ p̄dicata ꝯfuse tm̄. vñ si sic arguitur Añq̄ a liquod es erit aliquod es erit ꝗ aliquod es erit añq̄ aliquod es erit est fallatia figure dictionis. eodē modo. Ois homo erit aial ꝗ aial erit ois homo. vñ post quodlibȝ es añ hoc fuit aliquod es iplicat ꝙ nullū fuit vl timū es añ hoc es quod verū est q: si aliqđ fuit vltimū es añ hoc es. ꝗ illud es ⁊ hoc es fuerūt imediata quod est ipossibile. Similiter pono quod aliquod calidū incipit assimilare sibi aliquā ptē alicuius frigidi. Tūc sequitur ꝙ priusq̄ aliqua caliditas erit inducta i hoc corpus erit a liqua caliditas inducta in hoc corpus. Et similiter añq̄ aliqua ps istiꝰ frigidi erit calida. erit aliqua pars calida quia añ ōnē caliditatē induc tam in hoc corpore erit aliqua caliditas inducta in eodē vel añ qualibȝ ptē calidam erit aliqua pars calida cū nō sit dare primā caliditatē idu ctā nec aliquā ptē p̄mo calefactā. Nā si forte dicatur ꝙ aliqua pars e rit primo calefacta. Contra ista pars est ꝑ se diuisibilis ꝗ nō subito in ducetur caliditas ꝑ totū ⁊ ꝑ ꝯñs primo inducetur caliditas i medieta tem istius ptis ꝓpinquiorē agenti q̄ in totū ꝗ ista pars demōstrata nō ē p̄mo calefacta. Et sciendū ē ꝙ in talibus ꝓpositionibus vbi iste ter minꝰ q̄ adiūgitur cū ista dictione prius vel post vel ante vel alicui terio cōpatiui gradus vel alicui aduerbio eidē cōsidenti tūc hmōi ꝓpositio nes sūt cōcedende. vt priusq̄ aliquod es erit. aliquod es erit albius q̄ aliquod istoꝝ est aliquod istorum est. Similiter velocius q̄ aliquod isto rum currit. aliquod istorum currit. Similiter quocumq̄ istorum remis sior. aliquod istoꝝ erit remissiꝰ. Similiter quocūq̄ istoꝝ intensior. aliqđ istoꝝ est intensiꝰ. prima istaꝝ patet ꝑ ꝯºnē supiorē. Tercia ꝓbatur ⁊ po no ꝙ sint infinita currentia. Quoꝝ primū aliqualiter velociter currit. ⁊ secundū velocius primo ⁊ terciū velocius secūdo. ⁊ sic infinitū/tunc isto casu posito sez ꝙ velocius q̄ aliquod istoꝝ currit. aliquod istoꝝ currit q: quocūq̄ istoꝝ demonstrato velociꝰ q̄ hoc istoꝝ currit aliqđ istoꝝ currit ⁊ sic de singulis. Et alie due ꝯºnes possūt hoc modo ꝓbari Et pono ꝙ aliquid sit sic dispoitū ꝙ in vno extremo sit quilibet gradus albedinis citra gradū sūmū: ⁊ ꝙ versus extremū sint quidā remissiores gradus ⁊ remissiores ⁊ sic in infinitū Tūc ex isto casu possūt tres ꝯiūctiones ꝓ bari q: quocūq̄ gradu illius spaciū capto illo est aliquis gradus remissi or. Et similiter demonstratis ptibus ꝓporcionalibus illius sez ꝙ quo libet istorum est aliquis gradus intensior cum non est dare in illo casu

gradū remissimū nec gradū intensissimū nec ptem remississimā nec intensissimā. Et sciendū est quod sicut iste termin⁹ q̄ cōfundit in talibus eodem modo cōfundit iste termin⁹ sicut. quando adiūgitur positio gradui vt hic ista cito vel ita velociter sicut .s.currit.p.currit. vel ita cito sicut aliqua caliditas erit inducta. Alia caliditas erit inducta. In oībus istis supponit termin⁹ imediate sequēs ɔfuse ꝛ distributiue, ꝛ termin⁹ mediate sequēs ɔfuse tm̄ ꝛ sūt iste ꝓpositiones vere ī casibus p̄dictis Unde si sic arguitur. Ita cito sicut aliquod es erit aliqđ es erit ḡ aliqđ es erit. ita cito sicut aliqđ es erit. ɔña nō valet q: hec est fallatia figure dictionis q: in prima ꝓpositione ly instans stat cōfuse tm̄ ꝛ dicit q̄le q̄d ꝛ in secūda ꝓpositione stat deteriate ꝛ dicit hoc aliquid. ꝛ sic añs ē verꝫ ꝛ ɔñs falsū. q: si aliqđ es erit ita cito sicut aliquod es erit sit illud a. cōtra a nō ē ꝫ erit ḡ aliquod tēpus erit añq̄ a erit. ꝫ in isto tēpore sūt infinita etia ḡ añq̄ a erit infinita etia erūt ꝛ p ɔñs a nō erit ita cito sicut aliquod es erit. ¶ Alia sūt sincategeromata que il'o modo terminū ɔfūdūt vt vbicūqꝫ q̄ciēscūqꝫ q̄litercūqꝫ ꝛ iō tales ꝓpositiones sūt ɔcedende. Q̄ñcūqꝫ aliqđ es erit. aliqđ es erit. vbicūqꝫ aliquis homo currit aliqđ aīal currit. Sed negentur iste ꝓpositiones aliquod es erit q̄ñcūqꝫ aliquod es erit. aliquod aīal currit vbicūqꝫ aliquis homo currit. pluribus existentibus hoībus. ¶ Alia sincathegeromata puta signa vniuersalia tā affirmatiua q̄ negatiua confūdunt termīos respectu vni⁹ verbi. sed ista q̄ñcūqꝫ vbicūqꝫ ꝛ similia confundunt terminos respectu diuersorum verboꝝ vt supius pꝫ. ꝛ iō aliquo modo differūt q: sig̃ vniuersalia posita in vna categorica non confundunt positum in alia categorica. sed ista faciūt vt patet sepi⁹. ¶ Similiter hoc verbū differt ꝛ ista dictio aliud cōfundunt terminū imediate sequentē stare confuse ꝛ distributiue. Unde sequitur sortes differt ab hoīe ꝛ plures hoīes sūt ḡ s. differt ab isto ꝛ ab isto ꝛ sic de singulis ꝛ p ɔñs differt a seipo. ꝛ iō ista ꝓpositio ē impossibilis. Et sicut hoc verbū differt confundit terminū respectu verbi de p̄senti ita cōfundit terminū respectu verbi de p̄terito ꝛ de futuro. Et q̄ñ cōfundit terminū respectu verbi de p̄terito ita bñ cōfundit ꝓ p̄sentibus sicut ꝓ p̄teritis. Et quādo cōfundit terminū respectu verbi de futuro ita bene confundunt ꝓ presentibus sicut ꝓ futuris. sicut patet in isto a differebat a vero. vnde pono quod B fuit es ante hoc in quo fuit a ꝓpo° falsa ꝛ q̄ a sit nunc ꝓpositio vera in casu posito hoc est negandū a differebat a vero. Et tunc si arguatur sic. In b eti a differebat a vero quia ī b eti a fuit ꝛ verum fuit ꝛ in b eti a non fuit verum ergo in b instanti a differebat a vero. Et tunc ex consequente in b instanti a differebat a vero ergo a differebat a vero negetur consequentia quia h' arguitur a secūdū ad simpliciter. Si concedatur sophisma arguitur sic. a differebat a vero ergo a differebat ab hoc vero et ab hoc ꝛ sic de singulis demonstratis omnibus veris que sunt ꝛ que fuerunt ꝛ demonstrato seipso ḡ a differebat a seipso quod est impossibile et sic patet solutio ad hoc sophisma.

¶ Visis autem que sincathegeromata counfundũt terminũ imediate sequente stare confuse ⁊ distributiue ⁊ terminũ mediate sequentẽ stare confuse tm̃. ⁊ que solũ terminũ imediate sequentẽ stare confuse ⁊ distributiue. Jam dicendũ est de illis que confundunt terminũ imediate sequentem stare confuse tantũ. ⁊ terminũ mediate sequẽtẽ stare confuse ⁊ distributiue cuiusmõi sũt dictiones exclusiue ⁊ exceptiue de quib⁹ satis dictum est in p̃sentibus. ¶ Quedã sincathegeromata cõfundũt terminũ tã imediate q̃ mediate sequentem stare confuse ⁊ distributiue cuius sũt sig̃ vniuersalia negatiua ⁊ sic illa ne° .nõ . aliqñ confundunt isto modo vt non homo est aial nõ homo currit . ⁊ in oibus alijs que equipollent vniuersalibus negatiuis. Alterius dicendũ est de illis que solũ terminos mediate sequentes faciunt stare confuse tm̃. cuiusmõi sũt isti termini. Bis ter quater. ⁊ iste termin⁹ imediate ⁊ illo modo confũdũt isti termini. Incipit ⁊ desinit. vnde sic dicendo. Bis comedisti panem. ergo panẽ bis comedisti est fallatia figure dictionis vt liquet i p̃dictis Jdõ cõcedatur bis comedisti panẽ quẽ nõ bis cõmedisti. Ter cõmedisti panem quẽ nõ ter comedisti q꞉ semel comedisti panẽ quẽ non ter comedisti ⁊ sic patet q̧ ista stant simul. Bis comedisti panem ⁊ nullũ panem bis comedisti. Ter ꝯcessisti aliquã ꝓpositionem ⁊ nullam ꝓpositionẽ ter concessisti ⁊ sic de alijs Et ita est de isto termino immediate vt sic dicendo imediate post hoc. es erit aliqd̃ es. Jmmediate post hoc erit aliq̃ albedo predicata istaꝝ supponunt confuse tantũ. Et si sic arguitur Jmmediate post hoc erit aliquod instans ergo aliquod instans erit immediate post hoc est fallatia figure dictionis vnde bene stant simul immediate post hoc erit aliquod instans et tamen nullum instans erit immediate post hoc. ⁊ sic de omnibus alijs. vnde ista ꝓpositio imediate post hoc erit aliquod instans equipollet huic vniuersali ante quodlibet es post hoc erit aliquod es cuius quelibet singularis est vera. q꞉ quocũqꝫ dati capto inter hoc es ⁊ illud instans cadit tempus mediũ in quo erũt infinita etiã ⁊ ideo imediate post hoc erit instans ⁊ tamen illud es non est dandũ sicut es homo est aial ⁊ tñ nullũ aial est illud . Et sicut dictũ est de isto termino Jmmediate quando adiungitur cum verbo de futuro eodem modo dicatur quando iste termin⁹ immediate adiungitur cũ verbo de presenti vel preterito. sicut hec propositio immediate añ hoc fuit aliquod instans conuertitur cum isto vniuersali post quodlibet es ante hoc fuit aliquod es ⁊ sic de alijs Et sicut est de illo termino immediate. sic est de isto termino Continue. Unde non se². Cõtinue post hoc erit aliquod instans ergo aliquod instans erit continue post hoc vt predictum est. ¶ Similiter non sequitur Continue post . hoc sciet s. aliquam propositionem ergo aliquam propositionem sciet sortes continue post hoc. Nec sequitur continue p totum istum diem erit aliquis ho° hic intus ergo aliquis homo erit hic intus continue p totũ istum diem ⁊ ideo stant bene simul. Tota die erit aliquis homo hic intus

Et tñ null⁹ homo erit hic int⁹ tota die ⁊ hoc mo° ꝯfūdit hoc sincategere oma tot⁹.vñ in ista Tota die eirit aliquis homo hic int⁹ supponit p̄di catū sicut in p̄cedentibus .Sꝫ subm alio modo supponit ꝙ in p̄cedenti bus vñ totus distribuit istū terminū diem ꝓ qualibꝫ ei⁹ pte integ̃li sꝫ nō ꝓ quolibꝫ ei⁹ oti ⁊ sic nō est de aliis. De hiis verbis Incipit ⁊ desinit q̃ liter ꝯfundūt terminos dictum ē supius.

¶ Explicit sincathegeromata.

¶ De terminis relatiuis.

In terminis relatiuis multa sophismata cō currūt ad que soluenda diuersi diuersa prin/ cipia sibi formant. Sūt autē de relatiuis tres opiniōes.q̃ ⁊ prima ē hec. ꝙ relatiuū cōuertit cū suo añcedente simpl̄r.tā quod ad rē significatā ꝙ quo ad modū signdi. a quibus videtur istas copulatiuas eē conceden das.aliqs asin⁹ est aīal ⁊ illud est homo. Aliquis homo est aīal ⁊ illud est irracionale. Aliquis homo est su⁹ fili⁹. aliqua ꝓpositio est suū cōtra dictoriū. aliquis homo generauit seipm. ⁊ multa alia similia auditui ni/ mis absurda et inconsona prima eni istaꝝ sig̃t iuxta opinionē istā ꝙ asi nus est aīal ⁊ aīal est homo que est vera q̃ ⁊ alia. Secūda sig̃t ꝙ oīs ho mo est aīal ⁊ aīal est irracionabile. Tercia sig̃t ꝙ aliquis homo est fili⁹ alicui⁹ hoīs.que est vera. Quarta sig̃t ꝙ aliqua ꝓpositio est ꝯtradicto/ riū alicui⁹ ꝓpositōis. Quinta sig̃t ꝙ aliquis homo generauit aliquem hoīem que est vera. Secunda opinio est hec ꝙ relatiuū ꝯuertitur cum suo antecedente nō tñ simpl̄r sꝫ ꝓ vt illud añs habeat respectū ad subꝫ suo añcedente existente a pte p̄dicati vel toto p̄dicato sicut in ista aliqs homo est aīal ⁊ illud est asinus equipollet huic aliquis homo est aīal ⁊ illud aīal quod est homo est asinus vel relatiuū cōuertit cū suo añcedē te ꝓut illud añs habeat respectū ad p̄dicatū suo añcedente existente a pte subi vel toto subo vt hic aīal est asin⁹ ⁊ illud est homo equipollet hu ic aīal ē asin⁹ ⁊ illud aīal quod est asin⁹ est homo. Istā opinionē tenen tes hñt negare quasdā copulatiuas i prima opinione retentas nō tamē oēs. ꝓbatur. Nā hec ꝓpositio aliquis homo generauit seipm signifi cat ꝙ aliquis homo generauit aliquē hoīem q̃ generauit cum per istā opinionem ponitur antecedens in loco relatiui cū hoc ꝙ antecedens

hēat respectū ad subm vel ad predicatū. vñ hec propositio est vera aliqs homo generauit aliquē hoīez. qui generauit ꝗ ⁊ alia. Silr cōcedēde sūt iste aliqs hō est su⁹ fili⁹. Aliq̄ propositio est suū cōtradictoriū ⁊ hec opio silr hēt cōcedere istas copulatias. Aliqd est ens ⁊ quodlibꝫ ē illud. Aliquid coloratū est ⁊ quodlibꝫ albū est illud prima em̄ significat ꝙ aliqd ē ens ⁊ quodlibꝫ est aliqd qḋ est ens. Secūda significat ꝙ aliqd coloratū est ⁊ quodlibꝫ albū est aliqd qḋ est coloratū. Tercia opio est hec ꝙ relatiuū quodāmodo significat illud qḋ suū añs discreti⁹ ⁊ min⁹ cōfuse. prout relatiuū est relatū ad ipsū. Vñ notandū est ꝙ iuxta hāc opionē ꝙ hec copulatia est ipossibilis aliqd est ⁊ quodlibꝫ est illud. silr aliqd est ⁊ nichil est illud. silr aliqs hō est in ista do° ⁊ nullus hō est ille. Sed ad istas probādas arguit sic Aliqd est ⁊ hoc est illud ⁊ aliquid est ⁊ hoc ē illud. ⁊ sic de singulis. ꝗ aliqd est ⁊ quodlibꝫ ē illud. Itē scḋo probat sic illa copulatia. hec est vna copulatia cui⁹ vna ps est ncc̄ia ⁊ scḋa ps est vniuersalis cui⁹ quelibꝫ singularis est vera cū pte ncc̄ia ꝗ copulatia vera. Pro isto negat cō ⁊ negat prima ꝯña qꝛ ad hoc ꝙ valeret ꝯña oportet cōiūctiui accipe singulares cū pte ncc̄ia vt sic arguēdo. Aliqd ē ⁊ hoc ē illud ⁊ hoc est illud ⁊ hoc ⁊ sic de singulis ꝗ ⁊c̄. ꝯcedat ꝯña ⁊ negat añs. Ad secūdā ꝯñam rñdet ne° ipsā. licet em̄ quelibꝫ singularis p se accepta cū pte ncc̄ia sit vera. ille tñ singulares ꝯiūcti accepte cū pte ncc̄ia nō sūt vere. Silr arguēdū est ⁊ soluēdū istas propōnes Aliqd est ⁊ nichil ē illud Aliqs hō est in ista domo ⁊ nullus hō est ille. Vñ ponat ꝙ S. p. ⁊ c. sūt cēs hoīes in ista domo tūc est illa copulatia vera. Aliqs hō est ī ista domo ⁊ nullus hō est ille. qꝛ aliqs hō est in illa domo. ⁊ s. nō est ille ⁊ aliqs hō est in illa domo ⁊ p. nō est ille. ⁊ aliqs homo est in illa domo ⁊ c. nō ē ille ⁊ nō sūt plures hoīes ī ista domo ꝗ ⁊c̄. Negat ꝯña qꝛ sic debꝫ argui aliqs homo est in ista domo ⁊ s. nō est ille nec p. est ille. nec c. ē ille. ergo aliqs homo est in ista domo ⁊c̄. negat añs qꝛ añs falsificat ꝓ vltima singulari ⁊ ꝓ vltima copulatia ⁊ minor est falsa ergo ⁊c̄. Ad scḋm dico ꝙ ista copulatia est falsa qꝛ licet quelibꝫ singularis p se accepta est vera vt dictū est pri⁹. nō tñ vt sumūt cōiūcti cū pte ncc̄ia. In ꝓpositōibꝫ catagoricis accidūt sophismata qñ añs relatiui stat cōfuse tm̄ sicut in istis promitto ꝉ denariū quē ꝉ nō ꝓmitto Ad eqtandū reqrit equus q̄ nō reqrit ad eqtandū Iam incipit aliq̄ pars esse ptransita que nō incipit esse per transita. Iam incipit aliqua illius calidi esse frigida que nō incipit esse frigida. Prima istaꝝ ꝓbat sic ⁊ pono ꝙ s. ꝓmittat platoni alterū istorū denarioꝝ denoīatoꝝ A ⁊ B nō certificādo ipsū de aliquo istoꝝ. q̄ posito arguit sic vel sic pōt argui S. ꝓmittit platoni alterū istoꝝ denarioꝝ quorū neut ꝓmittit p. ergo s. ꝓmittit p. denariū quē nō ꝓmittit vel quē ipse ꝓmittit sed nō ꝓmittit p. denariū quē ipse promittit ergo promittit p. denariū quē ipse non promittit. ¶ Consimiliter probatur hec ꝯ°. ad videndum requiritur oculus qui non requiritur ad videndum. Nam ad videndū reqritur oculus ⁊ nullus oculus requirit ad videndū ergo ad videndū reqrit ocul⁹ q̄ nō reqrit ad videndū. ꝯña patet ⁊ maior. Et mi-

noz probat sic q: dexter oculus nō reqrit ad videndū q: aliqs pōt videre p sinistrū. nec sinister ocul⁹ reqrit ad videndū q: aliqs pōt videre p dextrū ꝛ nō est aliqs oculus nisi dexter ꝛ sinister ꝗ nullus ocul⁹ requirit ad videndū. Cōsimiter ad eqtandū requirit equus q̄ nō requirit ad eqtandū ¶ Sed forte cōtra oīa ista pōt sic argui ꝓmitto t denariū quē t nō promitto. ꝗ ꝓmitto t denariū ꝛ illū tibi nō ꝓmitto. Ad vidēdū requirit oculus q̄ nō reqrit ad vidēdū ꝗ ad vidēdū requirit oculus ꝛ ille oculus non requirit ad vidēdū ꝯn̄s est impoˡᵉ ꝛ ꝯn̄a ꝓbat sic p hoc ꝙ relatiuū hēt exponi p et ꝛ illud. ¶ Pro isto dicat ꝙ vltia ꝯn̄a nō valet sicut nec alia q: quātū ad modū arguēdi frequēter fallit hmōi regula. sicut sic arguēdo Immediate post hoc erit es qd̄ erit. ꝗ imediate post hoc erit es ꝛ illud erit. Regula eñ est ꝙ oē relatiuū relatū ad terminū stantē ꝯfuse tñ nō hēt hic exponi q: sic arguit a sensu cōposito ad sensū diuisū. ¶ Cōsilr ꝓbat hec ꝯº Iam incipit aliq̄ ps esse ptrāsita que nō incipit esse ptrāsita ꝛ ponat ꝙ A sit vnū spaciū ptrāseūdū in aliquo tp̄e ꝛ incipiat A mobile moueri sup b spaciū illud ptrāseūdo in aliq̄ tp̄e isto casu posito arguitur sic iam incipit aliq̄ ps b esse ptrāsita ꝛ nulla ps b incipit esse ptrāsita ꝗ iā incipit aliq̄ ps b esse ptrāsita que nō incipit esse ptrāsita. Añs ꝓbat primo ꝓ prima pte sic. Nūc nō est aliq̄ ps b ptrāsita ꝛ imediate post erit aliq̄ ps b ptrāsita ꝗ iā incipit aliq̄ ps b esse ptrāsita q: a nūc pmo incipit moueri sup b spaciū. Et maioz ꝓbat q: post hoc erit aliq̄ ps b ptrāsita ꝛ nullū erit es post hoc quin ante illud es aliq̄ ps b erit ptrāsita ꝗ imediate post hoc erit aliqua pars B ptrāsita. ꝯn̄a pʒ p expōnē isti⁹ termini Immediate ꝛ maioz pʒ ꝛ minoz ꝓbat q: si aliquod erit es post hoc ante quod nō erit aliqua pars b pertransita. sit illud ff es tunc inter ff es ꝛ hoc es cadit tempus mediū quod sit g tunc in toto g tempoze A mouebitur super b. ex quo a iam incipit moueri ꝛ per ꝯn̄s in g tēpoze pertransibit a aliquā partē b spacii cū impossibile sit aliquid super aliquod moueri illud nō pertranseundo. nec aliquā eius partem. Quo dato arguitur sic In toto g tempoze pertransibit a aliquā partem b. ergo in prima mediate g. tempozis pertransibit a aliquā partem illius. sed illa prima medietas erit ante ff. es ergo ante ff. es pertransibit a aliquā partem b. ꝛ sicut arguitur de ff. eti sic arguendū est de quolibet eti assignando post hoc es quod ante illud pertransibit a aliquam partem b. Et vltra nullum erit es post hoc quin ante illud es pertransibit a aliquam partem b. ergo immediate post hoc erit aliqua pars b pertransita Ex quo sequitur ꝙ iam incipit aliqua pars b esse pertransita. et ꝙ nulla pars b spacii incipit esse pertransita probatur sic q: nulla pars b spacii iam est pertransita nec aliqua pars b spacii immediate post hoc erit pertransita ergo nulla pars b spacii incipit esse pertransita. consequentia ꝛ maioz patent ꝛ minoz probatur sic quia si aliqua pars b. immediate post hoc erit pertransita sit illud C. ¶ Contra medietas C partis que medietas est propinquioz extremo b. in quo extremo A incipit moueri prius erit pertransita q̄ tota C pars. sed non prius q̄ immedi-

ate post hoc erit medietas eius pertransita. ergo tota C non immedia te post hoc erit ptransita quia, dato opposito sequitur q eque cito esset tota C pars pertransita sicut medietas eius que est propinquior A mo bili quod non est possibile. Et sicut arguitur de C parte. sic arguatur de qualibet parte danda q illa non immediate post hoc erit pertransita. Ex quibus sequitur illa copulatiua probanda. Jam incipit aliqua pars esse pertransita et nulla pars incipit esse pertransita. Ex qua copulati-ua sequitur hec 2°. Jam incipit aliqua pars esse pertransita que non in cipit esse pertransita. ¶ Consimiliter probatur hec 2°. Jam incipit ali-qua pars huius calidi esse frigida que non incipit esse frigida. Et po-no q b. sit vnum calidum remissum et sit A vnu frigidum in summo qd sufficiat assimilare sibi b calidum et approximetur A alteri extremo b. et suppono q semper vnum approximatum alteri prius agat in partem propinquam q in partem remotam. quo posito arguitur sic. Jam inci-pit aliqua pars b esse frigida et nulla pars b iam incipit esse frigida er go etc. consequentia et maior patent et minor probatur sic. Nulla pars b. nunc est frigida nec aliqua pars b. immediate post hoc erit frigida. er go nulla pars iam incipit esse frigida. consequentia et maior patent. mi nor probatur sic quia si aliqua pars b immediate post hoc erit frigida. sit illud C gratia argumenti. tunc sic prius erit medietas C partis frigi da que medietas erit propinquior A agenti q illa tota C pars sed non prius q immediate post hoc erit medietas illius C frigida. et per conse quens tota C non immediate post hoc erit frigida. ¶ Consimiliter po test probari hoc sophisma. Jam incipit aliqua pars b esse frigida que non incipit esse frigida. per expositionem istius termini incipit Jam no est aliqua pars b frigida que non incipit esse frigida sed imediate post hoc erit aliqua pars b frigida que non incipit esse frigida ergo etc. con-sequentia et maior patent. minor probatur sic post hoc erit aliqua pars b frigida que non incipit esse frigida. et nullum erit ds post hoc quin an te illud instans erit aliqua pars b frigida que non incipit esse frigida. ergo etc. consequentia patet per expositionem istius termini immedia te et maior patet ex casu et minor probatur sic quia si aliquod erit insta s post hoc ante quod non erit aliqua pars b frigida que non incipit esse frigida sit illud D. ¶ Sed cotra inter D ds et hoc ds cadit tempus me dium et in toto tempore medio agit A in B. ergo in toto isto tempore A assimilabit sibi aliquam partem B que sit F. et per consequens in pri ma medietate illius temporis A assimilabit sibi medietatem F partis vel saltem aliquam partem F. et illa pars quecunq dicitur erit ante D et non incipit esse frigida cum nulla pars B. incipit esse frigida vt argu mentum probat. ergo ante D. instans erit aliqua pars B frigida que non incipit esse frigida. Et sicut arguitur de D. instanti sic arguendum est de quolibet instanti dando ergo nullum erit instans post hoc quin

ante illud ds erit aliqua pars frigida que

non incipit esse frigida. que erat probanda quare predicta sophismata de possibilitate sustineri debent. et eodē modo probantur sicut illud vltimum. Consimiliter accidunt sophismata quando aīs relatiui stat confuse et distributiue et hoc in plurali numero sicut in istis. Oēs homines similes currunt et tñ nullus eorū mouetur pbatur et pono q nō sunt plures homines q quattuor quorum duo sunt albi. et duo nigri. et pono q isti quattuor currant Isto posito pbatur prima pars. s. oēs hoīes similes currunt. aliqui homines similes currunt et nulli sunt homines silēs q̄n illi currunt g̃ et c̃. Secunda pars probatur sic. Nulli sunt omnes homines similes g̃ nulli qui sunt omnes homines similes mouentur. ꝯña patet et aīs pbatur sic. quia duo albi non sunt omnes homines similes nec duo nigri sunt omnes homines similes nec isti quattuor quorum duo sunt albi et duo nigri sunt omnes homines similes quia isti non sunt similes et non sunt plures homines p casum. ergo nulli sunt omnes homines similes quod fuit pbandū. Aliud sophisma est hoc. Omnia cōpossibilia de numero illorum sunt et tamen non sunt finita nec infinita pbatur et pono q solū sunt iste quattuor ppositiones. Tu curris et tu nō curris. Rex sedet. et nullus rex sedet sic significando precise et primarie quo posito arguitur sic. aliqua possibilia de numero istorum sunt qui ista. Tu curris et rex sedet. et illa siliter. Tu non curris et nullus rex sedet et nulla sunt compossibilia de numero istorum quin illa sūt g̃ omnia cōpossibilia de numero illorum sunt et nec sunt finita nec infinita quia nulla sunt denigando omnia cōpossibilia de numero illorum g̃ non sunt finita nec infinita. et q nulla sunt pbatur quia nec duo sunt illa nec tria sunt illa nec quattuor sunt illa. ergo nulla sunt illa. Et q duo non sunt oīa cōpossibilia de numero illorum pbatur sic. quia eadem ratione q̄ dicitur illa duo. Tu non curris et nullus rex sedet eadem ratione. dicitur q illa duo. Tu curris et rex sedet sunt omnia cōpossibilia de numero istorū q non est dandum. nec alia tria sunt omnia compossibilia de numero illorum pbatur sic quia quibuscūq tribus demonstratis illa non possunt eē vera. ergo non sūt cōpossibilia. nec quattuor sunt omnia cōpossibilia de numero illorum quia illa non sunt omnia cōpossibilia de numero illorū q̄a non inter se sunt cōpossibilia. Aliud sophisma est. Infinitas ptes eq̄les non ꝯitantes habet S. et tamen nulla earum est pars s. quia infinitas partes equales non cōitantes habet s. sicut habet quelibȝ res magna siue parua. quod pbatur quia duas ptes equales non cōitantes habet s. et tres et quattuor et sic ascendendo in infinitū. ergo infinitas ptes equales non cōitantes habet S. Et sic patet prima pars. Secūda pars istius copulatiue pbatur sic. Nulle sunt illarum partium nō cōitantiū infinitarum g̃ nulla ptium infinitarum nō cōtantiū est pars S. Ideo concedatur hoc sō. sicut alia precedentia et negentur hui⁹ argumenta Omnes homines similes currunt et nullus eorum mouetur. ergo aliqui homines similes currunt et nullus eorum mouetur. Similiter omnia cōpossibilia de numero illorum sunt et tamen nec sunt finita nec infinita g̃

aliq̄ cōpossibilia de numero illoꝝ sūt ꝛ tamen nec sūt finita nec infinita. Similiter infinitas ꝑtes eq̄les nō concomitātes hēt. S. et nulla illaꝝ ē ꝑs s.ꝫ aliq̄s ꝑtes infinitas eq̄les nō concomitantes hēt s. et nulla illaꝝ ē ꝑs. s. Et si arguitur contra hic. arguitur ab vniuersali ad suā ꝑticularē negetur q2 añcedentia nō sūt vniuersalia nec ꝯñe ꝑticularia ſꝫ sūt ꝓpositiones yqotetice ꝛ sō nullius q̄ntitatis nec qualitatis ꝛ sic negetur quelibet talis forma. ꝛc̄.

¶ Expleciunt termini Relatiui.

Quoniā ꝓpter ignorantiā multiplicitatis in dictione vel oratione plures plogizare cōtingit ideo de fallacijs quot ꝛ que sūt cū suis sophismatibus est dicenduꝫ ¶ Et sciendū est primo ꝙ quattuor sūt species disputationis. scilicet. doctrinalis. dialectica. temptatiua. et sophistica. ¶ Doctrinalis ē illa que ꝓcedit ex veris ꝛ īmediatis principijs qualr̄ geomet disputat cui9 finis disputacionis est scire. ¶ Dialectica est illa que ꝓcedit ex ꝓbabilibus ꝛ ꝓbabilia sūt illa que videntur pluribus esse vera. vel maxime sapientibus cuius finis est discernere verū a falso. ꝛ hec disputacio intendit ad vtrāq; ꝑtē contradictionis. ¶ Temptatiua est illa que ꝓcedit ex his que videntur r̄ndenti concludere cuius finis est ignorantiā r̄ndentis experiri. ¶ Quarta ꝛ vltima disputacio est sophistica ꝓcedens ex ꝓbabilibus apparētibus ꝛ sunt tamen improbabilia cuius disputacionis finis est ducere r̄ndentē ad aliquā metā. Et dr̄ sophista copiosus ab apparēte sapientia et nō existente. ¶ Et sciendū ē ꝙ meta est aliq̄ inueniens ad quod aliquis opponēs ꝓponit deducere r̄ndentē in sophistica disputacione. ¶ Unde sciendū est ꝙ q̄nq; sunt mete. s. Redargutio. Inopinabile. falsū. Solecismus ꝛ Negatio. ¶ Redargutio est que dr̄ ꝑnegati cōcessio vel ꝑconcessi negatio. ¶ Secūda meta dr̄ inopinabile qđ est contra opiniones oīm ꝛ maxime sapientū. vt solē nō esse maiorē tota t̄ra. ¶ Quarta meta est solecism9 quod viciū est in grāmatica. vt vir bona et sponsa meus. ¶ Quinta meta est nugatio et est nugatio vnius ꝛ eiusdem inutilis repeticio

Nunc dicendū est quid sit fallacia. Fallacia ē falsa credulitas generata i aio auditoris. Et nota φ tresdecē sūt fallatie q̄x sex sūt fallacie in dictione et septē sūt fallatie extra dictionē. Fallatia in dictione est falsa credulitas generata ex multiplicitate dictōis vel orōnis. sicut sūt equocacō. Amphibolia. compo°. Diuisio Accentus et figura dictionis. Fallatia extra dictionē ē falsa credulitas cui⁹ apparentia su² ex pte rei sicut sūt fallacia accidentis ꝫ quid ad simplr. Ignorantia eleuchi peticio pncipij. Nō causa vt cā ꝫ plures interrogationes vt vnā. Post hoc sciendū est φ triplex ē multiplicitas i fallacijs i dictōe. scz actualis. potēcialis et fantastica. Multiplicitas actualis ē multiplicitas dictōis vel orōnis signt⁊ plura manē t⁊ idē scdm matiā ⁊ formā .i. scdm vocē ⁊ modū pnūciandi. vt patet in fallacia amphibolie ⁊ equocacōis. Exemplū in dictione vt in hoc nōie. Canis. Exemplū in oratione vt hic pute romanos vincere troianos. Multiplicitas potēcialis ē qñ dictō vel oratio vna scdm substantiā vł vocē d iuersatñ scdm modū pnūciandi sigt plura que multiplicitas ē i ista dictione pendere que alio modo sigt media correpta q̄ media pducta Et talis multiplicitas repitur in fallacia accētus. Similiter in fallacia cōpositōis ⁊ diuisionis eo φ p eandē vocē cū diuerso modo pnūciandi plura signt. Et dr potēcialis eo φ in pō pnunciandi talis vox sigt plura sz nō tñ in actu ⁊ cā ē q nō in actu duos modos pnūciandi habet.

¶ Multiplicitas fantestica. est qñ dictio vel oratio manēs eadem scdm materiā ⁊ formā ⁊ vnū signs videtur aliud sigre pter ꝯueniētiam quā hēt cū alia dictione vel oratione vt frigere sigt passionē sz pter ꝯueniētiā ei⁹ quā hēt cū docere vł significare actionē. q vtraq dictio finitur in Re et ista multiplicitas repitur i fallatia figure dictōis. Et sciendū est φ actualis multiplicitas est in voce materiali potencialis i voc⁊ placōe ⁊ fantastica in conceptu ⁊c.

Fallacia equiuocacionis est deceptio pueniēs ex eo φ dictio manens vna scdm matiā ⁊ formā plura sigt. Cā apparentie est ydēptitas vocis scdz materiā ⁊ formā causa nō existentie est diuersitas significationis. ¶ Tribus modis fit equocatio vn⁹ mod⁹ est qñ vna dictio sigt plura pmo ⁊ principalit. Secundus modus ē. qñ vna dictio sigt vnū pmo ⁊ principalit ⁊ aliud trāssūptiue ⁊ hoc est qñ vna dictio transfert a ppria sigtione ad ipropiam. ¶ Tercius mod⁹ est qñ aliq dictio pᵉ posita sigt vnū solū ipa tamē cōiūcta cū alia sigt plura. penes pmū modū fiūt tales ꝓlogismi. Ois canis currit celeste sid⁹ ē canis ꝙ celeste sid⁹ currit. Solutio in hac dictione canis est equocacio eo φ sigt celeste sydus vel marinā beluā vel al-

latribile q̃tenus v̾ificat maior sic sig̃t q̄ aīal latrabile currit. quaten⁹ sig̃ celeste sid⁹ sic v̾ificat minor ⁊ sic ex diuersa acceptione illi⁹ termini Ca nis in maiori ⁊ in minori accidit fallacia equocationis, quoad ignoran- tiā illius multiplicitatis. Penes secundū modū fiūt tales plogismi. Qc quid currit h̾ȝt pedes aq̄ currit ḡ aq̄ h̾ȝt pedes. So° hic est equocacio i hoc q̄ dico currit. eo q̄ sig̃t ꝓprie vel improprie quaten⁹ sig̃t ꝓprie sic maior ē vera. q̃ten⁹ sig̃t iproprie sic minor est vera. iō hic est fallatia i h° quod dico currit. Penes terciū modū fiūt tales plogismi. Quicūq̧ sa nabatur sanus ē. laborās sanabat ḡ laborās san⁹ ē. So° hic ē equocatō in hoc quod dico laborās ex hoc qđ potest significare temp⁹ p̄sens vl' tē pus p̄teritū. si sig̃t p illo qui fuit laborās sic minor est v̾a si sig̃t p illo q̄ ē laborās sic est ꝯ° falsa. q: tūc sig̃t q̄ ille q̄ est laborās est sanus.

Amphibola est multiplicitas alicuius orōnis ꝓueniens ex diuersa cōstructione vel ex diuer so ordine ꝯstruendi. Fallacia amphibolie est deceptio ꝓueniēs ex actu ali multiplicitate alicui⁹ orōnis. Causa apparentie ē ydēptitas o°nis scđm maťiā ⁊ formā. Causa vero nō existentie ē diuersitas ꝯstructōnis Amphibolia dr̄ ab amphi qđ est dubiū ⁊ a bolū qđ est sentencia quasi sentencia dubitacōis. Amphibolia dr̄ tribus modis sicut equiuocacio. Primo modo qn̄ aliq̄ oratio plura sig̃t primo ⁊ principalit̄. penes istum modū fiūt plogismi tales. Quicqđ est p̄sens est. dies futura est . ḡ dies futura p̄sens est. So° hic est fallatia i nu°[21] eo q̄ ly futura teneť an ver- bū vel post verbū. quaten⁹ a p̄te ante sic minor est falsa. Et iste est sen/ us dies futura ē modo qđ ē falsū. Si teneať a p̄te p̄dicati sic minor est vera ⁊ iste est sensus aliqua dies est futura quod est verū. Et si instetur ꝯtra hic est fallatia diuisionis dies futura est eo q̄ hoc ꝓnomē hoc di- uersimode cōstruiť. Dico q̄ licet dictio ꝯstructa cū diuersis p̄tib⁹ cau- sat fallatiā cōpositionis ⁊ diuisionis tñ dictio diuersimode cōstructa cū eadē p̄te cāt fallaciā amphibole. penes secūdū modū fiūt tales plogis- mi. Quicūq̧ arat aliqđ cōmodū facit ille arat lit⁹ maris ḡ ille aliqđ cō- modū facit. So° hic est amphibolia i minore eo q̄ trāsūtie sig̃t aliquē̄ holem laborare i vanū aut ex hoc q̄ sig̃t sicut verba p̄tendūt. q̄ntum ad primū modū v̾ificat minor s; iuxta scđm modū falsificať minor q: aracio est talis que potest arari cui⁹ mōi nō ē litus maris. Silr̄ lup⁹ ē in fa- bula ḡ de lupo fit sermo. So° hic ē amphibola ex hoc q̄ constructio po test sumi ꝓpria ⁊ sic sig̃t q̄ aliquis facit sermonē de lupo. ⁊ i ꝓprie sig̃t i imicū accedere. Sequitur de tercio modo qn̄ aliq̄ oratio p se posita solū sig̃t vnū tñ ip̄a ꝯiūcta cū alia plura significat. vt sic hoc scit seculum illa vero posita significat solum vnum. scilicet, seculum habere scienciam. Sed illa coniucta cum alia plura significat vt hic licet dictio.

hoc scit seculū demōstrando p̄ hoīem ly hoc hec orō hēt duplicē sensum Unus est hoc scit seculū.i.homo hēt scientiā de seculo. ⁊ iste sensus est verus ⁊ alius falsus est.scʒ q̄ seculū hēt sciām de hoc hoīe.

C Ompositio est fallax disiūgendorū cōiūctio. Fallatia cōpositōis est deceptio prouenians ex potentiali multiplicitate alicuiꝰ orōnis cōposite ad orōnē diuisā. Causa apparentie est ydēptitatis orōnis s̄m materiā ⁊ formā inter sensū cōpositū ⁊ sensū diuisū. Causa existentie est diuersitas earūdē. ¶ Et sciendū est q̄ est sensus cōpositus.qñ ptes orōnis debite ordināt̄ s̄m sitū.pro cuius euidētia ponunt̄ regule. ¶ Prima qñ aduerbiū ponit̄ int̄ duo verba tūc aduerbiū illud. magis debite determinabit principale verbū. vt Quicq̄d viuit semp̄ est. Secūda qñ aduerbiū ponit̄ inter verbū ⁊ pticipiū tūc aduerbiū illud magis debite determinabit verbū q̄ pticipiū. vt in hoc exēplo petrus fuit heri natus. ¶ Tercia qñ aduerbiū ponit̄ int̄ duo verba quorū vni addit̄ imediate alteri mediate tūc magis debite cōstruit̄ aduerbiū illud cū verbo cui addit̄ imediate.vt Quicūq̄ scit phiaʒ nūc disputat. ¶ Quarta regula si adiectiuū noīale ponit̄ inter duo substātiua tūc adiectiuū illud magis determinabit scōm substātiuū sed si fuerit adiectiuū pticipiale magis debite det̄minabit primū substātiuum. ¶ Quinta regula. Si aliqua nota ypotitica ponit̄ inter duos terminos distinguēdū est de ista ꝓpōne an sumit̄ in sensu diuiso vel an sumitur in sensu cōposito.vt catagorica de tali vel tali extremo. ¶ Cōpositio fit duobus modis. Uno modo qñ vnū componit̄ cū alio. a quo deberet diuidi. Secundo modo qñ plura cōponunt̄ copulatiue.que deberent diuidi ad inuicē. ¶ Penes primū modū tales fiūt plogismi. Quicquid viuit semper est iste homo viuit ꝑ iste homo semp̄ est. ¶ Soº hic est fallatia cōpositōis ex hoc q̄ i maiori hoc aduerbiū sēper pōt det̄minare hoc verbū est ⁊ sic est oº ꝯposita ⁊ fā. ⁊ sic iste est sensus. Quicq̄d viuit sēper est vel pōt det̄minare hoc verbū viuit ⁊ sic est sensus diuisus. ⁊ verus ⁊ tūc iste est sensus. Quicq̄d viuit sēper est. ¶ Sequit̄ de scdo modo penes quē fiūt tales plogismi Aliq̄s homo est s. ⁊ aliq̄s homo est p. ꝑ aliq̄s homo est s. ⁊ p. ¶ Soº hic est fallatia cōpositōis in illa ꝯne aliquis homo est s. ⁊ p. eo q̄ s. ⁊ p. q̄ si cōponant̄ adinuicē tūc est sensus cōpōitꝰ ⁊ falsus. Si diuidant̄ sic est sensus diuisus ⁊ verus ⁊ significat tūc q̄ aliquis homo est s. ⁊ aliquis homo est p.

D Iuisio est fallax cōiungendorū ꝯiūctio. Fallatia diuisionis est deceptio ꝓueniēs ex potē

etali multiplicitate alicuius orōnis diuise ad orōnē ɔpositā. Cā apparē-
tie ē ydēptitas orōnis diuise ad orōnē cōpositā. Cā nō existētie est diuer
sitas earūdē. ¶ Diuisio dr duob⁹ modis. Primⁿ mod⁹ est qñ aliqd diui
dit ab aliquo cū quo deberet cōiūgi. Secūd⁹ mod⁹ est qñ aliqua orō di
uidit abinuicē copulatiue que deberet ɔiūgi. ¶ Penes primū moduʒ
tales fiūt plogismi. Quecūqʒ feci seruū entē liberū ipe liber est sʒ te feci
seruū entē liberū ḡ tu liber es. ¶ Soº minor est distinguēda ẜm cōposi
tionē ⁊ diuisionē eo q̄ hoc pticipiū entē pōt cōponi cū ly seruū ⁊ sic est
orō cōposita ⁊ vera ⁊ est sensus. feci te entē seruū liberū hoc est de te ser
uo ente feci liberū. Si cōstruat cū ly liberū sic est diuisa ⁊ falsa ⁊ est sen-
sus feci te seruū entē liberū hoc est de te ente libero feci seruū. ¶ Pe-
nes secūdū modū fiūt tales plogismi. Quecūqʒ sūt duo ⁊ tria sūt paria
⁊ imparia sʒ quinqʒ sūt duo ⁊ tria ḡ quinqʒ sūt paria ⁊ imparia. ¶ Soº
minor est distinguēda ẜm cōpōnē ⁊ diuisionē in sensu cōposito est vera ⁊
tūc debent ly duo ⁊ ly tria cōiūcta p̄dicari de ly quinqʒ. ⁊ est sensus. qui-
qʒ sūt duo ⁊ tria cōiūctim. in sensu diuisionis debēt p̄dicari de quinqʒ di
uisim ⁊ est falsa ⁊ iste est sensus quiqʒ sūt duo ⁊ quiqʒ sūt tria qd ē falsū.

ACcentus est certa regula ad eleuādū ⁊ depri
mendū cuiuslibet orōnis pticulā. Et sciēdū
est q̄ triplex est accētus. scʒ ḡuis. acut⁹. ⁊ circūflexus. ¶ Accētus ḡuis
est q̄ incipit in alto ⁊ tēdit in ymū. Accetus acut⁹ est q̄ incipit in ymo et
tendit in altū. Accētus circūflex⁹ est q̄ incipit ab ymo ⁊ tēdit in altū et
iterū redit in ymū. ¶ Fallatia accētus est deceptio ɔueniēs ex eo q̄ di
ctiones hñt easdē lrās credit ppt hoc hēre eundē modū ɔnūciādi. Cā
apparētie est ydēptitas vocis sub vno accētu. Cā nō existētie est diuersi
tas ɔnūciādi. ¶ Ista fallatia fit trib⁹ modis. Primⁿ mod⁹ est qñ aliq̄
dictio pōt corripi vel ɔduci. Secūdus mod⁹ est qñ aliq̄ dictio ɔfert cū
aspiratōe vel sine. Terci⁹ mod⁹ est qñ aliq̄ dictio sumit orōnalr vel dicti
onalit. ¶ Juxta primū modū tales fiūt plogismi. Justū est iustos viros
pēdere sʒ nō est iustū iustos viros pēdere ḡ idē est iustū ⁊ iniustū. Soº
hic est fallatia ex hoc q̄ pēdere pōt corripe mediā sillabā ⁊ sic maior est
vera. vel pōt ɔducere mediā sillabā ⁊ sic minor est vera ɔñte exñte falso
¶ Penes ẜm modū tales fiūt plogismi. Quicūqʒ loquit de hoie loquit
de aīali. iste loquit omine ergo iste loquit de aīali. ¶ Soº si ly hoie pro
feratur cum aspiratione sic prima est vera. si sine sic secunda est vera.
¶ Penes terciū modum tales fiunt perlogismi. Quicquid deus fecit
inuite. fecit contra voluntatem suam sed frondes et folia deus fecit in
vite ergo frondes ⁊ folia deus fecit contra voluntatem suam.

¶ So° hic est fallatia eo q ly in vite potest sumi dictõnalr vel orõnalr sic dictionalr sic maior est vera si orõnalr sic minor est vera ꝯñte exñte falso. Silr tu es q es sed quies est reqes g tu es reqes. ¶ So° hic est fallatia in hac dictione scz quies eo q põt sumi dictionalr vel orõnalr. Si orõnalr sic verificat maior sic dictiõalr si c verificat mior ꝯñte exñte falso.

Fallatia figure dictionis est deceptio ꝓueniẽs ex silr terminatõe dictõis cũ dictõe. Cã apparentie est silitudo dictõis ad dictionẽ. Cã nõ existẽtie est dissilitudo eardẽ. ¶ Ista fallatia fit trib⁹ modis Prim⁹ mod⁹ est ex silr terminatione dictionis cũ dictõe. Secũdus mod⁹ est qñ res vni⁹ p̃dicamẽti cõmutat in rẽ alterius p̃dicamẽti. Terci⁹ modus est qñ cõmutat quale qd in hoc aliquid. Scdm primũ modũ tales fiũt plogismi. Musa est poeta eodem modo terminant s3 musa ẽ feminini gñis g ⁊ poeta. ¶ So° nõ reqrit q q̃uis sũt eiusdẽ terminatõis q essẽt eiusdẽ gñis. Juxta secũdũ modũ tales fiũt plogismi. Quicqd eris es. albus eris g albus es. ¶ So° hic est fallatia figure dictiõis eo q ly quicqd qd est distributiuũ subẽ mutat in albũ qd est in p̃dicamẽto qualitatis ⁊ sic cõmutat quid in quale. Et vniuersalit accidit iste secũdus modus in sillogismis qñ mediũ nõ distribuitur ꝓ minore extremitate. ¶ Penes terciũ modũ tales fiũt plogismi. hõ est species. s. est homo. g s. est spẽs. ¶ So° hic est fallatia eo q in prima p̃missa ly hõ sigt quale quid ⁊ in secũda hoc aliqd lõ mutat quale qd in hoc aliqd. ¶ Et fit tercius mod⁹ hui⁹ fallacij. Primo modo qñ ar a emptimematice a termino stãte cõfuse tm̃ ad eundũ stãtẽ determinate. Secũdo modo qñ arguit a suppositõe ꝑsonali ad materialẽ vel ecõtra vt hic deus ẽ vbiqꝫ vbiqꝫ ẽ aduerbiũ g deus ẽ aduerbiũ. Tercio mõ qñ ar a suppositione ꝑsonali ad suppositionẽ simplicẽ, vel ecõtra vt s. est homo homo est spẽs ergo s. est spẽs.

γαρ ουτως ταῦτα:

Dictũ est de fallaciis in dictione iã dicẽdũ est de fallatia extra dictionẽ. Et primo de fallatia accidẽtis Fallatia accidẽtis est deceptio ꝓueniẽs ex eo q credim⁹ q idẽ fuerit assigtũ ineẽ rei subẽ ⁊ postea accidẽti. Cã apparẽtie ẽ qñ credim⁹ q idẽ fuerit assignatũ rei subẽ ⁊ postea accidẽti. Cã nõ existẽtie ẽ qñ aliqd dissiliter fuerit assignatũ inesse rei subiecte ⁊ postea accidẽti. Tribus modis fit hec fallatia. Primo mõ ꝑ primã figurã. qñ aliqd primo assignatũ fuerit accidẽti inesse ⁊ postea rei subiecte. Vñ oportet tria scire quid est attributũ quid sit accidẽs, quid sit re a subiecta. In prima figura

attributũ est maior extremitas. Medi⁹ termin⁹ est accidẽs ⁊ minor extremitas est res subiecta vt p₃ p versũ. Et maior prima mediũq₃ dat. ac minor est sub. vt p₃ in hoc exẽplo. Veniẽs cognoscit a te chorıscus ē veniẽs ḡ chorıscus cognoscit a te. ¶ So° ly veniẽs est medius termin⁹ ⁊ accidẽs cognitũ a te est maior extremitas ⁊ attributũ ⁊ chorısc⁹ est minor extremitas ⁊ res subiecta. ⁊ sic hoc attributũ cognitũ a te primo attribuit accidẽti qδ est veniẽs ⁊ postea rei subiecte. qδ est chorıscus s₃ tñ dissiliter inest ⁊ sic est fallatia accidẽtis. ¶ Ad cognoscẽdũ v¹ est fallatia accidẽtis sẽp est reduplicãda maior extremitas cũ me° termino sup minorẽ cũ hac dictione inquãtũ. Et videndũ est vtrũ illa reduplicatio sit vera vel falsa. Si sit vera nõ est fallatia accidẽtis. Si sit falsa tũc ibi est fallatia vt in exẽplo. S inquãtũ est homo est aĩal. hec est vera iõ sic arguẽdo. Oĩs hõ est aĩal. s. est hõ ḡ s. est aĩal nõ est fallatia accidẽt꞉. S₃ hec est falsa. Chorısc⁹ inquãtũ est veniẽs cognoscit a te vt notũ ⁊ iõ est fallatia accidẽt꞉ in primo sꝑlogismo. Secũdo mõ fit fallatia accidẽt꞉ qñ arguit ĩ secũda figura in puris affirmatiuis vt hic asinus est aĩal hõ est aĩal ergo hõ est asinus. Tercio mõ fit fallatia accidẽt꞉ p terciã figurã qñ attributũ attribuit primo rei subiecte ⁊ in ꝯñte accidẽti inesse. Et nõ ꝙ in tercia figura maior extremitas est attributũ ⁊ minor est accidẽs ⁊ medius termin⁹ est res subiecta. vt in exẽplo Iste canis est pr̃ ⁊ iste canis ē tu⁹ ergo iste canis est pr̃ tu⁹. ¶ So° ly iste est attributũ ly canis est res subiecta. ⁊ li tuus est accidẽs. In maiorĩ attributũ attribuit rei subiecte in ꝯ°ne accidẽdi inesse. ⁊ sic est fallatia accidẽtis. ¶ Et sciendũ est ꝙ arguendo a duobus diuisis ad vnũ cõiũctũ vbi ipsa diuisa sic se hñt int̃ se ꝙ alterũ sit determinãs alterũ determinabile sẽp est ꝯña bona. Et vbi vna pars diuisa nõ includit formalr̃ aliã est ꝯña bõ ⁊ ecõtra. etiã sequit ꝯña vbi neutrũ diuisũ est distrahẽs ⁊ vbi vtrũq₃ diuisũ inest subo simplr̃ ⁊ nõ ẜ quid. Et sicut male arguẽdo a diuisis ad ꝯiũcta cõmittit fallatia accidẽt꞉ ita male arguẽdo a ꝯiũctis ad diuisa ꝯmittit fallatia ẜ qd ad simplr.

Fallatia scd₃ quid ad simplr̃ est deceptio ꝓueniẽs ex orõne sũpta cũ determinatõe ad orõnẽ sũptã sine determinatõe. Cã apparẽtie est ydẽptitas orõnis ẜm quid ad orõnẽ simplr̃. Cã nõ existie est diuersitas earũdẽ Et est orõ ẜm quid orõ sũpta cũ determinatõe. Et est orõ sũpta simplr̃ sine determinatõe. ¶ Et sciendũ ꝙ quadruplex est determinatio. sc₃ determinatio cõtrahẽs vt albus niger. additio diminuẽs sed ptim tollit ptim relinquit vt albus. ẜm dentes que nõ simplr̃ distrahit rõnẽ cui addit additio distrahẽs. que totaliter destruit ⁊ priuat rõnẽ termini cui addit vt mortuus. Additio am

pliãs que facit terminũ cui addit capi pro fictis nõ solũ p̄sentib⁹ ſʒ futuris. ſicut ſũt Opinabile Imaginabile. Tres vltime determinatões faciũt fallatiã ſm quid ad ſimplr. ¶ Et hec fallatia fit duob⁹ modis. Primus modus eſt qñ arguit a quo ad ſimplr. i. ab orõne ſũpta cũ determinatõe ad orõnẽ ſũptã ſine determinate. Secũdus modus fit econuerſo. ¶ Penes primũ modũ fiũt tales ſylogiſmi Ethiops ẽ albus ſm dẽtes ġ ethiops eſt albus. ¶ So° in añcedẽte po⁹ albũ cũ determiatõe ⁊ ſic ẽ orõ ſ qd. ⁊ in ꝯ°ne po⁹ ſine determiatõe. i. ſimplr ⁊ ſic arguit. a quo ad ſimpliciť Secũd⁹ mod⁹ eſt qñ arguit a tiõ negato ſimplr ad eũdẽ negatũ ſ qd. vt ſic nõ eſt bonũ ieiunare ġ non eſt bonũ ieiunare in die veneris. ¶ So° arguit a negato ſimplr ad eũdẽ negatũ ſ qd. Sciẽdũ eſt ꝙ qñ fit proceſſus a determinatõe que ponit ſuũ ſubm ad ſimplr non eſt fallatia, vt iſte homo eſt albus ergo iſte homo eſt.

Sequit de ignorãtia elenchi. Eſt eñ elenchus ſillo⁹ inferẽs cõtrariũ vel cõtradictoriũ alicuius p̄põnis p̄negate vel cõceſſe. Eſt eñ cõtradictio oppo° vnius ⁊ eiuſdẽ nõ nois tñ ſʒ rei ⁊ nois hoc eſt ꝙ nõ oʒ ꝙ cõtradictio ſit ſolũ ſ nomẽ vt canis. ⁊ nõ canis. neqʒ tñ ſm rẽ vt marc⁹ eſt ⁊ tulli⁹ non eſt ſʒ ſm rẽ ⁊ nomẽ. ¶ Fallatia ignorãtie elenchi eſt deceptio proueniẽs ex ignorãtia iſtoꝝ quattuor mẽbroꝝ ſm idẽ. ad idẽ. ſimplr ⁊ in eodẽ tp̄e. Cã apparẽtie eſt ignorare ſylogiſmos q̃ fiũt p iſta. iiij. mẽbra. Cã non exñtie eſt ſcire q̃ ſylogiſmi fiũt ſm iſta. iiij. membra. ¶ Penes primũ modũ fiũt tales ſylogiſmi hoc eſt duplũ ad hoc ſm lõgitudinẽ ſʒ nõ eſt duplũ ad hoc ſm latitudinẽ ergo duplũ eſt nõ duplũ. Juxta aliud mẽbrũ qḋ dr̃ ad idẽ fit talis ſylog'ſm⁹ hoc eſt duplũ ad hoc ⁊ hoc nõ eſt duplũ ad illud ergo hoc eſt duplũ ⁊ nõ duplũ. Juxta terciũ mẽbrũ qḋ dr̃ ſimplr fit talis ſylogiſmus hoc eſt bonũ vno modo ⁊ hoc nõ eſt bonũ alio modo. ergo bonũ eſt nõ bonũ. Juxta quartũ mẽbrũ qḋ dr̃ in eodẽ tp̄e fit talis ſylogiſmus. Bonũ eſt comedere carnes in die Jouis. ⁊ nõ in die veneris ergo idẽ ẽ bonũ ⁊ nõ bonũ. Dicẽdũ eſt ꝙ vnuſquiſqʒ iſtoꝝ ſylogiſmoꝝ peccat cõtra aliqḋ iſtoꝝ. iiij. mẽbroꝝ ideo eſt fallatia ignorantie elenchi.

Fallatia peticõis p̄ncipii eſt deceptio p̄ueniẽs ex eo ꝙ idẽ põt ſumi ad p̄bationẽ ſuiipſi⁹ Et eſt peticio principij aſſumptio eiuſdẽ ad probationẽ ſuiipſi⁹. Cã apparẽtie eſt apparens diuerſitas ꝯñtis ab añcedẽte. Cã nõ exiſtentie eſt ſcire quid ſit idẽ ⁊ qd ſit diuerſũ. Iſta fallatia fit quinqʒ modis prim⁹ ẽ qñ idẽ probat p ſeipſũ ſm rẽ vt marc⁹ currit ġ tulli⁹ currit. Secũd⁹ mod⁹ ẽ qñ vle p̄bat p ſua ſigularia vt ſic ſ. currit p. currit ⁊ ſic de ſinglis ġ ois hõ c̃.

Tercius modus est qñ pbat singulare per suũ vniuersale vt sic. Nullus homo currit ergo s. nõ currit. Quart⁹ mod⁹ est ex eo q̃ cõiunctũ petit idiuisis vt medicina est disciplina sani et medicina est disciplina egri ergo medicina est disciplina sani et egri. Quint⁹ mod⁹ est qñ pbat cõuertibile p suũ cõuertibile vt s. est sitis p. ergo p. est sitis s. ¶ Et sciendũ est q̃ in vnoqꝫ argumento pñt pmisse dupli cõsiderari ad cõnẽ inferẽdã vel ad ipsã pbandã si sumant pmisse quo ad cõnẽ pbandã sic est fallatia petitõis principij qr ois pbatio debet esse p priora et notiora vel ad cõnẽ inferẽdã et sic est bonũ argumẽtũ et nõ fallatia qr cõ seq ex pmissis ergo etc.

Fallatia cõntis ẽ deceptio pueniẽs ex eo q̃ credimus cõñam cõuerti cũ nõ cõuertit. Causa

apparẽtie est credere cõñam cõuerti cũ nõ cõuertit. Cã nõ existẽtie ẽ scire que cõña cõuertit et que nõ. Fallatia cõntis fit duob⁹ modis. primo modo qñ arguit a destructõe añcedẽtis vt sic arguẽdo. si hõ currit aial currit sꝫ nichil q̃ est hõ currit ergo nullũ aial currit. vel si arguit a positiõe cõntis ad positõnẽ añtis vt si hõ currit aial currit sꝫ aial currit ergo hõ currit. Secũd⁹ mod⁹ est qñ ar a nõ distributo ad distributũ vñ nõ sequit Tu dubitas aliquã ppositionẽ ergo nõ scis aliquã ppositionẽ.

Fallatia cõntis satis patuit iã dicẽdũ est de fallatia scdꝫ nõ cãm. vt cãm. Fallatia scdm nõ

cãm vt cãm est deceptio pueniẽs ex eo q̃ credimus aliquã ppõnẽ esse cãm cõclusionis que nõ est cã cõnis. Cã apparẽtie est credere ppõnem essẽ causã que nõ est cã. Cã nõ existẽtie est scire que est cã et que nõ. Uñ cã est illa ppo⁹ ex q̃ sequit cõ⁹. Nõ cã est illa que videt esse cã et nõ ẽ cã. In illa fallatia fit tale argumẽtũ. Aia et vita sũt eadẽ mors et vita sunt cõtraria sꝫ mors est corruptio et vita est generatio ergo viuere est generare et illud est impossibile ergo illud ex q̃ sequit est ipossibile. scꝫ aia et vita sũt eadẽ. ¶ Ad hoc dicẽdũ est q̃ hec ppo⁹ aia et vita sũt eadẽ nõ est cã cõclusionis et tñ apparet esse cã cõnis et ibi ẽ fallatia scdm nõ cãm vt cãm.

Fallatia scdm plures intrrogatões ẽ deceptio puenies ex eo q̃ credim⁹ illã ppõnẽ q̃ plures

est esse vnã. Cã apparẽtie est credere ppõnẽ que plures ẽ esse vnã. Cã nõ existẽtie ẽ scire que ppositio sit plures et que vna. ¶ Hec falsa fit tribus modis. Prim⁹ ẽ qñ plura subijciũt et vnũ pdi ex qb⁹ nõ fit vnũ. vt sũt ne s. et p. domi. posito q̃ vn⁹ sit domi et ali⁹ nõ. Si dicat etiã ergo ille q̃ nõ est domi est domi. ¶ So⁹ dicẽdũ est q̃ ista ppositio plures est scꝫ sũt ne s. et p. domi et ad ppõnẽ que plures etc. plures dãde sũt rñsiones. vñ dicẽdũ est q̃ vn⁹ est domi et ali⁹ nõ est domi. Secũdus mod⁹ est qñ plura p

dicant ꝛ vnū subiicit ex quib⁹ nō fit vnū. vt h' sit ita ꝙ f. sit grāmaticus ꝛ nō musicus ꝛ queraꝛ. Est ne f. grāmatic⁹ ꝛ music⁹ si dicat ꝙ sic ꝙ ē musicus si nō ergo nō est grāmaticus. ¶ Dicēdū ꝙ ista ꝓpositio est plures scȝ est ne f. grāmatic⁹ ꝛ music⁹ ꝛ iō plures dāde sūt rñsiones. Vn̄ dicendū est ꝙ f. est grāmatic⁹ ꝛ nō musicus. Terci⁹ modus est qn̄ plura subiiciunt ꝛ plura p̄dicantur ex quibus nō fit vnū vt hic demōstrat(duobus quoꝝ vn⁹ est bon⁹ alter nō ꝛ queriꝛ vtrū illa sūt bona vel nō bona si dicaꝛ ꝙ bona ergo bonū est nō bonū qḋ falsū est. si dicaꝛ ꝙ nō bona ergo non bonū est bonū. ¶ Sciendū est ꝙ ista ꝓpositio est plures scȝ ista sūt bona vel non bona ꝛ ideo plures dande sunt rñsiones. Ideo dicendū est ꝙ vnū est bonū ꝛ aliud non bonum

Τωγ ευσδ οτις Ȝευδεις ειδι ·

¶ Explicunt fallacie.

Cōtra hūc textū ab Aristotile p̄mo piermenias cū editū. De nulla vna re simul dicanꝛ ꝯtradictoria incōplexa. ꝛ sic arguiꝛ. Aliqua ꝯña est bō ꝛ eadē est nō bona ergo ꝛc. Ana ꝓbaꝛ sic. hec ꝯña est bona. Quoddā albū nō est coloratū. ꝙ quoddā nō coloratū nō est nō albū ꝛ hec est non bona ergo ꝛc. Maioꝛ ꝓbatur quia arguitur a cōuertente ad suā cōuersam p cōtrapositionē. Et minoꝛ ꝓbaꝛ sic. In casu po'' posito aña pōt esse verū ꝯñte existente falso. ergo ꝛc. Aña ꝓbaꝛ sic ponat in casu ꝙ nullū albū sit iā aña est veꝝ vt patet ꝓbando p eius subalternantē. ꝛ etiā p eius cōtradictoriū. Et ꝯñs ē falsū qꝛ eius cōtradictoriū est verū. scȝ omē nō coloratū est nō albū. vt patet p eius exponētes ¶ Ad istud rñdeaꝛ ꝙ nō est aliqua talis regula qꝛ nulla pticularū negatiuaꝝ hēt conuerti ideo nō valet ista ꝯña neqꝫ vlla alia facta in pticularibus negatiuis gr̄a cōuersionis. Si mite² hec ꝯña est bona homo nō est aīal ergo aīal nō est homo ꝛ tn̄ hic arguiꝛ a cōuertente ad cōuersā. ¶ Ad istā instātiā factā cōtra solutionē prioris consequentie. Dicendū est ꝙ ista vltima ꝯña est bona. ꝛ tamen nō valet gratia cōuersionis. veluti prius ad primā ꝯñam dicebaꝛ. sed gr̄a impossibilitatis añcedentis. ꝛ ideo si aliqua consequētia valeat sub tali modo hoc non est gratia conuersionis sȝ tn̄ gratia qua aña est impossibile vel gr̄a necessitatis ex parte consequentis. ꝛc.

Secūdo ad idē arguit̄ sic. Hec ꝯña est bona et hec est non bona demonstrando istā Exclusum est exclusū et nichil nō exclusū est exclusū ergo tm̄ exclusū est exclusum. q̄ sit bona ꝓbat̄ q: arguit̄ ab exponētibus ad expositū. q̄ sit nō bona ꝓbat̄. q: añs est verū et ꝯñs falsū ergo etc. q̄ añs sit verū patet. Et q̄ ꝯñs sit falsū ꝓbat̄. q: p̄dicatū eius dr̄ de opposito subiecti ergo etc. ꝯña ꝓbatur q: in oī exclusiua vera p̄dicatū dr̄ de subiecto et remouet̄ ab opposito subi. Añs ꝓbat̄ sic. In oī exclusiua oppositū subiecti est exclusū iste termin⁹ nō exclusū est oppositū subi ergo nō exclusū est exclusū et p ꝯñs p̄dicatū dr̄ de opposito subi. ¶ Respondeo q̄ ꝯña est bona vt argumētū bñ ꝓbat. et neget̄ q̄ ꝯñs sit falsū. et cū ꝓbat̄ q̄ ꝯñs est falsū sic arguendo. In oī exclusiua oppositū subi est exclusū. iste termin⁹ nō exclusū est oppositū subi. ergo iste termin⁹ nō exclusū est exclusū. ꝯcedat̄ ꝯña et ꝯñs et cū infert̄ ꝙ p̄dicatū dr̄ de opposito subi neget̄ ꝯña. et causa q: nō exclusū significatiue sūptū est oppositū subi. sz cū dr̄ iste termin⁹ nō exclusum est oppositū subi. ibi nō exclusū supponit materialiter et ratio est q: noīa scđe impositōis sicut sūt ista dictio. iste termin⁹. ista pars o:ōnis et similia limitāt terminū īmediate sequētē ad supponēdū materialr̄. ¶ Si instet̄ oppositū subi est exclusū sz nō exclusū significatiue sūptū ē oppositū subiecti ergo nō exclusū significatiue sūptū est exclusū neget̄ ꝯña q: in ꝯñte ly nō exclusū supponit ꝑsonalit̄. et in mino:e supponit materialr̄ q: taliter supponūt subā qualr̄ p̄dicata ꝓmittūt modo talia p̄dicata oppositū subi Oppositū p̄dicati. Copula ꝓpōnis. Extremū ꝓpōnis. limitant sub; ad supponendū materialr̄. ¶ Aliter solet dici a quibusdā q̄ oē exclusū est exclusū actu signato sz nō exclusū significatiue sūptū est exclusū actu exercito dicūt autē q̄ p exclusū signat̄ id quod p tm̄ exercet̄. modo nō inꝯqueuit p̄dicatū exclusiue dici de subo in actu signato et de opposito subiecti in actu exercito.

Tercio ad idē arguit̄ sic. Hec ꝯña est bona. et hec est nō bona. designādo istā. Ois hō non s. excipit a s. nō excipit ergo ois hō p̄ter s. excipit. q̄ sit bona patet q: arguit̄ ab exponētibus ad expositum. Q̄ nō sit non bona probatur quia in casu possibili posito añs potest esse verum et ꝯñs falsum ergo non bona. Añs ꝓbatur q: posito casu q̄ ois homo alius a s. excipiat ab actu currendi et q̄ s. nō excipiat ab eodē actu. iā añs est verū. Et q̄ consequens sit falsum ꝓbatur quia predicatū dicit̄ de ꝑte extra capta. ergo ꝯsequēs

est exceptiua falsa. ꝯña ꝓbatur q: in oī exceptiua affirmatiua vera ꝑdicatum remouetur a pte extra capta. ꝙ ꝑdicatū dr̄ de pte extra capta ꝓbatur q: .s. excipitur ꝑ dictionē exceptiuā ꝗ excipitur. Et ꝑ ꝯñs iste terminꝰ excipitur ꝗ est ꝑdicatū exceptiue dr̄ de .s. qui est pars extra capta eiusdē exceptiue ❡ Ad istud rn̄deo negando minorē. Et cū ꝓbatur ꝙ in aliquo casu possibili posito añs potest esse verū ꝛ ꝯñs falsū ꝗ ꝛc. negetur añs q: in casu ꝑallegato minor est falsa. scꝫ. ꝙ .s. nō excipitur
Et si arguatur sic. S. nō excipitur ab actu currendi ergo non excipitur negetur consequentia quia arguitur ab inferiori ad suū superiꝰ cōfuse ꝛ distributiue. ❡ Aliter dici potest quod ꝑ excipi signatur illud quod ꝑ preter excetur Et tunc dici potest sustinendo ꝙ minor est vera etiam ꝙ conclusio sit vera. Et cū ꝓbatur ꝙ ꝯñs sit falsū. q: ꝑdicatum eisdem dr̄ de pte extra capta negetur ꝯña q: ꝑdicatum illud dr̄ de subō in actu signato ꝛ dr̄ de pte extra capta ī actu exercito vnde ista est rē. In omni exceptiua affirmatiua vera ꝑdicatū dr̄ de subō ꝛ remouetur a pte extra capta sic ꝙ ꝑdicatum illud non dicit de pte extra capta eodem actu quo dicitur de subō illius exceptiue ꝛ sic est in ꝓposito

Quarto ad idem arguitur sic hec ꝯña est bona Sortes curret ꝛ nihil aliud a .s. curret. Ergo tm̄ .s. curret ꝛ hͨ ē non bona ꝗ ꝛc. Maior ꝓbatur ab exponentibꝰ ad expositū Et minor pꝫ. q: in casu possibili posito añs potest esse verū ꝛ ꝯñs falsum. vt ponatur ꝙ .s. curret cras ꝛ ꝙ nihil quod erit in tempore .s. ꝑ quod .s. erit vnꝙ curret sꝫ generentur noui homines post corruptionem .s. ꝛ ꝙ illi currēt in temporibus suis quo casu posito añs potest esse verū ꝓ prima parte. scꝫ .s. curret vt casus ponit ꝛ etiā ꝓ secunda pte. Si nō secunda ps añcedentis tūc ad eius appositū aliud a .s. curret si cōcedet tūc sic sit illud plato. ꝛ tunc queratur an ꝑ erit in tēpore ꝑ quod .s. erit vel nō. Si erit tūc sequitur ex casu ꝙ nūꝙ curret. si plato nō erit ī tēpore ꝑ quod .s. erit ꝗ nūꝙ erit aliud a .s. ꝯña patet q: oīs alietas requirit existētiam extremoꝝ. ꝛ ꝑ ꝯñs secūda pars añcedentis est vera ꝛ sic pꝫ totum añs esse verum. Et ꝙ ꝯñs sit falsū ꝓbatur sic eius oppositū est verū. scꝫ nō tm̄. .s. curret ꝗ ꝯñs est falsū scꝫ tm̄ .s. curret. Añs ꝓbatur sic aliquid nō .s. curret ꝗ ꝛc. ꝯña patet ab vna causa veritatis ad illud cuius est causa Añs ꝓbatur sic. Hoc curret ꝛ hoc est vel erit aliquid non .s. ꝗ ꝛc. ❡ Ad consquentiā dicatur negando maiorē. ꝛ quando arguitur ab exponentibus ad expōitū dicendū est ꝙ exclusiua sūpta respectu verbi de futuro vel cuiuscūꝙ ampliatiui non generaliter exponitur in secūda exponente cū illo termino aliud sꝫ cū negatione isto moͦ .s. curret et nihil non .s. curret ergo ꝛc.

Quinto ad idem arguitur sic. ꝯña est bona Nihil aliud ab hoie currit ergo tm̃ homo currit ⁊ hec est non bona ꝗ ⁊c̃. Maior ꝓbatur faciẽdo multas ꝯñas emptime maticas arguendo a pmo añte ad vltimũ ꝯñs ⁊ sequit̃. Nichil aliud ab hoie currit ꝗ nullũ currẽs ẽ aliud ab hoie patet ꝯña a cõuertente ad suã cõuersã ꝑ ꝯuersionẽ simplicẽ ꝗ ⁊c̃. tũc sequit̃ ex ꝯñte nullũ currẽs ẽ aliud ab hoie ꝗ nullũ currẽs ẽ nõ homo. pꝫ ꝯña q: ex opposito ꝯñtꝭ seqt̃ oppositũ añtꝭ. Sequit̃ aliquod currẽs ẽ nõ homo ꝗ aliq̃d currẽs ẽ aliud ab hoie. ⁊ sequit̃ vltra. nullũ currẽs ẽ nõ homo ꝗ nullũ currẽs nõ ẽ hoº ꝯña patet a p̃dicato infinito ad p̃dicatũ finitũ. ⁊ se² ex ꝯñte. nullũ currẽs nõ est homo ꝗ oĩe currẽs ẽ homo. ꝯña pꝫ ab eq̃pollentie ad suum eq̃pollens. ⁊ vltra. Oĩe currens ẽ homo ꝗ tm̃ homo currit. ꝯña pꝫ ab vniuersali ad suã exclusiuã. ꝗ a primo ad vltimũ. Nihil aliud ab homie currit ꝗ tantũ homo currit. Ad istã ꝯñam r̃ndeatur negando maiorez et ꝯcedãtur oĩs alie ꝯsequentie vsqꝫ ad illã. nullũ currẽs est nõ homo. ꝗ nullũ currẽs nõ est homo. sꝫ negetur illa ⁊ dicat̃ ꝙ hec nõ ẽ r̃ñ a p̃dicato infinito ad p̃dicatũ finitũ. sꝫ illa est r̃ñ ab affirmatiuo de p̃dicato infinito ad negatiuã de p̃dicato finito ẽ ꝯña bona. sꝫ in ꝓposito arguit̃ a negatiua de p̃dicato infinito ⁊ ꝑ ꝯñs nõ arguitur ꝑ regulã ⁊ iõ nõ valet ꝯña.

Sexto ad idem arguitur sic hec ꝯña est bona. aliq̃d videns illũ hoiem nõ est asin⁹ ⁊ iste est aliquis homo ꝗ aliquid vidẽs aliquẽ hoiem nõ est asin⁹. ⁊ hec ẽ non bona ꝗ ⁊c̃. ꝙ sit bona ꝓbat̃ sic. q: arguit̃ ab inferiori ad suũ sup̃i⁹ cũ neºne postposita cũ debito medio ꝗ ⁊c̃. Minor ꝓbat̃ sic q: in casu possibili posito añs potest esse verũ ⁊ ꝯñs falsũ. ꝗ nõ valet ꝯña. añs ꝓbat̃ ⁊ ponatur iste casus ꝙ iste homo demõstrat⁹ i añte nõ videatur ab aliq̃ q̃ (gracia exempli) sit plato ⁊ ponatur cũ hoc ꝙ s videat̃ ab asino. ⁊ a nullo alio ⁊ ꝙ nihil videat hoiem nisi asin⁹ quo casu posito patet ꝙ añs ẽ verũ q: eius oppositũ ẽ falsũ videlicet omne videns istũ hoiem ẽ asin⁹. ⁊ ꝯñs ẽ falsum. q: eius oppositũ ẽ verũ. scꝫ. Oĩe videns aliquẽ hominẽ ẽ asinus vt patet ꝑ casũ. Ad istam ꝯñam r̃ndeatur negando maiorẽ ⁊ dicatur ꝙ debitum mediũ nõ sane datur sꝫ sic debet dari aliquid videns istũ hoiem nõ est asin⁹ ⁊ aliquid videns istũ hominẽ ẽ ꝗ ⁊c̃. Ita ꝙ i mi²i ponatur idem subm̃ quod ponitur i maiori vel termin⁹ sibi ꝯuertibilis. et tunc eius debitum mediũ est sufficiens. Etiam dicta regula potest oñdi procedendo ꝑ singulos casus. primo in genitiuo. Nã ista ꝯña nõ valet Aliq̃s asinus isti⁹ viri nõ currit et iste est aliquis vir. ergo asin⁹ alicui⁹

viri nõ currit posito ꝙ iste vir ostensus ĩ ante nõ hẽat aliquẽ asinũ . ⁊ ꝙ oĩs asin⁹ currat. sꝫ debꝫ debitũ mediũ sic dari ⁊ a̍s asin⁹ istius viri ẽ ꝗ ⁊c. ẽ ꝯña bona ⁊ ita in aliis. Exemplũ in datiuo . nõ sequit̃ aliqs seru⁹ seruiens huic hoĩ nõ est bonus. ⁊ iste ẽ aliquis homo ꝗ ⁊c. posito ꝙ quilibꝫ seruus sit bonus ⁊ huic hoĩ demõstrato nõ seruiat aliqs seruus . In accusatiuo nõ seqˀtur. aliqs seruus odiẽs istũ hoĩem nõ odit̃ a te ⁊ iste ẽ aliquis ꝗ ⁊c. In ablatiuo nõ sequitur aliqs homo vtens hoc instrumẽto nõ est prudens ⁊ hoc est instrumentũ ꝗ ⁊c.

Septimo ad idẽ arguit̃ sic. hec ꝯña est bona ⁊ hec est nõ bona ergo ⁊c. ⁊ demonstro istam. p̃cise sicut est sigt̃ aliq̃ ꝓpositio ꝗ oĩs ꝓpositio sigt̃ ẽ. ꝙ sit bona pꝫ q꞉ arguitur ab exclusiua ad suã vniuersale. ꝙ nõ valet ꝓbatur q꞉ posito casu ꝙ aliq̃ue ꝓpositiones sũt vere ⁊ aliq̃ue false. añs est verũ ⁊ ꝯñs falsũ Rñdeo ꝙ hec ꝯña ẽ bona. ⁊ cũ ꝓbat̃ ꝙ sit nõ bõ. q꞉ in casu posito añs ẽ verũ ⁊ ꝯñs falsũ. ꝗ ⁊c. ne² añs q꞉ in casu posito añs ẽ falsũ. eo ꝙ p̃dicatũ exclusiue supponit confuse ⁊ distributiue. ¶ Aliter dr̃ a q̃busdã . ꝙ hec nõ ẽ vniuersalis illius exclusiue. sꝫ sic debet argui . p̃cise sicut ẽ sigt̃ aliq̃ ꝓpositio ꝗ q̃lrcũqꝫ sigt̃ aliq̃ ꝓpo⁰ sic ẽ. Et illa ꝯña ẽ bona.

Octauo ad idẽ arguitur sic. hec ꝯña est bona. Oĩne quod curret icipit incepit vel icipiet currere. Sortes albus curret ꝗ s. albus incipit incepit vel incipiet currere ⁊ hec ẽ nõ bona ꝗ ⁊c. Maior ꝓbat̃ q꞉ ẽ sillogism⁹ ĩ darij Et ꝙ nõ valet ꝓbat̃ q꞉ ponat̃ ꝙ s. ante hoc cucurrit ⁊ ꝙ iã currat ⁊ post hoc curret et ꝙ ante hoc nũꝙ fuit albus nec iã sit albꝫ sꝫ post hoc erit albus. ⁊ ponatur etiã cũ hoc ꝙ postꝙ sortes cessauerit a cursu nũꝙ post hoc curret q̃ casu posito añcedent꞉ veritas ꝓ maiori patet ex ꝓpositõis expositione. Minor ꝓbat̃ hoc curret demõstrando sortẽ ⁊ hoc est vel erit s. albus. ꝗ ⁊c. ꝯña patet a resoluentib⁹ ad resolutũ. Minor isti⁹ argumenti imprĩme facti sic ꝓbat̃ hic erit albus ꝗ hic est vel erit albus. ꝯña tenet a pte disiũcti ad totũ disiũctũ. ⁊ ꝙ ꝯñs sit falsũ. scꝫ sortes albus incipit incepit vel icipiet currere ꝓbat̃ sic. Prima ps ẽ falsa. s. sortes albus incipit currere q꞉ . s. nõ ẽ albus ꝑ casũ. Secunda ps similiter est falsa . videlicet sortes albus incepit currere ꝑ casum. Similiter tercia pars est falsa, videlicet

sortes albus incipiet currere. q2 sortes nō incipiet currere p casum
¶ Ad istā ꝯñam rñdeo ꝯcedendo eā ꝛ in casu posito cōceda ꝗ añs sit verū ꝛ neget ꝗ ꝯñs sit falsū. ꝛ qñ dr ꝗ pma ps eius sit falsa videlicet sortes albus incipit currere neget q2 sequitur sortes albus iā nō currit s3 immediate post hoc sortes albus curret ergo s albus incipit currere. Similiter tercia pars est vera q2 sequit tūc. s. albus curret designando tēpus immediate sequens ꝛ imediate añ tūc. s. albus nō curret ergo. s. albus incipiet currere ꝯña p3 ab exponētibus ad expositū p pōnē de p̄senti ꝛ remocione3 de p̄terito. maior patet q2 sortes imediate post hoc erit albus. Minor p3 q2 sortes iā nō est albus. Si instet sortes nō incipiet currere p casū ergo sortes albus nō incipiet currere. negetur ꝯña quia arguitur a supiore ad suū infe9 determinate.

Nono ad idē arguitur sic. hec ꝯña est bona/ et hec est nō bona demonstrando istā. Tu credis p̄cise ꝗ aliquis homo decipitur ergo aliqs homo decipitur. Maior p3 q2 oppositū cōsequentis repugnat añcedenti eiusdē. Añs pbatur sic. ista repugnant. nullus homo decipitur. et tu credis precise ꝗ aliqs homo decipitur quia iste ꝑpositiones non possūt vna stare neq3 vna eē vere. Minor pbatur sic in casu possibili posito añs potest esse verū ꝛ ꝯñs falsū. ergo ꝛc. Añs pbatur sic ꝛ ponatur iste casus ꝗ tu credis precise ꝗ aliquis homo decipitur cū hoc ꝗ nullus ali9 a te decipiat ꝗ casu admisso añs est verū p casū. ꝛ ꝗ ꝯñs sit falsū pbatur sic eius oppositū est verū sc3 nullus homo decipitur ergo consequens est falsū. añs pbat Nullus homo alius a te decipit nec tu decipis ꝛ tu es aliquis homo ergo nullus homo decipit. Maior patet p casū ꝛ minor pbat sic q2 si tu decipis. et tu es aliqs homo ergo aliquis homo decipit. ꝯña de se patet. Et vltra aliquis homo decipitur. ꝛ tu credis p̄cise ꝗ aliquis homo decipitur. ergo tu credis p̄cise. sicut est. Et p ꝯñs tu nō decipis ꝛ tūc vltra tu non decipis. nec aliquis homo ali9 a te decipitur. ergo nullus homo decipit quod ē oppositū ꝯñtis. Rñdeo cōcedendo ꝯñam q2 oppositū ꝯñtis nō potest stare cū añcedente eiusdē ꝛ ad eius iprobationem negetur casus quia q̄uis stat me posse credere sine p̄cisione ꝗ aliquis homo decipitur cū hoc ꝗ nullus homo decipiatur. non tamen stat me posse credere cū precisione ꝗ aliquis homo decipiatur ꝛ nullus homo decipitur quia dictio exclusiua addita huic verbo Credo remouet omnē hesitacionem et sic multū refert dicere Credo ꝗ sortes currit. ꝛ credo precise ꝗ sortes currit. nec stat me credere aliquem hominem decipi nec credere ipsum esse quem crederē decipi.

DEcimo arguit͛ sic hec ꝯña est bona. A iā nō ē
verū ſꝫ imediate aн̄ a fuit verū ergo a desi-
nit esse verū ⁊ hec est nō bona ḡ ⁊c̄. Maior ꝓ3ab vno modo exponendi
ad ꝓpōnē exponibilē. Et ꝙ nō valet ꝓbat͛. Capio horā elapsā cui⁹ hoc
p̄sens instās sit vltimū instās ⁊ diuido istā horā in ptes ꝓporcionabiles
minores ꝓporcōe dupla versus hoc instās p̄sens ita ꝙ prima eius medi
etas sit prima ps ꝓporcionabilis ⁊ prima medietas secūde medietatis
sit secūda eius pars ꝓporcionabilis. ⁊ prima medietas tercie medieta-
tis sit tercia pars ꝓporciōabilis ⁊ sic de singulis ptib⁹. ¶ Et pono ꝙ in
qualibet parte impari. scꝫ prima. tercia. quinta. septima. sit A verū. ⁊ in
qualibet parte pari vt in secūda. quarta. sexta. sit A falsū. supposito ꝙ A
sit illa ꝓpositio pars impar est ſm istā cōputationē ⁊ sit hoc īs presens
vltimum īs istius hore in quo īti A non est verum possibilitas isti⁹ ca-
sus satis patet quo casu posito Aн̄s est verum quod sic probatur prima
pars est vera. scꝫ A iam nō est verū vt patet per hanc particulā causalē
ſi. q: hoc īs presens est vltimum īs istius hore elapse in quo īti A iam
nō est verū. Et secūda pars antecedentis sic ꝓbatur. Immediate ante
hoc fuit pars impar sed qн̄cunqꝫ fuit pars impar. fuit A verū. ergo im-
mediate ante hoc fuit A verū. Consequentia patet. ⁊ maior potest ꝓba
bari per exponentes. Ante hoc fuit pars impar ⁊ nullū fuit īs aн̄ hoc
īs quin inter illud īs ⁊ īs quod est presens fuit pars impar ergo ⁊c̄.
Consequentia patet ab exponentibus ad expōitū. Et minor istius po-
stremi argumenti sic ꝓbat͛ quocūqꝫ īti estenso inter illud īs ⁊ īs quod
est presens fuit tempus mediū q: impossibile est duo instātia imediata
esse. quod v° tempus mediū cōtinebat multas partes pares ⁊ impares
ergo nullū fuit īs ⁊c̄. Et ꝙ ꝯн̄s sit falsū ꝓbatur duobus modis. Primo
modo sic A iam nō est verū nec imediate ante hoc fuit A verū ergo A
nō desinit esse verū. ꝯн̄a patet a cōtradictorijs affirmatiuarū ad contra-
dictoriū ꝓpositōis exponibilis. Maior patet ex p̄dictis. Si negat͛ minor
tūc ad oppositū minoris. scꝫ imediate aн̄ hoc fuit A verū si cōcedat͛ Cō
tra Immediate aн̄ hoc nō fuit A verū ergo falsū est ꝙ immediate ante
hoc fuit A verū. ꝯн̄a patet q: est cōtra legē ⁊ naturā ꝙ duo cōtradicto-
ria essent simul vera vel falsa. ¶ Secūdo modo ad falsitatē ꝯн̄tis sic ar
guitur Immediate aн̄ hoc fuit A verū ⁊ immediate aн̄ hoc fuit A falsū
ergo simul fuit A verū ⁊ falsū quod est impossibile. ¶ Rн̄deo cōceden-
do primā ꝯн̄am. ⁊ ad eius imꝓbationē admittat͛ casus. quo casu admis
so detur aн̄s ⁊ negetur ꝙ ꝯн̄s sit falsum ⁊ negat͛ minor primi argumenti
facti contra veritatē consequentis ⁊ quando sic arguitur Immediate aн̄
hoc nō fuit A verū ergo falsū est ꝙ imediate ante hoc fuit A verū non
valet ꝯн̄a sicut nec illa hoc est verum Aliquis homo sedet ergo hoc est
falsum aliquis homo non sedet. nec sunt contradictoria sed hec sunt con
tradictoria Immediate ante hoc fuit A verum. ⁊ non immediate ante
hoc fuit A verum. ¶ Ad istam instantiam factam contra veritatem cō-

sequentis vbi sic arguitur. Immediate ante hoc fuit a verum et imediate an̄ hoc fuit a falsū. ergo simul fuit a verū et falsū. neganda cōsequentia et distinguatur de simultate. dicendo quod duplex est simultas. tēporanea et instantanea qua distinctione hita de simultate dico quod non invenit a simul esse verū et falsū simultate temporanea ad quā simultatē tēporaneā sufficit existentia pro eodem tempore et sic in diuersis ptibus eiusdē tēporis a est verū et falsū sed invenit a simultate eē verū et falsū simultate istantanea qui instantanea simultas est ad quā requiritur existentia pro eodem instanti. qua vero simultate ipossibile est a simul esse verum et falsū. ¶ Ad secundā istantiā aliter dici potest quod illa non sunt contradictoria Immediate an̄ hoc fuit a verū et imediate ante hoc fuit a falsū. sed illa imediate an̄ hoc fuit a verū et nō imediate ante hoc fuit a verū. Et imediate an̄ hoc fuit a falsum et nō imediate an̄ hoc fuit a falsum.

Undecimo ad idem arguitur sic. hec cōsequentia ē bona Contingit te currere ergo contingit te nō currere et hec est nō bona ergo etc. Maior probatur Omnis propositio de cōtingenti habet conuerti per oppositas qualitates. Minor probatur sic quia si illa valeat valeret econtra. sed nō valet econtra. ergo ista nō valet. Maior istius argumenti patet quia sicut affirmatiua contingens conuertitur in negatiuā cōtingentē. ita negatiua cōtingens cōuertitur in affirmatiuā cōtingentē. Minor probatur quod illa nō valet Contingit te nō currere ergo cōtingit te currere quia in casu possibili posito an̄s potest esse verum an̄cedente existente falso. vt ponatur quod tu nō sis iā. patet quod an̄s ē verū et hoc potest probari per eius officiātes et per eius oppositū et cōns est falsū quia eius oppositū ē verū scilicet impossibile ē te nō esse et te currere. ¶ Ad istā cōnam rn̄deatur negādo minorē et huius etiā argumenti negetur minor. scilicet si valeret ista. valeret econtra. etc. Et quando sic arguitur. quod non valet ista Contingit me non currere ergo contingit me currere. quia an̄s est verum casu posito et cōns est falsū etc. dicatur quod variatur modus arguendi de contingenti quia in prima cōna arguitur ab affirmatiua ad negatiuā de contingenti valenti ad oppositum. Et in secunda consequentia arguitur a negatiuo ad affirmatiuā de contingenti nō valenti ad oppositū casu posito me nō esse. Ideo ad certiorē itelligentiā huius regule de contingenti dicendum ē quod non solū pro quanto res est in actu nec pro quanto solum est in potencia sed pro quanto res est tam in actu quam in possibili esse id ē in potencia aliquid non esse pro tanto potest dici propositio conuerti de ipsa re sic se habente per oppositas qualitates.

Duodecimo ad idē arᵉ sic. hec ꝯña ē bona Im possibile est te nō eē asinū ergo necē est te esse asinū. ⁊ hec est nō bona ꝙ ⁊c. Maior ꝓbatur qꝛ arguitur ab equipollente ad suū equipollens Et minor ꝓbatur sic. añs est verū ⁊ ꝯñs falsū ꝙ ⁊c. ꝙ añs sit verū ꝓbatur hoc nō est te esse asinū ostendendo hoiem eē capiā vt hoc est impossibile ꝙ ⁊c. ꝯña pꝫ a resoluentibꝫ ad resolutū. ⁊ ꝯñs ē a pte falsū.scꝫ necesse est te eē asinū ergo.⁊c. Rñdeo distinguendo de im possibili i ista ꝯña Eo ꝙ impossibile potest sumi noialiter ⁊ resolubilit̄ ⁊ aduerbialit̄ ⁊ officialit̄. Si enī sumat̄ impossibile noialiter ⁊ resolubilit̄ sic nō valet ꝯña iuxta opiones dicentiū impossibile sic posse sumi qꝛ añs est verū vt pꝫ p eiᵘ resoluentes ⁊ ꝯñs īpossibile. Si capiat̄ impossibile ad/ uerbialit̄ ⁊ officialit̄ ē ꝯña bona. cū terminᵘ modalis ṗcedēs vel finalr̄ subsequēs deteriāns totū dictū ꝓpositōnis semꝑ hēt officiari. In nccijs tñ ꝓpositōibus nō refert siue officiantur exponātur vel resoluentur. vt patuit de hac ꝓpositione. Necē est deum esse. capitulo de officiantibᵘ sed in oibus alijs multū refert Ideo ad iprobatioñē ꝯñe arguendo a re soluentibus ad resolutū dicatur ꝙ nō hēt resolui sed officiari.

Tercio decimo ad idē arᵉ sic. hec ꝯña est bona. Tu fuisti ⁊ asinᵘ fuit ⁊ tu nō fuisti asinᵘ. er/ go tu differebas ab asino. ⁊ hec est non bona. ꝙ ⁊c. Maior pꝫ ab expo/ nentibus ad expositum. ꝙ ⁊c. Minor ꝓbatur totū añs est verum qꝛ op/ positū cuiuslibꝫ ptᵉ añcedentis ē falsū ⁊ ꝯñs est falsū ꝙ ⁊c. Añs ꝓbatur ꝓ secūda pte qꝛ seqtur Tu differebas ab asino iste fuit asinus. denotan do asinū q corrūpebatur ante te vel ante tuū eē. ꝙ tu differebas ab isto asino quod est falsum. cū oīs alietas ⁊ differentia requirit existentiā ex tremoꝝ. ꝯña tamen ꝓbatur a termino stante ꝯfuse ⁊ distributiue ad a/ liquod eius suppositū cū debito meᵒ. ¶ Rñdeo negando ꝯñam Et di/ catur ꝙ nō bene exponit̄ sꝫ sic debet exponi pᵒ reducendo ad certū in/ stans sic. Tūc vel tūc differebā ab asino ꝙ ego differebā ab asino. Añs ꝓbatur sic. Tūc ego fui ⁊ tūc oīs asinᵘ fuit mecū ⁊ tūc ego nō fui asinᵘ qui fuit mecū ꝙ tūc ego differebā ab asino. Et additur iste terminᵘ Me/ cū. ad denotādū simultatē essendi in tēpe. Et nota ꝙ hec est minor oīs asinᵘ fuit mecū qꝛ subiectū secūde exponentis respectu huius verbi dif fert in ṗterito vel in futuro tenet eandē suppositionē quā tenet sequēdo illd̄ vbū differt ī ṗterito ⁊ futuro Ea ꝓpt̄ vbi hoc verbū differt sit pꝛīmᵘ terminus ī ordine ꝓbabilis respectu verbi ampliatiui secūdo exponētis addiciendū est signū vniuersale cuius quidem additione reddita est si milis suppoᵒ ꝙ ⁊c.

Quartodecimo ar' sic. hec est bona & hec est nō bona demonstrando istā drēns ab albo erit. s. hoc est vel erit albū. g. drēns ab hoc erit sortes g ꝯña bona est nō bona. q sit bona ꝓbatur q: arguitur a termino stante ꝯfuse & distributiue ad a'd eius suppositū cū debito medio. q sit nō bona ꝓbatur q: posito casu q sit. s. erit albus anno sequenti tā ꝯñs est falsū vt pꝫ & minor ē vera vt pꝫ demonstrando sortē Et q maior sit vera ꝓbatur p eius resoluētes hoc erit. s. & hoc est vel erit drēns ab albo g &c. Ad istā ꝯñam rñdeo cō cedendo eam & negetur q maior est vera q: drēns hic distbuit p albis p̄sentibus & futuris a ꝓbationē maioris negetur ꝯña q: nō sūt eius resoluentes. s:iste sūt scꝫ. hoc erit sortes & hoc est differens ab illo quod ē vel erit albū. vel erit differens ab illo quod est vel erit albū g &c. Contra in casu posito añs potest esse verū & ꝯñs falsū. ergo nō bene resoluitur añs ꝓbatur & ponatur q. s. sit niger p totā vitā suā hoc posito añs ē verū p prima pte q hoc erit. s. Añs p minore sic ꝓbatur minor est disiūctiua cuius prima pars est vera. scꝫ hoc est differens ab illo quod est. vel quod erit albū g. &c. Añs ꝓbatur sic hoc est & illud quod est vel erit albū est & hoc non est illud quod est vel erit album. g hoc est differens ab illo quod est vel quod erit albū. ¶ Ad illationē istius obiectionis cōtra meliorē ꝓpositionis resolutionē admittatur casus & negetur q minor sit vera p prima pte Et ad eius ꝓbationē ne' ꝯña. et dicatur q non bene exponitur. sꝫ sic debet exponi. hoc est & omne id quod est vel qd erit albū ē & hoc nō est id qd est vel qd erit album ergo &c. et sic secūda exponens est falsa.

Quintodecimo ad idē ar' sic. hec ꝯña est bona Idē erit p̄imū instās eē sortis quod erit primum ēē esse platonis ergo in eodem erit in quo. s. incipit esse plato incipit esse et hec est non bona. ergo &c. q sit bō ꝓbatur quia si idem erit primum ēē esse. s. quod erit p̄imū ēē esse platonis & idem erit primum ēē esse. s. in quo s. incipiet esse & idem erit p̄imū ēē esse platonis i quo plato incipiet esse. ergo in eodem instanti Sortes & p. incipient esse. Et q consequentia non valet probatur & pono q. S. per vnum annum

¶ ante Platonem erit & sit B p̄imū ēē

l quo p erit. Jsto casu posito pz falsitas ꝯñt. Et ꝙ añs sit verꝫ ꝓbo qꝛ b erit primũ es eẽ S qd erit primũ es esse p. ergo ꝛc. Añs ꝓbat sic. B erit vnũ prīdē es eē .s. quod erit primũ es eē platonis ꝛ nullum prius b erit es eē sort. qd erit primũ es eē p. ergo b erit primũ es eē. s. qd erit primũ es eē p. ꝯña patet ab exponentibus ad expoitũ ergo ꝛc. Rñdeo ꝯcedendo primã ꝯñam ꝛ admittatur casus. Et tūc ad argumentũ B erit primum es eē .s. quod erit primũ es eē p. ergo ꝛc. dicatur distinguendo de añcedē te eo ꝙ ly qd potest referri ad ly b. ꝛ sic ē ꝯña bona. ꝛ añs ē falsũ. vel pt referri ad ly es. ita ꝙ sit pars ꝓdicati. ꝛ tūc nō valet argumentũ. ꝓpter diuersã rōnē qꝛ in ꝯñte necessario refert ad ly idem. ¶ Et notandũ est ꝙ hec est natura istius dictionis idē ꝙ semꝑ vbicumqꝫ ponatur requi ritur relatiuũ ad ipsũ relatũ hec ergo equalet copulatiue. Idem erit primũ es eē S qd erit primũ es eē p. ꝛ sic pz rñsio.

Sexto decimo ad idē ar⁹ sic. hec ꝯña est bona: In C instanti futuro .s. nō curret ꝛ nullum erit es post C es qn ante illud es .s. curret ergo in C īsti futuro S incipiet currere ꝛ hec ē non bona ergo ꝛc. ꝙ sit bō ꝓbat qꝛ sequitur nullũ erit es post C qn añ illud es S curret ergo imediate post C es .s. curret ꝛ in C īsti .s. nō curret ꝛ ex ꝯñte sequitur ergo i c īsti s icipiet currere Et ꝙ nō valet ꝓ⁹ sic ꝛ pono istũ casũ ꝙ ꝑ annũ ante c es s curret ꝛ ꝑ annũ post c es s curret ꝛ nō in c īsti s curret nec imediate post C es s curret. In illo casu patꝫ maioꝛ ꝛ minoꝛ ꝓbat sic. qꝛ ante C es .s. curret ergo ante quodlibet es post c. es .s. curret ꝛ ꝑ ꝯñs nullũ erit es post c es qn ante illud es .s. curret ꝛ sic pz veritas añcedentis ex casu Et ꝙ ꝯñs sit falsũ pz ex casu. Rñdeo negando ꝯñam ꝛ ad ꝓbationē ꝯñe negat ꝯña vnde ꝓpo⁰ de imediate debet sic exponi post c es. s. curret ꝛ nullũ erit es post c es qn īnt illud es ꝛ c es s. curret ergo imediate post c es .s curret Et ꝯformit nō valet ꝯña illa. In hoc īsti .s. nō curret ꝛ imediate post hoc es .s. curret ergo in hoc īsti s. incipit currere demōstrando ꝑ ly hoc aliquod es futurũ imediate post es s q. s. curret nō valet ꝯña vnde ꝓpo⁰ de incipit sic habet exponi Jam s. nō currit ꝛ imediate post es qd est ꝑsens .s. curret. ergo s. incipit currere vel sic. s. nunc currit ꝛ nō imediate ante es quod est ꝑsens S currebat ergo s. incipit currere.

Decimoseptimo ad idē arguit̄ sic hec ꝯña est bona de necessitate oīs hō est aīal ergo de necessitate iste hō est aīal ꝛ iste ꝛ ista ꝛ sic de singulis ꝛ hec ē nō bona ꝙ ꝛc. Maior ꝓbat̄ a termino stāte ꝯfuse ꝛ distributiue ad eius singula supposita ꝙ ꝛc. Minor ꝓbat̄ sic. Añs est verū vt pꝫ p eius exponētes ꝛ ꝯñs est falsū q: est impossibile ꝙ de ncc̄itate iste homo est aīal. ¶ Rñdeo negādo maiorē. Et ad ꝓbationē maioris cū ar² a termino stāte ꝯfuse ꝛ distributiue ad ei⁹ supposita neget̄ ꝙ sic arguit̄ ꝛ dicat̄ ꝙ arguit ꝯfuse tm̄ eo ꝙ iste termin⁹ modalis de necessitate āpositus cuidā tīo illū facit ipsū terminū sequētē stare ꝯfuse tm̄. ¶ Cōtra istā solutionē sic instat̄ Iste termin⁹ de ncc̄itate hēt vim mobilitandi terminū cōem sup quē cadit ꝙ arguit̄ a tīo stāte cōfuse ꝛ distributiue ad eius supposita ꝯña pꝫ. Añs ꝓ² sic Quicqd imobilitat mobilitatū mobilitat imobilitatū sꝫ iste termin⁹ de ncc̄itate hēt vim imobilitādi terminū ꝙ hēt vim mobilitādi terminū. ¶ Rñdeo negādo añs. ꝛ qñ sic ꝓbat̄ Quicqd imobilitat mobilitatū mobilitat imobilitatū. Dicat̄ ꝙ nō est verū neq̄ est vlla talis regula nec valet ꝯña cōtra priorē solutionē añcedēte dato q: mobilitare est quid latius termino stāte ꝯfuse ꝛ distributiue. Qm̄ mobilitare tā termino stanti determināti ꝛ descendēti ad supposita disiunctiue ꝙ termino stanti cōfuse ꝛ distributiue descendēti ad supposita copulatiue cōe est ꝛc.

Decimooctauo ad idē arguit̄ sic hec ꝯña ē bona. Tu desinis scire aliquā ꝓpōnē ergo tu desinis scire istā ꝓpōnē ꝛ istā ꝛ istā ꝛ sic de singulis ꝛ hec est nō bō ꝙ ꝛc. ꝙ sit bona ꝓbat̄ q: arguit̄ a termino stāte ꝯfuse ꝛ distributiue ad ei⁹ supposita ꝙ ꝛc. Et ꝙ sic arguit̄ ꝓbat̄. Nō ꝓpter aliqd cōfūdit iste terminus differt terminū sequētē cōfuse ꝛ distributiue nisi q: includit in se ne°nē ī altera ei⁹ exponēte. Sꝫ eque bn̄ īportat hec dictio desinit ne°nē in eius exponētibus sicut hec dictio differt ꝙ cōfundit eque bn̄ in ꝓposito ꝛ per ꝯñs sequit̄. Tu desinis scire aliquā ꝓpōnē ꝙ tu desinis istā ꝛ illā ꝛ sic de singulis. ꝛ sic est ꝯña bona. Et ꝙ nō valet ꝓbo ꝛ pono ꝙ sint multe propositiōes quas nūq̄ sciuisti ꝛ iam scias aliquā ꝓpōnē ꝛ imediate post hoc non scias aliquā tūc patꝫ ꝙ añs est verū ꝛ ꝯñs falsum. ꝛ p ꝯñs ꝯña non valet. ¶ Respondeo negando primā ꝯñam ꝛ etiam negetur ꝙ iste terminus desinit cōfundit terminū sequentē stare cōfuse ꝛ distributiue sed confuse tm̄. Pro quo sciendum est ꝙ aliqui sunt termini exponsibiles quorum actus pricipaliter cadūt sup terminum assignatū ꝛ non sup

cōplexū cuiusmodi sūt signa vniuersalia ⁊ hoc verbū differt qui termini nō requirūt generaliter in sui expōibilib⁹. verbū ampliatiuū nec verbū alteri⁹ tēpis ꝙ est verbū exponēdū vt p3 de eisdē. Et tales termini generalr̄ mobilitāt. Alij sūt termini quoꝝ actus cadūt principalr̄ sup complexū ⁊ nō sup vnū terminū solū q̄ generalr̄ reqrūt in suis exponibilib⁹ verbū ampliatiuū vel verbū ꝓteriti tēpoꝛis vel futuri cuiusmodi sūt isti termini Necessariū. de necītate. incipit ⁊ desinit ⁊ cōsiles ⁊ tales ꝗuis cōfuse tm̄ terminos sequētes ꝯfūdūt nō tm̄ cōfuse ⁊ distributiue. Jdeo duplex est ratio diuersitatis quare differt cōfundit cōfuse ⁊ distributiue ⁊ Desinit nō. Pꝛima ratio est q2 actus hui⁹ verbi differt cadit pꝛīcipalr̄ sup vnū terminū ⁊ sic nō cadit actus hui⁹ verbi desinit. Secūda ratio ē q2 hoc verbū differt nō includit diuersas differētias tēpoꝛis sicut hoc verbū desinit includit. actus tm̄ dictionis exclusiue cadit pꝛincipalr̄ sup p̄dicatū ⁊ secūdarie sup subm̄. ⁊ ecōtra de signo vniuersali affirmatiuo. Jtē iste termin⁹ imediate ſm aliquos est signū vniuersale includēs in se signū distributiuū. vñ bñ sequit̄ Jmmediate post hoc es ero A erit es post hoc ergo añ A ero. ergo ⁊c̄.

Decimo nono ad idē arguit̄ sic. hec ꝯña ē bona Aliquātū s. est ⁊ tm̄ p. est. ergo tm̄ p. est ⁊ hec est nō bona. ꝗ ⁊c̄. ꝙ sit bona ꝓbat̄ q2 arguit a tota copulatiua ad alterā eius partē ergo ⁊c̄. Et ꝙ nō valet ꝓbat̄ ⁊ pono ꝙ s. ⁊ p. sint pedalis quātitatis ꝓcise. tūc añs ꝓbat̄ sic pedale s. est ⁊ pedale p. est. ⁊ oē pedale est aliquātū. ꝗ aliquātū s. est. ⁊ tūc sic quātū s. est plato tātū est cū sint equales p casū ꝗ aliquātū s. est ⁊ tm̄ p. est. Et ꝙ ꝯñs sit falsū p3 q2 est exclusiua falsa q2 eius scđa exponēs est falsa. ¶ Rñdeo negādo pꝛimā cōsequētiā q2 ꝯñs nō pōt sumi nisi exclusiue ⁊ sic est falsū. vel demōstratiue ⁊ sic est imptinēs añcedēti vel relatiue ⁊ sic foret ꝯña imperfectū per se. Jdeo p noticia regule notandū est ꝙ aliqua est copulatiua de ptib⁹ independētib⁹ ⁊ de talib⁹ gen̄alit̄ intelligit̄ regula sc3 a tota copulatiua ad alterā ei⁹ partē ⁊c̄. Alia est copulatiua de ptib⁹ dependētib⁹ vel depēdentiū significationū ⁊ de talib⁹ nō intelligit̄ regula ꝗ ⁊c̄.

Vicesimo ad idē arguit̄ sic. hec ꝯña est bō. tm̄ subiecta nō est accidēs / ergo tm̄ aliq̄d nō est accidēs ⁊ hec est nō bona. ergo ⁊c̄. Maioꝛ ꝓbat̄ ab inferioꝛi ad suū supe

rius per se a parte subi dictione exclusiua addita subiectis. Minor pba tur qr ans est veru vt pz per ei⁹ exponentes ꝛ ꝯns est falsu qr eius scda exponens est falsa ꝛ ipossibilis. ¶ Rndeo negado minore ꝙ hec est non bona. Et qn arguit ꝙ ans est veru neget ꝛ dicat ꝙ scda expones ante-dentis est falsa. scz ois no suba est accides qr ei⁹ oppositu e veru. scz aliqd no subiecta no est accides vt pz per resoluentes sic hoc no est accidens et hoc est no suba demostrado hoiem albu vel aliud aggregatu. ergo.

Vicesimo primo ad ide arguit sic. hec ꝯna est bona. Ois ho est aial ergo ois ho est asinus ꝛ hec est no bo ꝙ ꝛc. ꝙ no valet satis pz. Et ꝙ sit bona pbat sic qr sequit nullus ho est aial ꝙ nullus ho est asin⁹. Et p ꝯns in ista ppone Nullus homo est aial remouet asin⁹ ab oi hoie. ꝛ quicqd ꝛ qualitercuqz remouet in illa Nullus ho est aial. cotrarie affirmat in alia Ois ho est aial. ergo in illa Ois homo est aial affirmat quilibet asinus de hoie ꝛ per ꝯns seqtur. Ois homo est aial ergo ois ho est asinus. ¶ Rndeo negado ꝯnam Et neget ꝙ quicqd ꝛ qlitercuqz remouet ꝛc. qr i illa vniuersali negatiua distribuit ta subm ꝙ pdicatu ppt negatois vehemetia sed in vniuersali affirmatia solumodo distribuit subm. Cocedat tn ꝙ quicqd primo ꝛ pricipalit affirmat in vna istaru pponu de subo. illud ide vel sibi sinonymu remouet de subo in alio. sz tn no qualitercuqz ꝛ ratio est hec qr vniuersaliter ꝛ distributiue remouet pdicatu in neg. sed ide pdicatu affirmat cofuse tm in affirmatiua. ergo ꝛc.

Vicesimo secudo ad ide arguit sic. Hec ꝯna e bona Tu credis pcise ꝙ aliqs ho est asin⁹ ergo tu deciperis ꝛ hec est no bona ergo ꝛc. Maior pz qr in nullo casu possibili posito ans pot esse veru ꝛ ꝯns falsu. Et minor pbat qr ponat ꝙ tu credis pcise ꝙ aliquis ho est asinus qn no deciperis. q casu admisso. sic arguit ans est veru ꝙ tu credis pcise ꝙ homo est asinus. vt casus bn ponit ꝛ ꝯns est falsu ꝙ tu deciperis qr ei⁹ oppositu est veru per casu tu no deciperis ergo ꝯns est falsu. ¶ Rndeo negado minore. Et qn ponit casus neget. qr no est possibilis ꝙ quis credat ꝙ aliqs ho est asinus cu precisione salte vt superius dictu est no stat em queqz posse credere quic ꝙ cu precisione aliter ꝙ est.

Vicesimo tercio ad idem arguitur sic. hec cōsequentia est bona. Si vos estis asinus vos estis asinus ergo rc. Maior patet a tota cōdicionali cum suo ātecedente ad consequens eiusdem ergo rc. Minor ꝓbatur ans est vna cōdicionalis vera ꝛ necessaria. ꝛ ɔn̄s falsū ꝛ īpossibile. qꝛ eius oppositū est verum ꝛ necēm. scꝫ ꝙ vos non estis asinus. ergo rc. Rn̄deo. Dicatur ad hoc ꝙ tā et si maior sit vna condicionalis vera ꝛ ɔn̄s falsū. tamen nō sequitur ergo non valet ɔn̄a nisi ꝓbatur minor ꝙ hec est vera ꝙ vos estis asinus Cuius autē veritatē ꝓbari est impossibile iō est ꝙ optima ɔn̄a qꝛ nullo modo potest antecedens esse verum ꝛ hoc ꝓ vtraqꝫ parte ɔn̄te existente falso ergo rc.

Vicesimo quarto ad idem arguitur sic. hec cōsequentia est bona Tu scis hoc esse hoc. ergo hoc scis esse hoc. ꝛ hec est non bona ꝗ rc. Maior patet a sensu cōposito ad sensū diuisū vbi hoc ꝓnomen hoc est simplex subm̄ sine aliquo determinabili. Minor ꝓbatur quia posito ꝙ ꝑ ly hoc demōstretur aīal a remotis quod creditis esse lapidē quo casu posito ans est verū vt pꝫ ꝑ eiꝰ officientes. scꝫ talis ꝓpositio est scita a te hoc est hoc primo ꝛ principaliter hoc esse signs ergo. rc. et ɔn̄s est falsū ꝙ hoc scis esse hoc qꝛ eiꝰ oppositū est verū nō hoc scis esse hoc. quod sic ꝓbatur. Nihil scis esse hoc ꝗ non hoc scis esse hoc. ans ꝓbatur. nihil quod est hoc scis esse hoc. ꝗ nihil scis esse hoc. Ans ꝓbatur sic nullū aīal scis esse hoc ꝛ solū aīal est hoc ꝗ nihil quod est hoc scis esse hoc. ans adhuc ꝓbatur. nullū aīal credis esse hᵒ qꝛ credis hᵒ esse lapidē ergo nullū aīal scis esse hoc. Rn̄deo ꝙ ɔn̄a est bona. si ꝓnōia sumātur absolute ꝛ nō ɔuotatiue. qꝛ ɔuotatiue ꝓnoia sūpta circūstantias diuersas ɔuotare videntur ꝛ sic nō est inɔuenies cū diuersis ɔuotacōibꝰ ꝓcedere ꝙ credo hoc eē ꝛ ꝙ credo hoc nō eē Et admittatur casus ꝛ negetur ans. Ad improbationē ɔn̄ti vniꝰ cuiꝰ qꝫ argumenti ꝛ detur oppositū āntecedentis vltimi argumenti. scꝫ aīal credis hoc esse. patet ꝑ eius resoluentes non tamē credis hoc esse aīal. qꝛ licet hec sit vera ꝓpositio Credis hoc esse lapidē. hec tamen est falsa lapidem credis esse hoc. ꝛ sic multum refert ꝓpositionē accipe in sensu cōposito ꝛ in sensu diuiso.

Vicesimo quinto ad idem arguitur sic. hec cōsequentia est bona. Vos differtis a quolibet

ꝙ vos differtis ab hoc quolibet et hoc ꝗlibꝫ ⁊ hoc tale de singulis ⁊ hec ē nō bona. ꝗ ⁊c. Maior pꝫ a termino stāte confuse ⁊ distributiue ad ei⁹ singula supposita. Minor ꝓbatur qꝛ aн̄s est verū vt pꝫ p autorē nostruꝫ in suis sophismatibus. ⁊ ꝯn̄s est falsū qꝛ quelibꝫ singularis est falsa cuꝫ nichil sit tale quod est quodlibet ens. Nūc ad istā ꝯn̄am rn̄atur negando minorē et negetur ꝙ an̄cedēs ē verū. Et dicatur generaliter ꝙ nulla sophismata affirmatiua cū hoc verbo differt existente primo termino in ordine ꝓbabili sunt vera quoꝝ extrema nō dicūt existētiā extremoꝝ.

Vicesimo sexto ad idem arguitur sic. hec ꝯn̄a est bona. Jmpossibile est hominē esse asinum ꝙ īpossibile ē aīal esse asinū. ⁊ hec ē nō bona ꝗ ⁊c. Minor patet qꝛ an̄s est verū vt patet p eius officiantes ⁊ ꝯn̄s est falsū vt pꝫ p eius primā officiantē que est falsa. Maior ꝓbatur ab inferiore ad suū supi⁹ confuse tm̄. Cū oēs termini modales faciāt tā terminos mediate ꝙ imediate sequentes stare confuse tm̄. Rn̄deatur vno modo ꝯn̄am nō valere ab inferiore ad suū supi⁹ suppōne materiali. Aliter dicitur ꝙ nō arguitur sic quoniā oīs suppō sequens terminū modalē ē psonalis ꝯfusa tm̄ vel distributiua ⁊ sic deinceps. cui em̄ psonali suppōm ꝯtraria est materialis. Jgitur aliter dicant ꝙ maior est falsa ⁊ neᶜ arᶜ ab inferiori ad suū supius materialiter nec ꝯfuse tm̄ neqꝫ verū est ꝙ simˡˡ termini modales ꝯfundūt terminos sequentes stare confuse tm̄. Sed termini modales dūtaxat in quibus nō habetur vlla vis neōnis vel distributōis. Jmpossibile ⁊ falsū. ⁊ similes termini modales vim neōnis ⁊ distributionis habent. Jdeo nō valet ꝯn̄a cū his ab inferiori sꝫ a supiori cū his ⁊ cū circūstancijs requisitis optime valet ꝯn̄a.

Vicesimo septimo ad idē arguitur sic. hec cōsequentia est bona. Jmpossibile est omne animal esse asinū. ergo impossibile est asinū esse aīal. ⁊ hec est nō bona. ergo ⁊c. Maior pꝫ a ꝯsequēte ad suā ꝯuersā. cōuersione p accidens ꝗ ⁊c. Minor ꝓbatur. an̄s ē verū ⁊ ꝯn̄s falsū. vt pꝫ p vtroꝝqꝫ officiantes ꝗ ⁊c. Ad istam ꝯn̄am rn̄detur dupliciter vno modo negando antecedēs posse conuerti eo ꝙ ipsa equipollet huic ꝓpositioni. Necē est aliqꝫ animal non esse asinū que ē de dicto pticulari negatiuo. Aliter dicitur ꝙ illa ꝓpositio habet sic cōuerti, ergo asinū nō esse animal est impossibile quia

ꝓpositio de modo modali habente vim negationis hēt sic couerti ꝙ ter-
mini eodem modo supponāt Modo in ꝯuerte dicūt istuȝ terminū aial.
stare confuse tm̄. rōe duoꝝ terminoꝝ ꝯfundentiū videlicet impossibile ⁊
non, ⁊ eodem modo supponebant in ꝯuersa.

Vicesimo octauo ad idē arʒ sic. hec ꝯn̄a ē bona.
Tm̄ aial ē homo. ergo tm̄ homo ē aial. ⁊ hec
est non bona ꝙ ⁊c. Minor patet q: an̄s est veꝝ ⁊ ꝯn̄s falsū ꝙ ⁊c. vt patet
ꝑ exponentes an̄tꝭ ⁊ ꝯn̄tꝭ. Maior ꝓbatur a couertente ad suā couersā
ꝯuersione simplici ꝙ ⁊c. Rn̄deo negando an̄s ꝓ maiori ⁊ qn̄ sic ꝓbatur
a couertāte ad suā couersā ꝯuersione simplici dicatꝰ ꝙ nō ita ꝯuerti de-
bet. quia cū exclusiua affirmatiua couertitur cū vniuersali affirmatiua ⁊
cū vniuersalis affirmatiua couertitur ꝑ accidēs aut ꝑ cōtrapositionē ꝓ
posicitio exclusiua couerti habet aut ꝑ accidens aut ꝑ ꝯtrapositionem
⁊ sic arguendo a conuertente ad suam couersam in exclusiuis satis va-
lebit consequentia.

Vicesimo nono ad idē arʒ sic. hec ꝯn̄a est bona
aliquātulus numerus ē infinitus ⁊ nō ē tan
tus numerus finitꝰ qn in duplo triplo quadruplo ⁊ sic in infinitū maior
est ē numerus finitus ꝙ infinitꝰ numerꝰ ē finitꝰ ⁊ hec est non bona ꝙ ⁊c
Maior ꝓbatur ab exponentibꝰ ad expositū ꝙ ⁊c. Minor etiā patet quia
ad an̄s ē verū ⁊ ꝯn̄s falsū. ꝙ ⁊c. Rn̄deo cū distinctione factā de infinito ex
ꝑte ꝯn̄tꝭ eo ꝙ potest capi expositiue ⁊ sincathegeromatice aut resolu-
bili ⁊ cathegeromatice. primo modo est ꝓpositio vera vt pȝ ꝑ eiꝰ expo-
nentes. Secūdo modo ē falsa vt patet ꝑ eius resoluētes.

Tricesimo ad idē arguitur sic. hec ꝯn̄a est bo-
na. Tm̄ verū vel falsū est ꝓpositio. ergo ve-
rū vel falsū ē ꝓpoº. ⁊ hec ē nō bona ꝙ ⁊c. Maior ꝓbatur ab exposito ad
exponētes. Et minor ꝓbatꝰ An̄s ē verū qđ sic ꝓbatꝰ Ois ꝓpoº ē vera ꝟ
falsa ꝙ ⁊c. tenet ista ꝯn̄a ab vniuersali ad suā exclusiuā ⁊ ꝙ ꝯn̄s sit falsū.
ꝓbatꝰ sic q: ꝯn̄s ē copulatiua cuiꝰ secūda ps ē falsa ꝙ ꝯn̄s falsū. An̄s ꝓ-
batur sic q: eiꝰ oppositū scȝ aliqđ nō veꝝ vel falsū ē ꝓpoº vt pȝ ꝑ eiꝰ re-
soluētes ꝙ scđa ps copulatiue ē falsa ⁊ ꝑ ꝯn̄s. ꝯn̄s ē falsū. Rn̄deo negā
do minorē ⁊ ad ꝓbationē minoris ꝓ veritate an̄cedētꝭ capitalis quem
detur tota ipa ꝓbatio. Sȝ ad minoris ꝓbationē ꝓ falsitate ꝯn̄tis negetꝰ.

ans ꝛ negetur ꝙ eius oppositū ē verū ad cuius ꝓbatione negetur argumentū factū a resoluentibus ad resolutū ꝛ dicatur ꝙ secūda resolutēs nō bene assignatur ſꝫ sic assignaretur hoc est nō verū nec falsū qꝛ negatio ꝑposita subiecto nedū ptē subiecti verū qꝛ totū subm negat.

¶ Expliciūt oñe Alyngton.

Natura est duplex. s. natura naturās et natura naturata. Natura naturās est prima causa vt deus Natura naturata dr̄ tripl'r. s. materia forma ꝛ cōpositū ex hīs vnde de natura que dr̄ forma vel materia i p̄senti restat ꝑmo que sic discribitur. Natura est principiū motus ꝛ quietis ei⁹ i quo ē primo et principaliter p se ꝛ nō scōm accidens. Istā diffinitionē ponit phūs ꝛ etiam Cōmētator secūdo phicoꝝ ꝛ quīto metaphoice. Et ista diffinitio intelligitur copulatiue ꝛ nō copulati. vnde natura est principiū mot⁹ ꝛ quietis diuersimode tñ. Natura eni est principiū mot⁹ ei⁹ in quo ē qñ po². extra locū suū naturalē. vt si terra pura ponatur sursū i aere ꝛ nō impediatur tūc stati appetit descendere ꝛ hoc naturalit. ꝛ sic natura ē principiū mot⁹ illi⁹ ꝛ ꝙ cito deuenerit ad terrā ibi requiescit naturaliter. ꝛ sic natura est principiū quietis illius. Motus dr̄ dupl'r. s. subitus ꝛ successiuus. Motus subitus est talis mutacio que causat sine aliq̄ resistentia reali vt Inductio luminis. Nā luminosū corpus inducēs lumē in aliqđ mediū quod nō hēt resistentiā subito induceit illud lumen. ſꝫ talis mot⁹ nō ꝓprie dr̄ mot⁹ sed mutacio quedā. Motus successiu⁹ est talis muta⁹ que causatur ex certa ꝓporcione potencie ad suā resistentiā realē. ꝛ talis motus vocat motus ꝓprie dictus vnde nō potest esse motus ꝓprie dictus nisi sit successio. ꝛ nō potest esse successio nisi sit ptialis adqsitio. ꝛ nō potest esse ptialis adqsitio nisi sit adqsitio pt' post ptē. ꝛ nō potest eē adqsitio pt' post ptē nisi sit resistentia ḡ sequit a primo ad vltimū ꝙ ñ potest esse mot⁹ ꝓprie dictus nisi sit resistentia. Motus a phō sic diffinit. motus est actus ent' in pō ꝑm ꝙ ipm est in pō, motus autē a cōmentatore sic diffinit. motus est adqsitio ptis post ptē illius termini ad quē tendit res mota. Unde p istas diffiones satis patet ꝙ in oi motu ꝓprio dicto oportet ꝙ sit successio ꝛ etiā resistentia. Motus ꝓprie dictus dicitur tripliciter. scꝫ naturalis reflexus. ꝛ violentus. Motus naturalis est talis que causatur a principio intrinseco materia rei non

reinclinātē vt Terra naturaliter mouet descēdendo. ¶ Motus reflex⁹
est talis qui causat ab aliquo principio intrinseco materia rei declinātē
vt Radius solis. ¶ Motus violētus est talis qui causat ab aliquo prin
cipio extrinseco materia rei reinclinātē vt si quis pellat siue ꝓiciat lapi
dem tūc ille lapis mouet violente. ¶ Notandū est ꝙ duo reperiunt ter
mini motu ꝓprio dicto. scʒ termin⁹ a quo ⁊ termin⁹ ad quē. ¶ Termi-
nus a quo in motu est ille termin⁹ a quo incipit mot⁹ ⁊ qui deꝑdit per
motū. ¶ Termin⁹ ad quē est ille termin⁹ ad quē terminat mot⁹ vel ad
quē tendit res mota ⁊ vltimate acqrit ꝑ motū. Exēplū vt si quis iret ox-
oniis londonias tūc esset oxoniis termin⁹ a quo ⁊ londonias terminus
ad quē. ¶ Sciendū est ꝙ decē sūt ṗdicamēta. scʒ subā. qualitas. quāti-
tas. relatio. actio. passio. vbi. quando. habitus ⁊ positio. ¶ In quattuor
istoꝝ cōcedit a philosopho esse motus. scʒ in subā qualitate quātitate et
vbi. In ṗdicamēto subē repiunt due species motus opposite. scʒ gene-
ratio ⁊ corruptio. Generatio est mutatio de nō esse ad esse. Corruptio est
mutatio de esse ad nō esse. Vñ generatio ⁊ corruptio nō sūt motus ꝓprii
dicti q: nō sunt motus successiui. q: ad hoc ꝙ in aliquo predicamento sit
motus ꝓprie dictus requirit ꝙ subm immediate recipiens formam ad
quisitā per istū modū sit ens in actu de se ⁊ cōpositū de materia ⁊ forma
sed nullū est subm immediate recipiēs illā formā substātialē que acqui
ritur ꝑ modū generationis. nisi materia prima que de se non est ens in
actu. nec cōponit ex materia ⁊ forma. ergo sequit ꝙ nō est motus ꝓprie
dictus. ¶ Generatio est duplex. simplex. scʒ ⁊ sm quid. Generatio sim-
plex est generatio subē vt hoīs. Generatio sm quid est generatio acci-
dentis vt de colore. Et sicut est de generatōe: ita est de corruptōe ¶ In
ṗdicamento qualitatis reperit motus ꝓprie dictus qui dicit alteratio.
Unde notandū est ꝙ alteratio est trāsmutatio ab vna qualitate ad aliā
qualitatē. eodē subō manēte a principio vsqꝫ ad finē. cuiusmodi sūt talia
Nigrifactio. Nigrifactio. albifactio. In alteratione est vera successio q:
in alteratione est vera resistētia que causat a qualitate cōtraria qualita
ti inducende. ¶ In predicamēto quantitatis repiunt due spēs motus
proprie dicti. Augmentatio. scʒ ⁊ diminutio. Augmentatio est mot⁹ siue
mutatio de minore quantitate ad maiorē quātitatē. Diminutio est mo-
tus siue mutatio de maiori quantitate ad minorē quātitatē. ¶ Et notā
dum est ꝙ ad verā augmentationē tria requirunt. Primū ꝙ subm reci
piens illā augmentationē manebit idē a principio vsqꝫ ad finē illi⁹ aug
mentationis. ¶ Secundū est ꝙ quelibet pars aucti sit aucta. ¶ Ter-
cium est ꝙ illa augmentatio fiat per aliquod corporeum de nouo adue-
niens. ⁊ si deficiat aliqua istarum conditionū non est augmentatio pro-
prie dicta. ⁊ eodem modo dicendū est de diminutione. ¶ Et sciendum
est ꝙ nulle res proprie augmentantur nisi res animate. quia si res inani
mate augmentarentur hoc esset improprie cum rarefiant ⁊ condensent.
Rarefactio est partiū remotio inter se siue aliqua noui corporis adqui-

fitione. Nā rarū est illud cuius partes remote iacent. vt ponit philoso-
phus in p̄dictis capitulo de quantitate. ¶ Condensatio est partium ad
inuicē constrictio vel cōpressio siue alicuius corporis deperditione. Nam
condensum est illud cuius partes propinque iacent vt patet in predictis
capitulo quo prius. ¶ Unde quantitas dicitur duobus modis. cōtinua
scilicet et discreta. Quantitas continua est illa cuius partes terminant
siue copulantur ad aliquem terminum communem. et tales sunt quinqꝫ.
vt patet in predictis capitulo de quantitate. Linea. superficies. corpus.
locus. et tempus. ¶ Duplex est linea. Naturalis et mate Linea na
turalis est que existit in corpe siue in substantia sensibili. Linea mate
est longitudo siue profunditate et latitudine cuius extrema sunt duo pū
cta. vel linea est res permanens siue quantitas longa siue latitudine et
profunditate cuius extrema copulantur vel terminantur ad punctum.
¶ Terminus cōmunis est ille terminus in quantitate qui est principi-
um vnius partis et finis alterius. ¶ Superficies est latitudo vel longi-
tudo siue profunditate cuius extrema sunt due linie. ¶ Corpus est lon
gum latum et profundum cuius extrema sunt due superficies. Ideo de
numero istarum corpus dicitur perfectissimum. quia sibi non deficit ali
qua dimensio. ¶ Unde notandum est ꝙ tres sunt dimensiones. scꝫ lon-
gitudo latitudo et profunditas. ¶ Locus autem est vltima superficies
corporis continentis locatum et immobile. ¶ Tempus est mensura mo-
tus s̄m prius et posterius. ¶ Quātitas discreta est cuius partes ad nul
lum terminum cōmunem copulantur siue terminantur et tales sunt due
scꝫ Numerus et oratio. ¶ Unde numerus est quantitas discreta resul-
tans ex collectione vnitatum adinuicem et dicitur tripliciter. Numerus
numerans et numerus numeratus et numerus quo numeramus. Nu-
merus numerans est anima hominis. Numerus numeratus est res nu
merate vt duo vel tres homines. Numerus quo numeramus est actus
numerandi. vt vnus duo tres. ¶ Oratio est vox significatiua ad placitū
et dicitur tripliciter. scilicet in mente in voce et in scripto. ¶ Oratio in
mente est qualitas. ¶ Oratio in voce est quantitas. ¶ Oratio in scrip-
to est substantia. Tempus est motus et huiusmodi sunt res successiue.
¶ Unde quedam est res successiua et quedam permanens. Res succes
siua est illa cuius non omnes partes manent simul in actu cum suo to-
to vt Dies. hora et huiusmodi. Nam non quelibet pars diei permanet
simul in actu cum suo toto. Nam existente prima hora diei dies est. se-
cunda non existente. Ideo esse talium successiuorum est simul esse in ac
tu cum eorum fieri. Unde bene sequitur Dies est in fieri ergo dies est.
Sed esse in permanentibus presupponit fieri vt Domus prius est in fi-
eri ꝙ in facto esse. ¶ Unde res permanens est illa cuius omnes par-
tes manent simul in actu cum suo toto. Unde non sequitur Domus est
in fieri ergo domus est. sed potius sequitur opposito modo. ¶ Nota ꝙ

punctus est quoddam indiuisibile in linea ad quod copulantur siue terminantur partes linie. ¶ Puncta extrinseca in linea sunt primus punctus et vltimus. Nam puncta extrinseca et extremalia idem sunt.
¶ Puncta intrinseca sunt omnia puncta inter primum punctum et vltimum. et sic est de instanti respectu temporis. ¶ Et nota quod non sunt plura puncta in linea centepedali quam sunt in linea pedali neque pautiora. Ideo tot sunt puncta in linea minori quot sunt in linea maiori. quia in quacunque linea sunt infinita puncta et nullum infinitum est alio infinito maius neque minus. nec aliqua infinita sūt alijs plura vel pautiora.

¶ In predicamento vbi reperitur motus proprie dictus qui dicitur loci mutatio vel motus localis quod idem est. ¶ Motus localis est mutatio de vno loco ad alium eodem subiecto manente a principio vsque ad finem. Et iste motus solum conuenit corporibus vt patet per auctorem in libro sex principiorum capitulo de actione vbi sic dicit. Solū corpus mouetur per se eo quod de loco ad locum transit.

¶ Corpus dicitur dupliciter Corpus videlicet simplex et corpus mixtum seu compositum. Corpus simplex est tale quod nō componitur ex contrarijs elementis vt aqua. vel elementum. Et est elementum quod componitur ex materia prima et forma elementari. Materia prima est maxime simplex quia non componitur ex priori materia. ¶ Unde materia prima est illa que est prima in via compositionis id est generationis et vltima in via resolutionis id est corruptionis. Et materia prima est indifferens ad omnes formas suscipiendas et nullam certam formam sibi determinatam determinat. ¶ Corpus mixtum est illud quod componitur ex contrarijs elementis. Et corpus illud vocatur corpus elementatum. sicut bruta animalia et huiusmodi. ¶ Adhuc corpus mixtum est duplex. scilicet corpus animatum et corpus inanimatū. Corpus animatum est illud quod actuatur per animam. et hoc potest esse tripliciter. Primo modo per animam vegetatiuam sicut arbor vel planta. Secundo per sensitiuam vt bos leo. Tercio per vegetatiuam sensitiuam et intellectiuam vt homo. ¶ Corpus inanimatum est illud quod nō actuatur per animā vt aurum lapis.

¶ Adhuc dicitur corpus dupliciter. Perfectum et imperfectum. Corpus perfectum dicitur illud quod componitur ex quattuor elementis. Corpus imperfectum dicitur illud quod nō componitur ex quattuor elementis.

¶ Nota quod sex sunt differentie positionis. Sursum Deorsum. Dextrorsum. Sinistrorsum. Antrorsum. et Retrorsum. Unde omne quod mouetur motu proprio mouetur versus vnam differentiam positionis et hoc loquendo de natura elementi. hoc est tam de corpore simplici quam de corpore mixto siue composito et tam de corpore animato quam

de corpore inanimato. Nam ignis qui est corpus simplex mouetur natu raliter versus sursum. Et terra versus deorsum. Et mixta inanimata mo uentur versus vnam partem positionis. Unde omne mixtum quod mo uetur. mouetur ad motum elementi dominantis in ipso. Nam illud mix tum in quo dominatur ignis mouetur ascendendo et hoc naturaliter et sic de mixto animato. Nam animal secundum quod est graue et mobile mouetur versus deorsum loquendo de natura elementari. Sed loquendo de na tura sensibili id est de natura animali. animal est mobile ad omnes dif ferentias positionis. Unde omne corpus quod mouetur mouetur ex cer ta proportione potentie ad suam resistentiam.

¶ Unde resistentia est duplex. Resistentia intrinse ca et Resistentia extrinseca. ¶ Resistētia intrinseca est illa que est in re mota et causatur ex compositione et proportione contrariorum elemento rum et ista reperitur in corporibus mixtis solum et non in corporibus sim plicibus. Unde si sit aliquod mixtum ex igne et terra in quo dominatur terra tunc illud mixtum mouetur versus deorsum. quia omne mixtum mouetur ad motum elementi dominantis in eo tamen non ita velociter mouetur illud mixtum sicut terra pura per se. quia ignis qui est in illo mixto contrariatur illi terre et nititur mouere motu contrario motui illi us mixti resistendo inquantum potest et ista est resistentia intrinseca.

¶ Resistentia extrinseca est illa que est extra rem motam et causatur ex difficultate diuisionis medii vt aeris vel aque. vt si mixtum ponatur sursum in aere cuius grauitas est maior quam densitas aeris mouetur des cendendo. et tunc densitas aeris resistit sibi extrinsece et elementum sub dominans resistit intrinsece. Unde si corpus mixtum mouetur in medio vel in plano quod est idem. tunc mouetur ex proportione potentie ad suam resistentiam intrinsecam et extrinsecam. Sed corpus simplex mo uetur ex proportione potentie ad suam resistentiam extrinsecam solum quia corpus simplex non habet aliquam resistentiam intrinsecam. Un de si imaginaretur vacuum et corpus mixtum poneretur in eo tunc illud mixtum mouetur in illo vacuo ex proportione potentie ad resistentiam intrin secam solum. Sed si corpus simplex poneretur in illo vacuo tunc illud corpus moueri non posset successiue quia non haberet aliquam resisten tiam.

¶ Motus localis dicitur duobus modis. scilicet naturalis. et violentus. ¶ Motus naturalis est ille motus qui procedit a principio intrinseco materia rei non reinclinante. vt descensus est mo tus naturalis terre et ascensus motus naturalis ignis. ¶ Motus vio lentus est ille qui procedit a principio extrinseco materia rei reinclinan te vt si terra pellatur versus sursum tunc ille motus ascensiuus est mo tus violentus et motus descensiuus est motus naturalis eius.

punctus est quoddam indiuisibile in linea ad quod copulantur siue ter‑minantur partes linie. ¶ Puncta extrinseca in linea sunt primus punctus et vltimus. Nam puncta extrinseca et extremalia idem sunt.
¶ Puncta intrinseca sunt omnia puncta inter primum punctum et vltimum. et sic est de instanti respectu temporis. ¶ Et nota quod non sunt plura puncta in linea centepedali quam sunt in linea pedali neque pautiora. Ideo tot sunt puncta in linea minori quot sunt in linea maiori. quia in quacunque linea sunt infinita puncta et nullum infinitum est alio infinito maius neque minus. nec aliqua infinita sunt aliis plura vel pautiora.

¶ In predicamento vbi reperitur motus proprie dictus qui dicitur loci mutatio vel motus localis quod idem est. ¶ Motus localis est mutatio de vno loco ad alium eodem subiecto manente a principio vsque ad finem. Et iste motus solum conuenit corporibus vt patet per auctorem in libro sexprin. capitulo de actione vbi sic dicit. Solum corpus mouetur per se eo quod de loco ad locum transit.

¶ Corpus dicitur dupliciter Corpus videlicet simplex et corpus mixtum seu compositum. Corpus simplex est tale quod non componitur ex contrariis elementis vt aqua. vel elementum. Et est elementum quod componitur ex materia prima et forma elementari. Materia prima est maxime simplex quia non componitur ex priori materia. ¶ Unde materia prima est illa que est prima in via compositionis id est generationis et vltima in via resolutionis id est corruptionis. Et materia prima est indifferens ad omnes formas suscipiendas et nullam certam formam sibi determinatam determinat. ¶ Corpus mixtum est illud quod componitur ex contrariis elementis. Et corpus illud vocatur corpus elementatum. sicut bruta animalia et huiusmodi. ¶ Adhuc corpus mixtum est duplex. scilicet corpus animatum et corpus inanimatum. Corpus animatum est illud quod actuatur per animam. et hoc potest esse tripliciter. Primo modo per animam vegetatiuam sicut arbor vel planta. Secundo per sensitiuam vt bos leo. Tercio per vegetatiuam sensitiuam et intellectiuam vt homo. ¶ Corpus inanimatum est illud quod non actuatur per animam vt aurum lapis.

¶ Adhuc dicitur corpus dupliciter. Perfectum et imperfectum. Corpus perfectum dicitur illud quod componitur ex quattuor elementis. Corpus imperfectum dicitur illud quod non componitur ex quattuor elementis.

¶ Nota quod sex sunt differentie positionis. Sursum Deorsum. Dextrorsum. Sinistrorsum. Antrorsum. et Retrorsum. Unde omne quod mouetur motu proprio mouetur versus vnam differentiam positionis et hoc loquendo de natura elementi. hoc est tam de corpore simplici quam de corpore mixto siue composito et tam de corpore animato quam

de corpore inanimato. Nam ignis qui est corpus simplex mouetur natu raliter versus sursum. Et terra versus deorsum. Et mixta inanimata mo uentur versus vnam partem positionis. Unde omne mixtum quod mo uetur. mouetur ad motum elementi dominantis in ipso. Nam illud mix tum in quo dominatur ignis mouetur ascendendo ꝛ hoc naturaliter et sic de mixto animato. Nam animal ſm quod est graue ꝛ mobile mouet versus deorsum loquendo de natura elementari. Sed loquendo de na tura sensibili id est de natura animali. animal est mobile ad omnes dif ferentias positionis. Unde omne corpus quod mouetur mouetur ex cer ta proportione potentie ad suam resistentiam.

¶ Unde resistentia est duplex. Resistentia intrinse ca ꝛ Resistentia extrinseca. ¶ Resistētia intrinseca est illa que est in re mota ꝛ causatur ex compositione ꝛ proportione contrariorum elemento rum ꝛ ista reperitur in corporibus mixtis solum ꝛ non in corporibus sim plicibus. Unde si fit aliquod mixtum ex igne ꝛ terra in quo dominatur terra tunc illud mixtum mouetur versus deorsum. quia omne mixtum mouetur ad motum elementi dominantis in eo tamen non ita velociter mouetur illud mixtum sicut terra pura per se. quia ignis qui est in illo mixto contrariatur illi terre ꝛ nititur mouere motu contrario motui illi us mixti resistendo inquantum potest ꝛ ista est resistentia intrinseca. ¶ Resistentia extrinseca est illa que est extra rem motam et causatur ex difficultate diuisionis medij vt aeris vel aque. vt si mixtum ponatur sursum in aere cuius grauitas est maior ꝙ densitas aeris mouetur des cendendo. ꝛ tunc densitas aeris resistit sibi extrinsece ꝛ elementum sub dominans resistit intrinsece. Unde si corpus mixtum mouetur in medio vel in plano quod est idem. tunc mouetur ex proportione potentie ad suam resistentiam intrinsecam ꝛ extrinsecam. Sed corpus simplex mo uetur ex proportione potentie ad suam resistentiam extrinsecam solum quia corpus simplex non habet aliquam resistentiam intrinsecam. Un de si imaginaretur vacuum ꝛ corpus mixtum poneretur in eo tunc illud mixtum moᵉ in illo vacuo ex proportione potentie ad resistentiam intri secam solum. Sed si corpus simplex poneretur in illo vacuo tunc illud corpus moueri non posset successiue quia non haberet aliquam resisten tiam.

¶ Motus localis dicitur duobus modis. scilicet naturalis. ꝛ violentus. ¶ Motus naturalis est ille motus qui procedit a principio intrinseco materia rei non reinclinante. vt descensus est mo tus naturalis terre ꝛ ascensus motus naturalis ignis. ¶ Motus vio lentus est ille qui procedit a principio extrinseco materia rei reinclinan te vt si terra pellatur versus sursum tunc ille motus ascensiuus est mo tus violentus et motus descensiuus est motus naturalis eius.

¶ Motus naturalis semper intenditur versus finem ꝛ hoc velocius et
velocius. ita ꝙ in quolibet instanti posteriori est motus velocior ꝙ̄ in ali
quo instanti priori. ¶ Motus violentus semper remittitur versus finem
ita ꝙ in quolibet instanti posteriori sit motus tardior ꝙ̄ in aliquo priori.
¶ Motus rectus est ille mediante quo describitur linea recta. vt est
motus elementorum existentium extra loca sua naturalia. ¶ Motus
circularis est ille mediante quo describitur linea circularis. vt motus ce
li. ¶ Tria requiruntur ad vnitatem motus. scilicet vnitas motoris. vni-
tas rei mobilis. ꝛ vnitas temporis. ¶ Unitas motoris est quando sub a
maneat idem a principio vsq; ad finem. ¶ Unitas rei mobilis est quan-
do maneat idem mobile a principio vsq; ad finem. ¶ Unitas tēporis ē
qn̄ maneat idē tēpus a principio vsq; ad finē. sine quiete media. ¶ Mo
tus reflexus est qn̄ aliquid obijcit cōtra suū obstaculū ꝛ statim reuertit.
Un̄ motus reflexus nō potest esse vnus motus nec motus continu⁹ q̄r
inter quoscūq; duos motus contrarios cadit quies media. Unde omne
quod mouetur successiue mouetur mouebatur ꝛ mouebitur ita ꝙ non
est dare primum instans nec vltimum instans motus successiui. Ideo ge
neraliter si sortes incipiat mouere successiue incipit mouere per remo-
tionem de presenti ꝛ positionem de futuro ꝛ si ipse desinat mouere tunc
desinit mouere per remotionem de presenti ꝛ positionem de preterito.
¶ Omnis motus successiuus est in tempore ꝛ mēsuratur per tempus.
¶ Sed motus subitus est instantaneus ꝛ mensuratur per instans. ergo
talium motuum est dare primum instans ꝛ vltimum. ¶ Gradus sum-
mus est ille gradus qui non est admixtus cum suo contrario ꝛ est ita in-
tensus in sua natura ꝙ nullus gradus illius nature illo est intensior con
tinens virtualiter in se omnem gradum possibilem illius nature vt gra
dus summus albedinis est ille gradus qui nullo modo est admixtus cū
nigredine. ¶ Non gradus albedinis est pura priuatio albedinis sine ni
gritudo summa que nichil habet albedinis. ¶ Latitudo albedinis est
tota natura albedinis continens actualiter in se omnes gradus albedi
nis vniformiter difformiter dispositos secundum intensius ꝛ remissius
a non gradu albedinis vsq; ad summum gradum albedinis ꝛ eodem
modo est de latitudine aliarum qualitatum. ¶ Unde notandum est ꝙ
in omni latitudine sunt infiniti gradus sicut in omni tempore sunt infi-
nita instantia ꝛ inter omnes duos gradus cadit latitudo media. sicut in
ter omnia duo instantia cadit tempus medium. ¶ Unde gradus dicun
tur intensi vel remissi penes participationem cum suis contrarijs. secū-
dum maius ꝛ minus. ¶ Ideo albedo dicitur intensa eo ꝙ modicum
habet de suo contrario secum admixto. ¶ Unde si duo sint gradus albe
dinis in quanto minus habuerit de suo contrario secum admixto in tan
to est remissior ꝛ si nichil habuerit de suo contrario. dicitur summe in-
tensa. ¶ Alio modo dicuntur gradus intēsi vel remissi penes ppinquita-
tē ꝛ distantiā a suo nō gradu. Un̄ gradus dr̄ intensus qui per magnam

latitudinē distat a nō gradu ⁊ dr̄ remissus eo ꝙ per mediā latitudinē distat a non gradu. Ideo si sint duo gradus intensi ille gradus qui per maiorē latitudinem distat dicitur intensior alio ⁊ alius dicitur remissior Ideo in qualibet latitudine aliqs est intēsior ⁊ aliqs remissior q: nullus gradus est int̄ nō gradū ⁊ gradū sūmū qui est intēsus ⁊ remissus s₃ gradus sūm⁹ est intēsus ⁊ nō remissus. ¶ Intendere ē ꝑ latitudinē mediā gradū ꝑfectionē adqrere. ¶ Remittere ē ꝑ aliquā latitudinē mediā gradum perfectionē deperdere. ¶ Intendere ad aliquē gradū est dupliciter s. inclusiue ⁊ exclusiue ¶ Intēdere ad aliquē gradū inclusiue ē ꝑ aliquā latitudinē meā illū gradū adqrere ⁊ sub illo gradu in fine intēsionis existere. ¶ Intēdere ad aliquē gradū exclusiue est aliquā latitudinē mediam terminatā ad illū gradū adquirere nō adquirendo illū nec in fine intensionis sub illo gradu existere. ¶ A nō gradu intēdere est a pura priuatione illi⁹ qualitatis gradū aliquē adquirere. ¶ Remittere ad aliquē gradū est dupliciter. sc₃ exclusiue ⁊ inclusiue. ¶ Inclusiue remittere est totā latitudinē ⁊ illū gradū habitū deperdere. ⁊ sub illo gradu in fine remissionis nō existere. ¶ Exclusiue remittere est illā latitudinē citra illū gradū depardere non depardendo illū gradū ⁊ sub illo gradu in fine remissionis existere. ¶ A non gradu remittere est totā latitudinē vsq₃ ad purā priuationē illius qualitatis deperdere. ¶ Intendere ad aliquem gradū siue exclusiue siue inclusiue dr̄ dupliciter. sc₃ vniformiter ⁊ difformiter. ¶ Intendere vniformiter est tantā latitudinē adquirere in vno tēpore ꝙ in alio sibi equali. ¶ Intendere difformiter est maiorē latitudinem adquirere in vno tēpore ꝙ in alio sibi equali. ¶ Remittere etiam est dupliciter Uniformiter ⁊ difformiter. ¶ Remittere vniformiter est tantā latitudinē deꝑdere in vna parte temporis sicut in alia sibi equali. ¶ Remittere difformiter est maiorē latitudinē deꝑdere in vna parte tēporis ꝙ in alia sibi equali. ¶ Unde si quis intendat motū suū siue vniformiter siue difformiter semper difformiter mouetur ⁊ non vniformiter. Nam qui vniformiter mouetur. mouetur continue sub eodē gradu nec adquirendo nec deꝑdendo latitudinē. Nam vniformiter mouere est tantum spaciū pertransire in vna parte temporis sicut in alia sibi equali. s₃ q̄cūq₃ intendit motū suū siue remittit semꝑ adquirit vel deꝑdit latitudinem ⁊ sic aliq̄n mouet̄ gradu intensiori ⁊ aliq̄n remissiori. ergo quicunq₃ intēdit motū suū vel remittit difformiter mouet̄ ⁊ nō vniformiter. ¶ Notandū est ꝙ ad hoc ꝙ aliqua duo sunt actiua ⁊ passiua duo requiruntur Primū est ꝙ talia sunt similia quoad materiā. Secundū est ꝙ sint dissimilia quoad formā. ita ꝙ forme sint cōtrarie. Uñ ad actionē requirit̄ similitudo materiaꝝ ⁊ dissimilitudo formaꝝ. ¶ Ad hoc ꝙ sit actio requiritur ꝙ sit ꝑdominiū agentis supra passum ita ꝙ patiat̄ passū ab illo agēte et ꝙ sit sufficiēs ꝓximatio inter agēs ⁊ passū. Unde oē agens se hēt ad suum passū in ꝓportiōe maioris in equalitatis q: reqrit̄ ꝙ potētia agentis excedat ⁊ supet potētiā passi. ¶ Proportio dr̄ tripliciter. sc₃ ꝓportio maioris in equalitatis ⁊ ꝓportio minoris in equalitatis. ⁊ ꝓportio eq̄litat̄

Proporcio maioris inequalitatis est hitudo maioris ad minorē vt.iiij. ad duo. Porportio minoris īequalitat⁊ est ecōtra vt duo ad.iiij. Propor tio equalitatis est duoꝝ equaliū adinuicē.vt.iiij.ad.iiij. ¶ Un̄ sciēdū est ꝙ a ꝓporcōe maioris īequalitat⁊ solū ꝓuenit motus ⁊ actio. Aliqd pōt agere in aliud dupl'r.vt ex ꝓportōe totiꝰ ad totū.aut ex ꝓportōe totius ad ptē. ¶ Agēs agit in passū pmo modo.qn̄ totū agēs dn̄at supra to- tū passū ⁊ sic agit ma ius in minꝰ.⁊ vocat ꝓprie agere vel actio. ¶ Se- cūdo modo agēs agit in aliū qn̄ totū agēs nō dn̄at supra totū passū ſ3 su pra aliquā eius ptē ⁊ sic est actio ex ꝓportōe ad illā ptē.⁊ vocat reagere vel reactio.⁊ talis actio reꝑit inter maiꝰ ⁊ minus etiā inter duo equalia. Siliter aliquid pōt pati dupl'r.aut ſm se aut ſm sui ptē. Si ſm sui ptem dr̄ repati vel repassio.q: oē agēs vel cōicans in materia cū passo in agē do repatit. Un̄ ptes elemētoꝝ sūt maxime actiue ⁊ passiue. Sed oīa ele menta in suis speris sūt equalis virtutis. Jdeo inter elemēta in suis spe ris est equalis reactio ⁊ repassio q: cōtinue agūt adinuicē ⁊ patiunt ſm partes immedietas.

Quattuoꝛ sūt elemēta.s.ignis aier aquā ⁊ ter ra. Quattuoꝛ sūt qualitates pme.s.calidi- tas humiditas frigiditas ⁊ siccitas. ſm quarū cōbinatōes resultat nu- merus elemētoꝝ. ¶ Sex sūt cōbinatōes qualitatū pmarū quarū due sūt impossibiles.⁊ quattuoꝛ sūt possibiles. Et tot sūt cōbinatōes qualita tū pmaꝝ possibiles quot sūt elemēta ⁊ sic inuestigant a phō libro de ge neratōe.ꝙ tm̄.iiij.sūt elemēta in spē. Prima cōbinatio est caliditas ⁊ sic citas cui rn̄det ignis. Nā ignis est calidus ⁊ siccus in quo caliditas hēt predominiū. Secūda cōbinatio ē caliditas ⁊ humiditas cui corn̄det aer Aer est calidus ⁊ humidus in quo dn̄at humiditas. Tercia cōbinatio ē frigiditas ⁊ humiditas cui corn̄det aqua. Aqua est frigida ⁊ humida in qua dn̄at frigiditas. Quarta cōbinatio est frigiditas ⁊ siccitas cui corn̄ det terra. Terra est frigida ⁊ sicca in qua dn̄at siccitas. Quinta cōbina- tio est caliditas ⁊ frigiditas ⁊ huic non corn̄det aliquod elementū q: est impossibilis q: caliditas ⁊ frigiditas sūt qualitates cōtrarie ⁊ nō pn̄t sil' iesse vni corpi ⁊ hoc denolatiue. Sexta cōbinatio est hūiditas ⁊ siccitas cui nō corn̄det elemētū ꝓpter causā p̄dictā. ¶ Ignis est elemētū nobi lissimū subtilissimū ⁊ rarissimū ⁊ iō collocat in supremo loco regionis ele mentaris ⁊ sub concauo orbis lune ⁊ sub igne imediate est aer ⁊ sub ae re imediate ē aqua.⁊ sub aqua ē terra.que ē elementū grauissimū gros sissimū densissimū ⁊ vilissimū ⁊ ideo collocat in infimo loco. ¶ Silr ig- nis est in decuplo maioris quātitatis ꝙ̄ est aer ⁊ in decuplo rarioꝛ ē aer

ꝙ aqua. ⁊ sic de alijs. Vñ elemētū in quāto maioris quātitatis est in tā-
to rarius est. ⁊ in quanto minoris quantitatis est, in tanto densius est.
¶ Quedā sūt elemēta simbola ⁊ quedā dissimbola. Elementa simbola
sūt illa que cōueniūt in aliqua qualitate pma. vt ignis ⁊ aer que cōueni
unt in caliditate. Aqua ⁊ terra que cōueniūt in frigiditate. Elemēta dis
simbola sūt illa que in nulla qualitate pma cōueniūt vt Ignis ⁊ aqua.
Aer ⁊ terra. Itē inter elemēta simbola facilior est actio ꝙ inter elemēta
dissimbola vt pꝫ in libro de generatōe. ¶ Quedā sūt corpora omogema
⁊ quedā ethremogema. Corpora omogema sūt illa quarū oēs ptes quā
titatiue sūt eiusdē nature ⁊ eiusdē denoiatōis cū suis totis vt elementa
sicut aqua ⁊ ignis. Nā quilibet ps aque est aqua ⁊ quelibet ps ignis ē
ignis. Corpora ethremogema sūt illa quoꝝ nō oēs ptes sūt eiusdē natu-
re ⁊ denoiationis. cū suis totis. vt homo aial. Nā quelibet pars quātita-
tiua hois nō est homo.

Qualitatū primarū quedā sūt actiue ⁊ quedā passiue. Actiue vt caliditas frigiditas. Passi
ue vt humiditas siccitas. Nō tñ dicunt actiue qꝛ nō paciūtur sꝫ qꝛ pūci-
paliter sūt actiue ⁊ ex ꝯñte passiue dñr ⁊ sic de ceteris. ¶ Qualitates se
cūde sūt ille que resultāt ex certa ꝓportione qualitatū pmarū adinui-
cē vt albedo nigredo ⁊ sic de alijs quarū quelibet dr vniformis vel diffor
mis. ¶ Qualitas vniformis est illa cuius quelibet ps est eque intensa
cū suo toto vt si sit aliqua qualitas vniformis nulla pars est intensior alia
tamen in qualitate vniformi vna pars est maior alia non tamē intensior.
Unde nō eadē de causa dr aliqua qualitas alia intensior qua dr illa ma-
ior. Nā dr intensior eo ꝙ p maiorē latitudinē distat a suo nō gradu id est
a pura priuatione. Nā albedo dr alia intensior eo ꝙ p maiorē latitudinē
distat a suo nō gradu. Sed albedo dr alia maior quia p maius subm ex
tendit vna ꝙ alia. Unde intensio qualitatis est ratione distātie a nō gra
du. ¶ Magnitudo qualitatis est ratione subiecti. Vñ intensū ⁊ remissū
sūt proprie dr̄e qualitatis. Ideo qualitas dr intēsa ⁊ remissa per se. Sed
magnū ⁊ paruū sūt ꝓprie dr̄e quantitatis. Ideo qualitas dr magna et
pua ratione quātitatis. sicut quātitas dr aliqñ intensa vel remissa nō ta
men p se. sed ratione qualitatis. ¶ Qualitas difformis est illa cuiꝰ vna
pars est intensior alia. ⁊ dr dupliciter. scꝫ difformiter difformis. ⁊ vnifor-
miter difformis.

Qualitas difformiter difformis est illa cuius alique partes que sunt imediate scdm extensionē multū distant scdm intensionē hoc est cuius ptes terminantur ad eūdē punctū in quantitate non tamē terminantur ad eundē gradū in qualitate vt si A sit vnū corpus cui⁹ vna medietas sit alba gradu sūmo fm se totū τ alia medietas alba gradu medio inter gradū mediū τ graduz sūmū. tūc tota albedo est difformiter difformis τ hoc corpus est difformiter difforme quia partes que sunt imediate secūdū extensionē. i. secūdū quantitatē multum distant scdm intensionem .i. secundū qualitatē. Nā iste due medietates istius a sūt imediate scdm extensionē qꝛ terminant ad eūdem punctū puta ad pūctū mediū istius a. τ tamē iste due medietates multū drūt secūdū itensionē qꝛ nō terminātur ad eundē gradū in qualitate sꝫ distant ꝑ plures gradus medios latitudinis albedis.
¶ Aliqua esse imediata est dupliciter. s. scdm intensionē τ extensionem Illa sunt immediata scdm extensionem que terminantur ad eūdē pūctū i quantitate. Et illa sūt imediata scdm intensionē que terminātur ad eundē gradum in qualitate. ¶ Qualitas vniformiter difformis est illa cuius ōnes partes sunt imediate tā scdm extensionē ꝙ scdm intensionē i. terminantur ad eundē punctū i quantitate τ eciā ad eūdem gradū in qualitate. Et ille gradus ad quē sic terminantur est intensissimus gradus qui nō est i parte intensiori τ remississim⁹ qui nō est in parte remissiori. Nā ille gradus ad quem sic terminantur iste partes imediate non est i parte intensiori citra certū. Ideo iste gradus est intensissimus qui non est in parte intensiori τ ille gradus non est in parte remissiori. sed ꝙlibet remissior illo citra certū gradū est in pte remissiori. Ideo iste gradus est remississimus qui non est in parte remissiori. ¶ Qualitas vniformiter difformis est talis qui quocūqꝫ pūcto intrinseco assignato qualitas existens ad illū punctū est intensior alia que est in pte remissiori τ est remissior ꝙ alia que est in parte intēsiori. Similiter oīs qualitas vniformit difformis terminatur ad duos gradus exclusiue videlicet ad non gradū τ gradū sūmū. Unde qualitas difformiter difformis potest terminari exclusiue vel inclusiue.
¶ Exclusiue dicitur terminare ad aliquē gradū quādo habet oēs gradꝰ citra illū gradū τ quē sic terminant τ non illū gradū vn̄ quelibꝫ latitudo terminata ad duos gradus exclusiue quorū neuter est sūmus gradus terminatur ad vnū gradū scdm extremū sui intensius τ ad aliū gradum scdm extremū sui remissius Et ille gradus ad quē terminatur talis latitudo scdm extremū sui intensius dicitur remississimus. qui nō est in illa latitudine. Nam ille gradus ad quē terminatur scdm extremum sui remissius est intensissimus qui non est in illa latitudine. Nā ille gradus non est in ista latitudine sꝫ quelibꝫ intensior citra certū gradū ē illa latitudine. Quelibꝫ qualitas vniformiter difformis corrſdet gradui suo medio hoc est equalis intensionis cum suo gradu medio, τ est minus i

tensa ꝙ medietas illius intensior ⁊ est maior intensa ꝙ medietas illi⁹ re missior. vnde latitudo a nõ gradu vsqꝫ ad gradũ vt octo ē equalis cũ q̃litate vniformi vt quattuor. ¶ Motus dr̃ quattuor modis .s. vniformis ⁊ difformis vniformiter difformis. ⁊ difformiter difformis. Motus vniformis ē q̃ ĩn tempore equali spaciũ ꝑtrãsitur equale. Motus difformis est q̃ ꝑ pl⁹ de spacio ꝑtransitur ĩ vna ꝑte tẽporis ꝙ in alia sibi equali. Motus vniformiter difformis est ille mediante quo vniformiter adq̃rit latitudo motus vel vniformiter deꝑditur latitudo motus. Ideo mouere vniformiter difformiter est vniformiter adq̃rere latitudinẽ motus vł vniformiter deꝑdere latitudinem motus. Motus difformiter difformis est ille mediante quo difformiter adquiritur latitudo motus vel difformiter deꝑditur latitudo motus. Unde mouere difformiter est difformiter adq̃rere latitudinẽ motus vel difformiter deꝑdere.

ET quot modis dicitur motus tot modis dicitur intensio motus ⁊ remissio mot⁹. Et sicut se habet motus ad spacium extra. sic se habet intensio ad latitudinẽ infra. Et sicut ꝑ motum adquiritur spaciũ extra sic ꝑ intensionẽ motus ad quiritur latitudo infra. Ideo intensio est latitudinis motus adq̃sitio Et intendere est adq̃rere latitudinẽ motus. Remissio motus est deꝑdicio latitudinis motus remittere motum est deꝑdere latitudinem mot⁹ Intensio motus dicitur quadrupliciter .s. vniformis difformis vniformiter difformis ⁊ difformiter difformis. Intensio motus vniformis est mediante quo in tempore equali latitudo motus adquiritur equalis. Ideo intendere vniformiter est tm̃ de latitudine adq̃rere in vna parte tẽporis sicut in alia s¹ equali. Remissio motus vniformis est mediante q̃ in tẽpore eq̃li latitudo motus deꝑditur eq̃lis. Remittere motũ vniformiť ē tm̃ de latitudine deꝑdere ĩ vna ꝑte tẽporis sicut in alia sibi eq̃li. Intẽsio mot⁹ difformis ē mediãte q̃ ĩ tẽpore eq̃li latitudo mot⁹ adq̃riť eq̃lis Unde itendere difformiť ē pl⁹ de latitudine adq̃rere ĩ vno tẽpore ꝙ ĩ alio sibi eq̃li. Remissio mot⁹ difformis ē mediãte q̃ in tẽpore eq̃li latitudo mot⁹ deꝑdiť pl⁹ ĩ vna ꝑte tẽporis ꝙ ĩ alia sibi aq̃li. Remittere difformiter ē pl⁹ de latitudine mot⁹ deꝑdere ĩ vna ꝑte tẽporis ꝙ in alia sibi eq̃li. Remissio vniformiter difformis est quando in tempore equali latitudo motus intensionis deperditur equalis. Unde remittere motum vniformiter difformiter est tantum de latitudine motus intensionis deperdere in vna parte temporis sicut in alia sibi equali. Intensio difformiter difformis est illa mediante qua in tempore equali latitudo inten-

sionis motus adquiritur equalis. Unde intendere difformiter difformis est plus de latitudine intensionis motus acqrere in vna pte tempis q̄ i alia sibi eq̄li. Remissio difformit̄ difformis est illa mediāte q̄ i tēpore eq̄li latitudo intensionis motus depditur equalis. Unde remittere motum difformiter difformis ē plꝰ de intensione latitudinis motus depdere in vno tempore q̄ in alio sibi eq̄li. Ad huc mouere vniformit̄ vel difformit̄ dr̄ dupliciter .s. quoad tēpus ꝛ q̄ ad subm. Illud mouet̄ quoad subm cuius quelibȝ p s eque velocit̄ mouet̄ cū suo toto ꝛ sic de motu difformi. Illud mouet̄ vniformit̄ q̄ a tēpus cuius pūctus velocissime motꝰ mouetur vniformit̄, solus successiuꝰ motꝰ est velox ꝛ tardus motꝰ. Notandū q̄ iiij. dr̄ cā. s. materialis. formalis. efficiēs. finalis. Causa materialis ē illa ex qua cōponitur res ꝛ pmo manet i re. vnde cā mat̄ialis ꝛ mat̄ia idē sūt. Causa formalis ē p quā res est talis qualis ipa est q̄. posita ponitur ꝛ res. ꝛ q̄ ablata aufertur ꝛ res. Causa efficiens est illud agens qd̄ cōponit rē ꝛ efficit eandē. Causa finalis est illa ꝓpter quā fit res pmo ꝛ pricipalit̄. Unde lignū lapis ꝛ huiusmodi sūt causa mat̄ialis domꝰ. sed talis figura resultans ex cōpoōne triū corporū adinuicē ē cā formalis domus ꝛ ipe carpentariꝰ ē efficiens domꝰ sed conseruacio a nociuis extrinsecis vtputa ab ymbribȝ ꝛ frigoribȝ ꝛ hmōi ē causa finalis domus. Due istarū sūt extrinsice ꝛ due intrinsice. Intrinsice sūt cā materialis ꝛ formalis extrinsice sūt efficiens ꝛ finalis. Unde pmo phicoꝝ sūt tria principia intrinseca rerū naturaliū. Materia forma ꝛ priuacō. sȝ due pme sūt p se Tercia vero p accidens. Corpus colūpnare est longū figuratū ad modū postꝭ vel colūne. Corpus piramidale siue piramus qd̄ idē est ē corpꝰ figuratū ad modū piri cuiꝰ extremū acutū vocatur conus ꝛ extremum obtusū vocatur basis. Corpus circulare vel spericū ē corpꝰ rotūdū i cuius medio ē vnꝰ punctus. a quo oīs linee ad circūferentiā ptracte sūt eq̄les ꝛ ille punctus vocatur centrū spere vel circuli. Circūferentia spere vel circuli est extrema supficies circuli extra quā nihil illiꝰ est.

¶ Diametrū circula est linea recta exiens ab vno pūcto circūferentie ad pūctū oppositū q̄ trāsiens p centrū diuidit circulū i duos semicirculos. ¶ Semidiametrū circuli est linea recta exiens a centro circuli ad eius circūferentiā. ¶ Semicirculus ē medietas circuli cū diametro vt patet intuenti. ¶ Corpus triangulare trilaterū vel trigonū ē corpꝰ hn̄s tres angulos ꝛ tria latera. ¶ Corpus quadratū quadrangulū quadrilaterū vel tetrangulū ē copus hn̄s quatuor angulos ꝛ quattuor latera et hoc dupl̄r. aut hēt quatuor angulos rectos ꝛ quatuor latera equalia et sic est quadratū. aut hēt quatuor angulos rectos ꝛ quatuor latera ineq̄lia ꝛ sic est q̄drangulū vel quadrangulare. ¶ Corpus pentagonū ē corpus hn̄s quinq̧ latera ꝛ quinq̧ angulos rectos. ¶ Corpus sexagonū ē corpus habens sex latera ꝛ sex angulos ꝛ sic de septagono. ꝛ octogono ꝛ similibus. ¶ Angulus rectus est quando vna linea recta ppendiculariter cadit sup aliā lineā rectā. ¶ Angulus acutus est quilibȝ angulus minor recto. ¶ Angulus obtusus vocatur quilibet angulus maior.

recto. ¶ Corpus planū est illud cuiꝰ supficies ē plana nullatenꝰ vrgēs ad aspitatem vt tabula. ¶ Corpus gibbosū ē tale cuius vna supficies excedit aliā. Corpus concauū ē tale cuiꝰ ptes deficiūt ad intra sicut doliū. Corpus cubicū ē tale cuiꝰ oēs dimēsiones sūt eq̄lis ptis. Corpus trāsparēs vel diaphonū ꝙ idē ē ē tale corpus qđ nō est p se visibile. sꝫ p lumē infra se receptū fm aristotilē scđo de aīa vt Ignis aer aq̄ speculū Corpus opacū est tale qđ nō potest infra se lumen recipe sicut terra et corpora terrestria vt lapides. Corpus neutrū ē illud qđ neqꝫ ē albū neqꝫ nigrū sꝫ albū ⁊ nigrū copulatim.

¶ Nota ꝙ septem sūt planete .s. Saturnus. iupiter. mars. sol. venus. mercurius ⁊ luna. Et quattuor sunt elementa Ignis. Aer. aqua. terra. ⁊ sunt incorporabilia. ¶ Nota ꝙ in octaua spera situantur oēs stelle fixe. Sol est corpus splēdidissimū ⁊ luna est obscurū ⁊ mouet multo velocius ꝙ sol. Nota ꝙ alique sunt planete inter solē ⁊ lunā ⁊ ille planete impediunt lunā capere plenū lumen a sole ⁊ tūc est eclipsis, vt asserunt Astrologi.

¶ Sequitur figure corporū predictorum.

conus

corpus sexagoꝝ

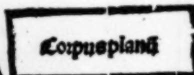

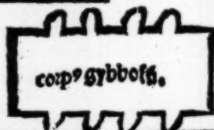

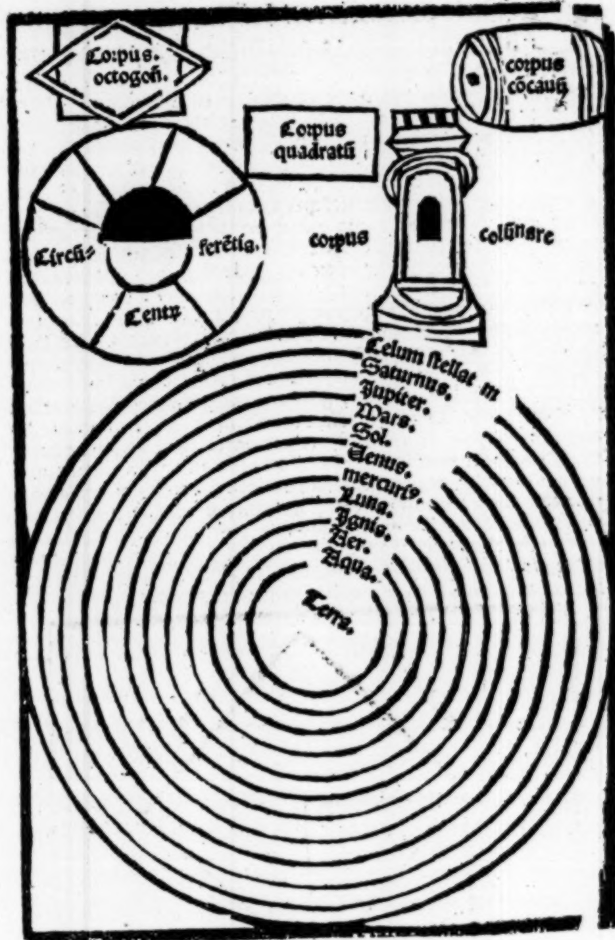
angulus rectꝰ

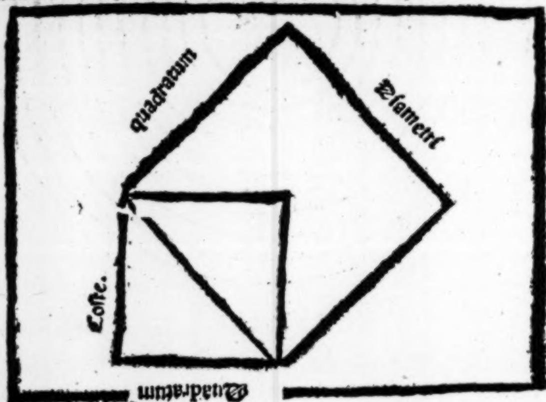

Corpus.
octogoñ.
corpus
cõcauũ
Corpus
quadratũ
Circũ-
ferẽtia.
corpus
colũnare
Centrũ
Celum stellat m
Saturnus.
Jupiter.
Mars.
Sol.
Venus.
mercuriꝰ.
Luna.
Ignis.
Aer.
Aqua.
Terra.

Omnis proporcio aut ē cōiter dicta. aut ppie dicta vel magis ppie dicta. Proporcō cōiter dicta est duo⁊ cōpato⁊ adinuicem cuiuscūq3 generis fuerint vnius ad alterū hitudo Et talis pporcio potest esse inter equalia vel inequalia. hoc ē int ea que sūt fm magis ⁊ minus se hentia. ⁊ inter oīno silia. Et ideo inter quecūq3 potest esse aliqua cōpatio aliq modo int illa potest eē pporcio cōiter dicta. Proporcio ppria dicta est duo⁊ cōpato⁊ adinuicē eiusdem generis vnius ad alterū hitudo Et talis pporcio nō solū est inter quantitatis. sed etiā inter quascūq3 res eiusdē generis siue sint qlitates siue quantitates ⁊ sic de ceteris. Proporcio magis ppie dicta est solū inter quātitates ⁊ est duaꝝ quātitatū adinuicē eiusdē generis vnius ad alterū hitudo. p hoc q tā in pporcione ppie dicta q in pporcione magis ppie dicta exprimit eiusdē generis patet q inter subam ⁊ accidēs nō est pporcio ppie dicta neq3 magis ppie dicta. Nā suba ⁊ accidens nō sūt eiusd generis. Proporcio magis ppie dicta dr duob⁹ modis. Racionalis ⁊ irracionalis. pporcio magis ppie dicta rōnalis est que imediate denoiatur ab aliq certo numero sicut pporcio dupla imediate denoiatur a duob⁹ tribla a trib⁹. Proporcio magis ppie dicta irracōnalis est que nō imediate sed mediate denoiatur ab aliq certo numero. sicut medietas pporcionis duple mediate denoiatur a duobus. pbatur sic. Medietas pporcōis duple imediate denoiatur a pporcione dupla ⁊ pporcio dupla imediate denoiatur a duob⁹ g sequitur q medietas pporcionis duple mediate denoiatur a duobus. q medietas pporcōnis duple imediate denōiatur pporcōe dupla pbatur inter qdratū diametri ⁊ quadratū coste est proporcio dupla ⁊ quia inter costem ⁊ diametrū reperitur medietas illius pporcōis. Ideo pporcio illa que est inter diametrū ⁊ costā quadrati dr medietas pporcōis duple.

¶ Proporcio rationalis differt a proporcione irrationali. Nam proporcio rationalis solum est inter quantitates cōmensurabiles cōicantes seu rationales. Proporcio irracionalis solum est inter quantitates in cōmensurabiles noncōicantes seu irrationales. Quantitates cōmensurabiles cōicantes seu rationales sunt ille quibus est vna mensura cōis quamlibꝫ illarum precise mensurans sicut sunt linea bipedalis ꝛ linea tripidalis quarū vtramqꝫ linea pedalis precise mensurat. Nam linea pedalis bis sumpta precise mensurat ꝛ reddit bipedalem. Ter vero sumpta precise reddit tripidalē. Ideo linea bipedalis ꝛ tripedalis sunt q̄ntitates cōmensurabiles cōicantes seu rationales. Quantitates autē icōmensurabiles nōcoicantes seu irracionales sunt ille quibus non est aliqua mensura cōis quamlibet illarum precise mensurans. sicut diametrū est costa quadrati quia medietas costi quadrati bis sumpta minus reddit q̄ equaliter diametrum. ter vero sūpta maius reddit q̄ eq̄liter diametrū. Similiter diametri medietas bis sumpta equaliter reddit diametrū. Si vero bis sumatur nō equaliter reddit costam quadrati. patet ergo q̄ diametrum ꝛ costa quadrati sunt quantitates icōmensurabiles non cōicantes seu irrationales

Proporcio rationalis reperitur in numeris ꝛ in aliis quantitatibus quibuscūqꝫ Et causa est quia nō sunt aliqui duo numeri assignandi quin inter illos est ꝓporcio rationalis quia illis est aliqua mensura cōis scilicet vnitas. Proporcio irrationalis in numeris non reperitur sed inter omnes alias quantitates. ¶ Similiter proporcio magis ꝓprie dicta dr̄ duplex quedā est equalitatis et quedam inequalitatis. Proporcio equalitatis est duarum quantitatū equaliū adinuicē habitudo. sicut inter vnum ꝛ vnum. duo ꝛ duo. Proporcio inequalitatis est duorum quantitatum iequalium habitudo Et est duplex. quedam est maioris iequalitatis. quedem minoris inequalitatis. Proporcio maioris inequalitatis ē hītudo maioris quantitatis ad minorē vt duo ad vnū. tria ad duo ꝛ sic de similibus. Proporcio minoris inequaltatis est habitudo minoris quantitatis ad maiorem vt vnum ad duo. duo ad tria ꝛ sic deinceps.

Proporcio maioris inequalitatis habet quinqꝫ spēs. vel dicitur quinqꝫ modis. scꝫ multiplex. supꝑticularis supꝑtiens multiplex supꝑticularis ꝛ multiplex supꝑtiens. Multiplex ꝓporcio est habitudo maioris quantitatis ad minorem multociens cōtinentis quantitatem minorem ꝛ hec in spēs in infinitas spēs ꝑtitur. Si enim maior quantitas bis contineat minorem proporcio dupla vocatur. Si vero ter tripla. si quater q̄drupla ꝛ sic in infinitum. Exemplum proporcionis duple vt duo ad vnum quatuor ad duo octo ad quatuor. ¶ Superꝑticularis proporcio est habitudo maioris quantitatis ad minorem illam semel ꝯtinentis ꝛ eius ꝑtem aliquotam vltra.

¶ Pars aliquota est illa que aliquotiens sumpta reddit equaliter suū.

totum. Pars vero non aliquota est illa que aliquotiens sumpta non reddit equaliter suũ totum vt binarius respectu ternarij ꝛ sic de alijs. Hec enim proporcio infinitas recipit sectiones. Unde si maior quantitas semel minorem quantitatem ꝯtineat ꝛ eius medietatem vltra dicitur proporcio sequialtra vt est inter tria et duo. sex ad quatuor et sic procedendo in infinitum. Si autem maior quantitas contineat minorem et eius terciam partem vltra dicitur proporcio sequitercia . vt quattuor ad tria. Si autem quartam partem vltra sequiquarta dicitur vt quinqꝫ ad quattuor et sic in infinitum. Si vero quintam partem vltra sequiquinta dicitur vt sex ad quinqꝫ ꝛ sic ꝓcedendo vt prius in quibuscũqꝫ duobus numeris. ¶ Superpciens proporcio est hitudo maioris quantitatis ad minorem illam semel continentis et aliquas partes vltra ex quibus simul sumptis non sit pars aliquota respectu minoris numeri et talis ꝓporcio infinitum recipit sectionem. Unde si maior quantitatis semel minorem quantitatem contineat ꝛ tales duas ptes vltra ex quibus simul sumptis non sit aliqua pars aliquota respectu minoris quantitatis quarum quelibet pars est tercia pars respectu minoris quantitatis dicitur proporcio superbipciens tercias vt quinqꝫ ad tria decem ad sex. et sic ꝓcedendo in infinitum. Si vero maior quantitas semel minorem contineat ꝛ tales tres partes vltra ex quibus simul sumptis nō sit aliqua pars aliquota respectu minoris quantitatis quarum quelibet est quarta ps respectu minoris dicitur supertripciens quartas qualis est inter septeꝫ et quatuor/ quatuordecim et octo ꝛ sic in infinitum . ¶ Multiplex supparticularis est habitudo maioris quantitatis ad minorem illam multociens continentis et eius partem aliquotam vltra. Unde si maior q̄ntitas bis minorem quantitatem contineat et eius medietatem vltra ꝓporcio dupla sequialtra dicitur Si ter proporcio tripla sequialtra dicit. Exemplum primi vt quinqꝫ ad duo decem ad quatuor . Exemplum secundi vt semptem ad duo. quatuordecim ad quattuor . Si enim maior quantitas bis minorē cōtineat et eius terciam partem vltra proporcio dupla sequitercia dicitur vt septem ad tria quatuordecim ad sex . Et si quartam partem vltra proporcio dupla sequi quarta dicitur vt nouē ad quatuor. Multiplex supparciens est habitudo maioris quantitatis ad minorē illā multociens continent(. ꝛ alias ptes vltra. ex quibus simul sumptis non sit aliqua pars aliquota respectu minoris quantiatis dicit proporcio dupla suppbiparciens tercias talis; qualis est proporcō inter octo ꝛ tria sedecim ꝛ sex. Si vero maior quantitas bis minorem contineat ꝛ tales tres partes vltra ex quibus simul sumptis non sit aliqua pars aliquota respectu minoris quantitatis quarum quelibet est quarta pars respectu minoris quantitatis dicitur proporcio dupla supertriparciens quartas, vt inter vndecim et quattuor xxij. ꝛ octo, et sic infinitum precedendo.

¶ Proportio minoris inequalitatis est habitudo minoris quantitatis ad maiorē cuius tot sunt spēs quot sunt pportiōes maioris inequalitatis. et eisdē vel oīno cōsilibus appellātur noibus. isto termino sub supaddito vt subdupla. subtripla. subsexqalrera. subseqtercia. subsupparticularis. subsupp ciens et sic de oibus aliis spēbus quarum oim diffinitiōes cū exēplis p̄ciōbus satis inotescūt. Et ex istis est notandū q̄ ois pportio int duos terminos repit. ¶ Scias etiā q̄ quāta est vna quantitas ad aliā tanta est pportio illius ad illā. Et quāta est pportio vni9 quātitatis ad aliā tanta est quantitas illius ad reliquā etc.

¶ Modo sequitur secūda pars huius libri que de proporcionalitate determinat.

Proportio est ordo numerorum. sz pportōnalitas ē ordo pportionū. Et dr tribus modis. scz Arithmetrica. geometrica. armonica. ¶ Proportionalitas arithmetrica ē qn sūt tres termini vel plures et equalis est excessus pmi ad secūdū et scdi ad terciū et sic de aliis. vt sex ad quinqz quinqz ad quattuor. iiij. ad tria. tria ad duo. duo ad vnum. ¶ Proportōnalitas geometrica est qn sūt tres termini vel plures et eqlis ē pportio pmi ad secūdū et scdi ad terciū et tercij ad quartū. et sic de aliis vt. xvi. ad. viij. et. viij. ad. iiij. et. iiij. ad. ij. et duo ad vnū. ¶ Proportōnalitas armonica est qn tres sūt termini et equalis est pportio inter pmū et terciū. sicut inter excessū pmi numeri ad secūdū numerū et scdi numeri ad terciū numerū. vt. vi. iiij. iij. inter. vi. et. iij. est pportio dupla et int duo qui sūt excessus int pmū et scm et vnū q est excessus int scdm et terciū. est pportio dupla. g eadē est pportio pmi ad terciū qualis est inter excessū pmi ad scdm et scdi ad terciū. Differentia siue excessus vni9 quātitatis ad aliā est illud p qd minor quātitas excedit a maiori. Et iste proportionalitates differūt abinuicē qr tā arithmetrica q̄ geometrica in tribus terminis ad min9 repiunt et in quibuscūqz pluribus. Sz armonica est tm in tribus terminis. ¶ In alio etiā differūt qr vltima. scz armonica cōtinua manet: sed due pme. scz arithmetrica et geometrica possunt esse cōtinue et etiā discontinue.

¶ Proporcionalitas arithmetrica ꝯtinua ē equalitas differentiarum p terminū cōmunē vel p terminos coēs copulata. vt sicut se hēt. iiij. ad tria: ita tria ad duo et duo ad vnū. Discōtinua est equalitas differentiarum p nullū terminū cōmunē nec p aliquos terminos cōmunes copulata vt sicut se habet sex ad quattuor ita tria ad vnū vel sicut quinqz ad quattuor ita tria ad duo.

¶ Proportionalitas geometrica cõtinua est similitudo ꝓportionū ꝑ vnū
terminū cõmunē mediū vel ꝑ plures tīos cões medios copulata ꝑ vnū
terminū cõem. vt sicut se hȝt quattuor ad duo: ita duo ad vnū. ꝑ plures
tīos vt sicut se hȝt octo ad. iiij. ita. iiij. ad duo. ⁊ duo ad vnū. Discõtinua ē
silitudo ꝓportionū ꝑ nullū terminū cõem nec ꝑ aliquos terminos cões
copulata vt sicut se hȝt octo ad. iiij. ita duo ad vnū. ¶ Proportionalitas
cõtinua ⁊ discõtinua differūt inter se in hoc ꝙ cõtinua in tribus tīis ⁊ in
quibuscūq; plurib⁹ repit. Discõtinua vero inter quattuor ad min⁹ ⁊ in qui
buscūq; pluribus repit. ¶ Aliter etiā differūt in hoc ꝙ in ꝓportionalita
te cõtinua oportet oēs tīos in genere ꝯuenire. sȝ in ꝓportionalitate dis-
continua pñt aliqui termini in geñe diuersificari. vt sicut se hȝt corda ad
cordā sic se hȝt son⁹ ad sonū. Et sicut se hȝt hoc corpus ad hoc corpus:
ita se hȝt hec potētia ad hāc potētiā. ¶ Proportionabilia sūt illa que ī
aliqua ꝓportionalitate cõueniūt. Et dñr tribus modis. Qr aliqua sunt
ꝓportionabilia ꝓportionalitate arithmetrica quedā ꝓportionalitate ge
ometrica ⁊ quedā ꝓportionalitate armonica. ¶ Proportionabilia pro
portionalitate arith metrica sūt illa quoꝝ excessus vel differentie sūt eq̄
les. ¶ Proportionabilia ꝓportionalitate geometrica sūt illa quoꝝ pro
portiones sūt silēs vel equales. ¶ Proportionabilia ꝓportionalitate ar
monica sūt illa quoꝝ extremoꝝ vel differētiaꝝ ꝓportiões sūt silēs vel eq̄
les. Et hec oīa cū suis exēplis patēt ꝑ p̄dicta. ¶ Ex istis patet ꝙ terna
rius numerus est paucissim⁹ terminoꝝ in q̄bus ꝓportionalitas repitur
⁊ nullus est maximus numerus in quo existit. ¶ Proportionabilia pro
portionalitate geometrica dñr duobus modis. scȝ proportionabilia ꝑmu
tatim ⁊ ecõtrario ¶ Proportionabilia ꝑmutati sūt illa quoꝝ sicut se hȝt
añs vni⁹ ꝓportiõis ad añs alterius: ita ꝯñs vnius ad ꝯñs alterius. verbi
gratia. Sicut se hȝt octo ad. iiij. ita duo ad vnū. Est eñi eadē ꝓportio in
ter octo ⁊. iiij. ⁊ duo ⁊ vnū. ⁊ sicut se habet octo ad duo: ita. iiij. ad vnū. ⁊
sic illi quattuor termini ꝑmutati existūt proportionabiles. ¶ Ecõtrario
ꝓportionabilia ꝓportionalitate geometrica sūt illa qñ sūt duo termini.
⁊ sicut se habet ꝯñs vnius ad suū ꝓpriū añs. sic ꝯñs alterius se habȝ ad
suū añcedens verbi gratia sicut octo ad. iiij. se habent. ita duo ad vnū se
habent. ⁊ ecõtra sicut. iiij. ad. viij. ita vnū ad duo. ¶ Proportionabilitas
geometrica dr̄ quattuor modis. disiūcta. ꝯiūcta. euersa. ⁊ ecõtra. ¶ Pro
portionabilitas geometrica disiūcta est quorūlibȝ añcedētiū ad sua ꝯñia
seperatim ꝓportionū equalitas. vt sicut se hȝt. viij. ad. iiij. ita duo ad vnū
¶ Cõiūcta ꝓportionalitas geometrica est quorūlibȝ añcedētiū cū suis
ꝯñtib⁹ ad ꝓpriū ꝯñs. ꝓportionū silitudo vt sicut se hñt. viij. ⁊. iiij. ad. iiij.
ita duo ⁊ vnū ad vnū. ¶ Euersa ꝓportionalitas geometrica est quorū-
libet añcedentiū cū suis cõsequentibus ad ipsū añcedens proportionū
silitudo vt sicut se habent. viij. ⁊. iiij. ad. viij. ita duo ⁊ vnū ad duo. ¶ Ecõ
tra ꝓportionalitas geometrica ⁊ qñ sūt duo ordines ⁊ in vtroq; ordine
sunt tres termini vel plures ⁊ sicut se habet primus termin⁹ primi ordi
nis ad suū secundū, sic se habet primus terminus secūdi ordinis ad suū

secundū τ sicut se hʒt secūdus termin⁹ pⁱmi ordinis ad suū tercū. ita se habet secūdus terminus secūdi ordinis ad suū terciū. vt octo quattuor duo/quattuor duo vnū. ¶ Et sicut dictū est de ꝓportionalitate geome- trica ita dici potest de proportōnalitate arithmetrica ordinādo numeros equaliter se habentes. secundū excessū vnde dici potest ꝙ proportiona- litatū arithmetricarū quedā cōtinua est quedā discōtinua. Et iterū que- dā disiūcta. quedā cōiūcta. quedā euersa quedā econtra.

¶ Iam superest tercia pars huius libri quasdā sup- positōes pmittēs quarum suppositionū prima ē hec.

¶ Oēs proportiones sūt eedē vel equales quarū denoīatōes sūt eedē vel equales. ¶ Secunda suppositio est hec. Si sint tres termini tm̄ et primus est maior secūdo τ secundus maior tercio proportio primi ad vl timū cōponit̄ ex proportione primi ad secūdū τ secūdi ad terciū. ¶ Ter cia suppositio est hec. Si sint tres termini vel plures τ primus est ma- ior secūdo. τ secūdus maior tercio τ sic de aliis ꝓportio primi ad vltimū cōponit̄ ex proportōe primi ad secūdū τ secūdi ad terciū. τ tercii ad quar tū. τ sic de aliis. ¶ Quarta suppositio est hec. Si sint duo equalia cōpa ta ad aliquod terciū eadē vel cōsil̄is est ꝓportio inter vnū eorum τ illud ter ciū sicut inter reliquū istorum τ illud terciū. ¶ Quinta suppositio est hec. Si sint due quantitates inequales cōpate ad aliquod terciū maior erit proportio maioris illarū ad illud terciū quā minoris ad illud terciū τ ecō tra maior erit proportio illius tercii ad maiorē ꝙ proportio illius tercii ad minorē. ¶ Sexta suppositio est hec. qn̄ aliquid componit̄ ex duobus equalibus illud cōpositū est pcise duplū ad quodlibet illorum. Et si fuerit cōpositū ex tribus equalibus illud cōpositū est pcise triplū ad quodlibʒ illorum. ¶ Septima suppositio τ vltima est hec. Quando aliquid cōponit̄ ex duobus inequalibus illud cōpositū erit plus ꝙ duplū ad minus τ mi nus ꝙ duplū ad maius. Exemplū tripedale cōponit̄ ex pedali τ ex bi- pedali. τ illud tripedale est plus ꝙ duplū ad pedale τ minus ꝙ duplum ad bipedale. Quinqʒ prime suppositiones sunt ꝓbate quinto Euclidis per phm̄ τ due vltime patent ꝑ rationē. ¶ Prima quo ꝓbanda ex istis suppositionibus est hec. Si sint tm̄ tres termini ꝓportionabiles propor cionalitate geometrica τ si primus sit maior secundo τ secundus maior tercio tūc proportio primi ad terciū precise est dupla ad proportionē pri mi ad secundum τ secundi ad tercium. Hoc probatur sic τ capio istos tres terminos octo quattuor τ duo. Tunc arguitur sic ¶ Inter octo et quattuor est proportio dupla. τ inter quattuor et duo est ꝓpositio dupla.

ergo iste ꝓposiciones sunt similes vel equales. ꝯña patet ꝑ primã sup-
posicionem .scꝫ omñs ꝓporciones sunt similes ⁊c. Et tunc arͬ ꝑ secũdã
supposicionem. Quando sunt tres termini tm̃ ⁊ primus est maior secũ-
do ⁊ secundus maior tercio tunc ꝓporcio primi ad vltimũ cõponitur ex
illis sed hic sunt tales tres termini ergo proporcio primi ad vltimũ cõ-
ponitur ex illis sed iste proporciones sunt equales. ergo ꝓporcio primi
ad vltimũ cõponitur ex duabus equalibus et ꝑ ꝯñs ꝓporcio primi ad
vltimũ est duplũ ad quodlibꝫ illoꝝ. ꝯña patet ꝑ sextã supposicionẽ, ⁊ si
fuerint quattuor termini consimiliter est dicendũ ⁊ sic deinceps.

¶ Secunda conclusio ꝓbanda est hec. si fuerint quattuor termini ꝓ-
porcionabiles ꝓporcionalitate geometrica ꝓporcio primi ad vltimum
erit tripla ad ꝓporcionẽ primi ad secundũ ⁊ secundi ad terciũ ⁊ tercij ad
quartũ. hoc ꝓbatur sic. Et capio istos quattuor terminos. Octo qua-
tuor duo vnũ. Tunc arguitur sic. hic sunt quatuor termini quoꝝ primꝰ
est maior secundo. ⁊ secundus maior tercio. ⁊ sic de alijs . ergo ꝓporcio
primi ad vltimũ cõponitur ex istis. ꝯña patet ꝑ terciã supposicionẽ. Sꝫ
equalis est ꝓporcio primi ad secundũ ⁊ secundi ad terciũ ⁊ tercij ad q̃r-
tum ergo ꝓporcio primi ad vltimũ componitur ex tribus equalibꝫ g̃ ꝓ-
porcio primi ad vltimũ est p̃cise tripla ad quodlibet illoꝝ ꝯña tenet per
sextã supposicionẽ. Et si sint quinqꝫ termini ꝓporcio primi ad vltimum
erit quadrupla. Si sint termini proporcio primi ad vltimũ erit q̃ntupla
ad quodlibet illoꝝ ⁊ sic in infinitũ.

¶ Tercia conclusio est hec. si sint tremini ⁊ si primus fuerit maior ꝙ̃
duplũ secũdi ⁊ secundus equaliter duplũ tercij proporcio primi ad vlti-
mũ est minor ꝙ̃ dupla ad proporcionẽ primi ad secundũ ⁊ maior ꝙ̃ du-
pla secundi ad terciũ hoc probatur sic. Et capio istos tres terminos sex
duo ⁊ vnũ tũc arguitur sic. ꝑ secundã supposicionẽ. Si sint tres termini
et c̃. sed hic sunt tales ergo proporcio primi ad vltimũ cõponitur ex illis
sed maior est proporcio primi ad secundũ ꝙ̃ secundi ad terciũ ergo pro
porcio primi ad vltimũ cõponitur ex ꝓporcionibus inequalibus ergo ẽ
plus ꝙ̃ dupla ad minꝰ ⁊ minus ꝙ̃ dupla ad maius . ꝯña patet ꝑ septi-
mã supposicionẽ. Sed maior est ꝓporcio primi ad secundũ ꝙ̃ secũdi ad
terciũ ergo proporcio primi ad vltimũ est minor ꝙ̃ dupla ad proporcio-
nem primi ad secũdũ ⁊ maior ꝙ̃ dupla ad proporcionẽ secundi ad terci-
um. sed proporcio primi ad vltimũ est sextupla ⁊ proporcio primi ad se-
cundum est tripla ⁊ secundi ad terciũ est dupla ergo proporcio sextupla
est minor ꝙ̃ dupla ad ꝓporcionẽ triplã et maior ꝙ̃ dupla ad proporcio-
nem duplã. ¶ Quarta conclusio est hec. Si sint tres termini ⁊ si primꝰ
fuerit equaliter duplus secundi ⁊ secundus maior ꝙ̃ duplus tercij. pro-
porcio primi ad vltimũ est maior ꝙ̃ dupla ad proporcionẽ primi ad secũ-
dum ⁊ minor ꝙ̃ dupla ad proporcionẽ secundi ad terciũ . Hoc ꝓbatur.
sic Et capio istos tres terminos. Sex tria vnũ. tunc arguitur sic ꝑ secũ-
dã supposicionẽ. Si sint tres termini et c̃. sed hic sunt tales tres termi-
ni. ergo proporcõ primi ad vltimũ cõponitur ex illis sed maior ẽ ꝓporcõ

inter secundum ⁊ terciū ꝙ inter primū ⁊ secundum ergo ꝓporcio primi ad vltimū cōponitur ex duobus in eq̄libus g̃ est plꝰ ꝙ dupla ad minꝰ ⁊ minor ꝙ dupla ad maius Sꝫ maior est ꝓporcio secūdi ad terciū ꝙ primi ad secundū g̃ ꝓporcio primi ad vltimū erit minor ꝙ dupla ad ꝓporcionē secundi ad terciū. ⁊ maior ꝙ dupla ad ꝓporcionē primi ad secūdū Sꝫ ꝓporcio primi ad vltimū est sextupla et ꝓporcio primi ad secundū ē dupla ⁊ ꝓporcio secundi ad terciū ē tripla g̃ ꝓporcio sextupla ē minor ꝙ dupla ad ꝓporcionē triplā ⁊ maior ꝙ dupla ad ꝓporcionē duplā.

¶ Quinta cōclusio est hec. si fuerint tres termini Quoꝝ primus ē minor ꝙ duplus secūdi ⁊ secundus equaliter duplus tercii ꝓporcio primi ad vltimū est maior ꝙ dupla ad ꝓporcionē primi ad secundū ⁊ minor ꝙ dupla ad proporcionē secūdi ad terciū hoc ꝓbatur sic. ⁊ capio istos tres terminos Sex quatuor ⁊ duo. Tūc arguitur sic ꝑ secundā supposicionē Si sint tres termini ⁊c. sed hic sūt tales tres termini ergo ꝓporcio primi ad vltimū cōponitur ex illis sed iste ꝓporciones sūt ineq̄les g̃ ꝓporcio primi ad vltimū cōponitur ex duobus inequalibus ergo est plus ꝙ dupla ad minꝰ ⁊ minus ꝙ dupla ad maius sed maior ē ꝓporcio secundi ad tercij ꝙ primi ad secundū g̃ ꝓporcio primi ad vltimū est maior ꝙ dupla ad ꝓporcionem primi ad secūdum. ⁊ minor ꝙ dupla ad ꝓporcionē secundi ad terciū Et sic tripla est maior ꝙ dupla ad sequialteram ⁊ minor ꝙ dupla ad ꝓporcionē duplā.

¶ Sexta conclusio est hec si fuerint tres termini. si primus fuerit eq̄lr duplus secundi ⁊ secundus minꝰ ꝙ duplus tercij ꝓporcio primi ad vltimum est minor q̄ꝫ dupla ad ꝓporcionē primi ad secundū ⁊ maior q̄ꝫ dupla ad ꝓporcionē secundi ad terciū hoc ꝓbatur sic Et capio istos tres terminos. Octo. quatuor. tria. Tunc arguitur sic ꝑ secundā supposicionē Si fuerit tres termini. ⁊c. sed hic sunt tales tres termini g̃ ꝓporcō primi ad vltimū cōponitur ex illis. sꝫ iste ꝓporciones sūt ineq̄les g̃ proporcio primi ad vltimū cōponitur ex ineq̄libus. g̃ est plus q̄ꝫ dupla ad minus et minus q̄ꝫ dupla ad maius sed maior est ꝓporcio primi ad secundū q̄ꝫ secundi ad terciū g̃ ꝓporcio primi ad vltimū est minor q̄ꝫ dupla ad ꝓporcionē primi ad secundū ⁊ maior q̄ꝫ dupla secundi ad terciuꝫ sed ꝓporcio primi ad vltimū est dupla supbipciens t̃cias ⁊ proporcio primi ad secundū est dupla. ⁊ ꝓporcio secundi ad terciū est sequitercia ergo ꝓporcio dupla supbipciens tercias est maior q̄ꝫ dupla ad ꝓporciōē sequiterciā et minor q̄ꝫ dupla ad ꝓporcionem duplā

¶ Septima conclusio est hec ꝓporcio equalitatis nulla est maior neqꝫ minor quia omnes ꝓporciones equalitatis sunt edem vel equales ergo nulla illarum est maior neqꝫ minor alia nec proporcio inequalitatis est maior proporcione equalitatis quia nec proporcio maioris inequalitatis nec proporcio minoris inequalitatis est maior proporcione equalitatis. Sed omnis proporcio inequalitatis aut est proporcio maioris inequalitatis aut minoris inequalitatis ergo conclusio vera.

¶ Proporcio inequalitatis nō est maior ꝓporcione equalitatis ꝓbatur. qr si sic. ergo ꝓporcio equalitatis potest augmētari quousqꝫ fuerit equalis illi. ꝯñs est falsum quia ꝓporcio illa semꝑ erit ꝓporcio equalitatis. ꝛ ꝑ ꝯñs nūqꝫ erit maior neqꝫ minor ꝙ iā est. Similiter si ꝓporcio maioris inequalitatis sit minor ꝓporcione equalitatis ergo ꝓporcio eq̄litatis potest diminui quousqꝫ fuerit equalis illi ꝯñs est falsū ergo ꝛ añs ¶ Jam probatur ꝙ proporcio maioris inequalitatis nō sit maior ꝓporcione equalitatis nec minor. Quia si sit maior ergo proporcio quattuor ad vnum est dupla ad proporcionē duorū ad duo. Tunc arguitur sic ꝓportio quattuor ad vnum est dupla ad proporcionē duorū ad duo. ergo proporcio duoꝝ ad duo est subdupla ad eandem ꝛ proporcio duorum ad vnum est subdupla ad primam proporcionē ergo iste proporciones sunt equales. scilicet duoꝝ ad duo. ꝛ duorum ad vnum. ꝯña patet ꝑ primam suppositionem Et tunc arguitur sic. Iste proportiones duorum ad duo. ꝛ duorum ad vnum sunt equales ꝛ antecedentia sunt equalia ꝛ añcedentia similiter se habent in equali proporcione ad sua consequentia. ergo sua ꝯña sunt equalia ꝛ ꝑ ꝯñs duo et vnum sunt equalia sed hoc est impossibile. ergo ꝛ illud ex quo sequitur.

¶ Jam probatur ꝙ proportio minoris inequalitatis nō sit maior ꝓportione equalitatis nec minor Et probo ꝙ nō sit maior. quia si sit ponatur ꝙ proporcio vni⁹ ad duo sit dupla ad proporcione vnius ad vnum. Tūc arguitur sic. Proporcio vnius ad duo est dupla ad proporcionē vnius ad vnū ergo proporcio vnius ad vnū est subdupla ad eam. ꝛ proporcio vnius ad quatuor est dupla ad eandē. ergo iste proportiones vnius ad duo ꝛ vnius ad vnum sunt equales ꝛ antecedentia sunt equalia ꝛ antecedentia se habent in equali ꝓporcione ad sua consequentia ergo consequentia sunt equalia. ergo vnum ꝛ duo sunt equalia consequens est impossibile ergo illud ex quo sequitur.

¶ Jam probatur econtra ꝙ proporcio equalitatis non sit maior ꝓporcione maioris inequalitatis qr sic sic ergo proportio quatuor ad quatuor est dupla ad proporcionē duorū ad vnum. Tunc arguitur sic ꝓportio q̄tuor ad quatuor est dupla ad proporcionem duorum ad vnum. sed proporcio iiii^or ad vnū est dupla ad proporcionem duorū ad vnum. ergo iste proporciones quatuor ad quatuor ꝛ quatuor ad vnum sunt equales. et antecedentia sunt equalia. et etiam añcedentia se habent in equali proportione ad sua consequentia ergo sua consequentia sunt equalia ergo quatuor et vnum sunt equalia quod est impossibile ergo illud ex quo sequitur ¶ Jam probatur ꝙ proporcio equalitatis non sit maior proporcione minoris inequalitatis. Et arguit̄ sic. ꝛ ponatur ꝙ proporcio vnius ad vnum sit dupla. ad proporcionem vnius ad quatuor. Et tunc arguitur sic proporcio vnius ad vnum est dupla ad proporcionem vnius ad quatuor ꝛ proporcio vnius ad duo est dupla eā. ergo iste proporciones sunt equales scilicet vnius ad vnum ꝛ vnius ad duo, consequentia

patet vt prius ꝛ antecendentia sunt equalia ꝛ etiam se habent in equa-
li proporcione ad sua consequentia ergo sua consequentia sunt equalia
ergo vnū et duo sunt equalia quod est impossibile. ergo conclusio vera
pro oī eius pte. ¶ Sed contra istā conclusionē arguitur sic. Et capi-
antur isti tres termini. octo. quatuor. octo. Tunc arguitur ꝑ secundam
suppositionē. proporcio primi ad vltimū cōponitur ex proporcione pri-
mi ad secundū ꝛ secundi ad tercium. sed omne cōpositū quacūꝗ pte cō-
ponente ipm est maius ergo proporcio primi ad vltimū est maior q̄ꝫ ꝑ
portio primi ad secūdū vel secūdi ad tercium. Sed proporcio primi ad
vltimū est proporcio equalitatis. et proportio primi ad secundū est pro
portio maioris inequalitatis ꝛ proporcio secundi ad tercium est ꝑpor
cio minoris inequalitatis ergo proportio equalitatis est maior propor-
cione maioris inequalitatis ꝛ proportione minoris inequalitatis. Pro
isto dicatur ꝙ secunda suppositio intelligitur prout illa scribitur. hoc est
si primus terminus sit maior secundo ꝛ secundus maior tercio sꝫ sic non
est in proposito. Ad huc contra eandem cōclusionem arguitur sic. Et
capio istos tres terminos, sex, quatuor, ꝛ quatuor. Tunc arguitur per
quintam suppositionem maior est proporcio inter sex ꝛ quatuor q̄ꝫ iter
quatuor ꝛ quatuor sed proporcio inter sex ꝛ quatuor est proporcio ma-
ioris inequalitatis ꝛ proporcio inter quatuor ꝛ quatuor est proprciōe
equalitatis ergo proporcio maioris inequalitatis est maior ꝑporcio e
qualitatis. ¶ Pro isto dicatur ꝙ quinta suppositio intelligitur duob⁹
inequalibus cōptis ad aliquod tercium in eodem genere proporcōnis
sed sic non est in proposito ergo ꝛc. ¶ Aliter contra eandem conclusio-
nem arguitur sic. Et capio istos tres terminos. sex. sex. ꝛ sex. tunc argu
itur per primā suppositionē adiunctā secunda suppositione proporcio
primi ad vltimū est dupla ad quālibet illarum ergo vna proporcio eq̄-
litatis est maior alia. Pro isto dicatur ꝙ prima suppositio intelligitur
vbi est proporcio maioris inequalitatis primi ad secundū ꝛ secundi ad
tercium ꝛ intellectus secunde suppositionis patet ꝑ p̄dicta. hoc ē si sint
tres termini et primus est maior secundo ꝛ secundus maior tercio. sed
sic non est de istis. sex. sex. ꝛ sex. et iō cessat obiectio.

¶ Octaua conclusio est ista. nulla proporcio maioris inequalitatis ali-
qua proporcione minoris inequalitatis est maior vel minor istam sicut
septimā demonstrabis ꝑ impossibile ꝛ deduces ad hoc impossibile ꝙ a-
liqua proportio maioris inequalitatis ꝛ aliqua proporcio minoris ine-
qualitatis sunt equales ꝛ ꝑ ꝯñs maius aliquo vel minus adequāt qḋ
est impossibile ergo ꝛc.

P Ro noticia huius ppositōis. Motus sequit̄ pportionē ponent̄. vii. ppositōes. ¶ Prima Si inter potentiam et resistentiā sit pportio dupla tūc duplata potētia stante resistētia duplabit̄ motus. Exemplū sit a ignis potens vt quattuor agens in b aquā potentē vt duo tūc si duplet̄ potentia illius a. tūc in duplo velocius aget a in b. ꝙ prius. Et ratio est qꝛ inter potentiā illius a duplatam ꝛ b est pportio quadrupla. ꝛ inter a ꝛ b est proportio dupla. modo pportio quadrupla est dupla ad pportionē duplā. vt patet accipiendo hos terminos octo. iiij. ꝛ vnū. ꝛ arguendo p primā cōclusionē.

¶ Secūda ppositio in duplo velocius mouebit̄ a cū medietate illius b ꝙ cū toto b. ꝛ ratio est qꝛ pportio a ad medietatē b. est dupla ad eā proportionē que est inter a ꝛ b. vt patet accipiendo hos terminos. iiij. ij. i.

¶ Tercia ppositio. Si inter potētiā ꝛ resistentiā sit pportio tripla. triplata potētia duplabit̄ motus. Exēplū sit a. ignis potēs vt tria ꝛ b aqua potēs vt vnū modo si triplet̄ potētia a. tūc inter a triplatū ꝛ b erit pportio nūcupla que est pcise dupla. ad triplā. vt patet capiēdo hos termios ix. iij. i. ꝛ arguēdo p primā ꝯ̄nē. ¶ Quarta ppositio si inter potentiā ꝛ suā resistētiā sit proportio quadrupla quadruplata potētia duplabit̄ motus. Et ratio est qꝛ proportio illa que erit inter resistētiā ꝛ potētiā. quadruplatā erit dupla ad proportionē quadruplā. que erit inter potētiam simplicē ꝛ suā resistētiā. Exēplū vt si a sit potēs vt. iiij. ꝛ b sua resistentia vt vnū tūc proportio sexta decupla que est inter potētiā quadruplatā et resistētiā erit dupla ad proportionē quadruplā. que est inter potentiā ꝛ suā resistētiā vt patet accipiēdo istos terminos. xvi. iiij. i. ꝛ arguēdo per primā cōclusionē. ¶ Quinta propositio si inter agēs ꝛ resistentiā sit proportio minor q̄ȝ proportio dupla tūc duplata potētia stante resistētia plꝰ q̄ȝ in duplo velocior erit motus. Exēplū sit a agēs vt sex. b sua resistētia vt. iiij. tūc inter duplatā potētiā ꝛ resistētiā est proportio tripla. que maior est q̄ȝ dupla ad proportionē sequialtrā que est inter potētiā ꝛ resistētiā. vt patet accipiēdo hos terminos. xij. vi. iiij. ꝛ arguēdo p sextā cōclusionē. ¶ Sexta propositio si inter potētiā ꝛ suā resistētiā sit maior proportio q̄ȝ dupla tūc duplata potētia stāte resistētia nō in duplo velocior erit motus. Exēplū vt si a sit agens potēs vt sex. ꝛ b sua resistētia vt duo. tūc proportio sextupla que est inter potētiā duplatā ꝛ resistentiā est minor q̄ȝ dupla ad proportionē triplā. que est inter potētiā nudā ꝛ suā resistētiā vt pȝ accipiēdo hos terminos. xij. vi. ij. ꝛ arguendo p quartā cōclusionē. ¶ Septima propositio si sint duo corpora in equali proportiōe se habentia ad suas resistētias inter illa corpora equalis erit motus vt si a sit ignis potens vt. iiij. ꝛ b sua resistentia potens vt duo sit c alter ignis potens vt duo. ꝛ d sua resistētia potens vt vnū. tunc equalis erit motus inter a ꝛ b. ꝛ inter c ꝛ d. ¶ Contra istā propositionē arguit̄ dupl̄r Primo sic quia si ponat̄ b pedalis quātitatis ꝛ d semipedalis quantitatis tunc plus spacij ptransibit a q̄ȝ c. in eodē tempore ergo isti motus erunt ine-

quales q: illi motus sūt inequales mediātib⁹ q̄bus spaciū ptrāsit̃ inequale in eodē tēpore ꝛ ita vbi est ꝓportio equalis ibi erūt motus inequales. ¶ Itē si ponant̃ corpus piramidale ꝛ corpus planū eiusdē ꝓportionis in grauitate prius tñ descēdet corp⁹ piramidale ꝙ̄ corpus planū. ergo ibi erūt motus inequales. ¶ Ad primū rn̄deo. Aliqua se habere in equali ꝓportiōe ad suas resistētias est dupliciter quātitatiue .s. ꝛ qualitatiue modo licet ista corpa se habeāt in equali ꝓportiōe ad suas resistētias et hoc qualitatiue q: equaliter se habēt ſm suas resistētias qualitatiue: nō tñ sūt eiusdē ꝓportiōis quātitatiue. vt pꝫ / modo vbi est equalis ꝓportio qualitatiue ꝛ quātitatiue ibi erit motus equalis ꝑ hoc pꝫ ad secūdū licet illa duo corpora sūt eiusdē ꝓportiōis qualitatiue nō tñ quātitatiue q: illud corpus spericū citius diuidit aerē ꝙ̄ illud corpus planū.

¶ Explicint proportiones.

OMnis potentia finita habet terminū vltra quē nō pōt. Nā si nō hēt terminū vel limitē sequit̃ manifeste ꝙ nō est potētia finita sꝫ pōt vniuersaliter in quodlibꝫ. ¶ Quedā aūt potētie t'iant̃ a pte supiori ꝛ nō a pte inferiori ꝛ ille vocāt̃ potētie actiue. Ideo potētia actiua dr̃ illa que eo ipso ꝙ pōt in aliquod maius pōt in quodlibet eo min⁹ vel saltē in cuilibꝫ minori aliq̄d equale qualis est potētia portatiua sort'. Nā si sortes potest portare A. potest portare quodlibet minus A. vel saltē aliq̄d equale cuilibet minori A. et sic de alijs. ¶ Quedā autē terminant̃ a pte inferiori ꝛ nō a pte superiori ꝛ vocant̃ potētie passiue. Potētia passiua est illa que eo ipso ꝙ pōt ī aliquod minus potest in quodlibet eo maius vel in cuilibet maiori aliquod equale qualis est potentia visiua s. Nā si sortes potest videre granū milij pōt videre equū vel quodlibet maius grano milij si cetera sint paria. q: forte in aliquo casu poterit videre granū milij ꝛ nō aliquā stellam que multo est maior. ¶ Sꝫ si oīa essent paria. hoc est si essent in equali distantia ꝛ equaliter luminosa potest videre stellā illā si poterit videre granū milij ꝛ sic de alijs. ¶ Quedā autē potentie terminant̃ tā a parte inferiori ꝙ̄ a pte superiori ꝛ iste potētie vocant̃ potentie medie. ¶ Potentia media est illa que eo ipso quod potest in aliquā rem nō potest in

qualibet ea maiore nec in qualibet ea minore. qualis est potentia hois qua potest esse sub quatitate. Nō eni ipo q potest esse sub aliqua quātitate potest esse sub qualibet quantitate maiori nec sub qualibet minore. ¶ Item assignata tota latitudine albedinis a nō gradu vsq ad gradū vt octo. Deinde assignet vna ps istius albedinis. scz a gradu vt. iiij. vsq ad gradū vt sex et appellet ista pars B. Iam manifestū est q eo ipso q B cōtinet aliquē gradū istius latitudinis nō cōtinet quēlibet eo intēsiorem nec quēlibet eo remissiorē et sic de similibus.

Omnis potētia que terminat ad partē superiorē tm̄ oportet vt terminet ad aliquod in quod potest et in nullū eo superius et vocat terminus affirmatiuus. vel in aliquod in quod nō pōt sed in quodlibet eo inferius. et hoc vocat terminus negatiuus. ¶ Silr modo ois potētia que terminat a parte inferiori tm̄. oportet vt terminet vel in aliquod in quod pōt et in nullū eo inferius et illud vocat terminus affirmatiuus vel in aliquod in quod nō pōt sz in quodlibet eo supius. et illud vocat terminus negatiuus. ¶ Itē ois potētia que terminat ab vtroq extremo tā ab inferiori q a supiori terminat a supiori vel affirmatiue id est quod hēt aliqd a pte supiori vt in qd pōt et in nullū eo supius vel terminat negatiue id est q hēt a pte supiori aliquid in qd nō potest sz in quodlibet eo inferius citra aliquod certū assignandū a pte inferiori. ¶ Itē qd terminat a pte inferiori vel hēt a pte inferiori aliqd in qd pōt et in nullum eo inferius et ad illud terminat affirmatiue. vel hēt aliqd a pte inferiori in qd nō pōt sz in quodlibet eo supius citra aliquod certū assignādū a pte supiori et ad illud fiat negatiue.

Diuisio est sepatio termini affirmatiui a termino negatiuo alicuius potētie finite et hoc tā a supiori q ab inferiori. Exēpli gr̄a. Maximū qd s. sufficit portare vel minimū qd nō sufficit portare hic est diuisio a pte supiori. Minimū qd s. sufficit videre vel maximū qd nō sufficit videre hic est diuisio a pte iferiori. Itē maximū et minimū sumūt in diuisionibus generalit et nō specialit qr quicqd est fortissimū, dēsissimū, intētissimū vel hmōi appellat maximū.

Et quicqd est debilissimu. remississimu. rarissimu z hmoi appellat mini-mu. ¶ Itē nota idē est dicere maximū q̄ s. sufficit portare z maximū eorū que s. sufficit portare. Minimū q̄ s. non sufficit portare z minimū eoz que s. nō sufficit portare. z sic de aliis.

OMnis diuisio vl' dat respectu rei mutabilis siue fatigabilis. vl' respectu rei imutabilis vl' infatigabilis. ¶ Res fatigabilis siue mutabilis quātū ptinet ad ppositū est talis res que in agēdo fm aliquā potētiā ptinue debilitat vel minuit fm illā potētix sicut est potētia portatiua. s. z potētia visiua. s. z multa alia. ¶ Res imutabilis est illa cui⁹ potētia sēp manet in eodē gradu vt potētia calefactiua ignis. vt. iiii. Vel res mutabilis est illa cui⁹ potentia in agēdo vel paciēdo mutat de gradu in gradū. vt. s. in portando siue vidēdo mutat de gradu in gradū ¶ Res imutabilis est illa cui⁹ potētia in agēdo siue paciēdo nō mutat in gradu in gradu. vt sol in illuminādo z ignis calfaciēdo. ¶ Itē ois diuisio vel dat respectu termini distributi vel nō distributi. Si dat respectu termini distributi vel ille termin⁹ hēt finita supposita vel infinita aut vnū suppositū tm z idē ē hēre finita supposita z vnū quātū ad ppositū nrm. ¶ Ex hiis colligunt sex membra in quoz numero ois diuisio cadit. Quia diuisio dat vel respectu rei mutabilis z mediāte termino nō distributo z sic est pmū mēbrū. Vel dat respectu rei mutabilis z mediāte termino distributo hñte finita supposita z sic est secūdū mēbrū. Vel dat respectu rei mutabilis z mediāte termino distributo hñte infinita supposita. z sic est terciū mēbrū. Vel dat respectu rei imutabilis z mediante termino nō distributo. z sic est quartū mēbrū. Vel dat respectu rei imutabilis z mediāte termino distributo hñte finita supposita z sic est quintū mēbrū. Vel dat respectu rei imutabilis z mediāte termino distributo hñte infinita supposita z sic est sextū mēbrū. ¶ Exēplū primi mēbri. Aliquid sufficit. s. portare z aliquid nō. g est dare maximū quod vel minimū quod nō. ¶ Exemplū secundi. Aliquid est graue quod quilibet homo potest portare z aliquid quod non. ergo est dare maximū quod potest vel minimū quod nō potest. ¶ Exemplū tercii membri. Aliquid est graue quod quodlibet fortius. s. sufficit portare z aliquid quod nō ergo est dare maximū quod pōt vel minimum q̄ nō. ¶ Exemplū quarti membri. Aliquē gradū caliditatis potest A ignis calidus vt sex inducere in B corpus. z aliquē non. ergo est dare intensissimum quem potest vel remississimum quem non.

¶ Exemplū quinti mēbri. Aliquod est mediū imaginabile qd quelibz stella pōt illuminare τ aliqd nō ꝗ est dare maximū quod pōt vel minimū quod nō. ¶ Exēplū sexti mēbri. Aliquis est excessus quo quilibet gradus intēsior A excedit gradū subduplū ad A. τ aliqs nō. ꝗ est dare maximū excessū quo quilibet gradus intēsior A excedit gradū subduplū ad A, vel minimū quo nō.

OMnis diuisio vel est absoluta vel compata. Absoluta est illa que fit sine ꝯpatiuo gradu vel sine tīō equalēte cōpatiuo gradui. sicut sūt hij termini. Ante. post vltra. citra. τ silia. Idē est enī dicere In quolibz īsti post A erit B. Et in quolibz īsti posterior A erit B. vel in quolibz pūcto vltra A quiescit B. τ in quolibet pūcto remotiori A quiescit B. τ sic de singulis. ¶ Diuisio cōpata est illa in qua erit cōpatio p cōpatiuū gradū: vel p aliquē terminū equalētē cōpatiuo gradui. ¶ Itē oīs diuisio vel dat respectu rei mutabilis siue fatigabilis vel nō. ¶ Res mutabilis est illa cui⁹ potētia in agēdo vel patiēdo mutat vel minuit vt. s. in portādo. oculus in videndo. ¶ Res inmutabilis est illa cui⁹ potētia in agēdo vel patiēdo nō mutat nec minuit vt Sol in illuminando potentia calefactiua in calefaciendo. ¶ Itē oīs diuisio vel dat mediāte termino distributo vel nō distributo. ¶ Itē si dat mediāte tīō distributo vel ille termin⁹ hēt finita supposita vel infinita. τ idē ponim⁹ hēre finita supposita τ vnū quātū ad ꝓpositū ¶ Ex hijs colligūt sex genera siue modi diuisionis absolute τ totidē cōparate. in quoꝝ numero ncēe est oēm diuisionē cadere. q: vel dat respectu rei mutabilis τ mediāte tīō nō distributo τ sic est primū gen⁹. vel dat respectu rei mutabilis τ mediāte termino distributo τ hēnte finita supposita τ sic est secūdū genus. Vel dat respectu rei mutabilis τ mediāte termino distributo τ hñte infinita supposita τ sic est terciū gen⁹. Vel datur respectu rei imutabilis τ mediāte termino nō distributo τ sic ē quartū genus. Vel dat respectu rei imutabilis τ mediāte termino distributo hñte finita supposita. τ sic est quītū genus. Vel dat respectu rei imutabilis τ mediāte termino distributo hñte infinita supposita. τ sic est sextū genus. ¶ Silr modo p oīa possūt esse sex genera in diuisione cōparata. sicut dabimus exempla plano post. ¶ Exemplū primi mod' de diuisione absoluta. Aliquid sufficit. s. portare τ aliquid non. ergo est dare maximum quod potest vel minimū q nō. Et hec est in potentia actiua.

¶ Item aliquid sufficit s. videre et aliquid nõ ergo est dare minimũ qd sufficit vel maximũ quod nõ sufficit et hec est in potentia passiua. ¶ Exemplũ secũdi modi. Aliquid est graue quod quilibet homo potest portare et aliquid quod nõ. ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ quod nõ. Et hec est respectu potẽtie actiue. ¶ Exẽplũ tercij Uix enĩ vt credo hoc terciũ genus cõtingit sed ponamus hũc casũ q sint infinita grauia possibilia quorum quodlibet excedit gradũ mediũ grauitatis. qui sit a. et appellantur ista grauia cõi noie b. et imaginetur q quodlibet istorum in motu cõtinue remittat grauitatẽ suã. Tũc fiat talis diuisio. Aliquod est mediũ in quo quodlibet b sufficit mouere. et aliquod quod non. ergo est dare densissimũ in quo vel remississimũ in quo nõ. ¶ Exemplũ quarti. Aliquẽ gradũ caliditatis potest a ignis calidus vt sex inducere in b corpus et aliquẽ nõ. ergo est dare intensissimũ quem potest vel remississimũ quẽ nõ. ¶ Exemplũ quinti. Aliquod est mediũ imaginabile quod quelibet stella potest illuminare et aliquod est mediũ quod nõ ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ quod nõ. ¶ Exemplũ sexti. Aliquẽ gradũ splẽdoris sufficit quilibet radius solis inducere in a mediũ et aliquẽ nõ ergo est dare intensissimũ quẽ sufficit vel remississimũ quẽ nõ.
¶ Exemplũ primi de diuisione cõpata. Aliquid sufficit aliquis homo fortior. s. portare et aliquid nõ ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ quod nõ. ¶ Exemplũ secundi. Aliquid sufficit quilibet homo fortior s. portare et aliquid nõ ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ quod nõ. ¶ Exemplũ tercij. Aliquid sufficit quodlibet fortius. s. portare et aliquod nõ ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ qd nõ.
¶ Exemplũ quarti. Aliquẽ gradũ caliditatis potest aliquis ignis intẽsior gradu vt sex inducere in b corpus et aliquẽ nõ ergo est dare intensissimũ quẽ potest vel remississimũ quẽ nõ. ¶ Exemplum quinti. Aliquod est mediũ quod quelibet stella lucidior luna potest illuminare et aliquod nõ ergo est dare maximũ quod potest vel minimũ quod non. ¶ Exemplũ sexti. Aliquis est excessus quo quilibet gradus intensior a. excedit gradum subduplũ ad a. et aliquis est que non. ergo est dare maximum quo vel minimũ quo nõ. ¶ He sunt. xij. species diuisionis quarũ. vi. prime sunt absolute et. vi. vltime comparate. ¶ Quedã vero harũ aut nunquam aut raro veniũt in vsum. Nota q interdũ cõparatio fit per maius interdũ per minus in diuisionibus cõpatis vt maximũ quod sufficit quilibet homo fortior. s. portare vel maximũ quod quilibet homo debilior. s. potest portare.

OMnis diuisio bonā & admittibilis p̄suppo-
nit duo cōtraria vera Ex quibus sequit̄ si al
terū illoꝝ fuerit falsū necē est vt eius cōtradictoriū sit verū. hoc est oꝫ ꝙ
vniuersalis affirmatiua vel negatiua sit vera. sꝫ quecūqꝫ earū ponat̄ esse
vera sequit̄ manifeste ꝙ nulla est potētia illi⁹ rei vel ꝙ potētia ei⁹ sit in
finita. tūc manifestū est ꝙ nō pōt esse diuisio termini affirmatiui a t̄mi-
no negatiuo illi⁹ potētie cū nulla sit vel nō sit terminata Exempli cā si hee
due subcōtrarie nō sint vere Aliquid. s. sufficit videre ꝛ aliquid nō suffi-
cit videre. oportet de nc̄citate ꝙ hec sit vera. Nichil sufficit. s. videre. vel
hec quodlibet sufficit. s. videre sꝫ si prima sit vera. s. Nichil sufficit. s. vide
re tūc caret potētia vidēdi ꝛ nō pōt esse diuisio istius potētie si aūt. s. suf
ficit videre qōlibet tūc nō ētiā potētia visiua ꝛ sic nō pōt fieri diuisio cir-
ca istā potētiā. Itē pꝫ in singulis aliis potētiis. quare oportet ꝙ oīs diui
sio bona ꝛ admittēda p̄supponit duo subcōtraria vera.

VTraqꝫ illaꝝ subcōtrariaꝝ ex quibus sequit̄
diuisio ꝓ finito verificari hēt. Istud sic ostē
dit. Si eñ vna illaꝝ solū ꝓ finito verificet̄ tūc illa diuisio nūqꝫ sequit̄ ex
illis duabus subcōtrariis. Exēpli cā. Sumo has duas subcōtrarias. Ali
qd̄ spaciū pōt tēpore finito ꝑtrāsiri ꝛ aliqd̄ spaciū nō pōt tēpore finito ꝑ-
trāsiri. Iā manifestū ꝙ subcōtraria secūda solū verificet̄ ꝓ infinito spa-
cio. q: oē finitū spaciū pōt tēpore finito ꝑtrāsiri illud ergo spacium quod
non potest tempore finito pertransiri est infinitum. ¶ Sic ergo verifi-
cat̄ subcōtraria scd̄a solū ꝓ infinito. ¶ Ex his aūt subcōtrariis nūqꝫ seq
tur hec diuisio. s. ergo est dare maximū qd̄ pōt finito tēpore ꝑtrāsiri vel
minimū qd̄ nō. Nō eñ sequit̄ primū membrū diuisionis. s. qd̄ est dare
maximū qd̄ q: si illud sit finitū pōt aliquod maius eo tēpe finito ꝑtrāsiri
ꝛ si illud sit infinitū impo^le est illud finito tēpe ꝑtrāsiri. ¶ Itē nō est da-
re secūdā ꝑtē diuisionis. s. ꝙ aliquod est minimū spaciū qd̄ nō pōt fini-
to tēpore ꝑtrāsiri. quia si illud sit finitum manifestum est ꝙ potest tempo
re finito ꝑtransiri. Et si illud sit infinitū ꝛ po^i minimū qd̄ nō ꝫ quodlibet
spaciū minus eo pōt finito tēpore ꝑtrāsiri sꝫ ꝯñs est falsū q: nullū spaciū
est maius vel minus spacio infinito q: neqꝫ finitū neqꝫ infinitū est mai⁹
vel min⁹ aliquo infinito nō ergo sequit̄ predicta diuisio ex dictis subcō-
trariis eo ꝙ vna illaꝝ ꝓ infinito verificat̄ ꝫ illa regula supius posita est
vera. Simili modo arguendū est de oibus subcōtrariis quarū vna veri-
ficat̄ ꝓ infinito solū vt de hiis. Per aliquod tempus añchristus poterit

esse futurus et per aliquod non. Secunda subcontraria non est vera nisi quatenus assignetur tempus infinitum. quia per quodlibet tempus finitum poterit esse futurus. Non enim ex hiis sequitur quod est dare maximum tempus per quod poterit esse futurus. quia si sit finitum poterit per aliquod tempus maius eo esse futurus. Et si sit infinitum impossibile est quod per illud tempus poterit esse futurus quia omne tempus per quod poterit esse futurus poterit finiri. Infinitum tempus non potest finiri nec est dare minimum quod non quia si ponatur illud finitum poterit per idem esse futurus. Et si ponatur infinitum quod per quodlibet minus hoc poterit esse futurus et ex consequenti per aliquod minus eo poterit esse futurus. et per consequens aliquod tempus erit minus infinito tempore quod est impossibile.

Omnis divisio bona et admittenda aut respectu potentie active aut respectu potentie passive aut respectu potentie medie. debet fieri hec sic probatur quia si non sit aliqua harum aut est infinita et interminata et sic non potest fieri divisio super ea. et sic est indivisibilis et tunc caret extremis super que debet erigi divisio. caret enim tunc maximo et minimo et maximo non et minimo non quare patet propositum. ¶ Ex hac regula sequitur quod hec divisio non valet. Aliquis gradus istius latitudinis uniformiter difformis correspondet toti latitudini. et aliquis non. quod est dare intensissimum qui vel remississimum qui non. Non enim datur respectu potentie active nec passive nec medie. quia si datur respectu potentie active quilibet eo gradu assignato remissior hoc posset. et si daretur respectu potentie passive quilibet gradus eo intensior hoc posset. Et si daretur respectu potentie medie quilibet gradus eo remissior citra aliquem certum gradum hoc posset. vel quilibet gradus eo intensior citra certum gradum. quorum quodlibet est falsum. quia tantum unus gradus est. qui correspondet toti latitudini uniformiter difformi. ¶ Similiter dato quod A sit unum corpus cuius una medietas sit alba secundum se totam. et alia nigra: tunc non debet admitti talis divisio. Aliqua pars istius corporis est alba et alia non quod est dare maximam que est alba. vel minimam que non. aut minimam que est alba vel maximam que non. quia data quacumque parte alba non sequitur quamlibet maiorem eam esse albam nec quamlibet minorem eam esse albam. nec etiam sequitur citra certum. Ideo non dantur huius divisiones respectu alicuius potentie predicte active passive vel medie, et ideo non valent.

Omnis diuisio data respectu potentie actiue debet fundari siue erigi sup extremo maiori. Ideo debz dari p affirmatiōē de maximo ꝛ negacīōē de minimo. hec sic ꝓbatur. Diuisitio est sepatio termini affirmatiui a termino negatiuo. vt predictū est. sed non potest esse sepatio termini affirmatiui a termino negatiuo nisi solū ex illa pte i q̄ potentia illa terminat. sꝫ potentia actiua terminatur a pte supiori solū vt p̄dictū est ꝙ diuisio respectu potentie actiue debet erigi sup extremo maiori siue supiori ꝛ p ꝯñs debet dari p affirmationē de maximo ꝛ negationē. de minimo. Exemplum aliquid sufficit .s. portare ꝛ aliquid nō, ergo est dare maximū quod sufficit portare vel minimū quod non.

Omnis diuisio data respectu potentie passiue debet erigi sup extremo minori. Ideo debet dari p affirmatiōē de minimo ꝛ negationē de maximo. Hec ꝓbatur simi modo. quo pmissa. Nam ex ista parte oportet esse diuisionē termini affirmatiui a termino negatiuo i q̄ potentia illa terminat. Potencia aūt passiua tm̄ terminatur a pte inferiori siue minori vt p̄dictum est. Debet igitur dari talis diuisio p affirmationē de minimo ꝛ negationē de maximo. Exemplū Aliquid sufficit .s. videre ꝛ aliquid nō ergo est dare minimū quod sortes sufficit videre vel maximū qd nō. Item ab aliquo calido potest A frigidū vt duo altari ꝛ ab aliquo nō ꝙ est dare minimū a q̄ vel maximum a quo non.

Omnis diuisio data respectu potentie medie potest indifferenter ab vtroqꝫ extremo erigi. Et ideo dari potest p affirmationē de maximo ꝛ negationē de minimo vel p affirmationē de minimo ꝛ negationē de maximo hec em̄ facillime ꝓbatur. dū em̄ talis potentia media ex pte vtriusqꝫ terminatur extremi potest indifferenter separi termin⁹ affirmatiu⁹ a termino negatiuo ex pte vtriusqꝫ extremi quare ꝓpositū plene patet. Exemplū hui⁹. Sub aliqua quantitate potest esse homo ꝛ sub aliqua nō ꝙ est dare maximam sub qua vel minimā sub qua non. Iterum ergo est dare minimā sub q̄ potest vel maximā sub qua non.

Nulla diuisio data respectu potẽcie medie debet admitti simpliciter nisi subcertis differẽcijs hec est enim manifesta. Nam cũ potencia media terminatur ĩ vtroq̧ extremo nõ debet simpliciter maximũ quod dari nec minimũ qd̕ simpliciter debet dari nec maximũ quod non simpliciter quia tunc sequitur ergo in quodlibet maius simpliciter nec minimũ quod nõ simpliciter. quia tunc sequitur ergo in quodlibet minus simpliciter que oĩa sũt falsa. ergo debet dari talis diuisio cũ tali circũstantia maximũ qd̕ vel minimũ quod non . citra aliquod certũ assignandũ minimũ quod vel maximũ quod non citra aliquod certũ assignandũ. Exemplum. Sub aliqua quantitate potest esse homo ꝛ sub aliqua non. ergo est dare maximam sub qua. vel minimam sub qua nõ. citra illã quã quantitatẽ sub qua homo non potest esse vel est dare minimam sub qua homo potest esse. vel maximã sub qua non potest esse. citra illam quantitatem sub qua homo non potest esse.

SI fuerint diuisio absoluta data respectu rei inmutabilis ꝛ mediãte termino nõ distributo pars negatiua generaliter sustinenda est vt in hoc exemplo. aliquid sufficit .s. portare ꝛ aliquid non. ergo est dare maximũ qd̕ vel minimũ quod non pars negatiua sustinenda est. ¶ Item aliquid sufficit .s videre ꝛ aliquid non ergo est dare minimũ qd̕. vel maximũ quod non secunda ps est danda. hoc probatur sic ꝛ sit A vna potentia actiua alicuius rei mutabilis vt potentia portatiua sortꝭ tunc nõ est dare maximũ qd̕ .s. sufficit portare quia si sic tunc ꝑ illud noto b. ꝛ sit a potencia. s. Et arguitur sic. B est maximũ quod a sufficit portare ergo nulla potentia minor A potest portare b ꝯña patet. aliter enim sequeretur q̄ tantũ potest potencia minor quantũ potentia maior quod est impossibile. Tunc ex ꝯñte arguitur sic. Nulla potentia minor A potest agere in b sed in quolibet ĩstanti posteriori erit A minor q̃ iã est. Ex diffinitione potentie rei mutabilis & pro nullo oĩ posteriori potest A agere in b sed omnis actio est in tempore ergo A nunq̃ aget in b. ergo b nunq̃ est maximũ q̄. ergo sequitur q̄ pars negatiua est sustinenda. scꝫ quod est dare minimũ q̄ nõ Et hoc est idem quod est equale potentie actiue A Et sit illud b .grã exempli Tunc arguitur sic Inter quodlibet minus b. ꝛ b cadit latitudo media & inter A et quodlibet minꝰ b. est proporcio maioris inequalitatis ꝛ erit ꝑ tempus quia impossibile est q̄ A subito minuatur ad gradũ equalem

alicui minori B assignato quia subito tunc deperderet latitudinē & p tem pus durabit proporcio maioris inequalitatis inter a z quodlibet minus b. assignandū. sed ex proporcione maioris inequalitatis prouenit motus z actio. & a agit in quodlibet minus b. s3 nō agit in b vt ostensū est. quare b. est minimū quod nō. Eodem modo probatur qđ est dare ptē negatiuā in potencia passiua. Ibi enim est danda diuisio p affirmacionē de minimo z negationē de maximo vt predictum est. Si ergo est dare minimū a quo potest potentia passiua .s. a pati. sit illud b. tunc sic arguitur B est minimū a quo potest potentia passiua a pati. ergo nulla potentia minus passiua q̄ a potest pati a b. ꝯña patet q: potentia minus passiua requirit fortius agens. Potentia magis passiua requirit debilius agēs Sed p omi d: i posteriori erit a minor q̄ iā est. quia est potentia respectu rei mutabilis. ex ypotesi quare p nullo d: i post hoc poterit potencia passiua puta A pati a B & nec iā poterit pati a b. nam oīs passio est in tempore nūq̄ ergo paciet A a B nō est & b minimū q: ergo nō est dare minimū q. ergo dabitur pars negatiua .s. maximū qđ nō. quod est propositū. Illud autem erit illud quod erit equale potentie passiue. q: ab hoc nō poterit potencia passiua pati cū sint equalia z cū minuatur potentia passiua z sit minus passiua. sed a quolibet maiori poterit pati cū inter ea sit proporcio maioris inequalitatis quare habeo propositum

SI fuerit diuisio data respectu rei mutabilis mediante termino distributo. hñte finita suppositа pars negatiua sustinenda ē vt hic aliquid potest q̄libet homo portare z aliquid non ergo est dare maximū qđ vel minimū qđ nō secunda pars est sustinenda. Hec conclusio probatur sic. Nam cū infinita ponūtur supposita est assignandū debilissimū eorū respectu potentie actiue vel respectu potentie passiue. quod ergo est terminus isti⁹ est termin⁹ oīm suppositorum. Nam quod debilissim⁹ homo potest portare potest q̄libet homo portare z quod non potest debilissimus homo portare non potest quilibet homo portare. Idem est termin⁹ debilissimi z oīm suppositorum. Sed respectu debilissimi est dare partem negatiuam p premissam conclusionem quare z oīm suppositorum.

SI fuerit diuisio data respectu rei mutabilis z mediante termino distributo habente infi

nita supposita. tunc pars affirmatiua est sustinenda. Et quia rarissime fit talis diuisio ponamus exemplum huius quod fuit superius. Imaginentur infinita grauia possibilia et quod quodlibet illorum excedat gradum medium grauitatis qui sit a. et sit nullus gradus super a. quin aliquod graue sibi correspondeat et appellentur ista grauia. communi nomine b. et imaginemur quod quodlibet illorum in mouendo continue remittat grauitatem suam. Fiat tamen stante casu talis diuisio. Aliquod est medium in quo quodlibet. b. sufficit mouere et aliquod in quo non. ergo est dare densissimum in quo vel rarissimum in quo non. Iam probatur quod pars affirmatiua sustinenda est et assigno C medium quod est equale resistendo in densitate ad A gradum medium grauitatis. Iam C est densissimum in quo poterit quodlibet. b. moueri probatur sic. C est vnum densum in quo poterit quodlibet b moueri et in nullo eo densiore sed in quolibet eo rariore quod etc. Prima pars probatur sic. Quodlibet B excedit a gradum quod per aliquam latitudinem sed ista latitudo quecunque ponatur. non potest subito deperdi ergo post hoc vel per aliquod tempus licet indeterminatum quodlibet b. excedit gradum C. quod vocatur equale A ergo b excedit C. sed ex proportione maioris equalitatis prouenit motus et actio. ergo in C poterit quodlibet b moueri et sic patet prima pars Et per consequens in quolibet minori C quod est tercia pars. Secunda pars probatur sic. s. quod in nullo maiori vel densiori C poterit quodlibet b moueri quia si sic ponatur D id densius in quo poterit quodlibet b moueri Et probatur quod non. cum enim A in grauitate sit equale C in densitate ita si sit aliquis gradus grauitatis intensior equalis D in densitate sit illud E et arguitur sic E est equale D. quod nullum minus graue quam e poterit moueri in d. quia ex proporcione minoris inequalitatis non prouenit motus sed multa sunt quorum quodlibet est minus graue quam e quia inter a et e sunt infiniti gradus et cuilibet gradui correspondet b ex casu ergo multa sunt b quorum nullum potest moueri in d non potest ergo quodlibet b moueri in d. et ita arguendum est de omni medio densiori C. ergo c erit maximum in quo etc.

SI fuerit diuisio data respectu rei immutabilis et mediante termino non distributo tunc pars affirmatiua est sustinenda. vt patet in hac diuisione. Posito quod a sit ignis calidus vt sex. Iam aliquem gradum caliditatis potest a ignis inducere in b aerem et aliquem non quod est dare

maximū quē vel minimū quē nō. Est dare maximū quē et iste est gdus vt sex pbatur sic qꝛ potest iducere illū gradū et nullū maiorē sed quēlibet minorē ꝙ rc. Probo quālibet ptē sic A agit secūdū vltimū sui cum sit res inaiata vltimū aute sui ē gradus vt sex ꝙ potest illū gradū iducere i aerē ꝛ nullū maiorē qꝛ tūc ageret vltra suam potētiā cū tm̄ heāt potētiā calidìtatꝫ vt sex quare secūda ps est vera ꝛ quēlibet minorē potest inducere quia cū gradū vt sex potest inducere vt pbatū ē potest quēlibet minorē quia est potētia actiua quare gradꝰ ut sex erit intēsissimus quē potest iducere i aerē et ita arguat de similibus.

SI fuerit diuisio absoluta data respectu rei imutabilis mediante termino distributo habente finita supposita contingit assignare debilissimū illoꝝ quod ꝙ est terminꝰ huiusmodi debilissimi ē tminꝰ cuiuslibet eorū qꝛ quod hoc potest quodlibet eorū potest ꝛ quod hoc nō potest quodlibet eorū nō pōt sed huiusmodi debilissimi est terminꝰ affirmatiuꝰ dādus p pmissā conclusionē ergo ꝛ cuilibet eoꝝ qđ est ppositū et sic patet de ceteris

SI fuerit diuisio data respectu rei imutabilis mediante termio distributo habente ifinita supposita pars affirmatiua ē sustinēda Et p maiorē ptē sustineri poterit Hoc pbat sic quia in illa supposita ē dare debilissimū. idem erit terminus illiꝰ debilissimi et oīm suppositoꝝ Exēplū huiꝰ sicut i hac diuisione posito B qꝙ sit latitudo caliditatis a gradu vt quatuor inclusiue vsqꝫ ad gradū vt sex exclusiue Et facta tali diuisione Aliquē calorē potest qlibꝫ gradus istius latitudinis iducere i A aerem ꝛ aliquē nō ꝙ est dare maximū quē vel minimū quē nō. Dabitur maximꝰ calor quē poterit qlibꝫ gradus istiꝰ latitudinis iducere et iste est gdꝰ vt quatuor. Hoc pbo qꝛ hūc gdū poterit quilibet gradus istius latitudinis inducere ꝛ quēlibet minorē ut patet ꝛ nullū maiorē. Probo qꝛ si sic sit illud. ff. tūc sic gradum

caloris vt ff non potest gradus vt quatuor inducere in A aerem q2 tunc ageret vltra speciem suã siue materiã. ergo ff. calorẽ nõ põt quilibet gradus istius latitudinis inducere. Et ita arguit de quocũq3 calore supra quatuor assignato. q̃re gdus vtlli9 erit maxim9 calor qđ est ppositum

SI fuerit diuisio cõparata data respectu rei mutabilis & mediãte termino nõ distributo siue fiat cõparatio ad mai9 siue ad minus ps negatiua sustinẽda ẽ. Nã si ad mai9 fiat cõparatio tũc idem est tmin9 qui est maxim9 illi9 nature Si ad minus tũc idẽ est termin9. qui est minus illi9 nature satis ẽ hoc suadere. Nam est dare minimũ q9 nõ põt aliqs homo fortior. s. portare & hoc est minimũ qđ nõ potest fortissim9 homo portare totũ patet p expo nẽtes & per sugius habitũ in pma cõclusione. ¶ Item est dare minimũ qđ nõ potest aliqs homo debilior. s. portare & hoc est idẽ quod non põt debilissim9 hoim portare quod videbis p exponẽtes. fortissimi autẽ et debilissimi hois termin9 negatiuus dare. debet. idem vt patet ex prima cõclusione quare conclusio vera.

SI fuerit diuisio comparata data respectu rei mutabilis & mediãte termino distributo habente finita supposita siue ad maius siue ad minus fiat cõparatio tenẽda est pars negatiua. Nam si ad maius fiat cõparatio idem est termin9 qui erit minimũ supra quẽ fit comparatio. Si ad minus idem erit terminus qui erit minimus illius nature. Hec eodẽm modo suadetur sicut fecistis premissam. Non idem est terminus minoris cuiuslibet hominis fortioris forte debilissimi hominis inter fortiores forte vt patet p exponentes et idem est terminus cuiuslibet hominis debilioris forte sicut etiam debilissimi hominis. Nam quicquid potest debilissimus homo portare potest quilibet homo debilior. s. portare et quicquid non po

test debilissimus homo portare nõ potest quilibet homo fortior forte portare. vt manifestum est. ¶ Item Quicquid potest debilissimus homo portare potest quilibet homo debilior. s. portare et quicquid non potest debilissimus homo portare non potest quilibet debilior. s. portare vt patet quia fortissimi hominis supra. s. debilissimi hominis erit terminus negatiuus vt patet ex prima conclusione ergo conclusio vera.

Quatuor sunt diuisiones ꝓpositionũ. quarũ prima est hec. Aliqua ꝓpositio significat sic est principaliter. Aliqua principalit̃ aliter ꝙ est. Aliqua nec principalit̃ sicut est nec principalit̃ aliter ꝙ est ¶ Propositio significans principaliter sicut est est ꝓpositio significans principaliter verũ ꝑ quã sicut adequate ꝛ primarie significat sic est. Et ista sic significando nõ est ptinens ad inferendũ seipam significare aliter ꝙ est. vt deus est vel ꝙ vos sedetis si sit ita ꝙ vos sedetis ꝛ sic de alijs. ¶ Propositio significãs principaliter sicut nõ est vel pncipaliter aliter ꝙ est. est ꝓpositio significãs pncipalit̃ falsum. ꝑ quã sicut adequate. ꝛ primarie significat̃ sic nõ est vt homo est asinus. ¶ Propositio nec significãs sicut est nec pncipalit̃ alit̃ ꝙ est. est ꝓpositio significãs aliqualiter esse sicut est. ꝛ illa sic significando est ptinens ad inferẽdũ seipam nõ significare principalit̃ sicut est nec principaliter aliter ꝙ est. vt hec ꝓpositio. hec non significat sicut est demonstrata eadem que significat ꝙ illa non significat principaliter sicut est. ꝛ hec similiter. Omnis propositio significat aliter ꝙ est. ꝛ sic de similibus. ¶ Pro quo sciendum est ꝙ propositio ptinens ad inferendum seipsam non principaliter significare sicut est. est talis ex qua per se posita cũ totaliter sic esse significat sicut est sequitur vel natum est sequi illam non principaliter significare sicut est. Exemplum significet hec propositio hoc significat aliter ꝙ est. ꝙ hoc significat aliter ꝙ est. eadem demonstrata. tunc sequitur hec propositio significat aliter ꝙ est. et hec significat sicut est ergo non significat principaliter aliter ꝙ est. Et ista ex ista eadem cum totaliter sic esse significat sicut est. sequitur ꝙ ista non significat principaliter sicut est nec principaliter aliter ꝙ est. ꝛ sicut ẽ de ista sic de omnibus similibus est dicendum

SEcunda diuisio ẽ hec ꝙ ꝓpositionũ aliqua
falsificat seipsam et aliqua non. Propositio
falsificans seipsam est duplex. s. quedã imediate ⁊ quedam mediate.
ꝓpositio falsificans seipsã mediate ẽ ꝓpositio significans sicut est vel a/
liter ꝙ est. que falsificat aliam a se falsificantem se. Exemplũ sit a ꝓpo/
sitio significans ꝙ B est falsum. ⁊ b propositio significans ꝙ a est falsũ.
⁊ sit tm̃ vnũ a. ⁊ vnũ b. hoc posito non potest poni vtrũqꝫ fore verũ sꝫ alte
rũ fore falsum. ⁊ non potest assignari causa. q̃re est falsa magis ꝙ b. nec
econtra ergo isto casu posito oportet poni vtrũqꝫ esse falsum. ⁊ sic ex A.
sequitur b fore falsum. ⁊ ex b. sequitur a fore falsum. ⁊ ita a falsificat b
imediate ⁊ se ipsam mediate. ¶ Propositio falsificans se imediate est
ꝓpositio significans sicut est vel aliter ꝙ est. ⁊ est ptinens ad inferen-
dum seipsã fore falsã ⁊ illa est duplex. s. ptinens sufficiens ⁊ ptineus in
sufficiens. Pertinens sufficiens est propositio significans sicut est vel a
liter ꝙ est. ex qua p se posita sic significando imediate sequitur seipsam
fore falsã. vel natum est sequi ipsam fore falsam solum. Exemplum sig-
nificet hec propositio hoc est falsũ ꝙ hoc est falsum illa eadem demon-
strata tunc sequitur imediate. hoc est falsũ ergo hoc est falsum. ⁊ sic illa
est ptinens sufficiens ad iferendum seipsam fore falsã solũ. Pertinens
vero sufficiẽs est duplex Quodam est ptinens ad inferendũ seipsã fore
falsam solum ⁊ aliud est ptinens insufficiens ad inferendum seipsã fore
falsam ⁊ aliam. Pertinens insufficiens primo modo est ꝓpositio signi
ficans sicut est ex qua sic significando. cum totaliter sic esse significat si
cut est ex pte rei sequitur vel natum est sequi. illam fore falsam sꝫ ex hac
sicut illa significat sine alia non sequitur. Exemplum ponatur ꝙ sit solũ
vnus. s. ⁊ ꝙ ille dicat solum istam ꝓpositionem sortes dicit falsum Et ꝙ
illa principaliter significet ꝙ s. dicit falsum. tunc sequitur s. dicit falsum
⁊ solum dicit istam propositionem. ergo ista propositio est falsa. Sed p-
tinens isufficiens secundo modo est ꝓpositio ptinens ad inferendũ seip
sam fore falsam ⁊ aliam a se. Exemplum ponatur ꝙ ista propositio oĩs
ꝓpositio est falsa. significet ꝙ omnis ꝓpositio est falsa. ⁊ sint multe ꝓ-
positiões alie false tunc ex isto casu cum totaliter sic esse significat sicut
est. sequitur istam fore falsam. ⁊ aliam similiter a se. Et ideo est ptinens
ad inferendum seipsam fore falsam. ⁊ aliam ꝓbatur sic. Omnis ꝓpo-
sitio est falsa ipsamet est propositio falsa. ergo est falsa. Et sic sequitur
ipsam fore falsã. Et sequit etiã. Oĩs propositio est falsa. ꝓpositio alia ab
ista est propositio ergo propositio alia ab ista est falsa. Et sic sequitur ꝓ
positionẽ. ⁊ aliam ab ista fore falsã. Propositio non falsificãs se est propo
sitio habens condiciones propositionum falsificantiũ se condicõibus
contrarias sicut sunt omnes propositiones vere ⁊ multe false. sicut ẽ de
tali. homo est asinus principaliter hominem esse asinũ significante vni-
uersaliter etiam de quacũq propositione impossibili contra istas diuisio
nes posterius obijcietur.

Tercia diuisio est hec. Omne insolubile vel pro uenit ex proprietate vocis vel ex actu nostro vel ex mixtione actus nostri cum proprietate vocis. ¶ Proprietates vocis sunt iste. Esse verum. Esse falsum. Esse necessarium. Esse impossibile ¶ Actus nostri sunt duplices interiores et exteriores. Exemplum primi vt scire intelligere Exemplum secundi vt scribere audire. Insolubile proueniens ex commixtione actus nostri cum proprietate vocis est tale vt si ponatur quod .s. dicit istam .s. dicit falsum.

Quarta diuisio est hec. propositionum aliqua significat complexe naturaliter. Aliqua significat complexe artificialiter et accidentaliter. ¶ Primo modo sicut propositio in anima. si aliqua ibi sit. ¶ Secundo modo dupliciter. Nam quedam significat accidentaliter. ex impositione vel ex impositionibus. Et quedam non. ¶ Propositio significans accidentaliter ex impositione est vt si hec propositio deus est imponatur ad significandum principaliter quod deus est. ¶ Et propositio significans accidentaliter ex impositionibus est vt si hec propositio deus imponatur ab vno ad significandum quod deus est. et ab alio ad significandum quod homo est asinus et vtroque modo simul significat. ¶ Propositio significans accidentaliter nec ex impositione nec ex impositionibus est vt si talis propositio deus est imponatur principaliter ad significandum quod deus est et aliquis concipiat per illam aliter quam fuit imposita ad significandum vt homo est asinus. tunc ista accidentaliter vel artificialiter significat sic sibi et non ex impositionibus

Modo sequuntur diffinitiones siue discriptiones propositionis quarum prima est hec. propositio est oratio indicatiua congrua et perfecta ex impositione vel ex impositionibus qua vel quibus vltimo fuit imposita ad significandum. complexe significatiua. hoc patet discurrendo per omnes propositiones. ¶ Secunda diffinitio vel discriptio est hec. propositio vera est propositio non falsificans se. principaliter sicut est. significatiua. aut aut ex impositione vel ex impositionibus qua vel quibus vltimo fuit imposita ad significandum. ¶ Tercia est hec. propositio

¶ falsa est oratio

falsificans se, vel non falsificans se, principaliter sicut est vel aliter quam est significatiua, ex impositione vel ex impositionibus qua vel quibus vltimo fuit imposita ad significandum. Quarta et vltima est ista insolubile est propositio significans sicut est vel aliter quam est et est pertinens ad inferendum se fore veram vel falsam. Consequenter sequitur suppositiones. quarum prima est hec. Omnis propositio pertinens ad inferendum seipsam fore falsam est propositio falsificans se. vt patet ex intentione philosophi quarto metaphisice, vbi dicit quasdam orationes seipsas destruere. sed planum est quod ibi aliter non intendit per orationem destruentem se nisi orationem pertinentem ad inferendum seipsam fore falsam quod significatur per istum terminum falsificantem se. et melius sonat in lingua latina falsificantem se quam destruentem se. quia nec oratio est destructiua suipsius nec alterius a se lingua tamen greca melius sonat orationem destruentem se. quam falsificantem se. Et ideo translator vtitur tali termino destruens se vbi nos vtimur tali termino falsificans se. eo quod verius dicitur et pulcrius. Secunda suppositio est hec. Omnis propositio falsificans se est falsa. probatur sic. Quelibet propositio falsificans se significat sicut vel aliter quam est. si aliter quam est ergo est falsa consequentia patet per terciam descriptionem. si significat sicut est tunc ex illa cum totaliter significat sic esse sicut est sequitur ipsam fore falsam. ergo sequitur quod illa est falsa. Tercia suppositio est hec. Propositio verificans se est propositio pertinens ad inferendum seipsam fore veram. hoc patet per suppositionem primam. Nam sicut propositio pertinens ad inferendum seipsam fore falsam dicitur propositio falsificans se. sic propositio pertinens ad inferendum seipsam fore veram dicitur propositio verificans se. Quarta suppositio est hec Non omnis propositio verificans se. est vera et ponatur quod multe sint propositiones vere et multe false et quod ista Omnis propositio est vera principaliter significat quod omnis propositio est vera tunc notum est. quod ista propositio est falsa per terciam diffinitionem eo quod principaliter significat aliter quam est et quod ista verificet se probatur sic Nam ista est pertinens ad inferendum seipsam fore veram nam sequitur Omnis propositio est vera eadem est propositio. ergo eadem est vera. Quinta suppositio est hec. Nulla propositio est sue partes. vt patet per Aristotilem septimo metaphisice versus finem vbi declarat quod ista sillaba .ba non est iste littere B. a. eo quod iste littere possunt esse. quando ista sillaba non est. Ideo iste littere non possunt esse ista sillaba .ba. et consimili ratione probatur quod propositio non est sue partes. Sexta suppositio est hec quod nulla propositio vera est propositio falsa nec econtra hec suppositio satis patet. Septima suppositio est hec. quod qualitercunque concipiens concipit per propositionem. ita illa sibi sic significat hoc patet ex discriptione istius termini, significare. nam significare nihil aliud est quam mentis conceptum representare. Sed qualitercunque concipiens concipit per propositionem ita illa in conceptu suo sibi representat ergo. etc. Octaua suppositio et vltima est hec. propositio in voce vel in scripto non propter taliter esse qualiter concipiens concipit per illam dicitur vera vel falsa sed propter taliter esse qualiter ex impositione vel ex impositionibus signifi-

cat est vera vel falsa. hoc patet Nam si ppositio in voce vel in scripto fo
ret vera vel falsa ppt hoc q aliquis cõcipit p illã sic esse vel aliter esse
tũc pure latin9 sciret plures ppões grecas q pfect9 grecus. Probat
sic 7 capiatur pure latin9 qui p oñe scriptũ quod videat et p oñe pba
tũ qd audiat solũ concipiat q dc9 est. Et capiatur grec9 qui concipiat
taliter esse p ppões qualit ex impõne vel ex impõnibus significãt. Et
pono q iste latin9 audiat 7 videat oñs ppões quas videt 7 audit iste
grec9 tũc iste latin9 scit oñs ppões istas fore veras eo q p oñs istas
solũ cõcipit sicut est. sz ille grec9 p aliquas cõcipit sicut est. 7 p aliquas
alit q est. ¶ Ex istis suppõnibz sequũtur tres cõclusiones. quaz pma
est hec q Aliqua ppositio que significat sicut est ẽ falsa. Probat sic Ali
qua ppositio est significãs sicut ẽ que falsificat se 7 ois ppositio falsi
ficãs se ẽ falsa g aliqua ppositio significãs sicut est ẽ falsa. Maior patet
p dicta i diuisione secũda. 7 quatuor p suppõnẽ secũdam ex qbus sequit
conclusio pbanda ¶ Secũda cõclusio ẽ hec. In aliqua oña bona 7 for
mali ex vero sequtur falsũ pbat sic. In aliqua oña bona 7 formali ex vero
sequit aliqua ppositio falsificãs se. et quelibet talis ppositio ẽ falsa p
secũdã suppositionẽ. g 7c Añs pbat sic. ista oña ẽ bona 7 formalis. Cõ
sequẽs isti9 oñe est falsũ. g oñs isti9 oñe est falsũ. Añs isti9 oñe est verũ
et oñs falsũ pbat sic 7 ponat q ista oña solũ sit. ita q nulla alia sit 7 q
añs isti9 oñe significet pncipalit q oñs isti9 oñe sit falsũ. eadẽ oña de
mõstrata Et q oñs isti9 oñe significet pncipalit q oñs isti9 sit falsũ.
Isto casu posito hoc oñs falsificat se. vt patet Nam oñsequẽs ẽ ptinẽs
ad inferẽdũ seipam fore falsã. g falsificat se. oña patet p pmã suppo
sitionẽ. Añs pbat sic cũ illa significat totalit sicut est sequit omnino oñs
fore falsã. g oñs est ptinẽs ad inferendũ seipam 7c. oña patet p dicta in
secũda diuisione Et añs pbat Nam sequit oñs est falsũ hoc est oñs g
hoc ẽ falsũ sz q añs pncipalis oñe sit verũ. pbat sic Nam añs significat
principaliter sicut est 7 nõ falsificat se g est vera Maior et minor patet
intuenti. ¶ Tercia conclusio est hec duo contradictoria inter se con
tradicentia sunt simul falsa pbatur sic. Aliqua sunt duo contradictoria
inter se contradicentia quorum vna ppositio significat aliter q est pn
cipaliter et alia falsificat se ergo conclusio vera oña patet per secundã
suppositionem. et descriptionem terciam. ¶ Assumptum pbatur sic
Ista sunt huiusmodi hoc est falsum et hoc non est falsum et volo q per
vtrumqz istorum hoc demonstretur pmũ istorum et q ista hoc est fal
sum significet principaliter q hoc est falsum. et q ista ppositio hoc nõ
est falsum. significet principaliter q hoc non est falsum tunc pmum
istorum est falsum. eo q falsificat se. Nam sequitur hoc est falsum er
go hoc est falsum. et secundum est falsum. eo q significet aliter q est.
ergo 7c ¶ Contra istas conclusiones arguitur sic vna istarum ponit
aliquã propositionem neqz fore falsam neqz veram quod est contra phiũ

in predicamentis vbi dicit ꝙ omnis affirmatio est vera vl falsa. Ex qua autoritate sequitur vt patet ꝙ omnis ꝓpositio affirmatiua est vera vel falsa. Et si hoc sit verum de affirmatiuis hoc est verum de negatiuis eadem ratione. Item in eodem libro dicit alibi. In eo ꝙ res est vel non est dicitur propositio vera vel falsa. sed quecumqꝫ propositio detur vel est ita ex parte rei sicut illa significat vel non ergo quecumqꝫ propositio detur illa est vera vel falsa. ¶ Dicendum est ad primum ꝙ philozophus cum dicit videtur autem ꝛc. intendit ponere differētias inter ꝓpositiones et incōplexa. ex quibus propositiones conponūtur Et differentia sua est hec. Omne verum vel falsum est propositio affirmatiua vel negatiua sꝫ nullum incomplexum est verum vel falsum. ¶ Ad secundum dico ꝙ ista regula sic intelligitur quādo ista est ex parte rei sicut propositio significat principaliter si non falsificat se est propositio vera. Et in eo ꝙ aliter est ex parte rei ꝙ̄ proposito significat est propositio falsa ¶ Pro quo est sciendum ꝙ omnis propositio significans sicut est vel aliter ꝙ̄ est principaliter dicitur vera vel falsa. si sit propositio de presenti de preterito vel de futuro necessario vel de futuro contingenti cuius veritas dependet de presenti et nulla alia est vera vel falsa. Ex quo ꝙ multe sunt propositiones que neqꝫ sunt vere neqꝫ false. cuius est hec propositio. Hec propositio significat aliter ꝙ̄ꝫ est. eadem demōstrata. et sic principaliter significant tales. Tu morieris cras Et tu nō morieris cras. Et omnis propositio de futuro contingenti cuius veritas non dependet de presenti. ¶ Contra aliam partem arguitur sic. Ista positio ponit aliquem propositionem esse falsam que principaliter significat sicut est ergo eadem ratione habet ponere aliquā propositionem esse veram que principeliter significat aliter ꝙ̄ꝫ est hoc negat ista positio ergo male. Item ista positio asserit omnē propositionem fore falsam. que falsificat se ergo habet assercre omnē propositionē verificātem se. fore veram et tamen negat positio ista. ¶ Ad primū dicendū est. ꝙ ꝯña nō valet quia antecedēs est verū ꝓ tanto ꝙ si ex aliquibus propositionibus quarū quelibet significat sicut est sequit alia propositio tūc ista propositio significabit principaliter sicut ē. Sed dicet ex aliquibus propositionibus quaꝝ vna significat alitꝙ̄ꝫ est et oēs alie significāt sicut ē. sequitur aliqua propositio tunc non sequitur ꝙ ista significat sicut est. Et cū quelibet proposito significans ꝙ propositio falsificans se est falsa. sequitur ex aliquibus propositionibus quarum quelibet significat sicut est. ꝙ ita erit sicut conclusio sequens ex illa significat sed sic non potest deduci de propositione verificante se. Nam si caperetur propositio verificans se. licet sequitur ꝙ illa sit vera nō sequitur ꝙ illa ē vera ex ipamet significante aliter ꝙ̄ꝫ est et aliis post se precise significantibus sicut est quia aliqua istarū significat aliter ꝙ̄ꝫ est. Ex quo sequitur vt patet ꝙ

hec consequentia est bona. hec ppositio falsificat se. ergo est falsa. sz nõ sequitur hec propositio verificat se. ergo est vera. Contra secundam cõclusionem sic obijcitur. Ita conclusio est contra regulas Aristotilis in libro priorum vbi vtitur talibus regulis. Consequens est falsum ꝗ añs. añs est verũ ꝗ ꝯñs. ergo non potest poni ꝙ sit ꝯña bona ꝛ formalis vbi añs est verum ꝛ ꝯñs falsum. Dicendũ ꝙ intellectus phi pro prima regula est. Si ꝯñs non significat sicut est. Et nec añs nec ꝯñs est ptinẽs ad inferendũ seipam non significare sicut est ergo añs non significat sicut est. ¶ Secunda regula sic intelligitur. Si añs significat sicut est. ꝛ nec añs nec ꝯñs est ptinens ad inferendum seipsam significare sicut non est. ergo ꝯñs significat sicut est. Contra terciam conclusionem arguitur sic. In primo posteriorum ꝛ in multis alijs locis. vbi videtur ꝙ aristotilis non inuit ꝙ duo contradictoria sunt simul vera vel simul falsa sed ista conclusio ponit ꝙ possunt esse simul falsa. ergo conclusio falsa. Dicendum est ꝙ intellectus aristotilis est. ꝙ nulla duo contradictoria sibi inuicem contradicentia quoꝝ vtrumqꝫ significat sicut est vel quoruꝫ vtrumqꝫ significat aliter ꝙ̄ est. sunt simul falsa vel simul vera Et hoc modo loquitur continue aristotiles dicens id fore verũ quod significat sicut est Et id fore falsum quod significat principaliter aliter ꝙ̄ est. nisi in materia insolubiliũ. Vbi intendit p falsum non tale quod significat aliter ꝙ̄ est. sed tale quod destruit se id est falsificat se. vt patet p phm̃ quarto metaphorice. vbi dicit sic. Accidit oibus talibus propositionibus seipas destruere Vbi intendit ꝙ illa oratio que est ptinens ad inferendum seipsam fore falsam. destruat se ꝛ falsificat se Et quelibet talis est falsa. vt declaratum est prius.

His igitur intellectis secundum sentenciam Aristotilis sequens ẽ isolubilia soluere ꝛ int ista primo determinandũ est de insolubilibus ex proprietate vocis generatis. in insolubilia simplicia in facilioribus principiũ mihi sumam. Sit igitur hoc ppositio i scripto. Falsũ est. ꝛ nulla alia. ꝛ significet ista principaliter ꝙ falsũ est. Deinde proponatur falsum est. si negetur vel dubitetur. Contra pposito vera vel falsa est sed nulla propositio vera ẽ. ergo propositio falsa est. ꝛ vltra ergo falsum est. Maior manifesta est et minor patet p casum quod probatur sic. Nam si oppositum minoris repugnat casui ꝗ ꝛc. Añs pbatur sic. Si oppositum minoris repugnat ꝛ est possibile ponatur oppositum minoris cũ casu .s. qꝺ ppositio vera ẽ tunc arguitur sic. propositio vera est. ꝛ nulla propositio vera est nisi ista

ergo ista est vera demonstrando falsũ est. Et vltra ergo est ita sicut ista significat principaliter ꝯña patet ꝑ descriptionẽ terciã. Sed per casum ista significat principalit ꝙ falsum est. ergo ita est ꝙ falsũ est ⁊ nulla est propositio falsa. nisi ista. ergo ista falsũ est. est falsa. ⁊ sic sequit ꝙ eadem propositio est vera ⁊ falsa. quod est impossibile. ¶ Si concedatur ꝙ falsũ est. tũc sic falsũ est. ⁊ omnis propositio est ista. ergo ista est falsa. ⁊ vltra ergo ista significat principalit sicut nõ est: ⁊ ista pñcipaliter significat ꝙ falsũ est. ergo nõ est ita ꝙ falsũ est, cuius oppositum concessistis ¶ Item vos cõceditis falsũ. scitum a vobis fore falsũ. nõ sequens ex casu ergo male respõdetis. ¶ Item falsũ est ⁊ illa significat principalit ꝙ falsũ est. ergo ita est sicut illa significat pñcipaliter ⁊ vltra ꝗ illa est vera ¶ Huic forte respõdet negando casũ. ⁊ alios consimiles tanꝙ impossibiles. Contra si tantũ ista ꝓpositio sit in scripto ⁊ nulla alia ad huc foret possibile ꝙ aliquis videret istã. ⁊ similit multe ꝓpositiones forẽt. cũ illa. et ꝙ ista significat ex impõne ꝙ falsũ est. ponat ergo ꝙ multe alie ꝓpositiones sint cũ ista. ⁊ ista pñcipaliter significet ex impositione ꝙ falsũ est et sit vnꝰ homo qui cõtinue sit istructꝰ in tota vita sua ad cõcipiendũ ꝑ quãlibet ꝓpositionẽ ꝙ falsũ est. hoc posito pono ꝙ videat hoc scriptũ ⁊ cõcipiat ꝑ istã ꝙ falsũ est sicut fuerit istructus. Posito. ipso vidẽte illã cõtinue corrũpant oẽs ꝓpositiones alie ab ista. ita ꝙ nulla sit nisi ista. ꝗ posito iste cõcipit ꝑ istã ꝙ falsũ ẽ. ꝗ sic significat ꝙ falsũ ẽ ꝯña patet ꝑ suppõnẽ vltimã. ⁊ nulli alij ita sigt ꝗ solũ sigt forti ꝙ falsũ ẽ. Et sic vltio imponat ad significãdũ ꝙ significet principalit ꝙ falsũ est. ⁊ solũ ista est ergo totꝰ casꝰ verificatur. ¶ Item cũ hoc ꝙ tm̃ ista sit. ista potest pñcipaliter ex impositiõe significare maius vel minus simplicit ergo ex impositione vel ex impositionibꝫ põt sic significare pñcipalit. ¶ Item talis ꝓpoº deꝰ ẽ põt pñcipalit significare ꝙ deꝰ ẽ cũ hoc ꝙ tm̃ ista sit. Et nõ põt assignari causa. quare ista põt significare sic, cũ hoc ꝙ tm̃ illa sit quin ꝑ eandẽ vł cõsimilẽ põt ista significare ꝙ falsũ est. demõstrãdo istã falsũ ẽ. cũ hoc ꝙ tm̃ ista foret ergo si talis casus sit possibilis ꝙ deus est. et ꝙ significet precise ꝙ deus est. et tm̃ ista propositio sit sequitur ꝙ iste casus est possibilis. s. ꝙ ista propositio falsum est. significet falsũ esse cum hoc ꝙ tm̃ ista sit. Sed hic fugitur vna causa ⁊ dicitur ꝙlicet ista propositio deus est foret et nulla alia. ⁊ ista principaliter significat deum esse. ex isto non sequitur aliquod impossibile. sꝫ si tantũ foret ista propositio falsa. et principaliter significat ꝙ falsum est. sequitur impossibile. Sed vt posterius patebit ista causa non est nisi illorũ qui nesciũt aliter respondere. et insolubilia. nisi possibile foret impossibile sustinere ¶ Admittendus est igitur casus et quando proponitur falsum est, concedat et concedendum est ꝙ ista est falsa. Et negetur ista consequẽtia ista est falsa ergo significat aliter, ꝙ est sed oportet addere in antecedente, ꝙ ista nõ falsificat se. et hoc est falsum. Nam sequitur falsum est et hec est omnis propositio falsum est, ergo hec ẽ falsa, et sic illa ẽ inpertinens ad

inferendum seipsam fore falsam. ergo est falsa. consequentia patet per secundam suppositionem ❡ Ad aliud dicitur negando consequentiam Nam consequentia non valet in eo quod bene respondendo in aliquo casu posito falsum scitum a me fore falsum. est concedendum similiter impossibile scitum a me esse impossibile est a me concedendum. vt si ponatur quod ista propositio deus est significet quod homo est asinus. et hoc bene scietis ad huc ista foret concedenda deus est. et tamen ista est falsa et impossibilis et antecedens similiter est negandum. Nam quod falsum est sequitur ex casu. vt patet. Nam cum casu non potest stare quod ista sit vera et ex casu sequitur quod ista est propositio de presenti significans sicut est vel aliter quam est ergo sequitur ex casu quod sit falsa. Ad tercium dicitur concedendo primam consequentiam. s. quod falsum est. et ista significat principaliter quod falsū est ergo ita est sicut illa significat. et vltra ergo est vera negetur consequentia quando concluditur quod ista est vera eo quod aliqua propositio falsa significat est. vt patet per primā conclusionem. vt est de propositione falsificante se sic est in proposito vt declaratum est. ❡ Contra istū modum soluendi insolubilia arguitur sic. Aristotiles secundo Elenchorum capitulo de solutione plogismorum. secundū quid ad simpliciter soluit huiusmodi per istā fallaciam sed ista solutio sic non facit ergo peccat contra solutionē Aristotilis ergo nō valet. ❡ Dico quod si fiat talis consequētia hec propositio significat principaliter sicut est. ergo est vera hic est falatia secūdum quid ad simpliciter eo quod consequens significat duo. Nam ad hoc quod aliqua propositio sit vera. requiritur quod significet principaliter sicut est cum hoc quod non falsificat se. sed antecedens in consequentia factā solum secundum vnam partem sui significati infert consequens ex antecedente et non secundum totum suū significatum. Ideo si ad tale consequens a tali antecedente arguitur est fallatia secundum quid ad simpliciter ac si sic arguitur. Iste est albus secundum dētes ergo iste est albus Et quod iste sit sensus Aristotilis patet ibidem per eum vbi soluit persilogismū fundatum super talem casum. Ponens quod aliquis homo iuret se esse periuratum. Textus est. Nam qui iurat se esse periuratum bene iurat periurans hoc solum non bene iurat. Ex quo textu plane patet istā propositionem tunc esse falsam. Nam si ista foret vera et solum iurat istam. tunc solum iurat verum sed hoc est falsum. quia per consequens non foret periuratus. in hoc quod dicit in textu bene iurat eo quod iurat propositionem falsificantem se. et per hoc quod in fine textus apponit vnam negationem Non vult intelligere quod non iuret propositionem veram ita quod ista sit fallatia secundum quid ad simpliciter. Iste iurat propositionē significantem sicut est ergo iurat verum. Item patet in textu plane paulo post. quod talis prohibet eundē simpliciter esse mendacem et vbi intendit perlogismum fundatum super talem casum. Ponatur quod s. dicat sic. Sortes est mendax. ex quo patet quod non est inconueniens simul esse mēdacem et dicere propositionem significantem principaliter sicut est. nec sequitur istud ē verū sed ē fallatia secundum quid ad simpliciter vt prius declaratū ē.

¶ Aliud sophisma ponatur q nullum verum est. et q ista sit oins ppositio et principaliter significet q nullum verum est si negetur vel dubitet qn pponit Contra nulla propositio que nō est ista est vera et ista nō ē vera g nullum verum. Maior patet ex casu. Et minor sequitur ex casu. q sequitur probatur sic. Oppositum minoris est repugnans. ergo sequitur minor si non repugnat cu ista sit possibilis ponatur q ita est sicut illa principaliter significat et tunc arguitur sic hoc est verum nullum verum est. ergo ita est sicut illa principaliter significat consequentia patet per diffinitionē secundā et ista principalit significat q nullum verum est per casum. ergo ita est q nullum verum est. ex quo sequitur q ista non est vera si ergo concedatur q nullum verum est et ista sic principaliter significat ergo ista est vera et vltra ergo verum est. quod est oppositum concessi. ¶ Ad hoc dico concedendum est q nullum est veruz. et quod ista principaliter sic significat et neganda est consequentia que includit qd ista est vera quia falsificat se. eo q est ptinens ad inferendum seipsam. fore falsam. Nam sequitur nullum verum est. et ista propositio significat principaliter sicut est vel aliter q est. ergo ē falsa. ¶ Aliud insolubile ponatur q A et b sint due propositiones quarum a sit ista deus est. et b ista. Omne verum est a. et significent principaliter sicut termini pretendunt. tunc proponatur q omne verum est a. si negetur vel dubitetur Contra A est verum et nulla est propositio alia ab a. que est vera. ergo omne verum est a. Maior patet ex casu et minor est sequens quod probatur sic. Oppositum minoris est possibile et si ponatur cum casu sequitur oppositum casus. ergo minor sequitur ex casu. ¶ Assumptum probatur sic. et ponatur oppositum minoris cum casu. et arguitur sic. Aliqua propositio alia ab a. est vera et nulla est propositio alia ab a nisi. b. ergo b est verum. et b significat principaliter q omne verum est a. ergo ita est q omne verum est a. sed nullum b. est a et econtra. ergo nullum b est verum et sic per consequens Nulla propositio alia ab a. est vera qd est oppositum concessi. Si concedatur q omne verum est a. tunc sic. b. est non a. et b. est ergo. b. est falsum. consequentia patet et minor est concedenda. Maior est positum. ergo consequentia est concedenda. tunc sic b non est verum. et b. est propositio de presenti significans sicut est vel aliter q est. ergo est falsa. et vltra ergo non est ita sicut illa significat et illa significat q omne verum est A. ergo non est ita q omne verum est. A cuius oppositum est concessum.

¶ Solutio concedendum ē q omne verum ē A et q b est falsum et neganda est consequentia que concludit q significat aliter q est. sed oportet addere in minori q non falsificat se et hoc est negandum quia ī ppositio falsificat se vt patet. ¶ Item ponatur q iste sunt omnes propositiones deus ē. et homo est animal. et quelibet vniuersalis est dissimilis istis demonstrando istas deus est. et homo est animal.

Deinde pponatur ꝙ quelibꝫ vniuersalis ẽ dissimilis istis si negetur vel dubitetur Contra ista est dissimilis istis ꝛ ista est quelibet vniuersalis ꝙ quelibꝫ vniuersalis ẽ dissimilis istiꝰ demonstrando istã. quelibet vniuersalis est dissimilis istiꝰ. minor patet de se. ꝛ maiorẽ pbo. Nã ista est falsa ꝛ iste sunt vere demonstrata eadẽ vniuersali ꝙ ista est dissimilis istis. veris demonstratis. ꝯña patet ex modo loquendi. Et añs pbatur sic. Illa falsificat se ꝙ est falsa. ꝯña patet p suppositionẽ secũdã. ꝛ añs pbatur. Nam sequitur ista est dissimilis istis. et iste sunt vere ergo est falsa. ꝙ est dissimilis istis ꝛ ista est quelibet ppositio vniuersalis ꝙ quelibꝫ ppositio vniuersalis est dissimilis istis cuiꝰ oppositũ est ꝯcessũ. Si cõcedatur tũc sic quelibet vniuersalis est dissimilis istis ꝛ ista principaliter sic significat ergo ista principaliter significat sicut est ꝛ vltra ergo est vera ꝛ iste sunt vere ergo est similis istis. ꝛ ista est quelibet vniuersalis ꝛ est vera ergo nulla ppositio vniuersalis est dissimilis istis. Huic dicitur concedendo ꝙ quelibet vniuersalis ꝛc̃. ꝛ concedatur ꝙ ista principaliter significat sicut ẽ. sed nõ sequitur ergo est vera eo ꝙ falsificat se vt patet manifeste intuenti. ¶ De copulatiuis sit hoc sophisma. ponatur ista copulatiua deus est. ꝛ ista copulatiua est falsa ꝛ ꝙ significat principaliter ꝙ deus est. ꝛ ista copulatiua ẽ falsa. ita ꝙ p hoc pronomen ista demonstretur hec copulatiua. deinde pponatur ꝙ hec copulatiua ẽ falsa. si cõcedatur tunc sic. Deus ẽ et ista copulatiua est falsa. ergo ista capulatiua est falsa. ꝛ vltra ergo ista copulatiua non significat sicut est. ergo non est ita ꝙ deus est. Et ista copulatiua est falsa. Si negetur vel dubitetur Contra ista falsificat se ergo est falsa. consequẽtia patet ꝛ añcedens probatur. Nam sequitur deus est. et ista copulatiua est falsa. ergo ista copulatiua est falsa. Solutio concedatur ꝙ ista copulatiua est falsa. et negetur cõsequentia. ergo significat aliter ꝙ̃ est. sicut prius eo ꝙ falsificat se. ¶ De disiunctiuis sit hec sophisma ponatur ꝙ ista disiunctiua homo est asinus. vel nulla disiunctiua est vera. principaliter significet ꝙ prima pars principaliter significet quod homo est asinus. ꝛ secunda ꝙ nulla disiunctiua est vera et non sit aliqua disiunctiua alia ab ista. Dicendum est ꝙ disiunctiua est falsa. quia falsificat se oportet concedi. tamen quando proponitur eo ꝙ significat sicut est et tunc neganda est consequentia. vt prius ergo est vera ꝛc̃. ¶ De exclusiuis sit hoc sophisma ponatur ꝙ A sit ista propositio deus est ꝛ B ista exclusiua. Tantuꝫ A est verum ꝛ non sit alia propositio ab istis. ꝛ significet A principaliter ꝙ deus est ꝛ B principaliter. ꝙ tantum A est verum. Isto casu posito concedendum est. ꝙ tantum A est verum. eo ꝙ significet principaliter sicut est. dicendum est etiam ꝙ illa est falsa eo ꝙ falsificat se vt patet. ¶ De exceptiuis sit hoc sophisma. sit A ista propositio. Nulla propositio preter A est falsa. ꝛ non sit alia propositio ab A. ꝛ sit tantum vnum A, et significet principaliter ꝙ nulla propositio preter A.

est falsa. Isto posito concedendum est. ꝙ nulla propositio preter. A. est falsa. et cōcedendū est ꝙ a est falsa eo ꝙ falsificat se. Et hec de insolubilibus que ex vocum proprietatibus nascuntur satis sufficiunt.

Premissis insolubilibus que ex vocū nascunt̄ ꝓprietatibus modo sequūt̄ insolubilia que ex actibus nostris nascūtur. ¶ Pro quo sciendum est ꝙ duplices sunt actus nostri. Quidā enim ex quibus sine ꝓprietate vocis nata sūt insolubilia ꝯuenire. Et quidā sunt ex quibus sine ꝓprietate vocis nūꝙ nata sūt insolubilia ꝯuenire. Exemplū primi vt credere imaginare. mētiri et huiusmodi. Exemplū secūdi. vt audire videre ⁊ huiusmodi. ¶ Quod primū sit hoc sophisma. Ponat̄ ꝙ tm̄ sit vnus sortes. et credat istā ꝓpositionē. Sortes decipitur ⁊ nullā aliam. ⁊ ꝙ ista sic significabit primarie cū hoc ꝙ talis decipit̄ qui credit falsum. Deinde ꝓponatur ꝙ is decipitur si negetur vel dubitetur. Contra eius oppositū repugnat casui. ergo sequitur hec. Añs ꝓbatur sic. Si eius oppositū non repugnat casui ponatur cū casu. tunc sic. S. non decipitur ⁊ solū talis nō decipitur qui nō credit falsum. ergo. s. non credit falsum ⁊ credit aliquā propositionē sed nullam nisi istam. s. decipitur ergo ista non est falsa. ergo ista est vera et ista significat principaliter ꝙ. s. decipitur ergo ita est ꝙ. s. decipitur. qđ est oppositum prioris propositionis. Si concedatur ꝙ. s. decipit̄ tunc sic s. decipitur ⁊ omnis talis credit falsum. ergo. s. credit falsum. sed nichil credit nisi istam propositionē. s. decipitur ergo ista est falsa tunc sic ista est falsa. ergo significat aliter ꝙ est. sed solum significat ꝙ. s. decipitur. ergo non est ita. ꝙ. s. decipitur cuius oppositum est concessum. ¶ Solutio cōcedatur ꝙ. s. decipitur ⁊ ꝙ ista est falsa. ⁊ neganda est ista ꝯña. ergo significat aliter ꝙ est eo ꝙ oportet addere inmediate ꝙ nō falsificat se. Nam sequitur. s. decipitur ergo. s. credit falsū. et solū credit istam ergo ista est falsa. ¶ Similiter si ponatur ꝙ. s. credat istam propositionem p decipitur et. p. credat istam propositionem. s. non decipitur et non credant alias propositiones. ab istis et ꝙ iste propositiones sic significent ⁊ sit tantum vnus. s. et vnus. p. Isto posito concedendum est ꝙ. s. non decipitur et etiam ꝙ p. decipitur et ꝙ ista sit falsa. s. non decipitur eo ꝙ falsificat se. Nam sequitur. s. non decipitur ergo non credit falsum. et credit propositionem significantem sicut est vel aliter ꝙ est. ergo credit verum. sed solum credit istam propositionem. p. decipitur ergo ista est vera et vltra ergo ita est sicut illa significat. sed per casum ista principalit̄

significat q̄ p. decipitur ergo ita est q̄. p. decipitur et vltra ergo credit falsum. et. p. credit istam. s. non decipitur ergo ista est falsa. s. non decipitur et sic falsificat se. Ideo ista propositio redita a. s. est satis vera vt patet intuenti. ¶ Similiter si ponatur q̄ hec ꝓpositio. hec non creditur principaliter significet q̄ hec non creditur demonstrata eadem ꝓpositione. ply hec hoc posito cōcedatur q̄ hec nō creditur. et q̄ credi ē esse principaliter sicut illa significat et q̄ creditur istā sic significare et negetur ꝯñ a ergo ipa est credita. q: est pertinēs ad inferendū seipam fore non creditam. ꝛ quelibet talis est non credita. ¶ Pro quo sciendū est q̄ quelibet propositio ptinens ad inferendum seipam fore falsā. est falsa. sic quelibet propositio ptinens ad inferendū seipam fore nescitam vel non creditam est nescita vel non credita. Et sicut omnis ꝓpositio ptinens ad inferēdum seipam fore verā est vera ita nō omnis ꝓpositio ptinens ad inferendum seipam fore noscitam vel nō creditam. est nescita vel non credita. ¶ Similiter ponatur q̄. s. dicat istam ꝓpositionem. s. mētitur et q̄ ista significet principaliter sicut est. et si tantū vnus s. et q̄ om̄e mentiens dicat falsum. Iam propono q̄. s. mentitur si negetur vel dubitetur. Contra. s. dicit falsum ergo mentitur. Añs probatur sic sequitur ex casu. Nam sequitur. s. dicit istam s. mentitur et ista principaliter significat q̄. s. mentitur et tantum vnus. s. est. ergo iste dicit falsum. et solum dicit istam. s. mentitur ergo ista est falsa. et habet oppositum ergo ista est vera. s. non mentitur. ¶ Si concedatur contra. s. mentitur ergo dicit falsum. et solum dicit istam sortes mentitur ergo ista est falsa. et eius oppositum est. ergo eius oppositum est verum tunc sic ista est vera ergo ita est sicut illa significat. sed illa significat q̄. s. non mentitur. ergo ita est q̄. s. non mentitur. quod est oppositum concessi.

¶ Solutio concedendum est q̄. s. mentitur et q̄ hec sit falsa. et q̄ habet contradictorium. et negetur consequentia ergo eius oppositum est verum. eo q̄ eius opppositum falsificat se. et ista significat aliter q̄ est et sic duo contradictoria possunt simul esse falsa.

¶ Similiter ponatur q̄. s. iuret se esse periuratum cum hoc q̄ tantum vnus. s. sit. et q̄ ista propositio solum significat q̄. s. est periurus.

¶ Dicendum est. q̄ concedendum est q̄. s. est periurus. et q̄ ista est falsa eo q̄ falsificat se.

Completo opere circa ea sophismata que concernūt actus nostros interiores et exteriores

Iam videndum est que sunt insolubilia ex mixtione actus nostri cum ꝓprietate vocis ¶ Insolubile vero sic acceptum ē triplex quodam ē in quo ponuntur signa. ex impositione significantia proprietatem vocis et actus ex quibus fit insolubile.

¶ Aliud ē in quo ponuntur signa ex impositione significantia proprietatem vocis et priuationem actus ex quo fit insolubile.

¶ Tercium in quo ponitur subiectum aliquod ex impositione significans. proprietatem vocis et actus vel priuationem actus ex quo fit insolubile. ¶ In exemplum primi sit hoc sophisma. Sortes dicit falsum et pono ꝙ tantum vnus. S. sit. et ꝙ dicat istam propositionem. S. dicit falsum. Si negetur vel dubitetur cōtra eius oppositum repugnat casui. ergo ista propositio sequitur ex casu. vel si repugnat et illa ē possibilis. ponatur in casu ꝙ. S. non dicit falsū. tunc arguitur sic. S. nō dicit falsum et dicit solum istā propositionem. S dicit falsum. ergo ista ē vera et vltra ergo significat sicut ē solum significat ꝙ. S. dicit falsū ergo ita ē ꝙ. S. dicit falsū. ergo oppositum secunde partis.

¶ Si concedatur ꝙ. S. dicit falsū. tunc arguit sic. S. dicit falsū. sed solā dicit istā propositionem. S. dicit falsū ergo ista ē falsa. et vltra ergo ista significat aliter q̄3 ē. vel sic ista ē falsa. ergo eius oppositum ē verum.

¶ Solutio concedendum ē ꝙ. S. dicit falsum. et ꝙ illa ē falsa. et neganda ē ꝯña ergo eius oppositū ē verum q2 eius oppositum significat aliter q̄3 ē ¶ Similiter ponat ꝙ tantum duo sūt Sortes quorū vterqꝫ dicit ꝙ S. dicit falsum cum hoc ꝙ nō dicat aliquem propositionē aliam deinde proponatur ꝙ S. dicit falsum. Si negetur vel dubitetur. Contra eius oppositum repugnat casui. ergo ꝛc. Antecedens probatur sic. Si non repugnat ponatur cū casu tunc arguit sic. S. nō dicit falsum et et dicit propositionem significantem sicut ē vel aliter q̄3 ē. ergo dicit verum et Omnis. S. ē alter istorum ergo alter istorum dicit verū: ꝯña patet Et eadem ratione qua alter istorum dicit verū eadem ratione vterqꝫ istorū dicit verū ꝛ vtqꝫ istorū dicit ꝓpositionē significātē pricipalit. ꝙ. S dicit falsū ꝫ ita ē ꝙ. s. dicit falsū. ergo illa ē vera qd est oppositū partis. Si concedatur ꝙ. S. dicit falsum. tūc sic. S dicit falsum et vtraqꝫ istarū propositionum significat ꝙ. S. dicit falsum. ergo ita est ꝙ S. dicit falsū et vltra ergo est vera ergo significat sicut est.

¶ Solutio concedendum ē ꝙ. S. dicit falsum. et vtraqꝫ istarū ē falsa q2 falsificat se. hoc modo. S. dicit falsum. et omnis. s. ē alter istorum ergo alter istorum dicit falsum. et non ē ratio quare magis iste q̄3 alter ergo cum casu posito vterqꝫ istorum dicit falsum. quia isti duo dicunt solū istā ꝓpositionē. s. dicit falsū ergo vterqꝫ istorum dicit falsū quia falsificat se.

Solutis insolubilibus primi membri isti⁹ divisionis iam restat soluere insolubilia secundi membri ꝛ pro exemplo sit hoc sophisma. A propositio nescitur Et ponatur iste casus ꝙ a sit ista propositio A nescitur Et ꝙ vnum a sit omne a et ꝙ ista propositio precise sic significet. Deinde proponatur ꝙ a ꝓpositio nescitur. Si negetur vel dubitetur Contra non stat cum casu ꝙ A propositio sciatur ꝛ a est vna propositio ꝛ casus est admissus ergo concedendum est ꝙ a nescitur primū añs ꝓbatur sic. Ex ista ꝓpositione a. nescitur cū casu posito sequitur oppositū istius a scitur ꝫ ista a scitur nō stat cū casu Et sic ex ista sequitur suū contradictoriū. Si concedatur ꝙ a nescitur tūc arguit sic. Ita ē ꝙ a nescitur ꝛ tu firmiter consideras de illa ꝓpositione ꝛ nō dubitas an a nescitur ꝫ scis ꝙ a nescit tūc sic tu scis ꝙ a nescit ꝛ scis ꝙ a sic sigt principalit. ꝫ scis ꝙ ita est sicut a principaliter sigc ꝛ tu scis a sic significare ꝫ scis a. ꝛ vltra ꝫ a scitur quod est oppositū isti⁹ a nescitur vel saltē ea repugnant. ⁋ Solutio admisso casu concedendū est ꝙ a nescitur ꝛ ꝙ tu scis a principaliter sic significare ꝛ neganda est ꝯña. ꝫ tu scis a. sed oportet addere ꝙ a nō est ptinens ad inferendū seipsā fore nescitā. sed hoc est falsū qꝛ sequitur a nescit ꝫ a nescitur. Simile est si ponat ꝙ nō sit aliqua ꝓpositio nisi ista. Ois ꝓpo⁰ nescitur ꝛ ꝙ ista ꝓpositio principaliter. hoc significet ꝛ hoc bene sciatur hoc posito cōcedatur ꝙ ois ꝓpo⁰ nescit ꝛ ꝙ sciatur ita esse sicut illa significat ꝛ neganda ē illa ꝯña ꝙ ois ꝓpo⁰ scitur. sed oportet addere ꝙ nō est ptinens ad inferendū seipsā fore nescitā. sicut prius. ꝛ ideo ē neganda. ⁋ Assūptū patet Nā sequitur. Ois ꝓpositio nescitur ipsa est ꝓpositio ꝫ ipsa nescitur. ꝛ vltra ꝫ ipsa est nescita.

Solutis iam insolubilibus secundi membri istius diuisionis. sunt nunc insolubilia soluēda tercii membri sit ꝫ hoc sophisma. Sortes est eger ꝛ ponatur iste casus ꝛ ꝙ ois ho⁰ eger dicit falsū. ꝛ ꝙ ois ho⁰ san⁹ dicit verū ꝛ solū talis ꝛ ꝙ sortes dicat istā. s. est eger tm̄. ꝛ ꝙ ista principaliter significet sic. Deinde ꝓponatur ꝙ. s. est eger. si negetur vel dubitetur. Contra eius oppositū repugnat casui. ꝫ hoc sequitur ex casu. Assūptum ꝓbatur sic Ex opposito istius cū casu sequitur ista ꝓpositio S est eger ꝫ oppositū istius. s. est eger repugnat casui. Añs ꝓbatur sic. s. nō est eger ꝛ. s. est. ꝫ. s. est sanus ꝛ ois homo sanus dicit verū. ꝫ s. dicit verū. ꝛ solū dicit istā s. est eger ꝫ ista est vera. ꝛ vltra ꝫ ita est sicut illa significat. ꝛ p casum ista

principaliter significat q̄ .s. est eger . ergo S est eger. quod est oppositum istius .s. nō est eger. Si concedatur q̄ .s. est eger tunc sic .s. est eger et ois homo eger dicit falsū. ergo .s. dicit falsū et sequitur .s. dicit istā .s. ē eger ergo ita est q̄ s. nō est eger quod est oppositū istius prius concessi .s. est eger

¶ Solutio admisso casu concedatur q̄ .s. est eger et q̄ .s. dicit falsū et q̄ ista est falsa .s. est eger quia falsificat se et neganda est ꝯña. ergo oppositū est verum vt patet p conclusionē terciam. ¶ Simile est si ponatur q̄ omis homo albus videat falsū. et nullus alius. et q̄ p. videat istā solum. p. est albus et q̄ ista principaliter significet q̄ p. est albus. et sit tm̄ vnus p. hoc posito concedendū est q̄ p. est albus et quod ista est falsa p. est albus. Nam sequitur .p. est albus. et omnis homo videt falsū. ergo plato videt falsum. et solum videt istā .p. est albus. ergo ista est falsa. P. est albus quia falsificat se et eius oppositum est falsum. qr significat aliter q̄ est q̄ P non est albus. ¶ Simile est si ponatur q̄ homo currens audiat fal sum. et solum talis et .s. audiat istā .s. est currens et nullā aliam. et q̄ ista sic significet principaliter et sit tm̄ vnus .s. hoc posito ꝯcedendum est q̄. S. est currens et q̄ ista est falsa satis patet. vt in casu priori quia falsificat se Quoniā solutio in hoc principaliter consistit q̄ aliqua ꝓpositio falsifi cat seipsā Ideo congruit quasdā obiectiones huic respondentes recita re vt veritas magis illucescat. istis obiectionibus respondebitur. Pri mo enim sic obijcitur Ex positione data sequuntur duo contradictoria ergo ista est impossibilis assumptum sic ꝓbo Ista ponit q̄ non omnis ꝓpo sitio falsa falsificat se. et tm̄ ex ista sequitur q̄ omnis ꝓpositio falsa falsifi cat se. ergo et cetera. Assumptum ꝓbatur sic. Nam si foret ita q̄ aliqua ꝓpo sitio foret falsa que non falsificat se. sit gracia exempli homo est asinus principaliter significans q̄ homo est asinus et q̄ ista falsificat se ꝓbatur Nam sequitur homo est asinus et nunq̄ homo est asinus quando hec non est falsa. homo est asinus. ergo hec est falsa. homo est asinus et sic ex ista propositione homo est asinus cum alia sequitur istam fore falsaȝ homo est asinus et ex ista sine alia non sequitur istam fore falsam. ergo ista homo est asinus est ꝑtinens medium adinferendum seipsam fore falsam. et vltra ergo falsificat se.

¶ Secundo sic aliqua propositio vera falsificat se ergo a forciore que libet propositio falsa falsificat se. antecedens probatur sic. et pono q̄ ista propositio homo est asinꝰ significat principaliter q̄ nullus homo est asinus. tunc notum est q̄ ista est vera et q̄ ista falsificat se probatur Nam sequitur homo est asinus. et ista significat principaliter q̄ nul lus homo est asinus. ergo ista est falsa homo est asinus. et sic est ꝑtinēs ad inferendum seipsam fore falsam. ex quo sequitur q̄ falsificat se.

¶ Tercio hec propositio significat q̄ hec est propositio vera demon strando eandem propositionem .s. hec propositio est vera tunc sic hec propositio est vera et hec falsificat se. et hoc probatur.

Nam sequitur hec est propositio. et hec non est vera. ergo est falsa. ergo falsificat se. ¶ Quarto aliqua propositio falsificans se non falsificat se. ergo ista propositio est impossibilis Et pono q tantum ista propositio sit nullum verum est que principaliter significat q nullum verum est. tunc secundum istam opinionem ista falsificat se Et q non falsificat se. Probatur. Nam si falsificat se isto modo esset arguendum. Nullum verum est ista propositio. ergo ista non est vera tunc sic ista non est vera. et ista est propositio significans sicut est vel aliter q est ergo ista est falsa. sed hoc non sequitur q falsificat se eo q est ptinens medium ad inferendum seipsam fore falsam. Nam ex premissis in antecedente cum ista sequitur istam fore falsam. ergo sumeret istam cum istis superfluis et per consequens non est ptinens etc. Antecedens probatur sic. Nam sequitur ista non est vera et ista significat principaliter sicut est vel aliter q est ergo ista est falsa. Ex quo sequitur q ista non falsificat se. isto modo nec alio. ergo nullo modo falsificat se cuius oppositum ponit ista positio. ¶ Quinto sic aliqua propositio que est neq vera neq falsa. falsificat se ergo falsum est. q omnis propositio falsificans se est falsa. Antecedens probatur sic hec est huiusmodi demonstrando istam hec significat aliter q est et demonstrato per ly hec eandem propositionem. et pono q significat principaliter q hec significat aliter q est. Hoc posito probatur q est neq vera neq falsa. eo q est ptinens medium ad inferendum seipsam non principaliter significare sicut est et per consequens nec principaliter significat sicut est nec aliter q est. et q illa falsificat se probatur. Nam sequitur immediate hec significat aliter q est. ergo est falsa.

¶ Alie obiectiones possunt adduci quas causa breuitatis omitto. ¶ Iam ad obiectiones est dicendum et primo ad primam negando assumptum et negetur q ista homo est asinus falsificat se. Et quando arguitur homo est asinus et nunq homo est asinus quando hec est falsa. homo est asinus. ergo etc. negetur consequentia et antecedens similiter. quia consequentia non valet pro tanto q minor est vna temporalis conuertibilis cum ista copulatiua nunq homo est asinus et hec non est falsa. homo est asinus. sed oportet addere q illa significat sicut est. vel aliter q est. et si ista perticula addatur conclusio sequitur sine ista homo est asinus in principio capta. et Antecedens est falsum. eo q est vna temporalis conuertibilis cum ista copulatiua falsa. vt prius dicebatur. ¶ Nam ista est falsa demonstrata ista homo est asinus.

¶ Ad secundam negetur assumptum et ista consequentia facta homo est asinus. et ista principaliter significat q homo est asinus. ergo est falsa. eo q sine casu foret concedenda Et per consequens quocunq casu dato possibili ista est concedenda. Et q consequentia non valet manifeste patet. si sumatur propositio conuertibilis cum

ista homo est asinus. et ponatur in isto nullus homo est asinus ¶ Nam notum est quod consequentia non valet. nullus homo est asinus et ista principaliter sic significat quod nullus homo est asinus demonstrando istam homo est asinus ergo hec est falsa. sed magis sequitur oppositum. s. ista est vera.

¶ Ad terciam negetur assumptum et dicatur quod ista non falsificat se. s. hec est propositio et quando arguitur hec est propositio et hec non est vera. ergo est falsa. negetur consequentia. quia dato quod consequentia foret bona argumentum non procederet. quia minor est vera. s. quod ista non est vera. ¶ Pro quo sciendum est quod propositio falsificat se mediate et immediate. vt dictum est prius. Mediate quando falsificat aliam a se falsificantem se iterum. Immediate quando aliqua propositio significat sicut est vel aliter quam est. et ex illa sola sequitur illam fore falsam. vel ex illa cum totaliter sic esse sicut est significat sine illa non sequitur illam fore falsam. Ex quibus patet quod hec propositio non falsificat se hec est propositio. eo quod de isto cum totaliter significat sic esse sicut est sequitur illam fore falsam et ex ista non sequitur quod ista falsificat se. sed oportet quod ex illa cum totaliter significat sic esse sicut est sequitur illam fore falsam. ad hoc quod illa falsificat se sic non est in proposito. ¶ Nam ista minor cum significat aliter quam est. est falsa eo quod significat quod ista non est vera.

¶ Ad quartum negetur assumptum et admittatur casus et dicatur quod illa significat se. sed non illo modo. quo ibi arguitur. sed sic. Nullum verum est Et omnis propositio significans sicut est vel aliter quam est demonstrando istam nullum verum est. ergo ista est falsa. Et sequitur quod ex minori in se non sequitur idem et illa minor significat sicut est. Ideo ista primo falsificat se.

¶ Ad quintum negetur assumptum et quando capitur hec propositio hec significat aliter quam est concedatur quod ista nec significat sicut est nec aliter quam est. et negetur quod ista falsificat se. et concedatur quod ex ista sequitur immediate et quod ista est falsa et negetur quod ista falsificat se sed oportet addere quod ista significat sicut est vel aliter quam est Sed sic non facit in proposito.

Modo restat soluere insolubilia apparentia tantum cuiusmodi sūt ista. A. est scitum a te ista significat aliter q̄3 est. Ista non significat sicut est. cū similibus Sit hoc sophisma. A. est scitum ⁊ ponatur iste casus. q̄. a sit altera istarū deus est. que sit vera et a. nescitur a te que sic principaliter significet et q̄ hoc bene scias et sit tantū vnū. a. ⁊ lateat vobis que istarum sit a. Deinde ꝓponatur a. est scitū a te. Si cōcedatur vel dubitetur. Cōtra nullo casu posito esset neganda. et adhuc est impertinens ergo adhuc est neganda. Minor patet ex eo q̄ nō sequitur a. est altera istarū. ergo. a est scitū. Si negetur. Cōtra. a. est ista deus est. s3 ista scitur ergo et. a. ista ꝯña est bona añs est tibi dubiū ergo et cōsequēs non est negandum. Item negata ista. a. est scitū a vobis. ꝓponatur ista. a. est nescitū a vobis. concessa ista. arguit sic. Ita est q̄ a. est nescita a te. et tu scis illā sic significare ⁊ ista nō est pertinens ad inferendum seipam fore nescitam ergo tu scis illam qua concessa. proponatur vtraq3 istarū scitur a te. Si negetur vel dubitetur. Contra deus est scitur a te et a. nescitur ei tantum iste due demonstrantur ergo vtraq3 istarum scitur a te tunc sic vtraq3 istarum scit a te. a. est altera istarum ergo a. scitur a. te. et vltra ergo a. est verum.

¶ Respondetur admisso casu negandū est q̄ a. est scitum a. vobis ⁊ ad primā formā concedatur prima ꝯña. s. a. est ista deus est. que est scita ergo a. est scita sed secunda ꝯña est negāda. Ista ꝯña est bona ⁊ formalis antecedens est tibi dubium ergo consequens non est negandum licet ꝑ casum antecedens sit tibi dubium tamen consequens est a me negandum. et per consequens non sequitur consequens fore a me concedendum. ¶ Ad secundum negetur q̄. a. est scitū et cōcedatur q̄ a. nescitur a vobis. et concedatur totū donec veniatur ad vltimū discursum. factū improbando primā partem. s. que est ex falso et ex vero ⁊ impertinente. Sed tamen post cōcessionem prime partis ponatur prima pars cum secunda tunc post positionem istius concedatur q̄. a. est scitum q2 est sequens ex posito et tunc negandum est q̄. a. est ista. a. est nescitum. quia est falsa et impertinens. ¶ Aliud argumentum sit hoc. Ista propositio significat aliter q̄3 est posito q̄ sic significet demonstrando per ly ista. istam dandam propositionem. Deinde proponatur q̄ ista significat alit q̄3 est. Si concedatur vel dubitetur. Contra. Ex ista cum casu prio sequitur oppositum suum. ergo est negandum.

¶ Assumptum probatur sic. Ista significat aliter q̄3 est. ergo non est ita sicut ista significat sed ista solum significat q̄ ista significat aliter q̄3 est. ergo non est ita q̄ ista significat aliter q̄3 est et vltra ergo ¶ non significat aliter q̄3 est quod est oppositum.

Si negetur Contra ꝛ ꝓponaꝛ ꝙ ista nõ significat aliꝛ ꝙ̃ ē si cõcedaꝛ tũc sic. Ista non significat aliꝛ ꝙ̃ ē ꝛ sigt cõplexe ḡ sigt sicut ē ḡ ita ē sicut il/la sigt sꝫ sigt solũ. ꝙ sigt aliꝛ ꝙ̃ est. ḡ quod prius fuit negatũ. Solutio ad misso casu negetur ꝓpoº ꝓposita. ꝛ negeꝛ ista ꝯña. ista sigt cõplexe. ḡ sigt sicut ē sꝫ oportet addere ꝙ ista nõ est ptinẽs ad inferẽdũ seipam nõ significare sicut ē quod est falsũ. Nã sequitur imediate ista sigt aliꝛ ꝙ̃ ē ḡ ista sigt aliter ꝙ̃ ē. Sed contra istã solutionẽ arguitur sic qꝛ ex ista solu tione sequiꝛ ꝙ aliq̃ sunt duo contradictoria. quoꝝ vnũ nõ significat aliter ꝙ̃ ē ꝛ aliud sigt sicut est. ꝓbaꝛ. Nã ista ꝓpositio sigt aliꝛ ꝙ̃ est demon⸗strando p ly ista contradictoriũ istius ista nõ sigt aliꝛ ꝙ̃ est. ꝛ ista est ꝙ ista non significat aliꝛ ꝙ̃ est. ꝛ ista negatiua nõ ē ptinens mediũ ad infe rendũ se nõ principaliter significare sigt sicut ē ꝛ tñ affirmatiua sibi con tradicens nõ sigt aliter q̃ꝫ est. eo ꝙ ista est ptinens ad inferendũ se sig⸗nificare aliꝛ q̃ꝫ ē. ¶ Ad hoc dicendũ est. concedendo istã cõclusionem sine aliquo casu. quia generaliter altera pars cõtradictionis ē ptinens ad inferendũ seipam nõ significare sicut est. Igitur in prima diuisione ꝓpositõis dixi ꝙ aliqua ē ꝓpositio que neq̧ sigt principaliꝛ sicut ē neq̧ aliter q̃ꝫ est. ¶ Siłr est si ponatur ꝙ ista ꝓpoº nõ sigt sicut ē demõstrã do p ly ista eandẽ ꝓpositionẽ ꝛ ꝙ illa principaliter sic significet deinde ꝓponatur. ista nõ sigt sicut ē. si negeꝛ vel dubiteꝛ contra eiꝰ oppositum nõ potest stare cũ casu ḡ nõ ē negandũ. Nã si potest ponatur. Tũc ar⸗guitur sic. Ista sigt sicut est. ḡ ita est ꝙ ista sic significet ꝛ solũ sigt ꝙ nõ sigt sicut ē. ḡ ita ē. ꝛ sic sequitur cõtradictio. Si cõcedatur ꝙ illa nõ sig⸗nificat sicut est tũc ꝓponatur ꝙ ita est ꝙ illa nõ sigt sicut ē. qua cõcessa arguitur sic. Ita est ꝙ illa nõ significat sicut est. ꝛ ista principaliꝛ sic sigt ḡ ita ē sicut illa sigt. ꝛ vltra ḡ sigt sicut est. ¶ Solutio cõcedatur ꝙ illa nõ significat sicut est. sed oportet addere ꝙ nõ sit ptinens ad inferendũ seipam nõ significare sicut est qđ est negandũ. Nam sequitur imediate ista nõ sigt sicut est ḡ nõ sigt sicut est. Siłr est si ponatur ꝙ nõ est ita si⸗cut illa sigt ꝛ sic principaliter significat demonstrando istã ꝓpositionem Hoc concedendũ est sicut prius ꝛ dicendũ est ꝙ illa neq̧ sigt sicut ē ne⸗q̧ principaliter aliꝛ q̃ꝫ est.

¶ Expliciunt Insolubilia.

9

Willelmus T.

